

योगनिष्ठ

मुनिमहाराज श्री बुद्धिसागरजी कृत.

पद संग्रह (भजन संग्रह)

भाग १ लो.

छपावी प्रसिद्ध करनार,

अवेरी. शेड लखुभाध रायल—अभदावाद.

मुनिराज श्री बुद्धिसागरल उपदेशथी अभदावाद

नैनभोलिंग रकुलना स्थापन कर्ता.

सत्यविजय प्रीन्टींग प्रेस—अभदावाद.

वीर संवत २४३३

सने १९०७.

कीमत अंक रुपैया.

છાપખાના સબધી બે પ્રોલ

આ પદ સંબંધના ટાઇપ થયુ શ્રીમ હોવાના કારણે અમારા નવા પ્રેસમાં તેવી જાતના ટાઇપનો જથ્થો લાંબા પ્રમાણમાં નહીં હોવાથી બીજા પ્રેસોની મદદ લેવાની જરૂર પડી છે, અને તે કારણને લેઈ બીજા અભણ્યા માણસના કામમાં કેટલીએક ભુલો થઈ છે તેથી શુદ્ધિપત્રની જરૂર જણાઈ છે. તે વાંચનાર બંધુઓ મુધારી વાંચવા કૃપા કરશો.

લી. ગીરધરલાલ હકમચંદ.

મેનેજર સત્યવિજય પ્રેસ.

સંવત ૧૯૬૪ (દેવદીવાળી) કારતક સુદ. ૧૫

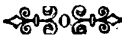
પ્રસ્તાવના.

જગત્માં મનુષ્યોને આનંદની પ્રાપ્તિ પ્રાપ્તવ્ય છે. બાહ્ય-સ્તુમાં આનંદ નથી એમ શ્રી વીરપ્રભુએ કેવલજ્ઞાનથી કહ્યું છે તેથી બીજા પ્રમાણની જરૂર નથી. આત્મોક્ત વાક્ય પ્રમાણ એ નિયમને અનુસરી આગમપ્રમાણ પણ આનંદની સિદ્ધિમાં મળે છે. તેમજ અનુમાનથી જોતાં પણ બાહ્યસ્તુમાં આનંદ સિદ્ધ થતો નથી. આત્મામાં આનંદ છે એમ કેવલ જ્ઞાની કહે છે અને અનુમાનથી પણ સિદ્ધ થાય છે. સત્ય આત્મિક આનંદનો અનુભવ આત્મિક જ્ઞાન વિના પ્રાપ્ત થતો નથી. આત્મિક જ્ઞાનની પ્રાપ્તિ માટે અધ્યાત્મ યથો અને દ્રવ્યાનુયોગના અર્થોત્તું મનન આવશ્યક છે. અધ્યાત્મ શાસ્ત્ર વાંચવાથી અને મનન કરવાથી અનુભવ જ્ઞાન પ્રગટે છે અને તેથી સત્યાનંદની ખુમારી ઝળકી ઉઠે છે. અધ્યાત્મ જ્ઞાનના ઉપયોગથી આત્માનેજ સેવ્ય ઉપાસ્ય ગણી શ્રી આનંદધનજી તથા શ્રી ચિદાનંદજી વિગેરેએ પદદ્વારા આત્મપ્રભુતું ગાન કર્યું છે. એમ શિષ્ટ પુરૂષોએ સંસ્કૃત અર્થોમાં પણ આત્મપ્રભુને ઉપાસ્ય સેવ્ય સમજી શ્લોકદ્વારા ગાન કર્યું છે. શ્રી હેમચંદ્ર આચાર્યે વીતરાગ સ્તોત્રમાં યઃપરમાત્મા પરંજ્યોતિઃ ઇત્યાદિ શ્લોકદ્વારા આત્માની સ્તુતિ લક્ષિત કરી છે. ગમે તે ભાષામાં, ગમે તે રાગમાં, ગમે તે છંદમાં આત્મપ્રભુની પદદ્વારા લક્ષિત રૂપ સ્તુતિ કરવાથી અનંતભવ સંચિત કર્મમલનો અપગમ થાય છે, અન્તરમાં કોઈ પણ વસ્તુનું જ્ઞાન થાય તો તેનું વર્ણન શ્લોક પદ વિગેરેથી થઈ શકે છે, અધ્યાત્મશાસ્ત્રનું જ્ઞાન થાય છે તો તે સંબંધી પદ વા શ્લોકદ્વારા જ્ઞાનની તસ્ત મતાએ વર્ણન થઈ શકે છે, અધ્યાત્મ શાસ્ત્ર પ્રતિ પદરચયિતાની વિશેષ રૂચિ હોવાથી કિંચિત અનુભવ જ્ઞાનરસની ખુમારીના સમયમાં લેખકે પદો દ્વારા અધ્યાત્મ સ્વરૂપનું યથાશક્તિ વર્ણન કર્યું છે. અધ્યાત્મ શાસ્ત્ર વિશેષતઃ નિશ્ચય નયને અનુસરે છે તેથી રચેલ પદો નિશ્ચય નયની સાપેક્ષ બુદ્ધિએ પ્રાધાન્યતા ભજે છે એમ વાંચકોએ લક્ષ્યમાં કથન ઉતારવું યોગ્ય છે. જે પરજો તેનાં ગીતા

ગવાય તેમ અન્ને પણ અધ્યાત્મમય પદો વિષે સમજી લેવું. અધ્યાત્મજ્ઞાનના પદો વાંચીને સમજવાં, વિચારવાં અને વ્યવહારમાં વર્તન ઉચ્ચ રાખવું. આ પદોને કેટલાક અંધ શ્રદ્ધાળુ જૈનો ભજન કહી પોતાના ભક્તોને ભરખાવી પદોનો સ્વાદ લેવા દેતા નથી તે અફસોસની વાત છે. પદોમાં ભજન એવા શબ્દો આપવાથી કંઈ જૈન સિદ્ધાંતને હાનિ નથી. કોઈ ચોખ્ખા કહે કોઈ ચાવલ કહે અને કોઈ ભાત કહે અને કોઈ તાંદુલ કહે પણ તે શબ્દના ભેદથી અર્થનો ભેદ થતો નથી. વસ્તુનું સ્વરૂપ સમજવું જોઈએ. ભજન અને પદ એવા એકાંત શબ્દભેદને આગ્રહથી ષકડતાં અનેકાંત તત્વની શ્રદ્ધા થતી નથી. અમારાં બનાવેલાં પદોને કોઈ અન્યમતાવલંબીઓ ભજન પણ કહે છે. અને જૈનો આપણે પદ કહીએ છીએ. પણ તેથી વસ્તુનો ફેરફાર નથી. કોઈ કહેશે કે તમારા બનાવેલા પદોમાં ભજન કરલે વિગેરે શબ્દો આવે છે તે આપણી મર્યાદા નથી. જૈન અધ્યાત્મ જ્ઞાનિયોએ ભજન વિગેરે શબ્દ મૂક્યા નથી. અને તમે તો મૂક્યા છે તેથી તે ઠીક ગણાય નહીં એમ બોલનારને પ્રત્યુત્તરમાં કહેવાનું કે- શ્રી આનંદધનજી પોતાના પદોમાં ભજન એવા શબ્દ લાવેલા છે. જુઓ તે આ પ્રમાણે- પ્રભુ મજલે મેરા વીલ રાજી, આઠ પહોરકી સોસઠ ઘડીયાં દો ઘડીયાં અબ છાજી. પ્રભુ૦ જુઓ ત્યાં મજલે એવા શબ્દથી વ્યવહાર કર્યો છે. મજ ઘાતુ સેવામાં વર્તે છે. શબ્દનો સમુદ્ર અમુક દર્શનનો છે એમ નિશ્ચય નથી. તથા શ્રી યશોવિજયજી પણ ભજન એવા શબ્દથી પદ બનાવી કહે છે કે- મજન વિનું જીવિત જેસે પ્રેતમલિન મંદમતિ ડોલત ઘરઘર, ઉદર ભરનકે હેત. છેલ્લી ટુંકમાં ઉપાધ્યાયજી કહે છે કે- કયે નહિ ગુનગીત સુજસ પ્રભુ, સાધન દેવ અનેત; રસના રસ વિંગારો કાંહાંલો, બૂડત કુંડુંબ સમેત. ઇત્યાદિથી પણ પૂર્વના આચાર્યો મજન શબ્દ લાભ્યા છે. તથા આ પદોમાં ભજનના રાગો મૂકેલા છે. શ્રી રૂપવિજયજી મહારાજ તથા શ્રી વીરવિજયજી મહારાજ જે જે રાગ સાંભળતા હતા તે તે રાગ ઉપર પૂજા, સ્તવન, સ- આય વિગેરે બનાવતા હતા, તેમ અમેએ પણ ભજનના રાગ લીધા છે. અમુકજ દર્શનના રાગ છે એવો કંઈ નિયમ નથી.

તેથી મૂર્ખના ભરમાવ્યાથી આત્માર્થી પુરૂષો ભડકી જશે નહિ. અધ્યાત્મનાં પદોથી લેખકનો આશય વ્યવહાર નયને નિષેધવાનો નથી. માટે પદ વાંચી કોઇ પણ જીવે વ્યવહાર માર્ગથી ભ્રષ્ટ થવું નહિ. કોઇ સ્થાને વ્યવહાર સંબંધી આક્ષેપ સમજાય તો તે અશુદ્ધ વ્યવહાર સંબંધી સમજવું. વ્યવહાર નયતો જીનશાસનનો આધાર છે માટે વ્યવહારથી વિરૂદ્ધ શ્રદ્ધા કોઇએ સ્વપ્નમાં પણ ધારવી નહિ. ઉચ્ચ શુદ્ધ ગંભીર આત્મ પદોમાં અવશ્ય શુદ્ધગમ લેવી જોઇએ. સાત નયોની સાપેક્ષ યુદ્ધિપૂર્વક અધ્યાત્મ પદોમાં અવળી વાણી પણ સમજવી. કેટલાંક તો એવાં પદો છે કે પૂર્ણ અધ્યાત્મ શાસ્ત્રનો જ્ઞાતા હોય તથા દ્રવ્યાનુયોગનો જ્ઞાતા હોય તેનાવડેજ કૃષ્ણ વિગેરે પદોમાં તથા અવળી વાણીમાં આપેક્ષ યુદ્ધિથી રહેલી ગંભીરનય રહસ્યતા સમજી શકાય છે. પડિત અધ્યાત્મ જ્ઞાતાઓજ યોગ્ય કેટલાંક પદ છે. પદોના ત્રણ વિભાગ સમજવા, જ્ઞાનમાર્ગ, અધ્યાત્મયોગમાર્ગ, ચૈરાગ્યમાર્ગ. એ ત્રણ વિભાગ આ પદસંબંધમાં છે. તથા નીતિ શિક્ષણનાં પદ પણ બનાવ્યાં છે. તે પણ ધર્મમાં પ્રવેશ કરતાં બહુ ઉપયોગી થઇ પડશે. છમસ્થ જ્ઞાન દષ્ટિથી જીનાજ્ઞા વિરૂદ્ધ કોઇ ઠેકાણે લખાયું હોય તેની સમા યાચું છું; જે જે ગામમાં જેવી જેવી આત્મપરિણતિનાં પદો બનાવ્યાં છે તે વાચકને સમજવા માટે જ્યાં પદ બનાવ્યાં છે તે સ્થળ પણ નોંધવામાં આવ્યાં છે. અમદાવાદના પ્રખ્યાત ઝવેરી દાતાર ગુણુમાં કર્ણસમ શેઠ લલકુભાઇ રાયજીની પદોમાં વિશેષ રૂચિ હોવાથી અને તે પદોથી તેમના આત્માને બહુ આનંદ મળે છે માટે આ પદસંબંધનું પારિતોષીક પ્રેમભાવે તેમને અર્પણ કરું છું. શ્રીસકલસંઘ વિગેરે ભવ્યજનો આ પદસંબંધરૂપ ગંગાનદીમાં ઝીલી નિર્મલ થાઓ એજ શુભાશા ॥

ॐ શાંતિ: શાંતિ: શાંતિ:

पदसंग्रह प्रस्तावन.

संसारान्निमें कथित पुरुषोंको सुख कैसे मिले, इस उपायम बहुत मनुष्य तो यह समजते हैं कि, द्रव्योपार्जन करना, बहुत कु-दुम्ब भेगा करना, राज्यमें अधिकार प्राप्त करना, लक्षों मनुष्योंसे पुजवाना इत्यादि परम सुखका साधन है. इसी वास्ते धर्म कर्म नित्य नैमित्तिक अनुष्ठान कुल मर्यादा आदिभी शिथिल करके पुर्वोक्त उपायमें लगते हैं. परंतु ये सब उपाय तो दुःखके हैं. उनसे परम सुख प्राप्ति कधी नहि होती. जो धनमें सुख मिलता, तो चक्रवर्ती राज्यको ठोकरमें ठुकराकर एकान्त सेवन क्यों करते.

न सुखं देवराजस्य, न सुखं चक्रवर्तिनः

यत सुखं वीतरागस्य, मुने रेकान्त वासिनः

जो सुख एकान्तवासी मुनिको है, वो इन्द्र तथा चक्रवर्तीको नहि है. तथा जितना मनुष्य जादे संबंधी होगा, उतनाही दुःख जादे निकलेगा. किसीको ज्वर आता है, किसीका मस्तक दुखता है, कोई मुमूर्षु है, सबके दुःखसे दुखी होना पडता है, राज्याधिकारकी तो औरभी दुर्दशा है. उसकी इच्छा करनी तो सबसे खराब है. आज कल राज्याधिकार ये है कि, अमुक महाशयको (५००) जुलमाना करनेका अधिकार मिला. अमुक महाशयको छ मास कैद करनेका अधिकार मिला. परंतु सभ्यगण! एसाभी अधिकार आपने सुना है? कि अमुक शेटजीको फांसी माफ करनेका अधिकार मिला, अथवा अमुक शेटजीको कैद माफ करनेका अधिकार मिला. मित्रगण! जिससे जीवदया पलेवोही तो अधिकार कहा जाता है? और जो क्रूर परिणाम करनेवाले

अधिकार हैं, वोतो राजाके बिना किसीको शोभित नहीं होते, इत्यादि बात शोचकर प्राचीन ऋषि महात्मा लोकोंने बड़े, २ अध्यात्म शास्त्र रचकर सांसारिक जनोंपर वो कृपा करी है, कि जिसका वखान सरस्वती देवी भी नहीं करसकती जैसा—

आसुप्तरोमृतेःकालं, नयेदध्यात्मचिन्तया ।

ईषन्नावसरंदद्यात्, कामादीनाम्मनागपि ॥

जब तक निद्रावस्था नहो, तथा मृत्यु न आवे तब तक अध्यात्म चिन्तासेही कालको वितावे, काम, क्रोध, लोभ, मोहको थोडा-साभी मोका न दे जिससे आकर सतावें. वो अध्यात्म चिन्ता कितनी काठिन है. इस बातको सबही बुद्धिमान् जानते है, उस अध्यात्म शास्त्रकी रचना कितनी प्रकारकी भाषामे कितनेही संज्ञा शब्दोंमें यद्यपि रचित है परंतु कितनेके तो बिचारे भंदबुद्धियोंके समझमें नहीं आती. कितनेके बुद्धिमान्भी है तोभी अन्य भाषा होनेसे पूरा तत्व नहीं मिलता. अथवा कितनेके छंद प्रबंध के तथा गान विद्याके रसिकहैं. उनको गद्यभाषा नहीं रुचती इसलिये योग मार्ग क्रिया परायण श्री जैनश्वेताम्बर मुनिराजश्री बुद्धिसागरजीने बहुत आन्दमे आकर मनोहर २ भजन छंदमें बनाकर तैयार कियेहैं. जिनका स्वाद विशिष्ट साधारण सब लोकोंको मिले. इन सबका सार यह हैकी मनुष्योंकी अध्यात्ममे रुचि हो और काम क्रोधादि अन्तःशत्रुओंका नाश हो और अध्यात्म पुष्टिके लिये वैराग्यका तथा भक्तिरसकाभी सार पूर्ण रीतिसे दिखाया है. कारणकि बिना वैराग्यके वर्णन सांसारा ऽऽसक्ति दूर नहीं होती. और भक्तिके बिना चितके आवरण विक्षेप दूर नहीं होते. इसलिये वैराग्य तथा इष्टदेवमें अनुराग अध्यात्म चिन्ताका परमोपाय है. येसम्पूर्ण भजन आद्यंतसे मेने प्राय सब सुने है. इनमे जैन शा-

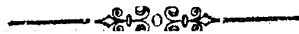
स्त्रकी रीति प्रमाण कहीं दोष नहीं है. कहीं द्रव्यार्थक नयकी मुख्यता कहीं पर्य्यायार्थिक नयकी मुख्यता कहीं नैगमादि नय प्रमाण बहुत उत्तम रीतिसे वर्णन किया है. जो मनुष्य 'जैन शास्त्र तथा अभिधा लक्षणा व्यंजनातात्पर्या वृत्तिके मर्मज्ञ हैं. उन लोकोंको मुनिराजश्री बुधिसागरजी रचित शास्त्र सिद्धान्तमे वो आस्वाद मिलेगा. जिसका फल एक एक पदकी भावनासे अनेक कर्मकी निर्जरा है. मित्रगण ! ज्यादा क्या लिखे. अमारा मन तो इन पद रत्नको सुनकर सुखाब्धिमें मग्नहोता है. तथा और लोक वैदिक धर्मावलंबी सुनते है. तो चित्रकेसे लिखे होकर तथा कूद कर सुनते हैं. आहा ! सत्यही शास्त्रोमे जंगम तीर्थ साधुओंको कहा है.

श्लोक.

साधूनां दर्शनंपुण्यं तीर्थभूताहि साधवः
तीर्थं फलति कालेन सद्यः साधुसमागमः (१).

ह. न्याय व्याकरण साहित्याऽऽचार्य
पं. श्यामसुन्दराचार्य वैश्य, के. बी. एस. एम.

K. B. S. M.

मुनिराज श्री बुद्धिसागरल कृतः पदसंग्रहनु सांकपीयुः

पदः	पत्र
१ केशरीया	१
२ यरभ जिनेश्वर... ..	२
३ वीर जिनेश्वर... ..	३
४ भोधपत्रम्	३-४
५ भोधपत्रम्	५
६ वीरस्तवन	५
७ पार्श्वस्तवन	६
८ शांतिस्तवन	७
९ नरा श्रुत्यो	८
१० क्यारे मुने	८
११ अनुभव	८
१२ हेमोभाष	८
१३ श्रवण वाट	१०
१४ भूरभमन	१०
१५ निर्लेय देशना	११
१६ निर्लेय प्रसन्न	११
१७ साधुभाष	१२
१८ अनुभव आत्मानी	१२
१९ अक्षय देशमे... ..	१३
२० अनुभव आत्म	१३
२१ नगुरानो संग... ..	१४
२२ सुगुरानी	१५
२३ परधर भट्टकत	१५
२४ अवधूत	१६
२५ सुभ दुःख	१६
२६ नदि अक्षय	१७
२७ साधुभाष	१७
२८ साधुभाष	१८
२९ साधुभाष	१८
३० ऐषीपरेध्यान	१९
३१ ऐषीपरे प्रभु... ..	२०
३२ गुडिना	२०
३३ हुनीया छे ती... ..	२१
३४ अतनाती	२१

पदः	पत्र
३५ अज्ञानी अथडाया	२२
३६ मानिनी संग... ..	२३
३७ पत्थरना नावे	२३
३८ तत्व स्वइपी	२४
३९ प्रभुश्रु तुम दर्शन	२५
४० स्वना जेपी	२५
४१ अक्षयअगोचर	२६
४२ ऐसास्वइप	२६
४३ परमपद	२७
४४ वीर प्रभु वडावा	२७
४५ भाया न भूरभ	२७-२८
४६ परपीने	२८
४७ जगो जेगी	३०
४८ अरे श्रव पाभर	३०
४९ परम प्रभु वट	३१
५० गुडगमथा	३२
५१ तारो आत्म	३३
५२ भूरभ श्रवण	३३
५३ जेध जेधने	३४
५४ सुगुणु सनेहा... ..	३५ थी ३८
५५ जेतन अनुभव रंग	३८
५६ जेतन आप	३८
५७ ज्ञानी वीरवा	४०
५८ शांति सदा	४१
५९ कोष न करशो प्रीत	४१
६० आनंद कयां वेयाय	४२
६१ अमर पद	४३
६२ सदा सुभकारी... ..	४४
६३ उडो जेतन	४४
६४ अभिनंदन	४५
६५ वीरशनेश्वर	४६-४७
६६ नमो नमो श्री सहगुर ४८-४९	
६७ हमारो देश	५०
६८ आशा मोरनकी	५१

પદ	પત્ર
૬૯ કહેજો પંડિત તે કોણુ તારી	૫૨
૭૦ ચેતાવું ચેતી લેજેરે...	૫૨
૭૧ ચેતતો ચેતાવું ...	૫૩
૭૨ કોષક વીરલા ...	૫૪
૭૩ આ જગ સ્વપ્ના કેરી	૫૪
૭૪ અલખ નિરંજન ...	૫૫
૭૫ જ્ઞાન કહે કેમ થાય	૫૫-૫૬
૭૬ અન્તરના અગ્નિ ...	૫૭
૭૭ નેવાવું પાણી ...	૫૮
૭૮ આત્મ ધ્યાનથી ...	૫૮
૭૯ પાપ કર્મ બહુ ભારી...	૫૯
૮૦ જીવડા પૂલી કરે શું કૈક	૬૦
૮૧ ચેતન ચેતો ચતુર ...	૬૨
૮૨ તારૂ નામ ન રૂપ ...	૬૨
૮૩ અખમે સાચો ...	૬૩
૮૪ ચેતન અખમેએ ...	૬૪
૮૫ અખધુ પીએ ...	૬૪
૮૬ ચેતન મમતા ...	૬૫
૮૭ અકલ કલા ...	૬૫
૮૮ સાધુભાષ સોહૈ જૈનકા	૬૬
૮૯ પરમ પ્રજુ ...	૬૬
૯૦ જુઓ આ કાચી ...	૬૭
૯૧ ચેતાવું ચેતન...	૬૮
૯૨ અરે આ જમમાં ..	૬૮
૯૩ શ્રી વીર પ્રભુ ચરમ ...	૬૯
૯૪ ઓર નમરનેા...	૭૦
૯૫ અહો દેવની ...	૭૦
૯૬ ચેતન અનુભવ રટના ...	૭૧
૯૭ માયામાં મનડું ...	૭૨
૯૮ જોતાં જોતાં ...	૭૩
૯૯ પ્રજુ મનાવા ...	૭૩
૧૦૦ સુવિધિ ...	૭૪
૧૦૧ સહજ સ્વરૂપી...	૭૫
૧૦૨ યાદ કરી લે ...	૭૬
૧૦૩ જીવડા જાગીનેરે ...	૭૬
૧૦૪ જીવડા અગમગે છે જયોતિ	૭૭
૧૦૫ જીવડા તું જાગીને જોજે	૭૮
૧૦૬ પ્રજુ ભજી તું ...	૭૮
૧૦૭ ભજન કર મન...	૭૯

પદ	પત્ર
૧૦૮ ભજન કરલે ...	૮૦
૧૦૯ જુઓ અપાટો...	૮૦
૧૧૦ પ્રીતમ મુજ શુદ્ધ ...	૮૧
૧૧૧ ચેતન તારી ...	૮૧
૧૧૨ પ્રીતમ મુજ કમહુ ન...	૮૨
૧૧૩ પ્રિયા મમ છટકી ...	૮૨
૧૧૪ ભલા મુજ અનુભવ ...	૮૩
૧૧૫ આતમ અપનો ...	૮૩
૧૧૬ મનયા એસી ...	૮૪
૧૧૭ ચેતન ચિદ્ધન...	૮૪
૧૧૮ હંસા સોહં ...	૮૫
૧૧૯ ચિદ્ધન સંગી...	૮૫
૧૨૦ આતમ અનુભવ કોષ	૮૬
૧૨૧ સમજી લે શાણા ...	૮૭
૧૨૨ અખ હમ અજરામર...	૮૭
૧૨૩ ઝટ જય જુવાની ...	૮૮
૧૨૪ મહાવીર પ્રભુ ...	૮૮
૧૨૫ અરે છંદગાની...	૮૯
૧૨૬ અરે પૂલી ...	૯૦
૧૨૭ પ્યારા નેમ પ્રભુ ...	૯૦
૧૨૮ મલિહ જન વંદીએ ...	૯૧
૧૨૯ મારો બાલુડો સન્યાસી	૯૨
૧૩૦ એવોરે દીવસ તે મારો હર-	૯૩
૧૩૧ આત્મ સંઝાય ...	૯૪
૧૩૨ વીર સ્તવન ...	૯૫
૧૩૩ જોલોં અનુભવ ...	૯૫
૧૩૪ અલખ લખ્યા કિમ ...	૯૬
૧૩૫ અખધુ નિરપક્ષ ...	૯૬
૧૩૬ સોહં સોહં સોહં ...	૯૭
૧૩૭ સંતો અચરિત્જ ...	૯૭
૧૩૮ નિશાની કયા ...	૯૮
૧૩૯ ચેતન શુદ્ધ તમકુ ...	૯૮
૧૪૦ અખધુ સો જોગી ...	૯૯
૧૪૧ અખધુ રામ રામ ...	૧૦૦
૧૪૨ અખધુ કયા સોવે ...	૧૦૦
૧૪૩ ભ્રમણાએ શું ભરમાય...	૧૦૧
૧૪૪ ચેતન ચતુઃપૃથી ...	૧૦૧
૧૪૫ જય જય શાંત ...	૧૦૨
૧૪૬ પરમપદ પ્રેમી...	૧૦૨

પદ	પૃષ્ઠ
૧૪૭ સગ જન ધર્મ ...	૧૦૩
૧૪૮ સોડહં સોડહં... ...	૧૦૩
૧૪૯ બેર બેર નહીં... ...	૧૦૪
૧૫૦ સમજ પરી ...	૧૦૫
૧૫૧ અબધુ એ'સો... ...	૧૦૫
૧૫૨ જીવ જાને મોરી સપ્ત ૧૦૬	
૧૫૩ કિન ચુન બયોરે ...	૧૦૬
૧૫૪ જોગ જુગતિ જાણ્યા ...	૧૦૬
૧૫૫ સાધુભાષ અપના ...	૧૦૭
૧૫૬ અબધુ વૈરાગ્ય ખેટા ...	૧૦૭
૧૫૭ અનુભવ આનંદ ...	૧૦૮
૧૫૮ શરાની ગતિ ...	૧૦૮
૧૫૯ બહુ લાગે મુશ્કિલન ...	૧૦૯
૧૬૦ ધ્યાન સદા સુખકાર ...	૧૧૦
૧૬૧ કક્ષાવલિ ૧૧૧,૧૧૨,૧૧૩,૧૧૪	
૧૬૨ હં'સા કોષરે જણાવે... ...	૧૧૫
૧૬૩ પ્રેમીડો બતલાવેરે ...	૧૧૬
૧૬૪ આ પ્રભુ ભજનનુ' ...	૧૧૬
૧૬૫ હં'સા હરદમ ...	૧૧૭
૧૬૬ સખસે વીર પ્રભુ ...	૧૧૭
૧૬૭ જીવડાં ભૂટી સાય ...	૧૧૮
૧૬૮ ચેતન સ્વારથિયો ...	૧૧૯
૧૬૯ કર તું શ્વાસોશ્વાસે ...	૧૨૦
૧૭૦ આતમ નિજ ધરમાં ...	૧૨૦
૧૭૧ જીવડા હજી અવસર... ...	૧૨૧
૧૭૨ જીવડા હજી જરા ...	૧૨૨
૧૭૩ મનડા આતમ શું ...	૧૨૩
૧૭૪ કર ચેતન શિવપુર ...	૧૨૪
૧૭૫ મોહ માયામારે... ...	૧૨૪
૧૭૬ અહુલ તમાસા ...	૧૨૫
૧૭૭ સુણો સચોપાય ...	૧૨૬
૧૭૮ ચેતન ચેતો હવે પ્યાર ૧૨૬	
૧૭૯ દેખો અન્તરમાં આતમ ૧૨૭	
૧૮૦ અન્ધારે અથડાણેરે ...	૧૨૭
૧૮૧ સાચો અન્તર ...	૧૨૮
૧૮૨ દુનીઆમાં ...	૧૨૯
૧૮૩ અનુભવ અત્રિશી ૧૩૦-૧૩૧	
૧૮૪ ચાર દીવસનું... ...	૧૩૩
૧૮૫ ચેતીલે તું પ્રાણિયા ...	૧૩૪

પદ	પૃષ્ઠ
૧૮૬ વીરજીનેશ્વર ...	૧૩૫
૧૮૭ પરમ કૃપાળુ ...	૧૩૬-૧૩૭
૧૮૮ કક્ષાવલિ ૧૩૮-૩૯,૪૦,૪૧,૪૨	
૧૮૯ સહચરની શિક્ષા ...	૧૪૩
૧૯૦ અન્તરના અલખેલા ...	૧૪૪
૧૯૧ સહુ શક્તિના ...	૧૪૫-૧૪૬
૧૯૨ ગાનાનંદી ...	૧૪૭
૧૯૩ વિદાનંદ ...	૧૪૮-૧૪૯
૧૯૪ સ્વામીને સેવક ...	૧૫૦
૧૯૫ જીવ આઠ્યો ...	૧૫૧
૧૯૬ જમતના ખેલ છે ...	૧૫૨
૧૯૭ જ્ઞાને તું કરેછે માયારે	૧૫૨
૧૯૮ જીવડા પ્રભુ... ...	૧૫૩
૧૯૯ ગાફલ ગર્વ... ...	૧૫૪
૨૦૦ સુખ દુઃખ આવે ...	૧૫૫
૨૦૧ અમેને તમે ...	૧૫૫
૨૦૨ વ્યાપારી વ્યાપારે ...	૧૫૬
૨૦૩ જીવડા જરૂર જાવુરે	૧૫૮
૨૦૪ ત્રિશલાના જાપારે ...	૧૫૮
૨૦૫ વહાલા ત્રિશલાનંદન ...	૧૫૯
૨૦૬ માનવ ભવ પામી ...	૧૬૦
૨૦૭ ભૂલી ભવ ભમણા ...	૧૬૧
૨૦૮ મારૂ મારૂ તમે શું કરો	૧૬૧
૨૦૯ ભક્તિ કરો ભવવંત	૧૬૨
૨૧૦ પરમ પદ પરમાતમ ગુણ	૧૬૩
૨૧૧ જાગીને જો તું જીવડો	૧૬૪
૨૧૨ પામર પાણી ન પારખે	૧૬૫
૨૧૩ સેવો સહચર પ્રાણીયા	૧૬૬
૨૧૪ સંગ સમાગમ દોહીબો	૧૬૭
૨૧૫ જાયછે જાયછે જાયછેરે	૧૬૮
૨૧૬ નમી જીન યાજી નમે છે	૧૬૮
૨૧૭ શ્રાસિદ્ધાચળનયને નીરખી	૧૬૯
૨૧૮ જીરે પૂર્વ પશુસણ આવીયા	૧૭૧
૨૧૯ દેખો દેહ દેહેરાસર માહિ	૧૭૨
૨૨૦ બયા અનુભવ રંગ ...	૧૭૩
૨૨૧ શરાની ગત શુરા ...	૧૭૪
૨૨૨ બિહુક હોકર કરે ભવાઈરે	૧૭૫
૨૨૩ ઘટ યોજ્યા બિન ...	૧૭૫
૨૨૪ સુણુ નિજ દેશી ...	૧૭૬

પદ	પત્ર
૨૨૫ ગુરૂ વિના કોઈ જ્ઞાન...	૧૭૭
૨૨૬ શુભકર્મન શુ કરી શકેરે	૧૭૭
૨૨૭ કોઈ નિજ ગુરૂ ઘટમાં	૧૭૮
૨૨૮ આતમ તત્ત્વ અનાદિરે	૧૭૯
૨૨૯ અનંત અતુષ્ઠમ ...	૧૭૯
૨૩૦ પીપળાના ઝાડપર ...	૧૮૧
૨૩૧ છુટાતો ધોળે દહાડે...	૧૮૨
૨૩૨ અજપા જાપે સુરતારે...	૧૮૨
૨૩૩ આતમારે મન પ્યારા...	૧૮૩
૨૩૪ આતમદ્રષ્ટિ ...	૧૮૪
૨૩૫ મનના મનોરથ સર્વ કૃપ્યા	૧૮૫
૨૩૬ શાંતિ જીજ્ઞેશ્વર...	૧૮૬
૨૩૭ બલા જગ કોઈક ...	૧૮૭
૨૩૮ કોઈ એક યોગિયો ...	૧૮૭
૨૩૯ અસંખ્ય પ્રદેશી...	૧૮૮
૨૪૦ અલખ લહેરો લાગીરે...	૧૮૯
૨૪૧ અવધટ ઘાટ ઝોળંગી.	૧૯૦
૨૪૨ મગન તખ્તપર...	૧૯૧
૨૪૩ શ્રી સીમન્ધર સ્વામી...	૧૯૨
૨૪૪ ચરમ જીનેશ્વર...	૧૯૪
૨૪૫ અઅધુત પક્ષપાત ...	૧૯૪
૨૪૬ હમતો દુનિયાસે ન ડરેંગે	૧૯૫
૨૪૭ સુખદાયક હિત...	૧૯૬

પદ	પત્ર
૨૪૮ પતિવ્રતા પ્રમદાના ...	૧૯૮
૨૪૯ સદામાં બટ્ટો છે...	૨૦૦
૨૫૦ સાચી શિક્ષા સમજી...	૨૦૧
૨૫૧ શાણી સ્ત્રીને શિખામણ.	૨૦૨
૨૫૨ શિક્ષા બાલીકાને...	૨૦૪
૨૫૩ પિતા કહે છે પ્રેમ પાત્ર	૨૦૫
૨૫૪ સદ્ગુરૂ દેછે શિક્ષા ...	૨૦૬
૨૫૫ સમજી નરને શિખામણ	૨૦૮
૨૫૬ હે લક્ષાધિપતિઓ ...	૨૧૦
૨૫૭ શ્રદાળુ ગંભીર શ્રાવક...	૨૧૨
૨૫૮ સાચી શિક્ષા સાંભળજે	૨૧૪
૨૫૯ મૂર્ખની સંગત કોઈ...	૨૧૫
૨૬૦ અવળો શું ચાલે ...	૨૧૭
૨૬૧ મુસાઈર જીવડા ...	૨૧૭
૨૬૨ સુરવીર સાધુ...	૨૧૮
૨૬૩ પરખ્યાથી પ્રેમી ...	૨૧૯
૨૬૪ ચેતનજી સમજો જુડી.	૨૨૦
૨૬૫ જોઈને જોયું...	૨૨૧
૨૬૬ રમજો રંગે કૃપણજી...	૨૨૨
૨૬૭ ચેતનજી ચેતો...	૨૨૪
૨૬૮ હવે હું સમજ્યો ...	૨૨૫
૨૬૯ શ્રી સંખેશ્વર પાર્શ્વજી...	૨૨૬

मुनिमहाराज श्री बुद्धिसागरजी कृत.

पद संग्रह (भजन संग्रह.)

भाग १ लो.

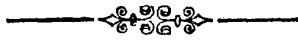
श्री केशरीयाल्लुनुं स्तवन.

१

केशरीया तीर्थं षडा लारी, लविक तुम पूजे नरनारी;
 शरलु अेक इषल प्रलु धारी, कपट अेर निंदाकु वारी. के०
 संवत अोगलीश पासठेमे, विजपुरनो संघ,
 दर्शन करवा नीकयारे, आली छर्ष उभंग;
 शोक सहु सिन्ताने वारी, गली सल मिथ्या जगयारी. के० १
 कृष्ण पक्ष छड मंगलेरे, भास इडा हे पोष,
 प्रथम लनेश्वर भेटीयारे, पाया मन संतोष;
 धर्म हे उपयोगे धारी, जिनाज्ञा लली सुभकारी के० २
 हरिहर अह्मा तुं अरोरे, शिवशंकर महादेव,
 दोष अहारे क्षय कर्यारे, सुरनर करता सेव;
 भुदा तुम अकलगति न्यारी, निरजंन अह्म दशा तारी के० ३
 अलवेश्वर अरिहंतल्लरे, यार अतिशयवन्त,
 अजरामर निर्मल प्रलुरे, सेवे सज्जन संत;
 अयल तुज जगमां अलिहारी, जिनेश्वर ललो जयकारी के० ४
 तुंछि तुंछि तुं छुं स्मइरे, व्यक्तिथी हे भेद,
 पिंडमां परगट पेअतारे, वते भेदाभेद;

૨

લગી ઘટ રટનાકી તારી, જ્યોતકી હોવે ઉજિયારી કે૦ ૫
 અલખ અરૂપી તું પ્રભુરે, બુદ્ધિસાગર ધાર,
 કર્મ શત્રુકું જીતીએરે, કરી કેશરીયાં સાર;
 ધરી ઘટ ધ્યાન દશા સારી, લહો ઝટ મુક્તિ વધુ પ્યારી કે૦ ૬

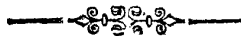

ૐ શંભુશ્વર પાર્શ્વનાથાય નમઃ

સ્તવન.

૨

ચરમ જિનેશ્વર અતિ અલવેસર, સખી હું નિશદિન ક્યાઉરે
 પરિપૂર્ણ સ્યાદ્વાદ સ્વરૂપી, સપ્ત ન યોથી વિચારે ચરમ૦ ૨
 ગુણ અનંતા અજ અવિનાશી, કાર્ય ફલેભિન્ન ગ્રહીએરે,
 તેમ પર્યાય અનન્તા આતમ, સમયે સમયે વહીએરે ચરમ૦ ૩
 અસ્તિતા પર દ્રવ્યા દિકની, સમયે સમયે અનન્તિરે
 ચેતન દ્રવ્યે નાસ્તિતાતસ, સત્ય પણે તે વહન્તિરે ચરમ૦ ૪
 યદિ નાસ્તિતા વર્તે નહીં તો, પરપરિણામિ હોયરે
 આતમ અસ્તિતા પરમાં વર્તે, નાસ્તિ રૂપે અવલોયરે ચરમ ૫
 અસ્તિ નાસ્તિતા સમયે સમયે, આતમ દ્રવ્યે ધરીએરે
 કર્મ વર્ગણા ભિન્ન વિચારી, નિજગુણતા અનુસરીએરે ચ૦ ૬
 ગુણ પર્યાય અનન્તા તેથી, ભિન્ન ન આતમ ક્યારેરે
 ભિન્ના ભિન્ન સ્વરૂપે વર્તે, નિર્મલ નિશ્ચય ધારેરે ચરમ૦ ૭
 પુર્ણકર પરમાતમ પ્રેમે, મન મંદિરમાં સ્મરીએરે
 બુદ્ધિ સાગર અવસર પાકર, ભવજલ સાગર તરીએરે ચ૦ ૮

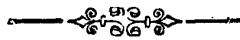

3

॥ श्री वीरजिन स्तवन. ॥

3

वीर जिनेश्वर वचन सुधारस, पीतां अविहङ्ग प्रीतजगीरी
 मिथ्या परिणति भ्रमणा लागी, सुरता वीरपदलयलगीरी वी.
 अज अविनाशी अटल अनादि, आत्मा संप्य प्रदेश पणुरी
 निर्भण शुद्ध सनातन साश्वत, प्रतिप्रदेशे शक्ति धणुरीवीर०र
 आतम वीर्य अनंतु धारक, आवी लावपणु जे अहेरी
 वीरनाम जिनवरनुं जणो, घट घट शक्ति नित्य लहेरी वी.
 तिरो लाव निज शक्ति प्रगटे, अस्ति नास्ति स्याद्वादमयीरी
 अलभ अगोचर अजरामरवर, वीर वीरता प्रगट लधरी वी०
 समये समये निज इच्छि अनन्ति, रत्नत्रयी थध शुद्ध छतीरी
 येतना परगट दो उपयोगे, वर्ग रहीत अपवर्ग गतिरी वी.
 प्रति प्रदेशे कर्म वर्णणा, लागी अनन्ति हर गधरी
 पद् धारक शुद्धां घट प्रगट्यां, स्थिति सादि अनन्त थधरी वी.
 तेहीज वीरपणुं तुज मांडी, आन्ति भ्रमणा हर करीरी
 बुद्धिसागर ध्यातां प्रगटे, सत्ता वीर समान भरीरी वीर ७

बोधपत्रम्.

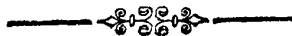
४

निर्मल क्षायिक येतना, विद्वानन्द गुणधाम,
 आतमसो परमात्मा, अनन्त गुण विश्राम. १
 समय समय निज इपमे, शक्ति अनन्त सहाय,
 विणुशे नहि के काणमां, विद्वन येतन राय. २
 ज्ञेय त्रिकालिक वस्तुनुं, लासन निजमां थाय,
 उत्पत्ति स्थिति व्यय तण्णी, सत्ता निज वरताय. ३

૪

- શોધકે શોધે અન્યકાં, અસત્ ન ઉપજે ભાઈ,
ઉપાદાન પટ્ કારકો, ઘટ ઘટમાં વર્તાઈ. ૪
- ચિત્ત સ્થિર ઉપયોગતા, લાગે નિજપદ માંધ,
અવર કાષ ભાસે નહિ, નિશ્ચય ચરણુ તે ત્યાંય. ૫
- જ્ઞેયરૂપ ભાસે સહુ, જ્ઞાન ગુણનું કાજ,
દર્પણમાં અવભાસતા, ઉદાસીનતા રાજ. ૬
- ખાવે પીવે સંહુ કરે, પણ તદરૂપ ન થાય,
ઉદયિક ભાવે ભોગ પણ, લિન્નપણું વર્તાય. ૭
- વિઘટે ંણિ વિકલ્પની, અથવા જે વર્તાય,
તોપણુ તેથી લિન્ન તે, ભેદ જ્ઞાન ત્યાં પાય. ૮
- કરો કલ્પના કોટી પણ, અગમ્ય નહિ કલ્પાય,
સોડહં સોડહં ધ્યાનથી, ભેદ ભાવ મીટ જાય. ૯
- શાસ્ત્રોં પણ શાક્ષી ભરે, જ્યાંથી પ્રગટયાં એહ,
સિદ્ધાચલ સમરો સદા, નિશ્ચય ગુણુ ગણુગેહ. ૧૦
- અસંખ્ય પ્રદેશી આત્મા, ધ્યાવો ગાવો ભાઈ,
અનુભવિએ ભોગવ્યું, એ પદ સ્થિરતા લાઈ. ૧૧
- ક્ષણુ ક્ષણુ માંહિ સમરીએ, આત્મ સદા સુખદાય,
આત્મરામે મન રમે, રૂદ્ધિ સખ પ્રગટાય. ૧૨
- સદ્ગુરુ સંગત હીનતા, બાહ્યાચાર પ્રધાન,
અન્તર દૃષ્ટિ શત્યતા, બહિરાતમે પદ સ્થાન. ૧૩
- જેને જેવી યોગ્યતા, જણે તેવું જવ,
સમજી સત્ય સ્વરૂપમાં, રમજે ભવિ સદીવ. ૧૪

શ્રી શાન્તિઃ ૩.

૫

બોધપત્રમ્.

૫

બગડે તે સુધરે નહીં, સુધરે નહિ તે બગડે; આપોઆપ સ્વભાવમાં, મૂરખ મનતો ઝગડે.	૧
શુદ્ધ સ્વરૂપી ચેતના નિશ્ચય ભાવે ભળે, આપોઆપ સ્વભાવમાં પરમાતમ પદ મળે.	૨
જેનું હશે તે ભોગવે સ્થિરતા એહવી જડે, આપોઆપ સ્વભાવમાં પરપરિણતિ ત્યાં રડે.	૩
શુદ્ધબુદ્ધ અવિનાશિની શ્રદ્ધા શુદ્ધિ ડરે, બોલે ચાલે સહુ કરે પણ નહિ મૂલથી ફરે.	૪
અમૃત આસ્વાદ્યા પછી કોણુ છાશ આલડે, અનુભવ વાતો અટપટી તે પાત્રતામાં પડે.	૫
અસ્તિ નાસ્તિ સત્તામયી ધ્રુવ આતમ તે તું સ્મરે, લિન્ન નથી તેથી કદા ફેગટ કયાં તું ફરે.	૬
ધ્રુવની તારી તેથી ચારી અનેકાન્તથી કરે, ક્ષાયિક શુદ્ધ સ્વરૂપ પામી અજરામર થઈ ડરે.	૭
વસ્તુ તારી પાસ છે પણ શોધતાં તે મળે, સફગુરૂના સંગ યોગે મહેનત લેખે વળે.	૮

શ્રી આનંદઘનજી કૃત.

શ્રી વીરજિન સ્તવનમ્

૬

વિર જિનેશ્વર પરમેશ્વર જયો, જગજીવન જિન ભૂપ;
અનુભવ નિત્તે ચિત્તે હિત કરી, દાખ્યો બસ સરૂપ. વાર૦ ૧
જેહ અંગોચર માણસ વચનને, જેહ અતી નિદ્રયરૂપ;

૬

અનુભવ મિત્તે વીગતે શક્તિસ્યું, ભાખ્યો તાસ સ્વરૂપ વી.૦૨
 નય નિક્ષેપે જ્ઞેહ ન જાણીએ, નવી જાહાં પ્રસરે પ્રમાન;
 શુદ્ધ સ્વરૂપે બ્રહ્મ તે દાખવે, કેવલ અનુભવ ભાણુ. વીર૦ ૩
 અલખ અગોચર અનુપમ અર્થનો, કુણુ કહી જાણે ભેદ;
 સહજ વિશુદ્ધશું અનુભવ વચણુજે, શાસ્ત્રતે સઘળાં ખેદ. વી. ૪
 દીસી દેખાડી શાસ્ત્ર સવે રહે, ન લહે અગોચર વાત;
 કારજ સાધકબાધક રહીત એ, અનુભવમિત્ત વિખ્યાત. વા. ૫
 અહો ચતુરાઈ અનુભવ મિત્તની, અહો તસ મિત્ત પ્રતીત;
 અંતરજમી સ્વામી સમીપતે, રાખીમિત્તશું રીત. વીર૦ ૬
 અનુભવ સંગેરંગે પ્રભુ મીલ્યા, સકલ કૃત્યા સંવીકાજ;
 નિજપદ સંપદ જે તે અનુભવે, આનંદધન મહારાજ. વી૦૭

શ્રી આનંદધન કૃત. પાર્શ્વજિન સ્તવનમ્.

૭

પ્રણુમું પદ પંકજ વાસના, જસ વાસના અગમ અનુપરે;
 મોહે મન મધુકર જ્ઞેહથી, પામે નિજ શુદ્ધ સ્વરૂપરે. પ્રણુ૦ ૧
 પંક પલંક શંકા નહી, નહી ખેદાદિક દુઃખ દોષરે;
 ત્રીજ અવચક જ્ઞેગથી, લહે અધ્યાતમ સુખ પોષરે. પ્રણુ૦ ૨
 દુરીત દશા દૂરે ટળે, ભજે મુહિતા મૈત્રી ભાવરે;
 વરતે નિત્ય ચિત્ત મધ્યસ્થતા, કર્ણામય શુદ્ધ સ્વભાવરે. પ્ર.૩
 નિજ સ્વરૂપ સ્થિર કર ધરે, ન કરે પુદ્ગલની ખંચરે;
 સાખી હોઈ વરતે સદા, ન કદા પરભાવ પ્રપંચરે. પ્રણુ૦ ૪
 સહજ દશા નિશ્ચય જગે, ઉભગે અનુભવ રસરંગરે;
 રાચે નહી પરભાવસ્યું, નિજભાવસ્યું રંગ અભંગરે. પ્ર૦ ૫
 નિજ ગુણુમેં સખ ગુણુ લખે, ન ચખે પુદ્ગલની રેખરે;

૭

ખીર નીર વિવરો કરે, એ અનુભવ હંસસુ પેખરે. પ્રણ૦ ૬
 નિષિકલ્પ ધ્યેય અનુભવે, અનુભવ અનુભવની પ્રીતરે;
 અવર ન કબહુ લખી શકે, આનન્દધન પ્રીતપ્રતીતરે. પ્ર૦ ૭
 શ્રી શાન્તિ: ૩.

શ્રી શાન્તિજ્ઞિન સ્તવનમ્

૮

શ્રીશાન્તિ જ્ઞિન અલખ અગોચર દીનાનાથ દયાળુ,
 દિનમણિ દીનો દ્વારક દીનપર કરણા કરજે કૃપાળુ
 મોરા સ્વામીરે ભવ પાથોધિ તારો. ૧

ક્રોધ કપટથી મનડું મેલું આડું અવળું ભટકે,
 તુજગુણ ધ્યાન કરતાં સાહિબ સટક દઈને સટકે, મોરા૦ ૨
 મોહ પ્રમાદે આયુષ્ય ગાળું લીધાં વૃત નવી પાળુ,
 ડહાપણના દરિયામાં ડુલી દીધું સમ્બર તાળું. મોરા૦ ૩

દુનીયાદારી દુર ન કીધી પાપે કાયા પોષી,
 દગા પ્રપન્ચો નિશદિન કરતાં બનીયો ભારે દોષી. મોરા૦ ૪

સાચો સાહિબ નિરખી નયણે શરણુ ત્રહયું સુખકારી,
 દોષને ટાળી પાપ પખળી થાશું નિજગુણુ ધારી. મોરા૦ ૫

સેવા ભક્તિ નિશદિન કરશું તુજ આણુ શિર ધરશું
 બુદ્ધિસાગર અવસર પાકર અજરામર થઈ ઠરશું. મોરા૦ ૬

અ, દ, ભ,

૯

પદમ્

૯

જરા જુઓ અન્તરમાં તપાસીરે, જ્યાં શોભેછે આત્મ પ્રકાશી;
 જ્ઞાન રાજને ક્રિયાછે દાસીરે, એક અવિનાશીને એકછે વિનાશી.
 જ્ઞાન યોદ્ધાને ક્રિયા છે કટારી, જ્ઞાન શાશ્વત પદવાશી;
 જ્ઞાન દિવાકર ક્રિયાપતંગીયું, દૃષ્ટાન્ત વિશ્વવિલાસીરે. જરા૦ ૧
 વિના આતમજ્ઞાન ક્રિયાએ વહેલો દેખી આવતહે હાંસી,
 સમજણ બિનશું કરશે ખિચારા, ગળે દેછે પોતાને તે કાંસીરે. જ.
 જ્ઞાની ગીતારથ શાસન ધોરી, જ્ઞાને સકળ સુખરાશી,
 બુદ્ધિસાગર પદ જ્ઞાનીનાં સેવા, હું તો જ્ઞાનિને દઉછું શાખાશીરે જ
 શ્રી શાન્તિઃ ॥ ૫૯ ॥

શ્રી આનંદઘન પદમ્

૧૦

ક્યારે મુને મળશે મારો સંત સનેહી;
 સંત સનેહી સુરિજન પાપે, રાપે ન ધીરજ દેહી. ક્યારે૦ ૧
 જગ જન આગળ અંતર ગતની, વાતડી કરીએ કહી;
 આનંદઘન પ્રભુ વૈધ વિયોગે, કિમ જીવે મધુમેહી. ક્યારે૦ ૨

પદમ્.

૧૧

અરે જીવ શીદને કલ્પના કરે—એ રામ.

અનુભવ આતમનો જે કરે, તદા તું અજરામર થઈ ઠરે;
 દેહ દેવળમાં ઉંધ્યા દેવને, ઘડી નહિ સુખ અરે;
 સુરતા ઘંટે ઉંધ લાગે, જગે દેવ દુઃખ હરે. તદાતું૦ ૧
 ત્યાગે ન જલ જ્યું માછલું ભાઈ, તેમ ગુણ નિજ વરે;

૬

અલખ અવિહડ આતમાની, દશા કલ્પુ નહિ ફરે. તદા૦ ૨
 પાર્શ્વમણિ સમ ધ્યાન તારૂં, સિદ્ધ પુદ્ગતા વરે;
 પરમબ્રહ્મ સ્વરૂપ પામી, નામ રૂપ નહિ ધરે. તદા૦ ૩
 ગાડીમાંહિ ખેશીને ઝટ, ચાલજે નિજ ધરે;
 સારથી મનકું અશ્વ ઇન્દ્રિય, સાચવે સુખ સરે. તદા૦ ૪
 છેલ્લી બાજી જીતી લે ભાઈ, માયાથી શીદ મરે;
 બુદ્ધિસાગર ચેત ઝટપટ, ચેતના કરગરે. તદા૦ ૫

શ્રી શાન્તિઃ ૩. વિદ્યાપુર

શ્રી યશોવિજયજી કૃત પદમ્.

૧૨

દેખો ભાઈ મહાવિકલ સંસારી, દુખિત અનાદિ મોહકે કારણુ,
 રાગદ્વેષ ભ્રમ ભારી—દેખો૦ ૧
 હિંસારમ્ભ કરત સુખ સમજે, મૃષાબોલે ચતુરાઈ;
 પરધન હરત સમર્થ કહાવે, પરિગ્રહ વધત બડાઈ. દેખો૦ ૨
 વચન રાખે કાયા દ્રઢ રાખે, મિટે ન મન અપલાઈ;
 યાતે હોત ઓરઘી ઓર, શુભ કરણી દુઃખદાઈ. દેખો૦ ૩
 જોગાસન કરે પવન નિરોધે, આતમદૃષ્ટિ ન જોગે;
 કથની કથત મહન્ત કહાવે, મમતા મૂલ ન ત્યાગે. દેખો૦ ૪
 આગમવેદ સિદ્ધાન્ત પાઠ સુણે, હિયે આઠમદ આણે;
 જાતિ લાભ કૃણ બલ તપ વિદ્યા, પ્રભુતા રૂપ બખાને. દે૦ ૫
 જડશું રાચે પરમપદ સાધે, આતમશક્તિ ન સુજે;
 વિનય વિવેક વિચાર દ્રવ્યકો, ગુણ પર્યાય ન બુજે. દેખો૦ ૬
 જસવાલે જમ સુની સન્તોષે, તપવાલે તપ શેષે;
 ગુનવાલેકું પરગુણકું દોષે, મતવાલે મત પોષે. દેખો૦ ૭

૧૦

ગુરૂ ઉપદેશ સહજ ઉદયાગત, મોહ વિકલતા છૂટે;
 શ્રીનયવિજય સુજસવિલાસી, અચલ અક્ષયનિધિ છૂટે. દે૦ ૮
 શ્રી શાન્તિ: ૩.

॥ પદમ્ ॥ અરે જીવ શીદને કલ્પના કરે-એ રાગ.

૧૩

જીવડા ઘાટ નવા શીદ ઘડે, પલકની ખખર તને નહિ પડે;
 માયાથી મસ્તાન થઇ અરે, દુર્ગતિ રડવડે;
 સદગુરૂનો સંગ કરે ભાઇ, મારગ સાચો જડે. પલક૦ ૧
 જે ઘરે ગડીયાલ વાજે, નોખત ગડગડગડે;
 તેહ ઘરે જે કાગ ઉડે, ગીધયુથ અડવડે. પલક૦ ૨
 મોહ મદિરા પીને મર્કટ, કૂઠી છાપરે ચડે;
 મનડું મર્કટ થાય વશતો, મુક્તિપુરી જઇ અડે. પલક૦ ૩
 કર પ્રીતિ પરમાત્મ સાથે, ફેગટ કયાં આથડે;
 બુદ્ધિસાગર આત્મધ્યાને, તુજને નહિકો નડે. પલક૦ ૪

॥ વિજયપુર ॥

॥ પદ. ॥ રાગ ઉપરનો.

૧૪

મુરખ મન મારૂ મારૂ શીદ કરે, ફેગટ ભવભ્રમણા કરતો કરે,
 તારૂ ધાર્યું થાતું હોય તો, ઇચ્છાવિણ કેમ મરે;
 પાપની પોઠો ભરીને પાપી, મરી નરક અવતરે. ફેગટ૦ ૧
 મરણ કાળ જખ આવે પાસ તખ, હાય હાય ઉચ્ચરે;
 હાથ ધસંતાં જત પરભવ, ઠામ કઠી નહિ ઠરે. ફેગટ૦ ૨
 માંહની રૂદ્ધિ તારી પાસ જાણી, ભ્રમણા ભાઇ પરિહરે;
 બુદ્ધિસાગર આત્મધ્યાને, વંછિત કારજ સરે. ફેગટ૦ ૩

॥ શાન્તિ ॥ વિ ॥

૧૧

પદ. મન સામાનલિનીએ જીવો ગોરખ—એ રાગ.

૧૫

નિર્ભય દેશનારે વારી આતમ, પડે શું માયા જાળમાં,
 અસંખ્ય પ્રદેશી દેશતારો, નિરાકાર ગુણવાનજ;
 જરા મરણ નહીં દેશમાં તે, નિશ્ચલ સુખનું ડાણ. નિર્ભય૦ ૧
 રોગ શોગ વિયોગ નહીં જ્યાં, મમતાને અભિમાનજ;
 પ્રતિ પ્રદેશે સુખ અનંતુ, સમતા અમૃત પાન. નિર્ભય૦ ૨
 જ્ઞાન ગુણથી દેશમાં નિજ, ભાસે સર્વ પદાર્થજ;
 નિત્ય અવિચલ દેશ તારો, શુદ્ધ એ પરમાર્થ. નિર્ભય૦ ૩
 જ્યોતિમાંહી જ્યોત પ્રગટે, કરતાં દેશનું ધ્યાનજ;
 અનુભવવાશી ઓળખ્યોતો, આવ્યું નિજપદભાન. નિર્ભય૦ ૪
 ભમો શું માયા દેશમાં ભાઈ, નહીં જ્યાં સુખનો લેશજ;
 બુદ્ધિસાગર ચેતી દ્યો ભાઈ, પામી અવસર વેશ. નિર્ભય૦ ૫

શ્રી શાંતિઃ । વિ । ૩

॥ પદ. ॥ રાગ ઉપરનો

નિર્ભય પ્રહરૂપી તું સદા છે, શોધતો ક્યાં અન્યમાં;
 ઉપાદાન કારણ થઈ, નહીં ભિન્ન તું કે કાલમાં,
 શુદ્ધ મારગ ઓળખીને, ઉવટ મારગમા ચાલ. નિર્ભય૦ ૬
 અંજવાના પાણી જેવી, જુઠી માયા જલજ;
 ભ્રમણામાં ભુલી વાલમ, ધુળી શિરમાં ડાલ. નિર્ભય૦ ૭
 સુરજ વાદલ વીંટીયો પણ, કદી નહીં બદલાયજ
 ધ્યાન વાયુ યોગે તારૂં, શુદ્ધ રૂપ પ્રગટાય. નિર્ભય૦ ૮
 આપો આપ વિચાર હંસા, સોડહં સોડહં ધ્યાનજ;
 બુદ્ધિસાગર આતમાસો, શુદ્ધ બુદ્ધ લગવાન. નિર્ભય૦ ૯
 ધતિ શ્રી શાંતિઃ શાંતિઃ શાંતિઃ વિદ્યાપુર

૧૨

૫૬.

૧૭

સાધુભાઈ સંમરસ અમૃત પીવો, જન્મ જરા મરણાદિક વારી
સાદિ અનંત સ્થીતિ જીવો. સાધુ૦ ૧

અસ્તિ નાસ્તિ સ્યાદ્વાદ સ્વરૂપી, અનેકાંત મત સમજે,
ગુણપર્યાય સ્વરૂપ વિચારી, આતમ દ્રવ્યે રમજે, સાધુ૦ ૨

પંચ દ્રવ્યથી ભિન્ન વિચારી, પર ઉપયોગ ન દીજે;
પક્ષાષ્ટક સોડહં પદ સમરો, અનહદ આનંદ લીજે. સાધુ૦ ૩

ચાર નિક્ષેપે ચરણ વિચારી, નિજ પદ સ્થિરતા કીજે;
ભય અંચલતા પર ગ્રાહકતા, તેથી દુર રહીજે. સાધુ૦ ૪

પંકજ જલથી રહે જેમ ન્યારૂ, તેમ પર પુગદલ ન્યારો;
અંતર દૃષ્ટિ સદા સ્થિરતામાં, સૌ પરમાતમ પ્યારો; સાધુ૦ ૫

નિર્મલ નિશ્ચય નિત્ય નિયામક, સાતનયે જેહજાણે;
બુદ્ધિસાગર આતમરાયા, સૌ ચઢતે ગુણુડાણે. સાધુ૦ ૬

ઇતિ શ્રી શાંતિ: વિજયપુર

૫૬.

૧૮

અનુભવ આતમાની વાત કરતાં, લહેરી સુખની આવશે;

રોગી નહીં તું ભોગી નહીં તું, જડો નહીં તલભારજી;

દેહમાં વસીયો માયા રસીયો, અનુપયોગે ધાર. અનુભવ૦ ૧

તુજથી સહુ શોધાય બહાણ, આદિ નહીં તુજ અંતજી;

માયામાં મસ્તાન થઇ તું, લોખચોરાશી ભમંત. અનુભવ૦ ૨

પરસ્વભાવે ભાન ભુલી, ડર્યો નહીં એક ડામજી;

૧૩

પાદ હેડળ રૂઢિ પરગટ, દેખે નહીં દુઃખ ધામ. અનુભવ૦ ૩
 દૈવ સાહિબ શીઝીને તને, આપી નરની દેહલ;
 સાધ્ય સિદ્ધિ સાધીલે તું, માગ્યા વરશ્યા મેહ. અનુભવ૦ ૪
 સોડહં સોડહં ધ્યાન લાગે, જગે આતમ જ્યોતલ;
 બુદ્ધિસાગર ભાનુ પ્રગટે, થાય ભુવન ઉઘોત. અનુભવ. ૫
 વિભવપુર

૫૬.

૧૯

અલખ દેખમેં વાસ હમારા, માયાસે હમહે ન્યારા;
 નિર્મલ જ્યોતિ નિરાકાર હમ, હરદમ હમ ધ્રુવકાતારા. અ૦૧
 સુરતા સંગે ક્ષણ ક્ષણ રહેણા, દુનીયાદારી દૂર કરણી;
 સોહંજપકા ધ્યાન લગાના, મોક્ષ માહાલકી નિસ્સરણી.અ૦ ૨
 પઢના ગણના સખહી જુઠા, જખ નહીં આતમ પિછાના;
 વરવિના કયા જન તમાસા, લુણ્ણિન ભોજનકું ખાના. અ.૩
 આતમજ્ઞાન વિના જન જોણે, જગમાં સઘળે અધિયારા;
 સદ્ગુરુસંગે આતમધ્યાને, ઘટલિંતરમે ઉજ્યારા. અલખ૦ ૪
 સખસે ન્યારા સખ હમમાંહિ, જ્ઞાતા જ્ઞેયપણા ધારે;
 બુદ્ધિસાગર ધન ધન જગમે, આપ તરે પરકું તારે. અલખ૦૫
 ઇતિશ્રી શાન્તિઃ શાન્તિઃ શાન્તિઃ॥ વિ ॥

૫૬. દેખોલાઈ મહાવિકલ સંસારી-એ રાગ.

૨૦

અનુભવ આતમ વાતો કરીએ, સદ્ગુરુ સંગે જ્ઞાન વિચારી;
 પરપરિણતિ પરિહરીએ. અનુભવ૦ ૧
 મારૂ તારૂ પરમાં માની, ભવ જલેધિ કેમ તરીએ;
 પ્રતિ પદેશે કર્મ વર્ગણા વાર અનંતિ વરીએ. અનુભવ૦ ૨

૧૪

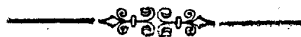
આચ્છાદિત આતમની રૂઢિ, ભુદયો ભવજલ દરીએ;
 ઉત્પત્તિ સ્થિતિ વ્યયને વિચારી, અંતર દષ્ટિ ધરીએ. અનુભ૦
 નયનિક્ષેપે આતમ જાણી, કઠિન કર્મ નિર્જરીએ;
 બુદ્ધિસાગર અચળ મહોદય શાશ્વત શિવપદ વરીએ. અનુભ૦
 ધતિ શ્રી શાંતિ: શાંતિ: શાંતિ: ॥ વિ ॥

—
 ॥ ૫૬મ્ ॥

૨૧

નગુરાનો સંગ નકીજેરે સંગતથી ગુણુ જાય.	નગુરા.
કોળાની સંગત થકીરે વાસ કણીકનો જાય;	
ગંગાજલ જલધિ મળ્યુંરે તુરત ગુણુ પલટાય.	નગુરાનો ૧
સડેલ પાનના સંગથીરે, શુભ પાન વિણુશાય;	
કાગ સંગથી હંસલોરે મૃત્યુ અવસ્થા પાય.	નગુરાનો ૨
સંગત જેવી પ્રાણીનેરે તેવો તે થઈ જાય,	
વેશ્યાની સંગત થકીરે વિષયે મન લલચાય.	નગુરાનો ૩
સત્ય તત્વ સમજે નહીરે, સત્ય માર્ગ અજ્ઞાન;	
આપ મતિએ ચાલતારે, બુદ્ધિ હીન નાદાન.	નગુરાનો ૪
સંગત તેની વારીએરે કરીએ સદગુરૂ સંગ;	
શાસ્ત્રોથી પણ સંગનોરે, ચોલ મજ્જ સમરંગ.	નગુરાનો ૫
પ્રેમે સંગતિ પારખીરે કરીએ મન વિશ્વાસ;	
બુદ્ધિસાગર ટેકથીરે, રહીએ સદગુરૂપાસ.	નગુરાનો ૬

ધતિ શ્રી શાંતિ: ॥ વિ ॥

૧૫

૫૬.

૨૨

સુગુરાની સંગત કીજેરે, સંગતથી ગુણ થાય.—સુગુરા૦
 પાર્શ્વમણિના સંગથીરે, લોહ તે સોનું થાય;
 ધયળ ભમરી સંગથીરે, ભમરીનું પદ થાય. સુગુરા૦ ૧
 સુસંગતથી ગુણ વધેરે, દોષો દૂરે જાય;
 બ્રાન્તિ ભ્રમણા સહુ ટળેરે, સત્યરૂપ પ્રગટાય. સુગુરા૦ ૨
 ભ્રમણામાં દુનીયા ફેરેરે, માને દુઃખમાં સુખ;
 સ્વપ્ન સુખલડી ભક્ષતાંરે, ક્યાંથી ભાગે ભુખ. સુગુરા૦૩
 યથામતિ રૂચિ થકીરે, જેવી સંગત થાય;
 તન્મયવૃત્તિ ફેરથીરે, શુદ્ધ જ્ઞાન ન ગ્રહાય. સુગુરા૦ ૪
 દુર્લભ દેવારાધનારે, દુર્લભ સદગુરૂ સેવ;
 સદગુરૂ સેવન ભક્તિથીરે, પામે અમૃત મેવ. સુગુરા૦ ૫
 જેની જેવી યોગ્યતારે, તેવો આપે બોધ;
 બુદ્ધિસાગર સેવીએરે, સદગુરૂની કરી શોધ. સુગુરા૦ ૬
 શ્રી શાન્તિઃ ૩. ॥ વિ ॥

૫૬. સોવે સોવે સારી રેનગુમાધ.

૨૩

પરધર ભટકત સુખ ન સ્વામી, વિનતિધાર મુજ અંતર્યામી,
 પરધર—
 કાલ અનાદિ ભટકયો ંહાલમ, સ્વપ્નામાં પણ સુખ ન હીહું,
 અશુદ્ધ પરિણુતિ કારણ એસખ, બ્રાન્તિથી મનમાને મીહું. ૫૦
 ઢાળ અનાદિ પડયો નવી છુટે, નિર્મલ નિજધન ચોરો છુટે,
 આત્મિક સહજ સ્વભાવે પાવે, ચેતન શક્તિ સહજ વિખુટે. ૫.

૧૬

ક્ષાયિક પન્થક લબ્ધિ ભોગી, યોગી પણ જે સહજ અયોગી
સ્થિતિ સાદિ અનન્ત વિલાસી, આવિર્ભાવે શુદ્ધ પ્રકાશી. પ૦
ધ્યાતાં નિર્મલ ધ્યાન પ્રભાવે, નિજધર સાહિબ ક્ષણમાં આવે;
બુદ્ધિસાગર અવસર પાકર, ધ્યાનાનન્દી પદ નિજગાવે. પર૦
શ્રી શાન્તિ: ૩ ॥ વિ ॥

પદ.

૨૬

અવધૂત અનુભવ પદ કોઈ રાગી, દૃષ્ટિ અન્તર જસજગી. અ.
જલ પંકજવત્ અન્તર ન્યારા, નિદ્રા સમ સંસારા;
હંસ ચન્ચુવત્ જડચેતનકું, ભિન્ન ભિન્ન કર ધાર્યા. અવ૦ ૧
પુદ્ગલ સુખમે કબહુ ન રાચે, ઉદયિક ભાવે ભોગી;
ઉદાસીનતા પરિણામે તે, ભોગી નિજધન યોગી. અવ૦ ૨
ક્ષાયોપશમિક ભાવ મતિશ્રુત, જ્ઞાને ધ્યાન લગાવે;
આપહિ કર્ત્તા આપ અકર્ત્તા સ્થિરતાએ સુખ પાવે. અવ૦ ૩
કારક ષટ્ ઘટ અન્તર શોધે, પરપરિણતિકું શોધે;
બુદ્ધિસાગર ચિન્મય ચેતન, પરમાતમ પદ ઊંધે. અવ૦ ૪
શ્રીશાન્તિ: ૩. ॥ વિ ॥

પદ.

૨૫

અરે જીવ શીદને કલપના કરે-એ રાગ.
સુખ દુઃખ ભોગવવાં જીવ પડે, કર્યું દૈવ ક્ષણમાં આવીને અડે,
કનક કોટિ પ્રાપ્ત કરવા, કોઈક દ્વીપ સન્ચરે;
વહાણમાંહિ બેશી જતાં, અર્ધ પન્થમાં મરે. કર્યું. ૧
એક પિતાના પુત્ર બેને, જનની સાથે જણે,

૧૭

એક નિરક્ષર મૂર્ખ રહેવે, જ્ઞાની જગ એક ભણે. કર્તું ૨
 લુભ્યે આંખા કેરી લેવા, કોષક ઝાડે ચડે;
 આયુષ્ય અવધિ આવી હોય તો, પલકમાંહિ પડે. કર્તું ૩
 થનાર હોય તે થાય જીવડા, શીદને કલ્પના કરે;
 બુદ્ધિસાગર આત્મધ્યાને, વાંચિછત કારજ સરે. કર્તું ૪
 શાન્તિ: ૩. ॥ વિ ॥

૫૬.

૨૬

નહિ અલખ લખ્યા કબુ જવેરે, કોષ અનુભવી મનમાં ભાવે;
 મન વાણી કાયાથી ન્યારા, નિરાકાર નિર્ધારા;
 જાતિ લિંગ વચન નહિ જામે, સોહિ સાહિબ દિલખ્યારારે. કો. ૧
 સ્યાદ્વાદ સત્તાએ પુરા, કોષ ન વાતે અધુરા;
 કાયરસેં તે રહેવે દૂરા, પામે ચિદ્ધન જનજે શૂરારે. કોષ ૦ ૨
 ભેદ જ્ઞાન રવિ અન્તર પ્રગટે, મોહ તિમિર સહુ વિઘટે;
 આતમે તે પરમાતમ રૂપે, ઇચળ ભૂંગ જયું ચટકેરે. કોષ ૦ ૩
 સદગુરૂ સંગે અમૃત પામી, રોગ શોગ સહુ વામી;
 બુદ્ધિસાગર નિર્ભય ખેલે, ધ્યાને સદા નિર્નામીરે. કોષ ૦ ૪
 શ્રી શાન્તિ: ૩. ॥ વિ ॥

૫૬.

૨૭

સાધુ ભાષ અલખ નિરજ્જન સોડહં;
 પન્યભૂતથી ન્યારા વર્તે, પૂછો અન્તર કોડહં. સાધુ ૦ ૧
 રૂપાતીત સ્વરૂપી પરગટ, રૂપારૂપ પ્રકાશી;
 સહજ સ્વભાવે સમતા ધારી, અત્યાનંદ વિલાસી. સાધુ ૦ ૨

૧૮

સખ રૂઢિ ઘટ અંતર તેરા, ઓજત મિટત અન્ધૈરા;
 અગમ પંથકા વાસી હંસા, શું માને જગ મેરા. સાધુ૦ ૩
 અનેકકું એકમાંહિ સમાવી, સ્થિર દૃષ્ટિથી ધ્યાવે;
 નિર્મલ નિર્ભય નિશ્ચય નિરખી, આપોઆપ સુહાવે. સાધુ૦ ૪
 એક મિલ્યા તખ સખકું છાંડયા, દુર્ઘટ ઘાટ ઓળંધી;
 બુદ્ધિસાગર નિર્ભય ખેલે, સમતાનંદ તરંગી. સાધુ૦ ૫

૫૬

॥ વિ ॥

૨૮

સાધુભાઇ ધ્યાન સમાધિ વરીજે, આત્મ સમાધિ પાકર પ્રેમે
 ભવ જલધિકું તરીજે. સાધુ૦ ૧,
 અસંખ્ય પ્રદેશી આપો આપે, સ્થિર ઉપયોગે ભાસે;
 સ્વપ્રદશાસમ સંસારે તખ, મનકું કબહુ ન વાસે. સાધુ૦ ૨
 બાહિર વાસકું ત્યાગી અન્તર, શુદ્ધ વાસમાં વસીએ;
 અખેદ પ્રવૃત્તિ નિર્ભયરૂપે, કરતાં લેશ ન ખસીએ. સાધુ૦ ૩
 અનુભવ દર્શન દૃષ્ટા પામી, વીર્યોટલાસ વિકારો;
 સહજ સ્વરૂપી રૂપારૂપી, જ્ઞાતાજ્ઞેય પ્રકારો. સાધુ૦ ૪
 જ્યોં લો અંતર તત્તવને ધ્યાવે, ત્યાં લોં સુખ નહિ પાવે;
 અંતર શોધી બોધી પદ નિજ, સત્યાનંદ કહાવે. સાધુ૦ ૫
 નામ યોગથી કાજ ન સીજે, યું સાહિબ કયું રીજે;
 સદ્ગુરૂસંગે રહીએ નિશદ્દિન, અનુભવ પ્યાલા પીજે. સાધુ૦ ૬
 પદ દર્શનકા ઝંઘડા ભેદી, થાવે ચિદ્ધવન વેદી;
 છેદી કર્માષ્ટકકા ઝગડા, કબહુન હોવત ખેદી. સાધુ૦ ૭
 બુંજે પૂજે આતમ પદકું, ભોગી પણ તે અભોગી;
 બુદ્ધિસાગર શિવપદ સાથે, તો નિશ્ચયથી યોગી. સાધુ૦ ૮
 શ્રી શાન્તિ: ૩. ॥ ૬૩૨ ॥

૧૯

૫૬.

૨૯

સાધુભાઈ સમય સુધારસ પીજે, અન્તર આતમ હીરો
 પરખી, સુખકર તેહ ગ્રહીજે. સાધુ૦ ૧

શુદ્ધ સ્વરૂપે રૂપારૂપી, નિત્યા નિત્ય વિલાસી,
 પર પુદ્ગલથી ન્યારો વર્તે, લોકાલોક પ્રકાશી. સાધુ૦ ૨

અન્તર અખય ખજનો ભારી, વર્તે છે સુખકારી,
 સક્ય લગાવી લેવો ભાઈ, સમજે નરને નારી. સાધુ૦ ૩

વેદક આતમ પણ નહિ વક્તા, અનુભવ અંતર ધારો,
 ખેલે આતમ આપ સ્વભાવે, તો હોવે ભવપારો. સાધુ૦ ૪

જે સમજે તો સમજી લેને, મળીયું ઉત્તમ ટાણું,
 જેવું ઉત્તમ પડ્ડસ ખાણું, તેવું શિવ વહુ આણું. સાધુ૦ ૫

નિજ પદવાસી તું વિશ્વાસી, હે તું ગુણગણ રાશિ;
 બુદ્ધિસાગર આતમ ધ્યાને, ઝગમગ જ્યોત વિલાસી સાધુ૦ ૬

(ઇડર)

૫૬.

૩૦

એણીપેરે ધ્યાન ધરીજે, ઘટ અન્તર એણીપેરે ધ્યાન
 ધરીજેરે-હેજી.

મનકર વશમે ને તનકર કબજે, આતમરૂપ સમરીજેરે હેજી;
 આસન મારી આશા મારી, સમતાભાવ વરીજે. ઘટ૦ ૧

સ્થિરઉપયોગકરી ધ્યાવોનરમાંહિલા, ચિતપરમાંનવીઠીજેરેહેજી
 અમ્મખ્ય પ્રદેશી પરમાતમસો, પોતાનાપર રીજે. ઘટ૦ ૨

જિનકેમઠીનથાયઅહ્યુંનિજપદતખ, ઝગમગજ્યોતિજગાવેરેહેજી
 બુદ્ધિસાગર નિર્ભય દેશી, સમજે તે નર પાવે. ઘટ૦ ૩

॥ શ્રી શાન્તિઃ ૩. ॥ (ઇડર)

૨૦

૫૬.

૩૧

એણીપેરે પ્રભુ સમરીજે, ઘટ અન્તર એણીપેરે પ્રભુ
સમરીજેરે હેલ.

ક્રોધ કપટ કલ્યાથી અજગા, રાગ દ્વેષ દૂર કીજેરે, હેલ;
ચિત્તવાળી પરમાંથી પ્રેમે, અન્તર સુરતા હીજે. ઘટ૦ ૧
અલખ અરૂપી અજરામરહરદમ, સ્મરતાંદીલઉજ્યારીરે, હેલ
ધ્યાન કરતાં ત્રિભુવન સાહિબ, આપે શિવસુખ ભારી. ઘટ૦ ૨
અનુક્રમે યોગાભ્યાસ કરીને, જીવ શિવરૂપતા પાવેરે, હેલ;
બુદ્ધિસાગર સમજે તેને, ભવ ભ્રમણા દૂર જાવે. ઘટ૦ ૩
શાન્તિ: ૩. (ઇડર)

૫૬.

૩૨

ગુરૂ વિના કોઈ તત્વ ન પાવેરે, ભટકત દેશોદેશે;
જ્યાં ત્યાં ગુરૂની બુદ્ધિ ધારી, વન્દન કરવા દોડે;
કુગુરૂનો સંગ કરીને, ફેગટ માથું ફેડે. ગુરૂ૦ ૧
ધોણું તેટલું દૂધ ગણીને, નિજબુદ્ધિથી ચાલે;
આક ગોદૂધ ભેદ ન જાણે, ચાલે ઠાક ડમાલે. ગુરૂ૦ ૨
અન્તર તત્વ વિના જગ મૂઠા, ગુરૂતું નામ ધરાવે;
ભોળાજન ભરમાવી પોતે, દોડી દુરગતી જાવે. ગુરૂ૦ ૩
સદગુરૂ શ્રદ્ધાવિણ આ જગમાં, કલ્પુ ન આવે પારો;
જ્યાં ત્યાં જાવે ત્યાં તે તેવો, એ મૂરખનો ધારો. ગુરૂ૦ ૪
આતમજ્ઞાની સદગુરૂ કેરા, ધરો મનમાં વિશ્વાસા;
બુદ્ધિસાગર આપસ્વભાવે, થાવે સદગુરૂ દાસા. ગુરૂ૦ ૫
॥ શ્રી શાન્તિ: ૩. ॥ (વિજયપુર)

૨૧

૫૬—(રાગ ધીરાનો)

૩૩

દુનીયા છે દીવાનીરે, તેમાં શુંતું ચિત્ત ધરે,
 જને જરા જગીરે, માયામાં મુઝી શાને ફરે; દુનીયા૦
 દુનીયાદારી દુઃખ કરનારી, દષ્ટિ ફેરે ફેર.
 જેવી દષ્ટિ તેવો તું છે, સમજે નહિતો અન્ધેર;
 માયાના બાંધ્યા જીવેરે, કારજ કાળે કરગરે. દુનીયા૦ ૧
 દુનીયા જીતી નહિ જીતાશે, તેમાં રાખે ચિત્ત,
 જશ અપજશમાં મનજે વર્તે, તો નહિ થાય પવિત્ત;
 જગતભાન ભૂલેરે, કારજ સહુ સહેજે સરે. દુનીયા૦ ૨
 ઘડીમાં સારો ઘડીમાં ખોટો, દુનીયા બોલે બોલ,
 ખોટાને સારો કાઠ કહેવે, કોણ કરે તસ તોલ;
 સમજીને સૌ રહેવુંરે, કરશે જેવું તેવું ભરે. દુનીયા૦ ૩
 સ્વપ્ના જેવી દુનીયાદારી, દર્પણમાં મુખ છાય,
 આત્મવિના પુદ્ગલમાં ખેલે, સુખ કદી નહિ થાય;
 સમજે સમજી શાણરે, ચિદ્ધન અર્થી શાન્તિ વરે. દુનીયા૦ ૪
 સૌથી ન્યારો ચિદ્ધન પ્યારો, અંતર આતમ લેખ,
 પરમાતમ પરગટ પોતે તું, શુકલ ધ્યાને દેખ;
 બુદ્ધિસાગર સમજીરે, વળજે ચિદાનન્દ ધરે. દુનીયા૦ ૫
 ॥ પેથાપુર ॥

॥ ૫૬ ॥ (રાગ ધીરાનો)

૩૪

અનુભવી આવેરે, અનુભવ વાત કરો,
 માયાની ભૂલ ભાગીરે, દેખાડો શિવમાર્ગ ખરો;
 ચરમ નયણથી મારગ જોતાં, મારગ નાવે હાથ,
 બાહિર નયણે મારગ જોતાં, મૂલ્યો ત્રિભુવન નાથ.

૨૨

માયાની મોજ મારીરે, તેને હવે અપહરો. અનુભવી૦ ૧
 ભૂદ્યો ઝુદ્યો ભવમાં ભારે, ખરે દીવસ અંધાર,
 અંધારે અથડણો જ્યાં ત્યાં, લાખ ચોરાશી મજર;
 આડો અવળો દોડયોરે વીનતડી દીવ ધરો. અનુભવી૦ ૨
 ખાત્રું પાત્રું મન નવી ભાવે, સમજું તોપણ મૂઠ,
 મુજ મન કોઈ ન તુમ વિણ જણે, એ અંતરતું ગુઠ;
 ગપ્પા હાંકી ગાયોરે, કારજ મુજ કોન સર્પા. અનુભવી૦ ૩
 જ્યાં ત્યાં જઈ પૂછું તુજને વીરલા જણે તુજ,
 તુજ વિણ મંદિર શુંતું લાગે, પાડે ન કોઈજન મુજ;
 કુગુરુએ ઘેરોરે અજ્ઞાને હું લડથડયો. અનુભવી૦ ૪
 અનુભવીએ અનુભવ આપ્યો, અંતર નયણે દેખ,
 બુદ્ધિસાગર અગમ પન્થમાં, સરખા આતમ લેખ;
 સદ્ગુરુના સંગેરે, મુક્તિ સુખ સહેજે વરો. અનુભવી૦ ૫
 (પેથાપુર)

૫૬.

૩૫

અજ્ઞાની. અથડાણારે, સત્ય નવી સમજી શકે;
 પોતાની હઠ પકડીરે, મનમાને તેત્રું બકે. અજ્ઞાની૦
 સત્ય ન શોધ્યું અંતર નયણે, જડમાં માને ધર્મ;
 ધર્મ મર્મનો ખ્યાલ કરે નહિ, બાંધે ઉલટાં કર્મ;
 અંધારું અજવાળેરે, કહો કેમ ટકી શકે. અજ્ઞાની૦ ૧
 જનડીયા જેમ વરવિના તેમ, જ્ઞાની વિના ગ્રંથ;
 નાક વિના જેમ મુખ ન શોભે, અનુભવી વિણ તેમ પંથ;
 છીપ રૂપા જેવીરે, આગેથી જેતાં ચકચકે. અજ્ઞાની૦ ૨
 આપમતિ ત્યાં યુક્તિ ખેંચી, મતની તાણાતાણ,
 કરતા કર્મ વધારે લોકો, સાત નયોના અજણ;
 જ્ઞાનીની આગળ આવીરે, કહો કેમ કરી ટકે. અજ્ઞાની૦ ૩

૨૩

ભૂદયો કહેતાં ભૂલ ન ભાગે, પ્રગટે જો ઘટજ્ઞાન,
 ત્યારે ભ્રમણા બ્રાન્તિ ભાગે, આવે આતમ સાન;
 બુદ્ધિસાગર બોધેરે, અંતર સૂર ઝગમગે. અજ્ઞાની૦ ૪
 રાગ ઉપરનો—॥ ૫૬ ॥ ॥ પેથાપુર ॥

૩૬

જ્ઞાનીની સંગ સારીરે સમજ્જો નરનારી,
 જંગમ કલ્પ વલિરે, જ્ઞાનની સંગ નિરધારી,
 પત્થર પત્થર રત્ન ન હોવે, યુગે યુગે નહિ દેવ;
 ઠામ ઠામ નહિ કલ્પવૃક્ષ ભાઈ, ત્યું જ્ઞાનિ ગુરૂ મેવ,
 પાપ પલ્લમાં કાપેરે, દેખાડે સિવપુર બારી. જ્ઞાની૦ ૧
 ઘટમાં પરમાતમ દેખાડે, શાશ્વત સુખ ભંડાર,
 અનુભવ જ્ઞાને સ્થિરતા આપે, ભય ચન્નચલતા વાર;
 વાસના વિષ વારીરે, આપે પદ અનહારી. જ્ઞાની૦ ૨
 પાર્શ્વમણિથી પણ ચઢીયાતા, જ્ઞાની સદ્ગુરૂ સન્ત,
 અર્પે આતમરૂપ બરોબર, કરી મિથ્યાત્વનો અંત;
 મિથ્યા ટેવ વારીરે, શુદ્ધ પદે ચિત્ત ઠારી. જ્ઞાની૦ ૩
 મહાતીર્થ મહાદેવ મહેશ્વર, કરે જ્ઞાનિની સંગ;
 આપોઆપ સ્વરૂપે વર્તો, પામી અનુભવ રંગ;
 બુદ્ધિસાગર બોધેરે, અંતર ઘટ ઉજિયારી. જ્ઞાની૦ ૪
 (પેથાપુર)

રાગ ઉપરનો—॥ ૫૬ ॥

૩૭

પત્થરના નાવે બેશીરે, તરનાર ઢણીપેરે તરે,
 તેલ આશા રેતીરે, પીલે કહો કેમ સરે;
 જલ વલોવો માખણ અર્થે, તેતો નિષ્ફલ જાય,
 અજ્ઞાનિ કુગુરૂની સંગે, તત્ત્વ કશું નજણાય;

૨૪

- અધાને દોર્યો અધેરે, ઠામ કેણીપેરે ડરે. પત્થર૦ ૧
- બાવળીયાને બાથ ભરો પણ, સરે ન કાર્ય લગાર,
દુઠાંની કઠી પાન ન બનશે, ખર લીંડે પાપડસાર,
જોઈને તમે જોજોરે, કુગુરૂઓ ધરોધરે. પત્થર૦ ૨
- ખારા જલથી તૃષા ન ભાગે, કુચકા ભક્ષે ભુખ,
જુઓ વિચારી મનમાં સમજી, ઉલટું થાવે દુઃખ;
સડેલ શાકની સંગેરે, કહો કોઈ કેમ સુધરે. પત્થર૦ ૩
- આતમ કર્મ સ્વરૂપ ન જાણે, કારણુ કાર્ય સ્વરૂપ,
ગુણુ પર્યાય દ્રવ્ય નહિ જાણે, તે શું ટાળે ધૂપ;
તાડ વૃક્ષ છાયારે, તાપ કેણી રીતે ઢરે. પત્થર૦ ૪
- ભિક્ષુક ધરમાં હસ્તિ ખાંધ્યો, ખાવે શું ખોરાક,
બુદ્ધિસાગર એણીપેરે બોલે, કુગુરૂ છે નાપાક;
સુગુરૂને સેવેરે, પન્થમીગતિ પ્રાણીવરે. પત્થર૦ ૫
- (પેથાપુર)

॥ ૫૬ ॥

૩૮

તત્ત્વ સ્વરૂપી અક્ષય બ્રહ્મ તું, પરમાતમ પરગટ પોતે;
ઘટમાં વશીયો માયાવશથી, જડમાં નિજને શું ગોતે. તત્ત્વ૦ ૧

અજરામર અવિનાશી અરૂપી, આંખ મીચકર અવધારો;
રટના અવિહડ પદની લાગે, તો હોવે ઘટ ઉજિયારો. તત્ત્વ૦ ૨

અવિચલ અસંખ્ય પ્રદેશી આતમ, ચિદ્ધન ચેતન તું પ્યારો.
નિત્યા નિત્ય સ્વરૂપી જ્ઞાતા, અને કાન્ત મત નિરધારો. તત્ત્વ૦ ૩

પરમેષ્ઠિમય પરગટ પોતે, સમજ સમજ આતમદેવા.
બુદ્ધિસાગર પ્રેમ ભાવથી, કરવી તેની હીલ સેવા. તત્ત્વ૦ ૪

શાન્તિ: શાન્તિ: શાન્તિ: (ઈડરગુફા)

૨૫

॥ ૫૬ ॥

૩૯

પ્રભુજી તુમ દર્શન સુખકારી, તુમ દર્શનથી આનંદ પ્રગટે,
 જગેજન મંગલકારી. પ્રભુજી ૦ ૧

તપ જપ કિરિયા સંયમ સર્વે, તુમ દર્શનને મોટે;
 દાન ક્રિયા પણતુજ અર્થે છે, મળતો નિજવર વાટે, પ્રભુજી ૦ ૨

અનુભવ વિણ કથની સહુ ક્ષીકી, દર્શન અનુભવ યોગે,
 ક્ષાયિક ભાવે શુદ્ધ સ્વભાવે, વર્તે નિજગુણ ભોગે. પ્રભુજી ૦ ૩

દેશ વિદેશે ઘરમાં વનમાં, દર્શનહિ પામીજે;
 દર્શન દીકે દૂર ન મુક્તિ, નિશ્ચયથી સમજીજે. પ્રભુજી ૦ ૪

ચેતન દર્શન સ્પર્શન યોગે, આનંદ અમૃત મેવા;
 બુદ્ધિસાગર સાચો સાહિબ, કીજે ભાવે સેવા. પ્રભુજી ૦ ૫

શ્રી શાન્તિઃ ૩-(અમદાવાદ.)

અજપાજપે સુસ્તા ચાલી-એ રાગ.

૫૬.

૪૦

સ્વમા જવી દુનીયાદારી, કહી તારી થાનારી;
 દષ્ટિ ખોલકર દેખો હંસા, મિથ્યા સખ જગકી ચારી. સ્વમા. ૧

દર્પણમાં પ્રતિ બિમ્બ નિહાળી, શ્વાન બ્રાન્તિથી બહુ ભસ્યો
 ભુડીમાયા ભુડી કાયા ચેતન તેમાં બહુ ધસ્યો. સ્વમા. ૨

નિજ છાયા કૂપજલમાં દેખી, કુદી કૂપે સિંહ પડયો;
 પર પોતાનું માની ચેતન, ચાર ગતિમાં રડવડયો. સ્વમા. ૩

છીપોમાં રૂપાની બુદ્ધિ, માની ચૂરખ પસ્તાયો,
 જડમાં સુખની બુદ્ધિ ધારી, જ્યાં ત્યાં ચેતન બહુ ધાયો. સ્વમા. ૪

૨૬

કુટુમ્બ કળીલો મારો માની, ક્રીધાં કર્મો બહુભારી;
 અંતે તારૂ થશે ન કોઈ, સમજ સમજ મન સંસારી. સ્વમા. ૫
 જન્મ્યા તેતો જરૂર જશે, અહીંથી અંતે પરવારી;
 સમજ સમજ ચેતન મન મેરા, બુદ્ધિસાગર નિરંધારી. સ્વમા. ૬

— (અમદાવાદ.)

॥ ૫૬ ॥ રાગ પૂર્વનો.

૪૧

અલખ અગોચર નિર્મય દેશી, સિદ્ધ સમોવડ તું ભારી,
 અનુભવ અમૃત ભોગી હંસા, અકલગતિ ધ્રુવતા તારી. અલખ. ૧
 અસંખ્ય પ્રદેશે દૃષ્ટિ દેકર, શ્વાસોશ્વાસે ઘટજગો,
 સ્થિરતા સમતા લીનતા પામી, દૂરે પરપણિતિ ત્યાગો. અલખ ૨
 ભેદજ્ઞાનથી ભાવો ભવિકા, આતમ રત્નત્રયી સ્વામી;
 અભેદ દૃષ્ટિ અંતર લક્ષી, થાવો શિવપદ સુખરામી. અલખ ૩
 ભાગ્યદશા પૂરણું જસ હોવે, આતમ ધ્યાને મેન લાગે;
 બુદ્ધિસાગર ધન્ય નરાજગ, પ્રણમો સન્તો દીલરાગે. અલખ ૪

— (અમદાવાદ.)

રાગ પ્રભાતિયાલ,

૪૨

એંસા સ્વરૂપ વિચારો હંસા, ગુરૂગમ શૈલી ધારીરે. એંસા.
 પુદ્ગલ રૂપાદિકથી ન્યારો, નિર્મલ સ્ફટિક સમાનોરે;
 નિજ સત્તા ત્રિહુકાલે અખણિડત, કબહુ રહેનહિ છાનોરે. એં. ૧
 ભેદજ્ઞાન સૂર ઉદયે જગી, આતમ ધંધે લાગોરે,
 સ્થિર દૃષ્ટિ સત્તા નિજ ધ્યાયી, પર પરિણમતા ત્યાગોરે. એંસા ૨
 કર્મ બન્ધ રાગાદિક વારી, શકિત શુદ્ધ સમારીરે,
 કીલો સમતા ગંગા જલમેં, પામી ધ્રુવક્રી તારીરે. એંસા ૩

૨૭

નિજગુણ રમતો રામ ભયો જખ, આત્મારામ કહાયોરે,
બુદ્ધિસાગર શોધો ઘટમાં, નિજમાં નિજ પરખાયોરે. ઐંસા ૪
(અમદાવાદ.)

॥ ૫૬ ॥

૪૩

પરમપદ પરખેતો સુખ મળે, અનાદિ દુઃખની ભ્રાન્તિ ટળે
શુદ્ધ રૂપે ભળે ચેતના, નિજધન નિજમાં મળે,
સાધ્ય લક્ષી આતમા થઇ, અકલ પણ નિજ કળે. પરમ ૧
ત્યાગી થઇને ત્યાગી લેતું, અવસર આઠ્યો રૂળે,
બુદ્ધિસાગર જગતાં ઘટ, કર્મનું શું વળે. પરમ ૨
વિજ્ઞપુર.

॥ સ્તવન ॥

૪૪

વીર પ્રભુ બહાલાહે મારા, લાગે મનમાં અતીશય ધ્યારા વીર
ત્રીશલા નંદ નરે નાણી, પાંત્રીશ ગુણથી શોભે વાણી. વીર ૧
દુનીયા દારીરે ત્યાગી, આતમ ગુણશુ પ્રીતી લાગી. વીર
ત્રીશે વર્ષેરે દીક્ષા, લીધી જગજન કરવા શીક્ષા. વીર. ૨
કેવલ કમળારે પામ્યા જન્મ જરારીક દુખડાં વામ્યા. વીર.
બુદ્ધિસાગરે સેવા, ભાવે કરતાં શીવ સુખ મેવા. વીર. ૩
(અ. દ. ભ.)

૫૬

૪૫

માયા ન ચૂરખ તારીરે, શું માને મારી મારી;
મારી મારી કરતાં તારી, ઉમર સહુ પરવારીરે.
માયા ન તારી માયા.
રાવણ સરખા રાજ આલ્યા. આલ્યા રંક ભીખારીરે.
માયા ન તારી માયા.

જેની હાકે ધરણી ધરજે, તે પણ ચાલ્યા હારીરે.

માયા ન તારી. માયા. ૧

ડહાપણના દરિયામાં ડુલી, શિરપર ધુલી ડારીરે;

માયા ન તારી માયા.

કપટ કળામાં કાળો થઇને, મારી પેટ કટારીરે.

માયા ન તારી માયા. ૨

નિર્દય નક્ટ નાગો થઇને, ઝીઘી ચોરી જારીરે;

માયા ન તારી માયા.

દગા પ્રપંચો પાખંડ માંડી, દોડ્યો નરકની ખારીરે.

માયા ન તારી. માયા. ૩

અભિમાનના તોરે પુલી, વાત કરી તકરારીરે;

માયા ન તારી માયા.

વાત વાતમાં લેડી પડ્યોતું ધર્મ ન દૃઢ્યે ધારીરે.

માયા ન તારી માયા. ૪

નિંદામાં નિશદ્ધિન શરો થઇ, દોષ કર્યા તેં ભારીરે;

માયા ન તારી. માયા.

સંતની સંગત કદી ન ઝીઘી, પાપીથી પ્રીતિ પ્યારીરે.

માયા ન તારી. માયા. ૫

લાલચુ લંપટ લુચ્યો ખની તેં, કરી કુસંગી ચારીરે;

માયા ન તારી. માયા.

ભજન પ્રભુનું ભૂલી તેંતો ધર્મિસંગ નિવારીરે.

માયા ન તારી. માયા. ૬

જ્ઞાનની વાતે ન મનમાં ગમતી, પ્યારી વેખર ધારીરે;

માયા ન તારી. માયા.

જોગટ મમતામાં પુલીને, ઉમર આખી હારીરે.

માયા ન તારી. માયા. ૭

૨૯

ચેતો ચેતો ચિત્તમાં ચટપટ, સમન્ને નરને નારીરે;
 માયા ન તારી. માયા.
 આંખ મિચાએ કશું ન હાથે, જલું સૌ વિસારીરે.
 માયા ન તારી માયા. ૮
 કરન્ને પરમામશું પ્રીતિ, ગુરૂ સેવા ઉપગારીરે;
 માયા ન તારી માયા.
 બુદ્ધિસાગર ધર્મીજનની હું જાઉં બલિહારીરે.
 માયા ન તારી માયા. ૯
 અમદાવાદ. ॥ શાંતિ: ॥

૫૬.

૪૬

પરખીને લેન્ને નાણુરે, આ આવ્યું ઉત્તમ ટાણુ;
 ટેં ટેં કરતાં તુરત વારમાં, આવે જમતું આણુરે. પરખીને. ૧
 હેંહે કરીને હસ્તાં આવ્યું, પરલવતું પસ્તાનુંરે, પરખીને.
 પુલણુ ફાંફાં મારે શુંતું, પડતું રહેશે ભાણુરે. પરખીને. ૨
 શું મસ્તાનો થઈને મહાલે, આલ્યા લાખ નવાણુરે. પરખીને.
 મોહમાયાના વશમાં થાતાં, પડ્યું ઝાઝમાં કાણુરે પરખીને. ૩
 માથે કાલ ઝપાટે વાગે, ઉંધણુ શું ઉંધાણુરે. પરખીને.
 થાતાં એંદી આળસનો તું, નર્કનું પામે લહાણુરે પરખીને. ૪
 પ્રભુને પ્રેમે કદી ન ભજતાં, દુઃખ વાદળ પથરાણુરે. પર.
 જન્મ જરાનાં દુઃખડાં ટાળે, તો તને જોગી જાણુરે, પર. ૫
 હાહા કરતાં વર્ષોગાળે, આત્મિકધન ભૂલાણુરે. પરખીને.
 બુદ્ધિસાગર ચેતો ચેતન, અંતર ગાવો ગાણુરે. પરખીને. ૬

(અમદાવાદ.)

૩૦

૫૬.—રાગ મરાઠી સાખી.

૪૭

જગો જોગી અલખ સ્વરૂપી, પૂર્ણાનન્દ વિલાસી;
 નિજપદમાંહિ વાસે તુમારા, જ્ઞાતા જ્ઞેય પ્રકાશી,
 ખેલો આતમરે અવસર આઠ્યો સારો,

જુગો જુગ તુંહિ મન પ્યારે—ખેલો૦
 ચિદ્ધન શુદ્ધ સ્વરૂપે સોહે, મુનિજનનાં મન મોહે;
 દિનમણિ ત્રણભુવનમાં તું છે, પોતે પોતાને બોહે. ખેલો૦
 અન્તર ધન પરખીલે તારું, સારામાં જે સારું;
 તન્મય વિશ્વાસી થા તેનો, પ્યારામાં જે પ્યારું. ખેલો૦
 ભૂલી દુનીયાના ડહાપણને, વળજે એણી વાટે;
 ઉંઘીશ નહિ તું અગમપન્થમાં, માલ છે માથા સાટે. ખે૦
 હાથે નહિ તે સાથે કરવું, અહ્ભુત એહ તમાસા;
 પામ્યા અનન્તા પામે તેને, તે પદ ના તું પ્યાસા. ખેલો૦
 ચિન્તામણિ નિર્ધનના હાથે, તેતો કબહુ ન ચડશે;
 માનો મનમાં જેતે આઠ્યું, પરભવ માલુમ પડશે. ખેલો૦
 ચઉટામાં મીસરી વેરાણી, ક્રીડી કળાથી ખાવે;
 કુંજર તેને ગ્રહી શકે નહિ, યોગ્યતાએ સહુ પાવે. ખેલો૦
 જેના માથે સદ્ગુરૂ નહિ છે, નગુરા ભટકે ભારે;
 ધુદ્ધિસાગર આત્મ ઉજગર, સદ્ગુરૂ તરે ને તારે. ખેલો૦

પેથાપુર.

૫૬.

૪૮

અરે જીવ પામર પ્રાણીરે, તારું કબુ ન કોઈ થારો;
 સ્વારથનું સગપણ જગમાં સૌ, જ્ઞાની એમ પ્રકારો. અરે૦

૩૧

સાંજસમે જેમ પંખી ટોણું, ભેગું ઘેડું ભાવે;
 બહાણું વાતાં નિજનિજ પંથે, એકલડાં સહુ જાવે. અરે૦ ૨
 સંધ્યાની વાદળીયો જેવું, જુડું માયા જાણું;
 તેમાં રખડી મરતાં નાહક, સાર કશો નહીં ભાણું. અરે૦ ૩
 ખોટું મોટું કરીને માન્યું, રહે ન અંતે છાનું;
 અલખ ખલકમાં સાચો સમજી, ઝાલો તેહનું ખાનું. અરે૦ ૪
 નરભવ દુર્લભ પ્રાણી પ્રેમે, કર પરમાતમ પ્રીતિ;
 સાચો સાહિબ સત્ય સુજાડે, ટાળે ભવ ભવ ભીતિ. અરે૦ ૫
 ખટપટ લટપટ ઝટપટ ત્યાગી, પરમાતમકું ધ્યાવો;
 બુદ્ધિસાગર શાશ્વત સુખડાં, સહેજે સંતો પાવો. અરે૦ ૬

શાંતિ: શાંતિ: શાંતિ:

— ❀ ❀ ❀ — અમદાવાદ.

૫૬.

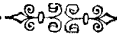
૪૯

પરમ પ્રભુ ઘટ અંતરમાં ભાવો, ગાવો ધ્યાવો વધાવો. પરમ.
 પિંડે પરમાતમ વસીયા તસ, પૂજ શુદ્ધ રચાવો;
 સમતા જલથી પ્રક્ષાલો વિભુ, તન્મય ત્યાં થઈ જાવો. પરમ. ૧
 ભાવ દયા અંદનથી અર્ચો, સદગુણુ પુષ્પ ચઢાવો;
 ક્ષાયીક સમકિત ધૂપ કરો વળા, જ્ઞાન દીપક પ્રગટાવો. પર. ૨
 ક્ષાયીક ચરણુનો સ્વસ્તિક કરીએ, અનુભવ નૈવેદ્ય ધરીએ;
 આવિર્ભાવે આત્મિક ગુણુક્ષણ, ધરતાં મંગળ વરીએ. પરમ. ૩
 સામગ્રી પૂજનની પામી, પૂજે અંતરયામી;

૩૨

પૂજક પૂજ્યપણું પ્રગટાવી, હોવે ચિદધન સ્વામી. પરમ૦ ૪
 ગુણસ્થાનક ચોથું પામીને, દયો પૂજનનો લહાવો;
 બુદ્ધિસાગર પૂજન અર્થે, ન મળે અવસર આવો. પરમ૦ ૫
 ઇતિશ્રી શાંતિઃ શાંતિઃ શાંતિઃ

અમદાવાદ.

॥ ગુરૂપદ ॥

૫૦

ગુરૂ ગમથી ભાઈ જ્ઞાન ગ્રહો તુમ, ગુરૂ દેવતા ગુરૂ દીવો;
 ગુરૂ આખોને ગુરૂ છે પાંખો, ગુરૂ ગીતારથ જગ દીવો. ગુરૂ૦ ૧
 ગુરૂ કૃપાથી જ્ઞાનજ પ્રગટે, વિઘટે મિથ્યા મલ ભારી;
 ચિરંજીવ જે ગુરૂ ગીતારથ, બુડંતાં બેડલી તારી. ગુરૂ૦ ૨
 દેવ ગુરૂ દો ખડે દેખકર, વન્દો કિસકું પહેલા ભાઈ;
 ઉપકારી ગુરૂ બંદન પહેલા, સંતજનોએ દીયું બતાઈ. ગુ૦ ૩
 ગુરૂ દેખી વંદન કરવું, નમ્ર વચનને ઉચ્ચરવું;
 હાથ જેડકર સુણો દેશના, ગુરૂ વિનયે મનડું ધરવું. ગુરૂ૦ ૪
 સમકિત દાયક સદગુરૂ દર્શન, વિધિયે કરજો નરનારી;
 પ્રણાંતે પણ ગુરૂની આણા, લોપો નહિ હિમ્મત ધારી. ગુરૂ૦ ૫
 જેના માથે સદગુરૂ નહીંતે, નગુરા દુઃખ લહશે ભારી;
 સેવો ગુરૂને જ્ઞાનજ અર્થે, સમજ સમજ મન સંસારી. ગુરૂ૦ ૬
 ગુરૂની ભકિત કરજો પ્રેમે, શ્રદ્ધાં મન લાવી સારી;
 બુદ્ધિસાગર વંદો સદગુરૂ, હું જવું તસ બલીહારી. ગુરૂ૦ ૭
 ઇત્યેનં શાંતિઃ શાંતિઃ શાંતિઃ

અમદાવાદ.

33

॥ ૫૬ ॥

૫૧

તારો આતમરાય મહાશય તારો આતમરાય;
 કાદવમાં મણિ ખરડાયો છે, સ્વચ્છ કરો ચિત્તલાય; મહાં
 આતમ હીરો ઝળકે જ્યોતે, જોજ્યો ઘટેની માંય. મહાં ૧
 સત્ય સનાતન સુખનો દાતા, આપોઆપ કહાય; મહાં
 જેની શક્તિ પાર વિનાની, સાધનથી તે સધાય. મહાશયં ૨
 જગદીશ્વર જગનાથ જ્યોજગ, જ્ઞાન થકી પરખાય; મહાં
 જેની સેવા અમૃત મેવા, જન્મ જરા દૂર જાય. મહાશયં ૩
 ગુણ પર્યાયનો ધારક ભાજન, સમયે સમયે થાય; મહાં
 પરમાતમ તે, નિશ્ચય નયથી, ક્યાવે તો સુખ પાય. મહાં ૪
 વ્યવહારે શુદ્ધ વર્તે તદર્થે, ક્ષણ ક્ષણમાંહિ સદાય; મહાં
 કારણે કાર્ય મહોદય સિદ્ધિ, બુદ્ધિસાગર ગુણ ગાય. મહાં ૫
 શાંતિ; શાંતિ; શાંતિ:

પેથા પુર.

॥ ૫૬ ॥ રાગ મરાઠી સાખી.

૫૨

મૂરખ જીવડા કાંઈ ન સમજ્યો, પાપ ક્ષીધાં કઈ ભારી,
 તપ જપ દાન ક્રિયાદિક છોડી, ક્ષીધાં તેં ચારી જરી;
 અખ ચેતોરે ચિત્તમાં ચતુરવિચારી, છોડી આદુનીયાદારી. અખ
 કોઈ કોઈની સાથ ન આવે, તન ધન જુઠ કહાવે;
 નાહક મમતા તેમાં રાખી, નરક નિગોદે જવે. અખં ૨
 ક્ષીધાં વાર અનન્તિ મગપણ, લાખચોરાશી ભટકી;
 તારૂં તેમાં વળયું શું ચેતન, લાલચ માંહિ લટકી. અખં

૩૪

માયાનાં વિષ વૃક્ષો વાવે, આવે ફળતો નઠારાં;
 પ્યાર કરતાં જગમાં પરગટ, થયાં જન દુખિયારાં. અખ૦ ૪
 આતમ તે પરમાતમ દેહે, છે પ્રીતિ તસ સાચી;
 આતમ સમોવડ કોઈ નથી જગ, રહેજો તેહશું રાચી. અ૦ ૫
 અલખ પન્થમાં અજખ તમાસા, કોઈ ન કોઈકા દાસા;
 પુદ્ધિસાગર અવસર પાકર, ધર આતમ વિશ્વાસા. અખ૦ ૬
 પેથાપુર.

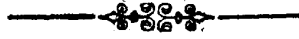
૫૬. રામ મરાડી સાખી.

૫૩

જેઠ જેઠને જેઠ મેં લીધું, મનડું નિશ્ચય ક્રીધું;
 દુનિયામાં સ્વારથતું સગપણ, કારજ કાંઈ ન સિંધું;
 મોરા આતમરે સત્ય તુહિ એકેલા, તુંહિ ગુરૂ તુહિ ચેલા. મો.૨
 આ સંસારે જડમાં રાચી, વિષયા રસમાં માચી;
 ભૂલ્યો, ભટક્યો, અટક્યો ભટક્યો, ગણી માયાને સાચી. મો.૨
 શોધી શોધીને સારજ કાઢ્યો, સૂત્ર સિદ્ધાંત વિચારી;
 સત્ય સ્વરૂપી તત્ત્વમસિ તું, નિરાકાર સુખકારી. મોરા૦ ૩
 મન વાણી કાયાસેં ન્યારા, ગુણ અનન્તા ધારા,
 પરમેશ્વર પરગટ પોતે તું, ટળતાં કર્મ વિકારા. મોરા૦ ૪
 અદ્ભૂત યોગી નિજગુણ ભોગી, કેવલ જ્ઞાન પ્રકાશી,
 અન્તર ધનનો રાજ તું છે, તુજમાં મજા કાશી, મોરા૦ ૫
 સામગ્રી સહુ પામ્યો હંસા, જવે અખશું ભૂલી;
 બાલજરની બાલસમ જગ, અન્ત ધૂલકી ધૂલી. મોરા૦ ૬
 ભરદરિયે તેં વહાણું હંકારું, શિવપુર જવા ધારું;
 ભૂલે તે ભટકીશ ભવમાં તું, નક્કી નશીબ પરવારું. મો. ૭

૩૫

આંચો અવસર ચુક ન ચેતત, આપોઆપ તરેંગા;
 બુદ્ધિસાગર આત્મ ઉજગર, ધ્યાને કાર્ય સરેંગા. મોરાં ૮
 પેથાપુર.

॥ ૫૬ ॥

૫૪

॥ સમતાએ આત્માને આપેલો ઉપાલમ્બ ॥
 મુગુણ સનેહા સ્વામિ મહેલે પધારો,
 વિનતડી અવધારો, કૃપાણુ, મહેલે પધારો.
 શેરીએ શેરીએ સ્વામી પુલડાં ખીછાવું,
 તોરણુ નવીન રચાવું. કૃપાણુ ૧
 વ્રત નિયમ કરી શરીર શોષાવું,
 લુખાં અલુણાં ધાન્ય ખાવું, કૃપાણુ;
 તારા માટે હું તો તીરથ કરતી,
 ક્ષવે તે ડુંગર ફરતી. કૃપાણુ ૨
 દીવાની થઇને મેં તો દુનિયામાં ખોજ્યા,
 માયાના દરિયા ડોળ્યા, કૃપાણુ;
 પીંપળાને પાણી મેં તો પ્રેમથી રેડયાં,
 રૂષિયોને પ્રેમથી તેડયા, કૃપાણુ ૩
 માલાના મણકા હું તો નિશદિન ગણતી,
 ગ્રન્થોને પ્રેમથી હું લણતી, કૃપાણુ;
 ત્યાગી થઇનેરે મેં તો ચીવર ત્યાગ્યાં,
 સીક્ષાનાં ભોજન માગ્યાં. કૃપાણુ ૪
 વનવાસી થઇને મેં વાઘાંબર પેહેરું,
 ચિન્તાએ મન માફું ઘેરું. કૃપાણુ;

૩૬

જ્યાં ત્યાં જલું હું ત્યાં તો શૂન્યજ ભાસે,
 દુઃખ હું કહું કોની પાસે. કૃપાળુ ૫
 લાખ ચોરાશી જીવાયોનિ હું ભમતી,
 જન્મ જરા દુઃખ ખમતી, કૃપાળુ;
 ચાર ગતિમાં મારી લાજ લુટાણી,
 દુષ્ટોએ જ્યાં ત્યાં તાણી. કૃપાળુ ૬
 મારી ંહારે કોણુ ચઢશે પ્રીતમજ,
 બોલ્યામાં રાખું હવે શરમ શી, કૃપાળુ;
 મોટાના ધરની મારી લાજ લુટાય,
 તેમાં ફજેતી તારી થાય. કૃપાળુ ૭
 ધરણી વિના તમે વેશ્યાના સંગી,
 એકું ખાધને થયા ભંગી, કૃપાળુ;
 વિષયના પ્યાલા અમીમાનીને પીધા,
 વેશ્યાએ હાલ બે કીધા. કૃપાળુ ૮
 સમજે તો સમજણુ છેલ્લામાં છેલી,
 ગદ્ય વેળા ન આવે વહેલી, કૃપાળુ;
 નાનો બાલુડો નથી પારણુ સૂતો,
 જ્ઞથી સમજતો નથી હું તો, કૃપાળુ ૯
 વાંક ગુન્હો શો મારોરે આવ્યો,
 વૈરી વેશ્યાએ ભમાવ્યો, કૃપાળુ;
 સુખ અનન્તુ ધરમાં ન દીકું,
 વિષ્ણુએ ભૂડ મન મીકું. કૃપાળુ ૧૦
 વેશ્યા તો નારી કદી થાશે ન તારી,
 વૈરિણી દુઃખ દેશે ભારી, કૃપાળુ;

૩૭

- મુખે મીડી ને મન રાખે છે કાતી,
 ફેલી ખાધી તારી છાતી. કૃપાળુ ૦ ૧૧
 ઘણું કહેતાંરે મને આંસુ ડાં આવે,
 શરમ તને શીદ નાવે. કૃપાળુ;
 કહો તો સ્વામિજી હું વૈરાગ્ય હોણું,
 કહો તો નિશદિન રોણું. કૃપાળુ ૦ ૧૨
 નિર્દય થઇ તમે સામુ ન જીવો,
 પોતાની પત તેમાં ખુઓ, કૃપાળુ;
 આવી કુલવટ તમે ક્યાંથીરે રાખી,
 કયા ભગતે તે ભાખી. કૃપાળુ ૦ ૧૩
 દુષ્ટચોરોએ તમને પકડીને લુટયા,
 કષ્ટ આપીને ખૂબ કૂટયા, કૃપાળુ;
 જગીને જીઓ જરા આંખ ઉઘાડી,
 દૃષ્ટિનો દોષ દૂર કાઢી. કૃપાળુ ૦ ૧૪
 પાયે પડીને એમ વિનતિ કરું છું,
 ધ્યાન સદા હું ધરું છું, કૃપાળુ;
 બોલો બોલો ને હવે ઉત્તર આપો,
 ચરણ કમલમાં થાપો, કૃપાળુ ૦ ૧૫
 ભાન લાવીને હવે સ્વામિજી બોલો,
 પ્રેમથી અન્તર બોલો-
 સુગુણી મારી તે મારી.
 બાળ અનંતો મેં ફેગટ ગાળ્યો,
 ભાવી ટળે નહિ ટાળ્યો, સુગુણી ૦ ૧૬
 આડે મારગે પ્રાણપતિ પધારે,
 બહાલી સ્ત્રી તેને વારે, સુગુણી;

૩૮

આજે તેં તારી સેવા બળવી,
 કરજ સતીની બળવી, સુગુણીં ૧૭
 વેશ્યાનો સંગ હવે કર ન શાણી,
 સંગત પુરી મેં જાણી, સુગુણી;
 સમતાના સંગે એમ સ્વામિજી આવ્યા,
 તત્વ રમણતામાં ફાળ્યા. સુગુણીં ૧૮
 ગુણ ઠાણે ચોથે સ્વામિજી ચડીયા,
 વેશ્યાના હાથ હેઠે પડીયા-

અન્તરમાં જુઓ વિચારી,

બેદ દૃષ્ટિ થઇ ભિન્નતા બોધી,
 લીધું સત્યજ ઘટ શોધી, અન્તરમાંં ૧૯
 ક્ષાયિક ભાવે નિજ ધરને તપાસી,
 જ્ઞાનથી કીધું પ્રકાશી, અન્તરમાં;
 ક્ષપક એણિયે મહેલે ચડાંતા,
 ક્ષાયિક લખિધ વરંતા, અન્તરમાંં ૨૦
 શક્તિ વ્યક્તિ ઘટ અન્તર જાગી,
 સુખ વિલસે મહાભાગી, અન્તરમાં;
 પુદ્ગલ સંગ નિવારી સમયમાં,
 તન્મય રૂપ શુદ્ધ પામે. અન્તરમાંં ૨૧
 આતમ નર નરનારી સમતા સંયોગ,
 ભોગવે ક્ષાન્ધત ભોગ. અન્તરમાં;
 મળીયો સમય લેખે એમજ આવે,
 પુદ્ધિસાગર શિવ દાવે. અન્તરમાંં ૨૨
 પેથાપુર.

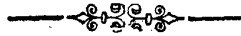
૩૨

૫૬.

૫૫

ચેતન અનુભવ રંગ રમીજે, આગમ દોહન અનુભવ અમૃત.
યોગી અનુભવ રીજે;

અનુભવ અમૃત વલ્લિ સરખો, અનુભવ કેવલ ભાઈ;
અનુભવ શાશ્વત સુખ સહોદર, ધ્યાનતનુજ સુખદાઈ. ચે૦ ૧
અનુપમ અનુભવ વર્ણન કરવા, કોન સમર્થ કહાવે;
વચનાગોચર સહજ સ્વરૂપી, અનુભવ કોઈક પાવે. ચેતન૦ ૨
અનુભવ હેતુ તપ જપ કિરિયા, અનુભવ નાત ન જાતિ;
નયનિ ક્ષેપાથી તે ન્યારો, કર્મ હણે ધનઘાતિ. ચેતન૦ ૩
વીરલા અનુભવ રસ આ સ્વાદે, આતમ ધ્યાને યોગી;
આતમ અનુભવવિણુ જે લોકો, શિવ સાધે તે ઢોંગી. ચે૦ ૪
અનુભવ યોગે આતમ દર્શન, પામી લહત ખુમારી;
બુદ્ધિસાગર સાચી બહાલી, અનુભવ મિત્તસુ યારી. ચેતન૦ ૫
અમદાવાદ.

૫૬.

૫૬

ચેતન આપ સ્વભાવ વિચારો, આપ સ્વભાવે ક્ષાયિક તૃપ્તિ;
આવે ભવજલધિ આરો-ચેતન૦ ૧
જ્ઞાનામૃતતું પાન કરીને, પર પરિણુતિકું નીવારી;
શુદ્ધચરણ ભોજનથી તૃપ્તિ, થાશે શિવસુખકારી. ચેતન૦ ૨
આતમગુણોથી તૃપ્તિ સાચી, જ્ઞાનીજન એમ ભાખે;
આતમધ્યાન કરે જે કોઈ, તે ઘટ અન્તર આખે. ચેતન૦ ૩
બુદ્ધિભથી પુદ્ગલને તૃપ્તિ, આતમ આપ સ્વભાવે;
અનુભવ યોગે સ્થિરતા સંગે, તૃપ્તિજન કોઈ પાવે. ચેત૦ ૪

--

સ્વમ સરિખી મિથ્યા તૃપ્તિ, સંસારે જન જાણો;
 આનિત નિવારક જ્ઞાનિઘટમાં, તૃપ્તિ વાત પિછાનો. ચેતન૦ ૫
 મધુ સાકર ઘૃતથી જે તૃપ્તિ, જ્ઞાનિ મન તે ખોટી;
 આતમ શુદ્ધ સ્વભાવે રમતાં, તૃપ્તિ છે જગ મોટી. ચેતન૦ ૬
 ઈન્દ્રાદિક પણ વિષય વિકારે, તૃપ્તિ કદીય ન પાવે;
 આપ સ્વભાવે ધ્યાન દશામાં, તૃપ્તિ સહેજે થાવે. ચેતન૦ ૭
 આતમધ્યાની નિસ્પૃહયોગી, મમતા સંગ નિવારી;
 ભિક્ષુક સુખીયા જગમાં સાચા, તસ જઉં ખસિહારી. ચે૦ ૮
 નિર્ભય નિજ દેશે છે તૃપ્તિ, યું વદતિ જિન વાણી;
 બુદ્ધિસાગર અવસર પાકર, તૃપ્તિ લહો ગુણખાણી. ચેતન૦ ૯
 અમદાવાદ.

 ॥ ૫૬ ॥

૫૭

જ્ઞાની વીરલા કોઈ જગત્માં, જ્ઞાની વીરલા કોઈ,
 વદુ વિચારી જ્ઞેઈ—જગત્માં—જ્ઞાની૦
 કોઈ ભાષા જ્ઞાનથીરે, ધરતા મન અહંકાર;
 ભાષા કારણ જ્ઞાનનુરે, નાવે ભાષા પાર. જગત્માં૦ ૧
 વાદવિવાદે માનતારે, કોઈક સાચું જ્ઞાન;
 પરપરિણતિ પોષ્યાથકીરે, વાઘે ઉલટું માન. જગત્માં૦ ૨
 રાગ દ્વેષનો ક્ષય કરીરે, અર્પે આતમ ભાન;
 પૂરણ શાન્તિ જેહથીરે, જાણો સત્ય તે જ્ઞાન. જગત્માં૦ ૩
 આતમ અનુભવ જ્ઞાનથીરે, નાસે ભવભય ઈંદ;
 બુદ્ધિસાગર પામતારે, જ્ઞાની પૂર્ણાનન્દ. જગત્માં૦ ૪
 અમદાવાદ.

૪૧.

૫૬.

૫૮

શાન્તિ સદા સુખદાયી, જગત્માં શાન્તિ સદા સુખદાયી,

સેવો ચિત્તમાં ધ્યાયી—જગત્માં—શાન્તિ૦

ભવ જંઝાળે ભટકતાંરે, શાન્તિ હોય ન લેશ;

મન ચન્યલતા ત્યાં હુવેરે, ઉલટો વાધે કલેશ. જગત્માં૦ ૧

સત્તા ધન વૃદ્ધિ થકીરે, હોય ઉપાધિ ભેર;

ચિત્ત સ્થિરતા નહિ ભજેરે, પ્રગટે દીલમાં તોર. જગત્માં૦ ૨

દુનીયાની ખટપટ થકીરે, ખટપટીયું મન થાય;

મનદું ભટકે બાલમાં તો, બહિરામત પેદ પાય. જગત્માં૦ ૩

લેશ વિકલ્પ ન ઉપજેરે, અન્તર વર્તે ધ્યાન;

ઉપાધિ અજગી હુવેરે, હોવે શાન્તિ ભાન. જગત્માં૦ ૪

ખારા જલના પાનથીરે, કદી ન વૃષ્ટિ થાય;

ધુમાડા બાચક ભરેરે, હાથ કશું નહિ આય. જગત્માં૦ ૫

માયા મમતા યોગથીરે, કદી ન શાન્તિ હોય;

શાન્તિ વર્તે આત્મમારે, નિશ્ચયથી અવલોય. જગત્માં૦ ૬

આતમધ્યાને આતમારે, શાન્તિથી ભરપૂર;

બુદ્ધિસાગર શાન્તિમારે, રહેલું સદા મગરૂર. જગત્માં૦ ૭

અમદાવાદ.

॥ ૫૬ ॥

૫૯

કોઈ ન કરશે પ્રીત, ચતુરનર કોઈ ન કરશે પ્રીત;

પ્રીત વસે ત્યાં ભીત, ચતુર નર કોઈ ન કરશે પ્રીત

પ્રીતિ ભવ દુઃખ મૂળ છેરે, પ્રીતિનું ક્ષણ શોક;

પ્રીતિ કરતાં પ્રાણીનેરે, વાધે શગ વિયોગ ચતુર. ૧

૪૨

સ્વારથમા અન્ધા બનીરે, પ્રીત કરે નરનાર;
 પરપુદ્ગલની લાલચેરે, વૃદ્ધિ કરે સંસાર. ચતુર. ૨
 સ્વારથની જે પ્રીતડીરે, તેનો અન્તે નાશ;
 અનુભવીએ દાખવ્યુરે, ધર તેનો વિશ્વાસ. ચતુર. ૩
 મૂરખ સાથે પ્રીતડીરે, કરતાં નિશ દીન દુઃખ;
 પંડિત સાથે પ્રીતડીરે, કરતાં નિશ દીન સુખ. ચતુર. ૪
 આતમ તે પરમાતમારે, પ્રીતિ છે તસ સાચ;
 મણિસમ આતમ પ્રીતડીરે, પરપ્રીતિ જ્યું કાચ. ચતુર. ૫
 ધર્મ સ્નેહને સાચવીરે, કરીએ સજ્જન સંગ;
 યોગ્ય જનો લઈ યોગ્યતારે, પામે અનુભવ રંગ. ચતુર. ૬
 અનુભવ રંગ મજાઠ જ્યુરે, આતમ માંહિ સુહાય;
 બુદ્ધિસાગર હંસ જ્યુરે, અન્યું વીરલા પાય. ચતુર. ૭

અ૦ ૬, ભ, વં,

॥ ૫૬ ॥

૬૦

આનંદ કયાં વેચાય, ચતુર નર આનંદ૦
 આનંદની નહિ હાટડીરે, આનંદ વાટ ન ધાટ;
 આનંદ અથડાતો નહિરે, આનંદ પાટ ન ખાટ. ચતુર નર. ૧
 ક્ષણીક વિષયા નંદમારે, રાચ્યા મૂરખ લોક;
 જડમાં આનંદ કલપીનેરે, જન્મ ગમાવે ફોક. ચતુર. ૨
 ખાલપણે અજ્ઞાનથીરે, રમવામાં આનંદ;
 ક્ષણીક આનંદ તે સહિરે, રાચે ત્યાં મતિમંદ. ચતુર. ૩
 અજ્ઞાને જે ભક્તિમારે, માન્યો મન આનંદ;
 આનંદ સાચો તે નહિરે, મૂરખ મતિનો ફંદ. ચતુર. ૪

૪૩

ભેદજ્ઞાન દૃષ્ટિ જગેરે, જાણે આતમ રૂપ;	
આતમમાં આનંદ છેરે, ટાળે ભવભય ધૂપ.	ચતુર. ૫
જ્ઞાની જ્ઞાન થકી લહેરે, શાશ્વત સત્યાનંદ;	
યોગી આતમ સમાધિમાંરે, પાવે આનંદ કંદ.	ચતુર. ૬
આનંદ અનુભવ યોગથીરે, પ્રગટે ઘટમાં ભાઈ;	
સદ્ગુરૂ સંગત આપશેરે, જ્ઞાનાનંદ વધાઈ.	ચતુર. ૭
સદ્ગુરૂ હાટે પામશેરે, આનંદ અમૃત મેવ;	
બુદ્ધિસાગર ક્ષીણ્યેરે, પ્રેમે સાચી સેવ.	ચતુર. ૮

અમદાવાદ દ, ભ, વં,

૫૬.

૬૧

અમરપદ પરખી લેજેરે, પરખ્યાથી સુખ થાય.	અમર૦
ઢાંઢક રાચ્યા માનમાંરે, કોઈક રાચ્યા દામ;	
પરભવ જતાં પ્રાણીનેરે, કોઈ ન આવે કામ.	અમર૦ ૧
ગાડી વાડી લાડીમાંરે, જીવો ભૂક્યા ભાન;	
વિદ્યાના કીડા પરેરે, પરવસ્તુ ગુલતાન.	અમર૦ ૨
દુઃખ સન્તતિ દાવાનલેરે, કદી ન શાન્તિ થાય;	
નિજપદ જાણે જે નરાંરે, સાચી શાન્તિ તે પાય.	અમર૦ ૩
મન વચ કાયા યોગનીરે, નિવૃત્તિ જખ થાય;	
અધ્યાતમ સુખ સંપજેરે, જન્મ મરણ દુઃખ જાય.	અમર૦ ૪
સંમતા સ્થિરતા સંપજેરે, અનુભવ જાગે જ્યેત;	
વર્તે નિજપર ભિન્નતારે, થાય સુવન ઉદ્યોત.	અમર૦ ૫
વિષય વાસના પરિહરીરે, કરતાં આતમ ધ્યાન;	
અજર અમરપદ ભોગવેરે, ચેતન ગુણની ખાણ.	અમર૦ ૬

૪૪

જ્ઞાનિ સદ્ગુરુ સંગતેરે, હોવે આત્મ પ્રકાશ;
 બુદ્ધિસાગર કીલચેરે, સન્તની સંગત ખાસ. અમર૦ ૭
 અમદાવાદ ૬, ભ, વં,

૫૬

૬૨

સદા સુખકારી પ્યારીરે, સમતા ગુણુ લણુકાર—સદા૦
 જ્ઞાન દશાક્લ જાણીએરે, તપ જપ લેખે માન;
 સમતા વિણુ સાધુપણુરે, કાસકુસુમ ઉપમાન. સદા૦ ૧
 વેદ પઠો આગમ પઠોરે, ગીતા પઠો કુરાન;
 સમતા વિણુ શોભે નહિરે, સમજે ચતુરસુજાણુ. સદા૦ ૨
 નિશ્ચય સાધન આત્મનુરે, સમતા યોગ વખાણુ;
 અધ્યાતમ યોગી થવારે, સમતા પ્રશશ્ય પ્રમાણુ. સદા૦ ૩
 સમતા વિણુ સ્થિરતા નહિરે, સ્થિરતા લીનતા કાજ;
 સમતા દુઃખહરણી સદારે, સમતા ગુણુ શિરતાજ. સદા૦ ૪
 પરપરિણુતિ ત્યાગી મુનિરે, સમતામાં લયલીન;
 નરપતિ સુરપતિ સાહિબારે, તસ આગળ છે દીન. સદા૦ ૫
 રાચી નિજપદ ધ્યાનથીરે, સેવો સમતા સાર;
 બુદ્ધિસાગર પીલચેરે, સમતામૃત ગુણુકાર. સદા૦ ૬
 અમદાવાદ ૬, ભ, વં,

॥ પ્રભાતાયું ॥

૬૩

ઉઠો ચેતન આળસ છંડી, ધર્મ હૃદયમાં ધારોરે;
 પ્રભાદે શું પોઢયો ચેતન, જય ફેગટ અવતારોરે. ઉઠો. ૧
 નિદ્રા લેતાં કાળ અનંતો, ચાર ગતિમાં ભમીયોરે;
 તોપણુ શુંતું તેના વશ થઈ, શય્યામહિ રમીયોરે. ઉઠો. ૨

૪૫

નિક્રાને આહાર વધાર્યા, વધતાં ચેતન જાણેરે;
 તેહનો નાશ કરીને ચેતન, ધર્મ હૃદયમાં આણેરે. ઉઠો. ૩
 શું સંસારમાં સાર વિચારી, મારૂં મારૂં કરતોરે;
 મૃત્યુ તણો ભય માથે ગાળે, છાયા મીશે ફરતોરે. ઉઠો. ૪
 કર્મ કાઢીયા આતમ ધનને, નિશદ્દિન હુંટે પ્રાણીરે;
 જગ જગ આતમ નિજ ભાવે, એવી જિનવર વાણીરે. ઉ. ૫
 ઉઠી પ્રભાતે પાપારંભના, કામ નિવારણ કરજોરે;
 ચોવીસ જિનવર સકલતીર્થને, ઘટ માંહિ ભવિ ધરજોરે. ઉ. ૬
 શ્રી સંખેશ્વર સાહિબ મોરા, નામ જપું હું તોરારે;
 સકલ મંગલ કર્તા હુઃખ હર્તા, નાસે કર્મ કઠોરારે. ઉઠો ૭
 દાન શીયલ તપ ભાવના ભેદે, ધર્મ સેવન જે કરશેરે;
 બુદ્ધિસાગર શાશ્વત શિવપદ, ભવસાગર ઝટ તરશેરે. ઉઠો. ૮
 પાદરા.

શ્રી અભિનંદન સ્તવત.

૬૪

અભિનંદન જિન વંદીએ, સમતા રસ ભંડારરે;
 દોષ અહારે ક્ષય ગયા, ઉપન્યા ગુણ સુખકારરે. અભિં ૧
 સુરઘટ સુરતરૂ ઉપમા, પ્રભુને કહો કેમ છાજોરે;
 આત્મિક સુખની આગળે, ચિંતામણિ પણ લાજોરે. અભિં ૨
 લોકાલોક પ્રકાશતા, મહિમા અપરંપારરે;
 તારક વારક ચઉગતિ, સત્ય સ્વરૂપા ધારરે. અભિં ૩
 શુદ્ધ બુદ્ધ અવિનાશી તું, અવિચલ નયના નંદરે;
 પામી સુરતરૂ પુણ્યથી, સેવે બાઉલ કોણ મંદરે. અભિં ૪

૪૬

અનુપમ પ્રભુ ગુણ ક્યાનથી, નિશદીન મનમાં રાચું રે;
 બુદ્ધિસાગર જિન ક્યાવતાં, લાગ્યું સ્તરૂપ શુદ્ધ સાચું રે. અં ૫
 શાન્તિ: શાન્તિ: શાન્તિ:
 દોહરા.

॥ શ્રી વીરસ્તુતિ ॥ દુહા.

૬૫

વીર જિનેશ્વર વંદીએ, ત્રિશલા નંદન ધીર;
 ભયભંજન ભગવંતજી, સર્વ વીરમાં વીર. ૧
 પ્રભુમું પદકંજ પ્રેમથી, જ્યજ્ય શ્રી જગદીશ;
 અદ્ભુત ચરિત્ર આપનું, જાણું વિશ્વાવીશ. ૨
 સ્મરતાં ચરિત્ર તાહરું, ગુણ આવે નિજ અંગ;
 રોમ રોમ વ્યાપે અહો, વૈરાગ્યાદિ અભંગ. ૩
 ક્યાં સર્ષપને સુરગિરિ, તુજ મુજ અન્તર એમ;
 વારંવાર હું વિનવું, ભાજે પ્રભુજી કેમ. ૪
 નથી યોગ્યતા ધર્મની, નથી યોગ્ય ચારિત્ર;
 નથી શક્તિ તુજ ભક્તિમાં, મન પણ નહીં પવિત્ર. ૫
 અંતર ત્યાગ ન વસ્તુનો, બાહ્ય વસ્તુમાં રાગ;
 પરનિંદા જિહ્વાગ્રહે, મનમાં કાળો કાગ. ૬
 અદેખાઈ ભંડાર હું, ઉપશમ નહીં લગાર;
 સદા ક્રોધથી ધમધમું, પાપીનો શિરદાર. ૭
 ક્ષમા નહીં તલમાત્રને, પજવું સંત સદાય;
 પરલવરીમાં રક્ત હું, નિષ્કલ આયું જાય. ૮
 સાધુ સંત ન પારખું, કરૂં ન સેવા લેશ;
 વાદ વિવાદે રક્ત થઈ, પામું મિથ્યા ક્લેશ. ૯

અહંભાવમાં વ્યર્થ હું, ગાળું નિશદીન કાળ;	
સ્મરણ કરું નહીં તાહરું, મુંઝી માયા ઝાળ;	૧૦
દોષ ન દેખું આત્મના, પરદોષોમાં રક્ત;	
કરું ન ભક્તિ સંતની, થયો કુસંગી ભક્ત.	૧૧
પરોપદેશે દક્ષતા, વાણી વદુ રસાળ;	
બણો છો જિન એ સહુ, દીનોદ્ધાર દયાળ.	૧૨
હાસ્ય કૂતુહલ મેં કર્યાં, ક્રીધાં ભક્ષ અભક્ષ;	
જિનવર ભાષીત ધર્મમાં, કદી ન રાખ્યું ભક્ષ.	૧૩
ઘડી ન ક્રીધું ધ્યાન મેં, ઇચ્છ્યાં પૂજામાન;	
કદી ન ગાયા જ્ઞાનીને, ગાયાં કૂડાં ગાન.	૧૪
નમ્યો ન સદગુરૂ દેવને, ધરી ન આણા શીસ;	
શિક્ષા દેતાં સંતપર, ક્રીધી મનમાં રીસ.	૧૫
જન મનરંજન હેતુથી, ક્રીધાં ધાર્મિક કર્મ;	
આત્મીક શુદ્ધ સ્વભાવનો, ભૂદયો સત્યજ ધર્મ.	૧૬
કયાં પ્રભુનિ નિઃસંગતા, કયાં પ્રભુનો દૃઢ રંગ;	
ત્રિશલાનંદન જગદણી, સત્યજ તારો સંગ.	૧૭
રાગારિ જયથી થયો, રત્નત્રયી ગુણધામ;	
રાગારિ વશમાં પડ્યો, મર્વ દોષનું ઢામ.	૧૮
તુજ ઘટમાં રૂઢિ સહુ, પ્રગટી આવિર્ભાવ;	
તિરો ભાવ મુજમાં સહિ, પામ્યો હજી ન દાવ.	૧૯
નિજપદ ભોગી તું સહિ; કરું હું પુદ્ગલ ભોગ;	
રોગી શોગી હું સહિ, ઘટે ન તુજમાં ભોગ.	૨૦
અજરામર નિર્મલ તુંહિ, શાશ્વત સુખ ભંડાર;	
અહભુત શકિત તાહરી, કોઈ ન પામે પાર.	૨૧

૪૮

શરણુ શરણુ તારૂં પ્રહુ, રાખી નિજ ઉપયોગ;	
શુદ્ધ સ્વરૂપાકારના, ધ્યાને શિવ સુખ ભોગ.	૨૨
આતમ વ્યક્તિ સમારવા, તુજ સેવા સુખકાર;	
આતમસૌ પરમાતમા, ઘટમાં નિશ્ચય ધાર.	૨૩
જગ જગ અખ આતમા, પ્રભુ પદ પંકજ સેવ;	
સિદ્ધ સમોવડ તું સહિ, જગે તો તું દેવ.	૨૪
સ્તુતિ પચ્ચિયશી ગાઇ મેં, હૃદય ધરી વિવેક;	
બુદ્ધિસાગર આતમના, ધર્મે સાચી ટેક.	૨૫

ઇત્યેવં શાંતિઃ શાંતિઃ શાંતિઃ

વળાદ.

॥ અર્થ શ્રી સદ્ગુરૂ સ્તુતિઃ ॥

૬૬

નમો નમો શ્રી સદ્ગુરૂ, સમકિત દાયક દેવ;	
પ્રણમું પદ પંકજ મુદા, સેવન કરૂં સદૈવ.	૧
ગુરૂ શ્રદ્ધા ગંગાજલે, નિર્મલ આતમ થાય;	
ગુરૂ કરૂંણા દૃષ્ટિ થકી, સ્તનત્રયી પ્રગટાય.	૨
ભક્તિ કરો ગુરૂની ઘણી, ગુરૂ ભકિત આધીન;	
શક્તિ જગે ગુરૂ ભકિતથી, દીન પણ હોવે જિન.	૩
ગુરૂ સેવામાં તીર્થ સહુ, સહેજે સુજ સમાય.	
નિમિત્ત કારણ તીર્થથી, અધિક તસ મહિમાય.	૪
ઉપાદાન છે આતમા, તીર્થ સહુ શિરદાર;	
તસ શુદ્ધિ અર્થ ગુરૂ, તીર્થ તીર્થ નિરધાર.	૫
સમયાજ્ઞા વિધિથી સદા, ગુરૂ આરાધો ભવ્ય;	
આતમજ્ઞાન પ્રાપ્તિ કથી, એહજ છે કર્તવ્ય.	૬

૪૬

ભક્ષ્યાભક્ષ્ય જણાવતા, હેયાદેય વિચાર;	
સત્યાસત્ય જણાવતા, ધર્મા ધર્માચાર.	૭
પાપ પુણ્ય પરખાવતા, જીવા જીવ સ્વરૂપ;	
સદ્ગુરુ પદેશે સદ્ગુરુ, ટાળે ભવ ભય ધૂપ.	૮
મિથ્યાતમઃ નિવારવા, સદ્ગુરુ સૂર્ય સમાન;	
રાગ રોગને ટાળવા, ધન્વંતરિ સમજણ.	૯
ગુરુ ગુરુ જગ સહુ કહે, ગુરુ કોને કહેવાય;	
જ્યાં ત્યાં ગુરુની બુદ્ધિથી, પામર જન ભટકાય.	૧૦
સદ્ગુરુ સંગત યોગથી, શુદ્ધ તેવ પરખાય;	
ભેદ નાણ સૂર્યોદયે, નિર્મલ જ્યોત જગાય.	૧૧
સદ્ગુરુ ભકિત સેવના, કરજે ભવિ નિશદીન;	
સમજે નહીં કદા ગ્રહી, સદ્ગુરુ સંગત હીન.	૧૨
ધામધૂમને ઢાંગમાં, મુંઝયા મોહી લોક;	
સત્ય ધર્મને ઓળખે, જગમાં થોડેથોક.	૧૩
સદ્ગુરુ શિષ્યો પામશે, મંગલ શાંતિ સ્થાન;	
અનન્ય ભકિત યોગથી, ચિદાનંદ ગુણવાન;	૧૪
અર્પાં સત્ય સ્વરૂપને, ટાળે મિથ્યા ટેવ;	
નિશ્ચય શ્રદ્ધા ગુરુ તણી, આપે અમૃત મેવ.	૧૫
ગુરુ પરીક્ષા દોહીલી, દુર્લભ ગુરુ વિશ્વાસ;	
વીરલા ગુરુ પ્રેમીજના, વીરલા ગુરુના દાસ.	૧૬
વીરલા જ્ઞાની ભૂતલે, આત્માર્થી જન કોઈ;	
અધુના પંચમ કાળમાં, વહુ વિચારી જોઈ.	૧૭
બાહ્ય ક્રિયા વ્યવહારમાં, નિરપેક્ષા એ ધર્મ;	
માની મોહ્યા માનવી, ટાળે નહિ તે કર્મ.	૧૮

૫૦

સદ્ગુરુ શિક્ષા યોગથી, સમજે સમજી જીવ;	
ગુરુ આણીને ધારતો, થાવે જીવનો શિવ.	૧૬
અનુચર જ્ઞાનિ આત્મના, ગુરુજી મહા કૃપાલ;	
ભાવ દાન દાતા સદા, જિન આણા પ્રતિપાલ	૨૦
કર્તા ભાવોદોતના, હર્તા કર્મ કલંક;	
સત્ય ધર્મ દાતા ગુરુ, આણો મન નિશંક.	૨૧
ભાવ ઝાઝ શ્રી સદ્ગુરુ, ભાવદીપ જ્યકાર;	
ભાવરત્ન ચિન્તામણિ, કલ્પવલ્લિ સુખકાર.	૨૨
પરોપકારિ ગુરુ તણો, પ્રત્યુપકાર ન થાય;	
અદ્ભૂત મહિમા ગુરુતણો, વીરલાને સમજાય.	૨૩
શ્રદ્ધા ભકિત યોગ્યતા, દુર્લભ આ સંસાર;	
ધર્મ તત્વ આરાધતો, ભવિ મુકિત વરનાર.	૨૪
સદ્ગુરુ પન્ચિચ્છી કહી, ગુરુથી સહુ તરનાર;	
પુદ્ગિસાગર વન્દના, હોજો વારંવાર.	૨૫

નરોડા.

૫૬

૬૮

હમારો દેશ છે ન્યારો, પ્રભુ પ્રેમે જણાવાનો;	
હમારુ દેશમાં શાન્તિ, અલખ નામે ગણાવાનો.	૧
હમારો તે તમારો છે, તમારો તે હમારો છે;	
સમજતાં સહુ સુખી થાવે, જઈ દેશમાં ફરી નાવે.	૨
હમારા દેશમાં યોગી, અલખની ધુન લગાવે છે;	
હમારા દેશમાં સંતો, અલખનાં ગાન ગાવે છે.	૩
નહિ જ્યાં શોક નહિ ત્યાં રોગ, નહિ જ્યાં જન્મને જાતિ;	
નહિ જ્યાં દુઃખ દિલગીરી, નહિ જ્યાં વર્ણને જ્ઞાતિ.	૪

૫૨

સદા જ્યાં યોગીઓ જાગે, નહિ કોઈ વૈખરી બોલે;
 નહિ જ્યાં કર્મનું નામ, અતુલ ધન શુદ્ધ કો તેલે. ૫
 અખંડ સુખની વહે ધારા, સદા શુદ્ધ બુદ્ધ નિરધારા;
 લહે દેશ તે મહારાણા, અવર સહુ જાણુ નાદાના. ૬
 નહિ પન્થભૂતકા વાસા. હમારા દેશ બહુ ખાસા;
 હમારો દેશ જેજાણે, અનંતાં સુખ તે માણે. ૭
 અલખ દેશી અવિનાશી, પરમપદ એજ વિશ્વાસી;
 ચલો હંસા અલખ દેશે, અરૂં પી આત્મના વેશે. ૮
 સદા તસ ધ્યાનમાં રહે, અખંડાનંદ ઘટ લેજે;
 બુદ્ધયજ્ઞિય આત્મનો સંગી, હમારા દેશ ગુણુરંગી. ૯

અમદાવાદ.

૫૬.

૬૯

આશા ઓરનકી ક્યા કીજે, જ્ઞાન સુધારસ પીજે. આશાં ૧ કે
 ભટકત દ્વાર દ્વાર લોકનકે, કુકર આશા ધારી;
 આતમ અનુભવ રસકે રસીયા, ઉતરેન કબહુ ખુમારી. આં ૨
 આશા દાસીકે જે જાયા, તે જન જગકે દાસા,
 આશા દાસી કરે જે નાયક, લાયક અનુભવ ધ્યાસા. આશાં ૨
 મનસા ધ્યાલા પ્રેમ મશાલા, બ્રહ્મ અગ્નિ પરજલી;
 તન લાટી અવટાઇ પીએકસ, જાગે અનુભવ લાલી. આં ૩
 અગમ પીઆલા પીયો મતવાલા, ચિન્હી અધ્યાતમ વાસા.
 આનંદ ધન ચેતન ઠહેખેલે, દેખે લોક તમાસા. આશાં ૪

૫૨

૫૬.

૬૦

કહેજો પડિત તે કાણુ નારી, વીસ વરસની અવધ વિચારી,
 દોય પિતાએ તેહ નીપાઇ, સંઘ ચતુર્વિધ મનમાં આઇ; ક૦ ૧
 ક્રીડીએ એક હાથી જાયો, હાથી સામે સસલો ધાયો; કહેજો ૦ ૨
 વિણુ દીવે અજવાણું થાય, કાડીના દરમાં હાથી જાય ક૦ ૩
 વરસે આગને પાણી દીપે, કાયર સુભટના મદ જીપે; ક૦ ૪
 તે બેટીએ બાપ નીપાયો, તેણે તાસ જમાઇ જાયો; ક૦ ૫
 મેહ વરસતાં બહુ રજ ઉડે, લોહ તરેને તરણું બુડે; ક૦ ૬
 તેલ ફીરેને ઘાણી પિલાય, ઘરટી દાણે કરીએ દલાય; ક૦ ૭
 પંક જરેને સરોવર જમે, ભમે માણસ તિહાં ઘણા વિસામે; ક૦ ૮
 બીજ ફલેને શાખા ઉગે, સરોવર આગળ સમુદ્ર નપુગે; ક૦ ૯
 પ્રવહણુ ઉપર સાગર ચાલે, હરણુતણે બળે કુંગર હાલે; ક૦ ૧૦
 એહનો અર્થ વિચારી કહેજો, નહિતર ગર્વ કોઇ મત કરજો; ક.૧૧
 શ્રીનયવિજય વિબુધનો શિષ્ય, કહી હરિયાલી મનજગીશ; ક.૧૨
 એહ હરિયાલી જનર કહેશે, જસવિજય કહે તે સુખલેશે. ક.૧૩

॥ ૫૬ ॥

૭૧

ચેતાવું ચેતી લેજેરે એ છે બાલપણાનો બેલી-એ રાગ.
 ચેતાવું ચેતી લેજેરે, એક દીન જરૂર ઉડી જવું,
 ધૂળની માયા ધૂળમાં મળશે, ફેગટ મન પસ્તાવું. ચેતાવું ૦ ૧
 સ્વપનાની સુખલડી દેખી, ફેગટ મન લલચાવું;
 તન ધન જોખન પામી સંતો, શું મનમાં હરખાવું. ચેતા ૦ ૨
 આશા બેટીએ બંધાણો, પરધન ખાંતે ખાવું;
 નીચાં કર્મ કરીને આંતે, નાહક નર્કે જવું. ચેતાવું ૦ ૩

૫૩

ભૂલી આતમજ્ઞાનથી ખાલ, માયામાં લપટાવું;
 ભ્રમણામાં ભૂલીને ભાઈ, બ્રહ્મસ્વરૂપ કેમ પાવું. ચેતાવું ૦ ૪
 તારૂં તારી પાસે જાણી, સમતામાં દીલ લાવું;
 અન્નખ નિરંજન આતમજ્યોતિ બુદ્ધિસાગર ધ્યાવું. ચેતાવું ૦

ચેહસાણા.

૫૬.

૭૨

ચેતે તો ચેતાવું તનેરે, પામર પ્રાણી—એ રાગ.
 પુલ્યો શું કરે છે પુલીરે, મુરખ પ્રાણી;
 કાયા માયા જુઠી કેવી, ઝાંઝવાના નીર જેવી;
 તેને તુચ્છ કરી દેવીરે. મુરખ-પુલ્યો ૦ ૧
 આકિખું જલ છે ખૂટી, કરે શું તું માથાકૂટી;
 ખૂટી તેની નહી ખૂટીરે. મુરખ-પુલ્યો ૦ ૨
 પાણી માંહી પરપોટા, ખેલ સહુ એમ ખોટા;
 માન નહીં એમ ખોટારે. મુરખ-પુલ્યો ૦ ૩
 કુંટુંબ કબીલો સારો, માન નહી મન મારો;
 એક દીન થશે ન્યારેરે. મુરખ-પુલ્યો ૦ ૪
 આંખે જે જે દેખે સારૂં, તે તે ભાઈ નહી તારૂં;
 માને કેમ મારૂં મારૂંરે. મુરખ-પુલ્યો ૦ ૫
 ચેતી લેને જલ ચાલી, કરી માથાકૂટ ખાલી;
 માયામાં શીદ રહ્યા મહાલીરે. મુરખ-પુલ્યો ૦ ૬
 કાયા માયા ધીરે ન્યારો, અરૂપી અલખ ધારો;
 બુદ્ધિસાગર મન પ્યારેરે. મુરખ-પુલ્યો ૦ ૭
 આજેલ.

૫૪

૫૬

૭૩

કોઇક વીરલા પાવેહો જગમેં, અધ્યાતમ રસ પાવે;
 કોઇક ગાવે કોઇક ધ્યાવે, વીરલા દાધ પચાવેહો. જગમેં ૦ ૧
 સિંહણ કેરૂં દુગ્ધ પાત્ર, સોના નામાં ઠરશે;
 ખાય ખીલાડી ખીરનું ભોજન, વમન તે વારે કરશેહો. જ ૦ ૨
 વિષા કેરૂં ભોજન રાસલ, પેટ ભરીને ચરશે;
 સાકર સ્વાદે તે શું સમજે, પ્રાણ પત્રકમાં હરશેહો. જગમેં ૦ ૩
 મોતી કેરો ચારો દેખી, કાગ ચાંચન વિધરશે;
 ચક્રવર્તિની ખીરજ ખાતાં, નિર્ધન ગમન કરશેહો. જગમેં ૦ ૪
 પાત્રતામાં અધ્યાતમરસ, કામ ધરીને ઠરશે;
 બુદ્ધિસાગર આતમ ધ્યાને, વંછીત સઘળાં સરશેહો; જગમેં ૦ ૫
 મહેસાણા.

૫૬.

૭૪

સુનીચો ખાતાં રાવ સદાશિવ, મન ચડળના ધુલેવા એ રાગ
 આ જમ સુપના કેરી ખાજી, ચેતન પુલી શું ફસીયો;
 તન ધન જીવન માત પીતા સખ, ક્ષણમાં
 મૂકીને ખસીયો. આ ૦ ૧
 પુત્ર પુત્રીઓ સાથ ન આવે, ધરણી ધરમાં ખહુરોશે;
 ચેતન હો ગંદી કાયા, પુણ્ય પાપ સાથે હોશે. આ ૦ ૨
 સગાં સખધી ધધે લાધે, યાદન તારી કો કરશે;
 મારૂં મારૂં શું મનમાં માને, કરશે જે તેવું ભરશે. આ ૦ ૩
 પંખીનું એક ટોણું બેહું, ખાય પીએ ગુલતાન કરે;
 સાંજ પડી તખ ઉડગએ સહુ, કોગટ શું અભિમાન ધરે આ ૦ ૪

૫૫

ચેત ચેત અખ ચેતન ચતુરા, ચાર ઘડીનું ચાંદરણું;
 લગન વેલા ગઘ ઉંઘમાં, મનમાં જાણે હું પરણુ આ૦ ૫
 માયા મમતા કોરે મૂકી, આતમ હીરો હાથ ધરો;
 બુદ્ધિસાગર સદગુરુ સંગે, લવસાગર ક્ષણમાંહી તરો. આ૦ ૬
 મેહેસાણા.

૫૬

૭૫

ઉપરનો રાગ.

અલખ નિરંજન આતમ જ્યોતિ, સંતો તેહનું ધ્યાન ધરો
 આરે કાયા ઘટ આતમ હીરો, જૂલી કયાં
 લવમાંહી કરો અલ૦ ૧
 ધ્યાન ધારણા આતમ પદની, કરતા ભ્રમણા મીટ જાવે;
 આતમ તત્ત્વની શ્રદ્ધા હોવે, અનહદ
 આનંદ મન થાવે. અલ૦ ૨
 વિષયા રસ વિષ સરખો લાગે ચેન પડે નહીં સંસારે;
 જીવન મરણુ પણુ સરખું લાગે, આતમ
 પદ ચિન્હે ત્યારે. અલ૦ ૩
 હલકો નહીં ભારે એ આતમ, કેવલ જ્ઞાન તણો દરીયો;
 બુદ્ધિસાગર પામતાં તે, લવ સાગર ક્ષણમાં તરીયો. અલ૦ ૪
 મેહેસાણા.

૫૬.

૭૬

જે કોઈ પ્રેમીઅંશ અવતરે, પ્રેમરસ તેના ઉરમાં ઠરે—એ રાગ.
 જ્ઞાન કહો કેમ થાય, મૂરખને જ્ઞાન કહો કેમ થાય;
 કોટી કરો ઉપાય—મૂરખ૦

બાર મેઘ જે સાથ ચઢીને, વરસે મુશલધાર;
 મગશેલીયો પાષાણુ નલી જે, જળ મધ્યે નીરધાર. મૂરખ૦ ૧
 શ્વાન પૂછડી વાંકી ટાલી, સિદ્ધિ નહીં કરાય;
 ગંગાજલમાં ન્હાય કાગડો, કાગપણું નવીજાય. મૂરખ૦ ૨
 સાબુએ ચોળીને કોયલા, ધૂવે જલમાં કોય;
 પણ રંગ ખેરંગ ન હુવે, ગર્દભ ગાય ન હોય. મૂરખ૦ ૩
 દારૂ વટમાં દૂધ ભરો પણ, મહે ન દારૂ વાસ;
 ઝાંઝવાના જલ થકી કહી, મટે ન જલની પ્યાસ. મૂરખ૦ ૪
 માથાકૂટ મૂરખની આગલ, રણમાંહી જ્યું પોક;
 અંધા આગલ આરશી જેમ, જવે વાણી ફોક. મૂરખ૦ ૫
 ભાગવત ભેસની આગલેરે, ગાંડા આગલ ગાન;
 કપિ ન કરશે રત્ન પારખું, એ યુકિત દીલજનન. મૂરખ૦ ૬
 મૂરખ આગલ બોધ કરે તે, ભારે ખત્તા ખાય;
 સુમરી વાનરને ઉપદેશે, માળો નીજ વીખરાય. મૂરખ૦ ૭
 બાળક સમજે દૂધ પાનમાં, જણે શું તે વેદ;
 અંધારા અજવાળા વધ, શો અચ્ચેકને ભેદ. મૂરખ૦ ૮
 ગયા ગામડીઆ રાજ સભામાં, દીક્ષી નગર મજર;
 ગાયન કરતા ગાયકને તો, દીધા ડામ ગમાર. મૂરખ૦ ૯
 ગુણી ન્યાબી જણીનેરે, દેજે ભાઈ બોધ;
 મૂઠ કદાચહી બોધતારે, ઉલટો વાધે કોધ. મૂરખ૦ ૧૦
 ચોગ્યતા લોહ્યું બકેરે, સમજણ સૂચિ બ્રહાય;
 બુદ્ધિસાગર ચોગ્યતારે, કાઈક વીરલા પામ. મૂરખ૦ ૧૧

મેહેસાણા.

૫૭

૫૬.

૭૭

અંતરના અજ્ઞાનેરે, બહાલા દુઃખ પાયછે.

નિરન્જન સેવેરે, કડાકૂટ જય છે;

ક્યાંથી આબ્યોને ક્યાં જઈસ, શાથી જગ જન્માય;

તારૂં કાણુને છે તું કોનો, મરીને ક્યાં તું જય;

અંતરના વિચારેરે, સમજણુ સહાયછે.

અંતર ૦ ૧

ડહાપણુ તારૂં શું દુનીયામાં, જુડી સ્વાર્થ સગાઈ;

ભલા ભલાપણુ મૂકી ચાલ્યા, આવે ન સાથે કાંઈ;

જલમાંના પરપોટારે, જેવી એહ કાયછે.

અંતર ૦ ૨

જગની માયા દુઃખની છાયા, કર નહિ ત્યાં વિશ્રામ;

ફળ કિમ્પાકના સરખું સુખ ત્યાં, કેવલ દુઃખનું ધામ;

જેઈને તમે જોજેરે, ભોળા જન ભરમાય છે. અંતર ૦ ૩

વન્ધ્યાને સ્વપ્નાની અંદર, સારો પુત્ર જણાય;

પરણાબ્યો ચોરીની અંદર, મનમાં સુખ બહુ પાય;

મરી ગયો રોતીરે, મૂછા બહુ ખાય છે.

અંતર ૦ ૪

રૂવે પીટે માથું પછાડે, આંખો ઉઘડી જય;

પુત્ર કલ્પના સુખ દુઃખ ખોટું, બુદ્ધિસાગર ગાય;

દુનીયા ઉઘી ચાલેરે, શું ત્યાં કો ઉપાય છે. અંતર ૦ ૫

મેહેસાણા.

૫૬.

૭૮

નેવાનું પાણી મોભેરે, બહાલા ચાલ્યું જય છે;

દુનીયા મન અવળુરે, સવળું સન્ત ગામ છે;

૫૮

જલું ત્યાં તો કોઈ ન જવે, કરલું તે ન કરાય;
 જલુલું તે તો રહીયું બાકી, રાતને દીન ગણાય;
 મોહ દારૂ પીધેરે, ભાન તો ભૂલાય છે. નેવાનું ૦ ૧
 રાજને તો રંક ગણીને, કરી નહીં સારવાર;
 રંકને રાજ માની બેઠો, ધિક પડ્યો અવતાર;
 અન્તર ધન ખોયુંરે, મોટો એ અન્યાય છે. નેવાનું ૦ ૨
 લોહ ચણાનું ભક્ષણ કરલું, જેલું એહ મુશ્કેલ;
 તેલું આત્મસ્વરૂપે થાવું, નથી બાળકનો ખેલ;
 કોઈક જીવ સમજેરે, બુદ્ધિસાગર ગાય છે. નેવાનું ૦ ૩
 મેહસાણા.

૫૯.

૭૯

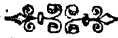
આપ સ્વભાવમાંરે, અબધુ સદા મગનમેં રહેના—એ રાગ.
 આતમ ધ્યાનથીરે, સન્તો સદા સ્વરૂપે રહેલું,
 કર્માધીન છે સૌ સંસારી, કોઈને કાંઈ ન કહેલું. આતમ ૦ ૧
 કોઈ જન નાચે કોઈ જન રૂવે, કોઈ જન યુદ્ધ કરતા;
 કોઈ જન જન્મે કોઈ જન ખેલે, દેશાટન કોઈ કરતા. આ ૦ ૨
 વેળુ મીલી તેલની આશા, મૂરખ જન મન રાખે;
 બાવળીચો વાવીને આંખા, કેરી રસ શું આખે. આતમ ૦ ૩
 વેરી ઉપર વેર ન કીજે, રાગીથી નહિ રાગ;
 શમભાવે સૌ જનને નીરખે, તો શિવ સુખનો લાગ. આ ૦ ૪
 બુઢી જગની પુદ્ગલ બાજી, ત્યાં શું રહીએ રાજી;
 તન ધન યૌવન સાથ ન આવે, આવે ન માતપિતાજી. આ. ૫
 લક્ષ્મી સત્તાથી શું થાવે, મનમાં જેજે વિચારી:

૫૯

એકદીન ઉડી જવું અન્તે, દુનીયા સૌ વિસારી. આતમ૦ ૬
 ભલા ભલા પણ ઉડી ચાલ્યા, જોને કેઈક ચાલે;
 ખીલાડીની દોટે ચડીયો, ઊંદરડો શું નહાલે. આતમ૦ ૭
 કાળજપાટો સૌને વાગે, યોગિજન જગ જગે;
 બુદ્ધિસાગર આતમ અર્થો, રહેજે સૌ વૈરાગ્યે. આતમ૦ ૮

શ્રી શાન્તિઃ

મેહેસાણા

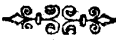
૫૬.

૮૦

દડી રમતમાં પડીરે સન્તો દડી રમતમાં પડી-એ રાગ.
 પાપ કર્મ બહુ ભારીરે નિન્દા, પાપ કર્મ બહુ ભારી;
 મનમાં જોજો વિચારીરે, નિન્દા-એ ટેક.
 નિન્દકની દૃષ્ટિ છે અવગી, ગુણ અવગુણ દેખાય;
 પાપીમાં પાપી છે નિન્દક, મરી નરકમાં જાયરે. નિન્દા૦ ૧
 ચાંદાં દેખે કાગડો જેમ, નિન્દક દેખે દોષ;
 ખતુર ભક્ષકની પેઠે એ, શું કરવો ત્યાં રોષરે. નિન્દા૦ ૨
 ચાડી ચુગલી નિન્દક કરતો, કલંક ચઢાવે શીર;
 ચંડાલથી પણ નિન્દક પાપી, ઘોતે પરનાં ચીરરે. નિન્દા૦ ૪
 ક્રિયા કાણડ નિન્દકનાં સંતો, લેખે નહીં મણાય;
 નામ દેઈને નિન્દા કરતો, મુકિત પુરી નહિ પાયરે. નિન્દા૦ ૫
 સાધુ સન્ત વૈરાગી ત્યાગી, જોગી ભોગી કૃષીર;
 નિન્દા પરતણી પરહરશો, પામશો ભવજલ તીરરે. નિન્દા૦ ૬
 નિન્દામાંહિ સહુ લપટાયા, બચીયા ઘાઈક સન્ત;
 નિન્દક માથે નથી શિંધડાં, વાણીથી ઓળખંતરે. નિન્દા૦ ૭

૬૦

અદેખાઇની પુત્રી નિંદા, મુકિતમાર્ગ પ્રતિકૂળ;
 લાખચોરાશીમાં ભટકાવે, નાખી માથે ધૂળરે. નિન્દા૦ ૯
 સમક્રીતી નિન્દા નવી કરશે, કરશે ગુણનું ગાન;
 શ્વાન દાંતને કૃષ્ણ વખાણે, ગુણનું કર બહુ માનરે. નિન્દા ૯
 સર્વ ગુણો જણો જિનવરમાં, ખાકી દોષી હોય;
 નિજમાં અવગુણ પોડ ભરી છે, જુવે ન તેને કોયરે. નિન્દા ૧૦
 કર્મવશે સૌ દોષે ભરીયા, કરો ન નિન્દા ભાઈ;
 બુદ્ધિસાગર ગુણને ગાતાં, જગમાં હોવે વડાઈરે. નિન્દા૦ ૧૧
 મેહેસાણા.

૫૬.

૮૧

શામળ્યાની પાઘડી-એ રાગ.

જીવડા પુલી ફરે શુ ફેક, તાઈ જગ કો નહીં;
 તારી કાયા સુકામળ કેળ કે, તે પણ અહીં રહી;
 ઘર હાટાંને ચોપડારે, કુટુંબને પરિવાર;
 આંખ મીચાએ સાથમારે, કોઈ ન આવે લગાર. તાઈ૦ ૧
 હસતો ખાતો પ્રહેરતોરે, ફરતો મારે લહેર;
 કાળ દાળીઆ આગળેરે, લાગે શી ત્યાં દેર. તાઈ૦ ૨
 પુણ્ય પાપને નવી ગણેરે, અભિમાનના તોર;
 એક દીન એહવો આવશેરે, ચાલે નહિ કંઈ જોર. તાઈ૦ ૩
 કૂડ કપટને કાવેરે, કળ્યા ને કંકાસ;
 માંહોમાંહે લડાવતોરે, મરી નરકમાં વાસ. તાઈ૦ ૪
 રાજ રંકને ખાદશાહરે, હક્રીમ હોદ્દાર;
 કાળે સહુ ભક્ષણ કર્યારે, તારો ત્યાં શો ભાર તાઈ૦ ૫

૬૧

મરી મરી સહુ ચાલીયારે, પરગટ ચાલે પેખ;
 પૃથ્વી થઇ નહી કોઇનીરે, ચેતન નજરે દેખ. તાર૦ ૩
 આજ કાલ કરતાં થકારે, દહાડા વીતી જાય;
 કરવું હોય તે ક્ષીજ્યેરે, પસ્તાવો પછી થાય. તાર૦ ૭
 મરડી મૂછો મહાલતારે, જગ વર્તાવે આણુ;
 ધાગાવિણુ નાગા ગયારે, જ્નેને નજરે મશાણુ. તાર૦ ૮
 વંશ કોઇનો નવી રહ્યોરે, નામ જાતને ભાત;
 આયુષ્ય ખૂટે ચાલવુરે, પરભવ લેવી વાટ. તાર૦ ૯
 વૈરાગ્યે મન વાળજેરે, તો લહેશો ભવપાર;
 બુદ્ધિસાગર ચેતજેરે, પામો શિવ સુખકાર. તાર૦ ૧૦
 મેહેસાણા.

૫૬.

૮૨

ઉપરનો રાગ.

ચેતન ચેતો ચતુરસુજણુ, વખત વહી જાય છે;
 ભજલેને પ્રભુનું નામ-વખત૦
 અજનગિરિ ઘોળા થયારે, ચેત ચેત ઝટ ચેત;
 ભમે તેતર પર ખાજ જ્યુરે, કાળ ઝપાટા દેત. વખત૦ ૧
 મનમાં આશા અતિઘણીરે, નવનવ વધતી જાય;
 આશા ગાગર પુટતારે, આધિ ઉપાધિ સમાય. વખત૦ ૨
 ક્ષત્રચાચો કોઇ લોભમારે, કપટ કોઇ કુટાય;
 મિત્રાઇમાં મહાલતારે, ભવમાંહિ ભટકાય. વખત૦ ૩
 સ્વારથીયા સંસારમારે, સ્વમા જેવું સુખ;
 સાચું સુખ નહિ પ્રાણીયારે, અંતે દુઃખનું દુઃખ. વખત૦ ૪

૬૨

ગાદી તકીયા બેસતારે, કરતા લોક સલામ;
 હસી હસી દેતા તાળીચેરે, ઉડિ ગયા તેના રામ વખત૦ ૫
 સારૂ નરતું તવી ગણ્યુરે, કીધાં બહુલાં પાપ;
 જીલલડીના જીડડેરે, પાચ્યો અતિ સન્તાપ. વખત૦ ૬
 જ્ઞાન ધ્યાન વિવેકમારે, કાઢ્યો નહિ કંઈ કાળ;
 દુઃખ દાવાનલ સારિખીરે, રાચ્યો ખટપટ કાળ. વખત૦ ૭
 મોહ માયા મૂઝી પરીરે, સદગુરનો કર સંગ;
 યુદ્ધિસાગર પામીચેરે, આતમ અનુભવ રંગ. વખત૦ ૮
 મેહસાણા.

॥ ૫૬ ॥

૯૩

રાગ ઉપરનો.

તારૂં નામ ન રૂપ લખાય, અલખ પરમાનમા,
 તારી શક્તિ અનંત કહાય અલખ૦
 જ્ઞાનાદિક તુજ સંપદારે, કર્માચ્છાદિત થાય;
 પરભાવ રંગી ચેતનારે; કર્મ ગ્રહણુકો ઉપાય. અલખ૦ ૧
 ધૂમાડા ખાચક ભરેરે, હાથ કશું નહિ આય;
 પર પોતાનું માનતારે, જન્મ મરણુ દુઃખ પાય. અલખ૦ ૨
 દુખે તે તારૂં નહીરે, તાહરૂં તાહરી પાસ;
 પોતાને રંક માનીનેરે, કયાં કર તું પર આશ. અલખ૦ ૩
 કાલ અનંતો ઉઘીચેરે, મિથ્યા રચણી મઝાર;
 સદગુરુએ ઉઠાડીચેરે, સકલ થયો અવતાર. અલખ૦ ૪
 વિનય ભક્તિ કરૂણા ગ્રહીરે, ભાવ અપૂર્વ ગ્રહાય;

६३

विद्वान् सङ्गे जेलतारै, कर्म कलंक कटाय. अक्ष० ५
 शुद्ध स्वर्पी चेतनारै, द्वा भेदे वर्ताय;
 देहातीत थध आतभारै, ज्योति ज्योति मिलाय. अक्ष० ६
 शुद्ध स्वर्पे आतभारै, सत्ताये सद्दु डोय;
 बुद्धिसागर ध्यावतारै, आप स्वर्पे जेय. अक्ष० ७
 मेहुसाणा.

५६.

८४

अप्य मे सायो साक्षिप पायो, यात्री सेवा करतहुं याडो;
 मुज मन प्रेम सोहायो. अप्य मे १
 वाकुं ओरन होवे अपनो, जे हीजे धर भायो;
 संपति अपनी क्षणुमे देवे, वयतो हीलमे ध्यायो. अप्य० २
 ओरनत्री जन करतहे आकरी, हर देश पाजि वासे;
 अंतरजमी ध्याने हीसे, वयतो अपने पासे. अप्य मे ३
 ओर कण्डु डाँठ कारणु डाँयो, पढोत उपाय न तुसे;
 विद्वानन्दमे भगन रहतुहे, वेतो कण्डु न रसे. अप्य मे ४
 ओरनत्री चिंता चित्ते न मिटे, सप्य हीन धधे जवे;
 थीरता सुभ पुरणु गुणु जेले, वयतो अपने लावे. अप्य० ५
 पराधीन हे भोग ओरको, याते होत विजेगी;
 सदा सिद्धसभ सुभवितासी, वयतो निजगुणु भोगी. अप्य० ६
 भाव ऐकहि सप्य ज्ञानीको, मूरप भेद न लावे;
 अपने साक्षिप जे पिछाने, सो जस लीला पावे. अप्य० ७
 शान्ति: ३.

६४

॥ ५६ ॥

८५

येतन अप्प मोहो दर्शन हीजे, तुम दर्शन शिवसुप्प पाभीजे,
तुम दर्शन भव छीजे.— येतन० १

तुम कारणु तप संजम किरीया, कहेो कांहां लोकीजे;
तुम दर्शन पिन या सप्प जुडी, अंतर यित न लीजे. ये. २

किया भूढमति हे जनके, ज्ञान ओरकुं प्यारो;
भिलत लावरस होडि न आप्पे, तुं होनुथी न्यारो. येतन० ३

सप्पमें हे ओर सप्पमें नाहि, तुं नटइप ऐकेलो;

आप स्वभावे विभावे रमतो, तुं हि युइ तुं येवो. येतन० ४

अकल अलप प्रलु तुं सप्प इपी, तुं अपनी गति जने;

अगमइप आगम अनुसारो, सेवक सुजस प्रमाने. येतन० ५

॥ ५६ ॥

८६

अप्पधु पियो अनुलवरस प्याला, कहेत प्रेम भतिवाला. अ. १
अंतर सप्तधात रस भेदी, परम प्रेम उपजवे;

पूरवभाव अवस्था प्रगती, अज्जप्प इप दर्शावे. अ० २

नप्प शिप्प रहत पुमारी, जकी संजल सधन धन ज्येसी;

जिणु ऐ प्याला पिये तिणुकु ओर ठक् रती क्येसी. अ० ३

अमृत होय हलाहल ज्याकुं, रोग सोग नवि व्यापे;

रहत संहा धर गाय नश्यामे, पधन भमता कापे. अ० ४

सत सतोष हैयाभां धारे, जनमनां काज सुधारे;

हीन लावही रहे नहि आप्पे, अपना पिइद संभारे. अ० ५

लाव दया रणुथंल रोपके, अनहद तुर पजवे;

यिदानंद अतुली पलराज, श्रुत अरिधर आवे. अ० ६

૬૫

૫૬. રાગ તોડી.

૮૭

ચેતન મમતા છાંડ પરીરી, પર રમણીશ્યુ પ્રેમ ન ક્રીજે;

આદર સમતા આપ વરીરી. ચે. ૧

મમતા મોહ ચંડાલકી બેટી, સમતા સંજમ નૃપ કુમરીરી;

મમતા મુખ દુર્ગંધ અસતી, સમતા સત્ય સુગંધભરીરી. ચે. ૨

મમતા સેલરતે દીન જવે, સમતા નહી કોઉ સાથ લરીરી;

મમતા હેતુ બહુતહે દુશ્મન, સમતાકો કોઉનાહી અરીરી. ચે. ૩

મમતાકી દૂરમતીહે આલી, ડાયણુ જગત અનર્થ કરીરી;

સુમતાકી શુભમતિહે આલી, પરઉપગાર ગુણુસે ભરીરી, ચે. ૪

મમતા પુત ભયે કુલ અંપણુ, શોક વિજેગ મહા મછરીરી;

સમતા સુત હોયગા કેવલ, રહેગો દીવ્ય નીસાન ધુરીરી. ચે. ૫

સમતા મગન હોયગો ચેતન, જે તું ધારીશ શીખ ખરીરી;

સુજસ વિલાસ લહેગો તો તું, ચીદાનંદ ઘન પદવી વરીરી. ચે. ૬

॥ ૫૬ ॥

૮૮

અકલ કલા જગજીવન તોરી. અકલ૦

અંત ઉદ્ધિથી અનંત ગુણો તવ,

જ્ઞાન મહા લઘુ બુદ્ધિ જ્યું મેરી. અકલ૦ ૧

નય અરૂ ભંગાનિ ક્ષેપ બિચારત,

પૂર્વધર થાકે ગુણુ હેરી;

વિકલપ કરત થાગ નવી પાએ,

નિરવિકલપ તે હેત ભયેરી. અકલ૦ ૨

૬૬

અંતર અનુભવ ખિનુ તુવ પદમે,
 ભુકિત નહીં કાઉ ઘટત અનેરી;
 ચિદાનંદ પ્રભુ કર ધીરપા અખ,
 દીને તે રસ રીજ લલેરી.

અકલ૦ ૩

૫૬.

૨૯

સાધુભાઈ સોહે જૈનકા રાગી, જાકી સુરત મૂલ ધૂન લાગી;સ
 સો સાધુ અષ્ટ કર્મસુ ઝગડે, શૂન્ય બાંધે ધર્મશાળા;
 સોહં શબ્દકા ધાગા, સાધે જપે અજપા માળા. સા૦ ૧
 ગંગા જમના મધ્ય સરસ્વતિ અધર વહે જલ ધારા;
 કરિય સ્નાન મગન હોય બેઠે, તોડયા કર્મ દલ ભારા. સા૦ ૨
 આપ અભ્યંતર જ્યોતિ ખિરાજે, બંક નાલ ગ્રહે મૂલ્યા;
 પશ્ચિમ દિશાકી ખડકી ખોલે, તો બાબે અનહદ તુરા. સા૦ ૩
 પંચ ભૂતકા ભર્મ મિટાયા, છઠા માંહિ સમાયા;
 વિનય પ્રભુસુ જ્યોત મિલીજખ, ફિર સંસાર ન આયા. સા૦ ૪

૫૬.

૯૦

રાગ ધનાશ્રી.

પરમ પ્રભુ સંખજન શબ્દે ધ્યાવે, જખ લગે અંતર ધ્રુલ
 ન લાગે તખ લગે કાઉ ન પાવે. પરમ૦ ૧
 સકલ અંશ દેખે જગ જોગી, જોખીલુ સમતા આવે;
 મમતા અંધ ન દેખે યાકો, ચિત્તચિહુ ઓર ધ્યાવે. પરમ૦ ૨

૬૭

સહજ શકિત અરૂ ભકિત સુગુરૂકી, જે ચિત્ત જોગ જગાવે;
 ગુણપર્યાય દ્રવ્યશ્યુ અપને, તો લય કોઉ લગાવે. પરમ૦ ૩
 પદ્મ પુરાન વેદ અરૂ ગીતા, સૂરખ અર્થ ન પાવે;
 ઇનઉત ફરત લહત રસનાંહિ, જ્યુ પશુ ચરવત આવે. પ. ૪
 પુદ્ગલશ્યુ ન્યારો પ્રભુ મેરો પુદ્ગલ આપ છીયાવે;
 ઉનસે આંતર નાંહિ હમારે અખ ક્યાં ભાગો જવે. પરમ૦ ૫
 અકલ અલખ અર અજર નિરંજન, સો પ્રભુ સહજ કહાવે;
 આંતરજમી પુરણ પ્રગટયો, કિવક જસ ગુણ ગાવે. પરમ૦ ૬

પદ. ચેતાવું ચેતી લેજેરે—એ રાગ.

૯૨

જુઓ આ કચીં કાયારે, જેવા પાણીના પરપોટા;
 જેજે ભાવો નીરખે નયણે, જણ જરૂર મન ખોટા. જુઓ૦ ૧
 હાડ માંસ રૂધિરને ધાતુ, ઉપર ચામડી આછી;
 વિષ્ટા મૂતર લીંટ ઠાથળી, થયો તું તેમાં વાસી. જુઓ૦ ૨
 શીત થટ જલના ઉપર રેડે, તોપણ કયા મેલી;
 પવિત્રતા એમાં ક્યાં દીડી, અવસર આવે ઘેલી. જુઓ૦ ૩
 તીન ભુવનનો સ્વામી આતમ, કાયામાંહિ વસીયો;
 આયુષ્ય અવધિ પૂરી થાતાં, દેહગેહથી ખસીયો. જુઓ૦ ૪
 થઈ નહિ ઠાઠની થશે ન તારી, માને મારી મારી;
 સુદ્ધિસાગર ચેતીલેજે, ચિદ્ધન અન્તર ધારી. જુઓ૦ ૫

વિભ.પુર.

૬૮

॥ ૫૬ ॥

૯૨

ચેતાવું ચેતન મારારે, આતો જુડી માયા ખાજ;
 સુખનાની સુખલડી ખાતાં, ભૂખ જરા નવીલાજ. ચેતાવું ૦ ૧
 સાગર કેરૂં પાણી નિર્મલ, પીતાં લાગે ખારૂં;
 તૃષ્ણા ન ભાગે, તૃષ્ણા જલથી, વચન માનલે મારૂં. ચેતાવું ૦ ૨
 શંકાં મારે ફેગટ પુલ્લી, ભ્રમણામાંહિ ભૂલી;
 કાચી કાયા માટી વાસણુ, અન્ત ધૂલકી ધૂલી. ચેતાવું ૦ ૩
 ઝાંઝવાના જલને દેખી, મૃગલાં પીવા દોડે;
 સિંહ ગુફામાં મેઘ ગાજથી, ફેગટ માથું ફેડે. ચેતાવું ૦ ૪
 રંક ચલીઆ રાજ આલ્યા, ચાલનહારા ચાલે;
 મૃત્યુ ખાજનો ભય છે માથે, ફેગટ શું તું ઝહાલે. ચેતાવું ૦ ૫
 આરે કાયામાં આતમ હીરો, જ્ઞાન સુખનો દરીયો;
 બુદ્ધિસાગર પામતાં તે, ભવસાગર ઝટ તરીયો. ચેતાવું ૦ ૬
 મેહસાણા.

૫૬.

૯૩

અરે આ જગમાં મોટીરે, જ્યાં ત્યાં તૃષ્ણા નદીયો વહેતી;
 જ્ઞાન ધ્યાનની તોડી તેડો, જય તડાકા દેતી. અરે ૦ ૧
 તૃષ્ણા નદીમાં આશા પાણી, મોહમેઘ ત્યાં વરશયો;
 ચેતન આતક ટળવળતો ત્યાં, રહીયો તે તો તરશયો. અરે ૦ ૨
 દેહ દેશના ઘટઘટ માંહિ, દેખતાં દેખાય;
 પડીયા પ્રાણી ગોથાં ખાતા, વહેતા જય તણાય. અરે ૦ ૩
 ભળતી તેતો નરકનિ ગોદે, જ્યાં નહિ દુઃખનો આરો;

૬૯

ચેતનહારા જલદી ચેતો, અલો જ્ઞાની તારો. અરે૦ ૪
 રંક ખાલને પંડિત જ્ઞેશી, બુઢ્ઠા ભોળા પડીયા;
 રોગ શોગનાં ગોથાં ખાતા, જન્મમરણથી નડીયા. અરે૦ ૫
 ક્રોધ મગરને નિન્દા ખાડો, અદેખાઇની ભમરી;
 પડીયો પ્રાણી પાપે તેમાં, નીકળ ગયો ત્યાં દમરી. અરે૦ ૬
 સદ્ગુરૂ તારા હાથે અલીને, બુડંતાને તારે;
 બુદ્ધિસાગર સદ્ગુરૂ સંગે, ઉતરો પેલી પારે. અરે૦ ૭
 મેહસાણા.

————— ❁ —————
 ॥ શ્રીવીર સ્તવનમ્. ॥

૯૪

શ્રીવીર પ્રભુ ચરમ જિનેશ્વર, વંદી વીનતિ ક્રીલએ;
 પ્રભુસમ થાવા આત્મિક અનુભવ, રસના પ્યાલા પીલએ;
 પ્રભુ તુજ મુજ વચ્ચે અન્તર મોઢું, પણ ક્યાનથકી લાગ્યું છોઢું;
 આત્મિક અનુભવિ મન તે ખોઢું. શ્રી વીર૦ ૧
 સિદ્ધશાશ્વતપદસુખનારસીયા, અક્ષયસ્થિતિસિદ્ધશિલાવસીયા
 મુજ મનમન્દિરથા નવી ખસીયા. શ્રીવીર. ૨
 પ્રભુ કર્મ સંગ દૂરે ટાળી, આત્મિક રૂદ્ધિને અભુવાળી;
 વર્યા મુક્તિ વધુ ઝટલટકાળી. શ્રી વીર૦ ૩
 જ્ઞાનદર્શન ચરણ એ રતનત્રયી, વ્યાપિ સિદ્ધ વ્યક્તિ ગુણમયી;
 મિથ્યાત્વ દશા સખ દૂર ગઈ. શ્રી વીર૦ ૪
 મુખ વીર વીર એમ ઉચ્ચારૂ, પણ વીર ગુણ નવી સંભારૂ;
 કહો આતમને કેમ કરી તારૂ. શ્રી વીર૦ ૫
 હું ક્રોધી કપટીને દ્વેષી, મોહી રોગી ભોગી કલેશી;
 હું ભવ અટવીમાં રહ્યો બેશી. શ્રી વીર૦ ૬

૭૮

નિરાગીથી કેમ રાગ કરે, જે સમ દશા ઝટપરિહરે;
 તો ભવ જલધિ હું સહેજે તરે. શ્રી વીર૦
 પ્રભુ ધ્યાન દશા જે ચિત્ત જાગે, તો તુજ મુજ અંતર ઝટભાગે
 એમ સેવક ગુણુ આવે રાગે. શ્રી વીર૦
 ધ્યાતા જે ધ્યેયસ્વરૂપ થાવે, તો ધ્યાન દશા લેખે આવે;
 ભુદ્ધિસાગર એમ ગુણુ આવે. શ્રી વીર૦
 વિન્નપુર.

૫૬

૬૫

ઓર નગરનો અવળો ન્યાય, રાજને પીડે પરજરે, એ આંક
 બાળક દેખી બાવો બીનો, યુર કરે ચેલાની સેવારે;
 હું શું જાણું ભાઈ હોતું આવું, પૂજારીને પૂજે દેવારે. ઓ
 મહાવત ઉપર હાથી બેઠો, હાથી મહાવતને ખેડેરે;
 હું શું જાણું ભાઈ હોતું આવું દીકરો, માને તેડેરે. ઓ
 ચાર જુ ઝી ચોરી બનાવી, પરંબુયો દીકરોને માયરે;
 હું શું જાણું ભાઈ હોતું આવું, દોનારીને દુવે ગાયરે. ઓ
 આકાશ માર્ગે ઉડા કુવો, જળે ભર્યો અતિ પૂરેરે;
 ખરે બપોરે જુવો પિતાજી, દરિયો નાવમાં ભુડયોરે. ઓ
 અગ્નિમાંથી મેઘજ વરશે, ગગને પહોચ્યાં પાણીરે;
 દાસ મલુકચંદ યુંકર બોલે, ઉલટી ગવાઈ એ વાણીરે. ઓ

૫૬

૬૬

અહો દેવની ગતિ ન્યારી, સહુ પ્રાણીને થઈ ભારી;
 પતીમાં કરે પલકમાં હરે, દીવો વાયુથી જુવો જુયું કરે. ઓ

૭૧

જેના નાદથી સહુ નાસે, જેની જ્યોતથી સહુ ભાસે;
 અવસ્થા એક તે ના ધરે, ગતિ દૈવની ગમે તે કરે. અહોં ૨
 જેના સૌર્યથી સહુ ખીના, જેની કાન્તિમાં સહુ લીના;
 ભૂલ્યા ભૂલથી ભલી ખાલ, ગતિ દૈવની રહી ગાલ. અં ૩
 જેની હાકથી સહુ ખીતા, ભણ્યા ભાવથી વળી ગીતા;
 જેવી કર્મની ગતિ તેવા, રૂવે કે મરે જમે મેવા. અહોં ૪
 અવસ્થા સદા વિચિત્રા. સહુ, જુઓ રામની કથા શું કહું;
 જુઓ કૌરવો ખહુ પુલ્યા, પ્યારી પ્રાણુ ધન સહુ પુલ્યા. અં ૫
 પલકમાં તાપ પલકમાં છાય, અવસ્થા એક કદી ના જાય;
 ધરી માન શું ભૂલે ભાન, ચેતી ચિત્તમાં ધરો ધ્યાન. અહોં ૬
 સજ સાધનો ધરો ધ્યાન, પુદ્ધિ આત્મના કરો ગાન;
 અવસ્થા ન એક જનારી, પુદ્ધિસાગરે કહ્યું ધારી. અહોં ૭
 વિભાપુર.

૫૬.

૯૭

ચેતન અનુભવ રટના લાગી, અલખ તોરી આતમસેં રઠ
 લાગીરે હેજી. કોઇ વીરલા તુજ ગુણુ રાગી—અલખ ૦૧
 કાદવમેં ચીર ધોવે ધોખી, ખીજ ખોયા ઉખર ભૂપ્રાણી;
 વાણીકા સહુ ખેટા જયા, કરું જગત ધૂલધાણી. અલખ ૦ ૨
 ભૂલ્યો જન જગકું ચેતાવે, વેશ્યા સહુકું નાય નચાવે;
 ઉંચ્યાજન રૂદ્ધિ ખહુ પાવે, જગ્યા શીસ કટાવે. અલખ ૦ ૩
 પંડિત પોપટ ખહુ ખહુ ખોલે, રૂણિધર સામે તાકી ડોલે;
 પરધર મૂરખ રૂદ્ધિ ખોળે, નારી કંત હી ચોળે. અલખ ૦ ૪

૭૨

અનુભવ વીરલા જોગી જાણે, મૂરખ આપમતિકું તાણે;
બુદ્ધિસાગર આતમજ્ઞાને, ડરશો નિર્ભયસ્થાને. અલખ:

અમદાવાદ.

૫૬.

૯૮

માયામાં મનકું મોહ્યું રે—જગીને જો તું,
નરભવનું જીવન ખોયું રે—જગીને જો તું.—એ ટેક.
માતાની કૂખે આવી નવ માસ ઉઘો રહીયો,
ત્યાં દુઃખ અનન્તુ લહીયોરે. જગીને જો તું. ૧
ખાલપણામાં સમજ્યો ન દેવગુરૂ સેવા,
રમણું ને મીઠા મેવારે. જગીને જો તું. ૨
જીવનીમાં જીવતીના સંગ ખહુ ખેલ્યો,
ધર્મને પડતો મેલ્યો રે. જગીને જો તું. ૩
પૈસાને માટે પાપો કર્યાં તેં ભારી,
તેં આતમને વિસારી રે. જગીને જો તું. ૪
રાગદ્વેષે વાહ્યો અજ્ઞાને ભરમાયો,
નાહક જ્યાં ત્યાં ધાયો રે. જગીને જો તું. ૫
સુખે દુઃખે પ્રાણીને એક દીન મરણું,
પણ કામ વધાર્યું વરણુંરે. જગીને જો તું. ૬
કરીશ જેવું પામીશ ભાઈ તેવું,
કાંઈ ન કોઈને દેવું રે. જગીને જો તું. ૭
સ્વપ્નાની ખાજ રહ્યો શું તેમાં રાજ,
કોઈને કાંઈ ન છાજરે. જગીને જો તું. ૮

૭૩

બુદ્ધિસાગર ભવ્યો ચેતો વિચારી,
સમજે નરને નારી રે.

જગીને જો તું. ૬

અમદાવાદ.

૫૬

૬૫

જેતાં જેતાં ચાલ્યા ગયારે-જેડીયા તોરા.

રમણીક રઢીયાળા, રંગે રૂડા રૂપાળા,

મરી ગયા બહુ બહાલારે.

જેડીયાં ૧

ખમાખમા જેની થાંતી, જંગ આણ વર્તાતી;

ચાલ્યા પરભવ વાટીરે.

જેડીયાં ૨

જુતાં ખૂદ પહેરી ચાલ્યા, બ્યલિચારી મધને મ્હાલ્યા,

ઘોરમાંહિ જોદી ધાલ્યારે.

જેડીયાં ૩

પાઘડી માથાએ ઘાલી, કર્યા દેશોદેશ મ્હાલી;

મશાણે તે ગયા ખાલીરે.

જેડીયાં ૪

નાતજાતને મડે, વેરઝેરથીલડે, પોકતેનીજેને પડેરે.જે.૫

ચેતીલ્યોને નરનારી, હેલ શિખામણુ સારી,

બુદ્ધિસાગર સુખકારીરે.

જેડીયાં ૬

અમદાવાદ.

૫૬.

૧૦૦

પ્રભુ મનાવા પ્રભુ મનાવા, સખી હું પ્રેમે જાઉરે;

ભટકી દેશોદેશ નેમે, સ્વામીને ઘેર લાઉરે.

પ્રભુ.

૪૪

ચૌદસુવનમાં આથડી પણ, પ્રભુ ન દીડા કયાંયરે;
 શરીર ભિંતર ખોજ્યાતો, પ્રભુજી દીડા ત્યાંયરે. પ્રભુ૦ ૨
 ભાગી ભ્રમણા થઇ સૌભાગી, જુદી ધડી ન રહાઈરે;
 અલખ અરૂપી આતમન્ની, સાચી એક સગાઈરે. પ્રભુ૦ ૩
 હરખી સ્વામી ઘેર આવ્યો, નાહું ઘર અન્ધેરરે;
 બુદ્ધિસાગર જાણતાં તે, ભાગે ભવનો ફેરરે. પ્રભુ૦ ૪

મ:ણસા.

સ્તવન.

૧૦૧

સુવિધિ જિનેશ્વર સાહિબ સેવો, આપે શિવપુર મેલો.

સદા ઘટ અન્તર જમી.

પ્રેમ લાવીને પ્રભુ પાય પડું છું, દુઃખડાં મારાં રડું છું. સદાઘટ. ૧
 અષ્ટ પ્રકારી હુ તો પૂજી રચાવું, ભાવે ભાવનાભાવું. સદાઘટ. ૨
 બોલો પ્રભુ જરા પ્રેમ ધરીને, દયાની દૃષ્ટિ કરીને. સદાઘટ. ૨
 શાને માટે મને તારો ન સ્વામી, કહેશો જે ગુણની છે ખામી. સ૦
 પ્રેમ ધરીને તે ગુણોને આપો, જેથી જય બળાપો. સદા૦ ૩
 કહેશો જે યોગ્યતા નથી તારામાં, આપો તે
 યોગ્યતા મારામાં. સદાઘટ૦

કહેશો સમયે તુજ યોગ્યતા આવે, આપો સમય તે ભાવે. સદા. ૪
 કહેશો કે દીલનથી મુક્તિનું સાચું, તે પણ
 ભાવથી યાચું. સદાઘટ૦
 કહેશો જે જ્ઞાન નથી તુજનેરે માફ, તેથી હું
 કેમ કરી તારું. સદા૦ ૫

७५

तेपणु ज्ञान मने वहीभां आपो, शाने भाटे तमे नापो. सदा०
 झुंशो के अद्धा नथी तुम सांथी, अद्धा तेनीभे याथी. सदा० ६
 मोडा वहेला शिव तमे पभाडे, शीदने वार लगाडे. सदा०
 श्वासोश्वासे लडितने जणे, पोदथा प्रभुगुण राणे. सदा० ७
 अन्तरजमीनी लडिततो करशुं, तन्मय थधने विवरशु. स०
 अनुभव नयणे अगमपथ जशुं, पोतानी इद्धि कभाशु. स०
 अजराभर अजने अविनाशी सुअ अमन्त विलासी स०
 नामरुपवह्नि निर्भ्रजज्ञानी, बुद्धिसागर सेवे जणी. सदा० ८

येथा सु३०

पदः

१०२

सहज रवइपीं भारे अंतरजमी, परमात्म वटशर्मा;

प्रभु चिन्मय गुणधारी;

निश्चयनयथी शुद्धस्वइपी, जणो अइपाइपी, प्रभु चिन्मय. १
 पर्याय समये समये अनंता, प्रति प्रदेशे इरता; प्रभु०
 उत्पाद व्यया स्थिति त्रणु स्वइपे; समये द्वय प्रइपे; प्रभु० २
 आनंद आषे लवहुअ कापे, आपो आय प्रतापे; प्रभु०
 आत्मिक शुद्धस्वभावने भोगी, योगिनो पणुयोगी; प्रभु० ३
 शक्ति अनंति सदानो जे स्वामी, नामी पणुते अनामी; प्रभु०
 सुजन सेनेडी ंहालो ध्यानेरे आवे, बुद्धिसागर सुअ पावे. प्र० ४

येथा सु३०

૭૬

૫૬.

૧૦૩.

યાદ કરી લે સિદ્ધ સનાતન, છોડી સખ દુનીયાદારી;
 પરગઠ પિણ્ડે વસીયા પોતે, પરમ બ્રહ્મપદ ગુણધારી; યાદ૦ ૧
 હુને માફ સખ પરિહારી, કર તું પરમાત્મ ચારી;
 ભવમસિ માયા નહિ તેરી, ખોલ ખરી પંચમ ખારી. યાદ૦ ૨
 મુક્તિ સ્થાન નહિ તેરા હુસરા, કર મિલખને તથ્યારી;
 ધ્યાન લગાદે શ્વાસોશ્વાસે, સક્ત સંગસે પરવારી. યાદ૦ ૩
 નિર્મલ આત્મ પ્રદેશ નીહાળી, વર ચિન્મય પદ સુખકારી;
 નહિ તુ ન્યારા તેથી પ્યાર, વીતરાગ પદમય ભારી. યાદ૦ ૪
 સત્ય નિરંજન નિર્ભય દેશી, પાવે તોહું હુશીયારી;
 યુદ્ધિમાગર અનુભવ પામી સત્તા ધ્યાતું નિરધારી. યાદ૦ ૫

પેથાપુર,

૫૬.

૧૦૪.

જીવડા જાગીનેરે જાગી, સગે ચાલને નિજદેશમાં;
 પઠત પુસ્તક પડિતોપણ, ઘટ વહેછે કલેશમાં; જીવડા૦ ૧
 તિરછા નાડી મધ્ય ગાડી, બેલ બેથી શોભતી,
 ગગન મણ્ડલ ચાલતી તે સ્થાનકે સ્થિર થોભતી, જીવડા૦ ૨
 પ્રેમી પરદેશી જનાત્યાં, લેભથી લલચાવશે;
 મનહર મોહી માનીનીયો, હાવભાવ દર્શાવશે. જીવડા૦ ૩
 સ્વસ્થ ચિત્તે ચાલતું ત્યાં, મોહધાટી ભેદવી,
 ઘાટ અવઘટ ઉતરીને આત્મસત્તા વેદવી. જીવડા૦ ૪

૭૭.

ચિત્તનિજ ઉપયોગ માંહિ, સત્રી દીવસ ચાલજે;
 પામી પ્રેમે દેશ તારો, વિજસ્વરૂપે મહાલજે. જીવડાં ૫
 સારી આત્મ દેખજેતું જ્યોતિજ્યોત, મિલાવજે.
 ભુલી જગનું ભાન વાહ્લમ, તારી ધૂવની પાવજે. જીવડાં ૬
 અનંત અક્ષર આતમા તું બોડીલાને જગાડજે;
 બુદ્ધિસાગર તરણા પાછળ, ભાનુનેતું ભાગજે. જીવડાં ૭
 દેવરાસણ,

૫૬.

૧૦૫.

જીવડાં જગમગેછે જ્યોતિ, તારી, અસંખ્ય પરદેશે કરી;
 શુદ્ધશ્રદ્ધા સદગુરૂની, વાણીએ વર્તિ ખરી; જીવડાં ૧
 અંદ્ર ભાનુ કેટિ ઉગે કરે પ્રકાશ અપારજી,
 તેહથી પણ આત્મજ્યેક્ષિતિ જુદી અનંતિ ધાર. જીવડાં ૨
 તેજનું પણ તેજ એછે સર્વ, એમાં સમાયજી,
 લડાલડી નહિ એહમાં કંઈ, સંતથી પરખાય; જીવડાં ૩
 અનંતશક્તિ સુખનું તે, ધામ નામાતીતનું;
 વૈખરીથી કહ્યું ન જાવે, શું કહું ત્યાં ગીતનું; જીવડાં ૪
 પરમ આત્મસ્વરૂપની ત્યાં, સ્થિતિ એકાકારજી;
 અનંત વ્યકિત ગુણથી એક, દોષ નહિ જ્યાં લગાર જીવડાં ૫
 પક્ષાપક્ષી કયાં કરો ભાઈ, વાદવાદ વિચારજી;
 તત્ત્વરૂપ ન અન્યથા હોય, નિશ્ચય એ નિરધાર. જીવડાં ૬
 શુદ્ધ સત્તા આત્મકેરી, તેહનો તીરો ભાવજી;
 આવિર્ભાવે હોવતાં તે મુક્ત આત્મસ્વભાવ. જીવડાં ૭

૨૯

સાર એ સહુ વંથનું છે, એહમાં જેનું ધ્યાન છે;
 બુદ્ધિસાગર આત્મધ્યાને, પ્રગટે શુદ્ધ જ્ઞાન. ૭વડાં
ખેરવા.

૫૬

૧૦૬

૭વડા તું જાણીને જાણે ધર્મનેરે, જાણ્યો તેમું જ નામ;
 જાણ્યા પણ ઉઘંતા પ્રાણીયારે, કેવલ દુઃખનું ધામ. ૭વડાં
 જાણ્યાજન ઉંધ્યા નહિ સાંભળ્યારે, ઉંધ્યા જાગે કોઈ;
 જાણે ઉધે જ્ઞાની આત્મારે નહિ ત્યાં અચરિત હોઈ. ૭વડાં
 ગંભીર જ્ઞાનિગમથી સહુ ઘટેરે, સત્યરૂપ નિરધાર;
 ડાકડમાલે ધર્મ ધર્તી ગહેરે મોહ્યા મુહુગમાર. ૭વડાં
 અંતર્યામી આત્મ આજવેરે, ધર્મતણું નહિ ભાન;
 સમકિત શ્રદ્ધા દૂરે મૂકીનેરે, મિથ્યાત્વે ગુલતાન. ૭વડાં
 ધર્મ ધર્મ પોક્ષરે દુનીયારે, પામે નહિ શિવપથ;
 બુદ્ધિસાગર પામર પ્રાણિનેરે, તારે ગુરૂ નિગ્રથ. ૭વડાં
માણસા.

૫૬.

૧૦૭

પ્રભુ ભજતું પ્રભુ ભજતું, સફલ કર નર દેહરે;
 મોંના માગ્યા વરશીયા છે, માનવ ભવનાં મેહરે. પ્રભુ
 આ દેહ વ્યાપી આત્માની, ઝળકે રૂડી જ્યોતરે;
 જ્ઞાન ગુણતે હંસનો છે, કરે સ્વરૂપ ઉચ્ચતરે. પ્રભુ

ૐ

બાહિર ભટકે જીવણ શું, કરી લે વ્રતમાં ખોજરે.
 રત્ન અમુલ્ય માંહિ ભરીયાં, દેખતાં સુખ ભોજરે. પ્રભુ ૦ ૩
 આતમ તે પરમાતમા છે, પ્રભુ વિભુ જગદીશરે;
 ભિન્નપણું ત્યાં કર્મથી છે, કહું છું વિશ્વાવીશરે. પ્રભુ ૦ ૪
 અનંત આતમ વ્યક્તિથી છે, સિદ્ધ સરખા ભાઈરે;
 પુદ્ગિસાગર આતમ ધ્યાને, ભજન સ્કુરણા આઈરે પ્રભુ ૦ ૫
 માણસા.

૫૬.

૧૦૮

ભજન કર મન ભજન કર મન, ભજન કર ભગવંતરે;
 મૃત્યુ માથે ગાજતું તુજ, મનમાં શું હરખંતરે. ભજન ૦ ૧
 શૂંછ મરડી મહાલતાને, ગરવે દેતા ગાળરે;
 સવણ જેવા રાજવી પણ, કોળીયા થઈ ગયા કાળરે. ભજન ૦ ૨
 દેતા હસીહસી તાળીયાને, માયામાં શુલેતાનરે;
 પરભવ વાટે ચાલીયાતે, ભૂલી ભમે નાદાનરે. ભજન ૦ ૩
 રજની થોડી વેષ ઝાઝા, આયુ એળે ન ગમાવરે;
 ફરીફરીને નહિ મળે જીવ, ધર્મકરણનો દાવરે. ભજન ૦ ૪
 જરૂર જન્મી જલુ' એક દીન, કોઈ ન જગ ઉગરંતરે;
 પુદ્ગિસાગર શરણ કરવ્યો, દેવ શ્રી અરિહંતરે. ભજન ૦ ૫
 માણસા.

૧૦

૫૬.

૧૦૯

ભજન કરલે ભજન કરલે, ભજન કરલે ભાઈરે;
 દુનીયાદારી દુઃખની ક્યારી, ભુઠી જગની સગાઈરે. ભજન૦ ૧
 કાયા સુકોમળ કેળ જેવી, ણીગડતાં નહિ વારરે;
 ભલભલા પણ ચાલીયા તો, પામરનો શો ભારરે. ભજન૦ ૨
 કાદવ કેસ ક્ષી માંહિ, ક્રીડા લાખ કરોડરે;
 ક્રીટક તેવો માનવી તું-જાણી પ્રભુ મન જોડરે. ભજન૦ ૩
 વાડી ગાડી લાડીમાંહિ, ખરથે પૈસા લાખરે;
 એવા મરી મસાણે ચાલીયાને, સરીર થઇ ગયાં રાખરે. ભજન૦ ૪
 બાજગરની બાજ જેવી, ભુઠી જગત જંઝાળરે;
 ગ્રંઝવાના નીર જેવું, ભુઠું જગતનું વહાલરે. ભજન૦ ૫
 કાળ પાછળ લાગીયો જેમ, તેતર ઉપર બાજરે;
 ઝડપી લેશે જીવડાને, કયું કરી રહેશે લાજરે. ભજન૦ ૬
 જરૂર જવું એકલું ભાઈ, કોઈ ન આવે સાથરે;
 બુદ્ધિસાગર કરણા નાગર, ગુરૂનો જલો હાથરે. ભજન૦ ૭
 માણસા.

૫૬

૧૧૦

ભુઓ ઝપાટો ભુઓ ઝપાટો, કાળનો વિકરાળરે;
 જગત જીવને પાશ પકડી, કરતો નિત્ય દરાળરે. ભુઓ૦ ૧
 રાજ રંક રૂ ખાદશાહને, માલીકને મહિરાણરે;
 ગોઠી ઘાટયા ઘોરમાંહિ, ચાટયા કોઈ મશાણરે. ભુઓ૦ ૨

૮૨

ચેરી જરી ચુગલીમાં કાઢે દીનને રાતરે;
 તેનાં શરીર મળી ગયાં માટિમાંહિ, કોઈ ન પુછે વાતરે. જુઓ ૦૩
 રાત ન ગણશે દીન ન ગણશે, વૈદ્યતને વ્યતિપાતરે;
 ભેતાં ટગમગ ચાલવું જીવ, માત પિતાને જાતરે. જુઓ ૦ ૪
 ચાલ્યા અનંતાં ચાલશે જગ, વૃદ્ધ યુવા નર નારરે;
 બુદ્ધિસાગર ચલત પથે, ધર્મ તેણે આધારરે. જુઓ ૦ ૫
 માણસા.

પદ

૧૧૨

પ્રીતમ મુજ શુદ્ધ બુદ્ધ અવિનાશી, અલખ અગોચર;
 અજરામર હે, પરમાનંદ વિલાસી. પ્રીતમ ૦ ૧
 નિર્મળ નિઃસ્નેહી નિઃસંગી, લોકા લોક પ્રકાશી;
 નર કે નારી નહિ નપુસંક, શાશ્વત શિવ પુરવાસી. પ્રીતમ ૦ ૨
 કાયા માયા વચનાતીત હે, નહિ ગંગા ઝાર કાશી;
 બુદ્ધિસાગર ચેતન ચિદ્ધન, સમજે તો સુખરાશિ. પ્રીતમ ૦ ૩
 માણસા.

પદ—પદમ પ્રભુ પ્રાણસે પ્યારા—એ રાગ.

૧૧૨

ચેતન તારી ગતિ ન્યારી, સમજ લે ચિતમાં ધારી. ચેતન ૦
 પ્રકાશી તું અવિનાશી, ત્યજી દે આશ સુખવાસી;
 મોહાદિકથી રહો ન્યારા, વહો નિજ રૂપ નિરધારી. ચેતન ૦ ૨

૧૨

નહીં તું દેહ નહીં વાણી, ગ્રહી લે સત્ય હિત જાણી;
 અનુભવ સત્ય દયે સાચો, સદા ત્યાંસ્થિર થઈ રાચો. ચેતન૦૧
 નહીં જ્યાં દુઃખની છાયા, નહિ જ્યાં રાગ પડછાયા;
 સદા શુદ્ધ બુદ્ધ એકીલો, ગ્રહીને ભવ્ય સુખ ઝીલો. ચેતન૦૨
 મુનીંદ્રે બ્રહ્મને ગાયો, યોગીન્દ્રે યોગથી ધ્યાયો;
 બુદ્ધ્યબ્ધિ ધ્યાન તસ સાચું, અવર તો જાણુવું કાચું. ચેતન૦૪

માણસા.

૫૬

૧૧૩

પ્રીતમ મુજ કબહુ ન નિજ ધર આવે, પરધર ભટકત
 ચાચક હોકર, વેશ્યા સંગી કહાવે. પ્રીતમ૦ ૧
 મોહ મદિરા વેશ્યા પાકર, નાચ વિવિધ નચાવે;
 ઘટ રૂઢિ સહુ ફેલી ખાવે, બ્રમણામાંહિ ભૂતાવે. પ્રીતમ૦ ૨
 જાઓ સખિ મુજ સ્વામિ મનાવો, રીજી યથા ધર આવે;
 પરધર માહરો દાવ ન ફાવે, કહીયું ફેગટ જાવે. પ્રીતમ૦ ૩
 લાવી મનાવી સખિ જહાં જકર, અત્યાનંદ ધરાવે;
 બુદ્ધિસાગર સિંધ સુહકર, સેજે પતિ પધરાવે. પ્રીતમ૦ ૪

માણસા.

૫૬

૧૧૪

પ્રિયા મમ છટકી ભટકી અટકી, ખેંચી તાણી ધર-
 માં ધાલી, તોપણ જાવે છટકી. પ્રિયા૦ ૧

૮૩

આપ મતીલી નાસે ઉડી, પરવર ચોરે લુટી;
 દેતાં શીખમણુ ભરીને ચુટી, શવે માથું કુટી. પ્રિયાં ૨
 ભેગી જતીની પાસે જકર, લાલું એંસી ભુટી;
 ઘણી મધ્યે ઘસકર પાતું, વશ થૈ પડે ન વિછૂટી. પ્રિયાં ૩
 જગી ભેગી પાસે જતાં, હરખી ભુટી દીધી;
 બુધ્ધિસાગર પાતાં ઘસીને, વશ થૈ ચાલત સિદ્ધિ. પ્રિયાં ૪.

માણુસા.

૫૬.

૧૧૫

ભલા મુજ અનુભવ અમૃત ભાવે, બાકસ બુકસ
 બાકી ભોજન, મુજ મન એહ સોહાવે, ભલાં ૧
 મત મતાંતર પટ દનર્શ સહુ, તાકી વાત જણાવે;
 હંસ ચંચુ વિવેક ધરે જબ, તબ સોડહં પદ પાવે. ભલાં ૨
 નિસકાર નિઃસંગી નિર્મળ, નામ ન કોઈ ધરાવે;
 મન વાણીથી ન્યારો વર્તે, નિજ નિજને પરખાવે. ભલાં ૩
 અસ્તિ નાસ્તિ સ્યાદ્વાદ સ્વરૂપી, ઘટભિતર વહી સાચો;
 સુખ અનંતુ ક્ષણમાં વિલસે, શોધે બાહિર કાચો. ભલાં ૪
 વરતે ન્યારો જડથી ચેતન; આપ સ્વરૂપે અભેદી;
 બુધ્ધિસાગર નિવેદીને, જણે કચુકર વેદી. ભલાં ૫

માણુસા.

૫૬.

૧૧૬

આતમ અપનો સ્વરૂપ નીહારો, બહિર દૃષ્ટિ ભટકત ભવમાં;
 અન્તર દૃષ્ટિ તું તારો. આતમં ૧

૮૪

શુદ્ધ નિરંજન ચિદ્ધન સ્વામી, સ્વરૂપ રમણ અવિનાશી
 ક્ષાયીક ભાવે નિજ ગુણ ભોગી, જ્ઞાનાનંદ વિલાસી. આતમ૦
 કાયા માયાથી છે ન્યારો, બ્રહ્મ સ્વરૂપ નિરધારો;
 ઉત્પતિ સ્થિતિ વ્યયનો વિલાસી, ગુણગણનો નહિ પારો. આ.૩
 પૂર્વ કોડી વર્ષનું સ્વપ્નું, જગતાં દુર થાવે;
 શુદ્ધ સ્વભાવે જગતાં ઝટ, પર પરિણતિ દૂરજવે. આતમ૦ ૪
 એ હું એનો એછે મારૂ, દીવસે પણ અન્ધારૂ;
 બુદ્ધિસાગર જોતાં જગી, શું મારૂ ને તારૂ. આતમ૦ ૫
 વિજાપુર.

૫૬.

૧૧૭

મનવા એંસી રમે કયું બાલ, હોત ન પ્રભુ તુમ રાલ. મન૦
 રાણી બાલથી ના રાલ, રમતાં વારત કાલ,
 રમત ભમત ચૌ ગતિમાં પ્યારા, નિર્વળ હોકર પાલ. મન૦ ૧
 કાળ અનંત ગમાયો રમતાં, જ્ઞાન કળા નહિ બાલ,
 શિખામણ અખ માન લે મારી, દેર કરે કયું ઝાઝી. મનવા૦ ૨
 છોડી બાલ મનવે જ્યારે, કુમતા કુલટા લાલ;
 બુદ્ધિસાગર ચિદ્ધન સંગી, સમતા ગગને ગાલ. મનવા૦ ૩
 વિજાપુર.

॥ ૫૬ ॥

૧૧૮

ચેતન ચિદ્ધન સંગીરંગી, અજ અવિનાશી અલંગી. ચેત૦
 પર પરિણતિસેં નામ ધરતહે, કરત કરત દોય રંગી;
 દો રંગી એક રંગી હોવે, તબ્બ હોવત નિજસંગી. ચેતન૦ ૧

૮૫

જાગત ભાગત ઉંઘ દશા સહુ, નાસત કર્મ કુઠંગી;
 આપસ્વરૂપે આપ સમાયો, અચળ અટળ એ ઉમંગી. ચે૦ ૨
 સ્યાદ્રાહી સમજે છે ક્ષણમાં, નિજ ધન અન્તર પાવે;
 બુદ્ધિસાગર ચેતો ચિતમાં, સૌ નિજ ધરમાં આવે. ચેતન૦ ૩

વિજયપુર.

૫૬.

૧૧૯

હંસા સૌહાર્દ ચિન્મય ક્યાવે, અલખ અગોચર થાવે. હંસા૦
 શક્તિ અનંતિ સત્તાતારી, સ્થિતિ અનંતિ ધરાવે;
 તત્ત્વરમણતા પ્રગટે જબહી, અનુભવ અમૃત પાવે. હંસા૦ ૧
 ઉપાદાન પણ આપો આપે, સમરે શક્તિ સ્વભાવે;
 ઘટ શોધેસો ઘોઘે નિજકું, નિજધર આતમ આવે. હંસા૦ ૨
 આનંદ અનહદ અંતર પ્રગટે, આપો આપ સ્વભાવે;
 કાલ કર્મકા ભયકું તોડી, નિર્ભય પદ વર્તાવે. હંસા૦ ૩
 નાથ અનામી નિવૃત્તિમય, શુદ્ધ સ્વરૂપ સૌહાર્દ;
 આતમસૌ પરમાતમહે નિજ, બુદ્ધિસાગર ગાવે. હંસા૦ ૪

વિજયપુર.

૫૬.

૧૨૦

સોવે સોવે સારી રેન ગુમાઈ-એ રાગ.

ચિદ્ધન સંગી ગુણગણ રંગી, આતમ અનુભવ સમરો ખ્યારે;
 આત્મા અસંખ્ય પ્રદેશી સૌહે, આપ તરે
 ઓર પરને તારે. ચિદ્ધન૦ ૧

૯૬

ત્યાગ લેવનકું પૂતળી લુણ્ણી, સાગરમાંહિ પ્રવેશે જ્યારે;

જલરૂપ હોકર કબહુ ન આવે, પરમાતમ

પદ પરખે ત્યારે. ચિદધન ૦ ૧

ગુરુગમ શ્રદ્ધા પાકર પ્રાણી, અંતર લક્ષ્ય વિચારે સારે;

બુદ્ધિસાગર અજરામર થઈ, ભવ ભય

ભ્રમણા વારે ત્યારે. ચિદધન ૦ ૩

માણસા.

પદ.

૧૨૧

આતમ અનુભવ કોઈક પાવે, પાવે સૌ

પરધર નહિ જવે. આતમ ૦

પરધર નાચ નચોવત કુલટા, અંતર ધન

સખ ફેલી ખાવે. આતમ ૦ ૧

સ્વરૂપ પ્રકાશી તિરેભાવે, હોવત જ્ય સોહિ આવિભાવે;

પરમાતમ પદ સોહિ પિછાને, અંતર જ્યોતિ

શુદ્ધજ ગાવે. આતમ ૦ ૨

હોવત નહિ જે કબહુ ન પ્રગટે, પ્રગટે સૌ સત્યરૂપ કહાવે;

સદ વસ્તુ તીન કાલમાં હોવે, સત્ય નિત્ય

ચેતન પરખાવે. આતમ ૦ ૩

આતમ ભૂલે ભવમાં ભટકે, સમરે તો નીજરૂપ લખાવે;

બુદ્ધિસાગર શેષે ઘટમાં, સંત મુનીશ્વર જાકું ધ્યાવે. આ ૦ ૪

માણસા.

૮૭

૫૬.

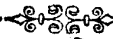
૧૨૨

સમજીલે શાશ્વો મન નરા, આ સંસાર ન કબહુ તેરા;
 તેરા તેરી પાસે ભાઈ, શોધ્યા વિણ અંતર અંધેરા. સમજી ૧
 કેટિયતન કરો કબહુન ભવતરો, આતમજ્ઞાન વિનાનહિ પ્યારા;
 અનેકાન્ત આતમકીસત્તા, ધ્યાતાં પાવત સુખ અપારા. સં ૨
 બાહિર ભટકે અંતર ભૂદ્યો, અંચળતા મનકી ભજનારા;
 દેવ નિરંજન ભવ ભય ભંજન, ન્યારા નહિ

તુજથી સુખકારા. સમજી ૩

ચિંતામણિ તુજ હસ્તે ચઢીયો, પડીયો અંધારામાં પ્યારા;
 બુદ્ધિસાગર અજ પાળપે, અનુભવ જ્ઞાને હોય ઉજિયારા સં ૪

માણસા.

રાગ જંગલો—૫૬.

૧૨૩

અખહમ અજરામર અવિનાશી, જ્ઞાનાવંદ વિલાસી. અખહમ
 તીન ભુવનમે દૃષ્ટિ દીધી, વસ્તુ પરખી લીધી,
 વસ્તુ સ્વરૂપે આનંદ પાયો, ઘટમે નીરખી રૂદ્ધિ. અખહમ ૧
 જેનું હશે તે ભોગવી લેશે, અવરતણી શી ઉદાસી;
 ભદ જ્ઞાનથી ભ્રમણા ભાગી, આપો આપ પ્રકાશી. અખહમ ૨
 પર તે પોતાનું નહિ થાશે, જ્ઞેતાં જગી જણાશે;
 ખોજે ઘટમાં ગુરૂગમ જ્ઞાન, શુદ્ધ તત્વ પરખાશે. અખહમ ૩
 આદિ અંત ન જેનો આવે, સકલ કલોથી સુહાવે;
 બુદ્ધિસાગર આતમ ગાતાં, પાર કબુ નહિ આવે. અખહમ ૪

માણસા.

૮૮

૫૬.

૧૨૪

ઝટબય જીવાની જીવ જોતો, જરા, કોઈ તારૂં નહિ તારૂં નહિ;
 તુ'તો અવિચલ આતમ અમલ વિભુ, સુખકારી સહિ સહિ ઝટ૦
 કાલ અનાદિ ભવમાં ભટકયો, ગ્રહયો વિવિધ અવતાર;
 છેદન ભેદન તાડન તર્જન, પામી દુઃખ અપાર. જરા, ઝટ૦ ૧
 લાખ ચોરાશીમાંહિ ભમતાં, પામ્યો માનવ દેહ;
 પાણી પરપોટા સમ કાયા, અ તે દેવત છેહ. જરા ઝટ૦ ૨
 સર્ગાં સંબંધી લાડી ગાડી, વાડીને વિસ્તાર;
 મરતાં કોઈ સાથ ન આવે, મિથ્યા સખ સંસાર. જરા ઝટ૦ ૩
 માં માં કરતો મહાલે, થશે ન તારૂં કોય;
 તારૂં તારી પાસે જાણે, તો સુખ સહેજે હોય. જરા ઝટ૦ ૪
 સુખ દુઃખ વાદળ છાયાપેરે, ક્ષણમાં આવે જય;
 પરને પોતાનું માને પણ, પોતાનું નહિ થાય. જરા ઝટ૦ ૫
 ચેતીલેને પામર પ્રાણી, પામી અવસર ઘેશ;
 બુદ્ધિસાગર સુખમાં મહાલે, દૃષ્ટી નિર્ભય દેશ. જરા, ઝટ૦ ૬
 માણસા.

સ્તવન.

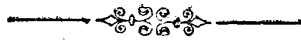
વિમલાચરના વાસી મારા બહાણા—એ રાગ.

૧૨૫

મહાવીર પ્રભુ સુખકારી સદા, તુજ પાય નમુ પાય નમુ;
 પ્રભુ આણુ ધરૂ શીર ધ્યાન ધરૂ, નીજભાવે રમુ ભાવે રમુ;
 ધાતી કર્મનો નાશ કરીને, પામ્યા કેવલ જ્ઞાન;
 આતમસો પરમાતમ જાણી, ક્યાયું શુકલ ધ્યાન. સદા. મ. ૧

૯૯

રત્નત્રયીની સ્થિરતા પામ્યા, વામ્યા ભવ જંબલ;
 પરમાત્મ પરમેશ્વર પરગટ, કરતા મંગલમાલ. સદા૦ મ૦ ૨
 સમવાયી પંચે તુજ મળીયાં, ગળીયાં કર્મો આડ;
 કારણ પંચ વિના નહિ કારજ, શ્રી સિદ્ધાંતે પાઠ. સ૦ મ૦ ૩
 સંપ્રતિ શાસન તારૂ પામી, ઉઘમનો સમવાય;
 કરતાં કારણ પંચે પામી, પરમાત્મ પદ થાય. સદા૦ મ૦ ૪
 આતમસો પરમાત્મ સગ્યા, નિર્મલ સિદ્ધ સમાન;
 બુદ્ધિસાગર ઘટમાં શોધો, ત્રીન ભુવનનો ભાણ. સદા૦ મ૦ ૫
 માણસા.

ગાયન. વાહાલાવીર જિનેશ્વર-એ રાગ.

૧૨૬

અરે આ જીંદગાની મનુભવની એજે જય છેરે;
 ઘડી ક્ષણ વીત્યો તે તો પાછો કદીય ન આયછેરે;
 મન ચિંતા તું કદીય ન થાતું, પાપે ભરીયું જીવતર ખાતું;
 માયામાં મસ્તાનો થઈ મકલાય છેરે. અરે૦ ૧
 પ્રભુ ભજન પત્રવાર ન કીધું, સાધુ સંતને દાન ન દીધું;
 વિષયારસ વિષ પીને મન હરખાયછેરે. અરે૦ ૨
 જન્મ મરણની નદીયો વહેતી, ખરખર ચાલતાં એમ કહેતી;
 અસ્થિર અચલ સત્તા ધન વરતાયછેરે. અરે૦ ૩
 સકલ કરીલે મનુ જન્મારો, આતમરામ ભજીલે તારો;
 બુદ્ધિસાગર ચેતે તો સુખ પાયછેરે. અરે૦ ૪

માણસા.

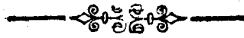
૬૭

ગાયન.

૧૨૭

અરે પુલી ફેગટ ડરનારારે, અણુધારે દીવસ મરનારા;
 જ્ઞેને ઠાઠડીમાં કેઈ ડરાણારે, ઘણા મરેલ ઘોરમાં ઘલાણા;
 વૈદને સૈદ રોગીને શોખી, રંક ભલે હોય મહારાણા;
 પોક પડી તેના નામની મોટી, તેનાં મડદાં ખળે છે
 મશાણારે. અણુધારે૦ ૧

માટીની કાયા માટીમાં મળશે, કરો ઉપાય હજારા;
 સુર દાનવ જન ઢાડી મલે પણ, નહિ કોઈ ઉગરનારારે. અ. ૨
 લાખોની રાખો થઈ છે મશાણે જે, કદી નહીં ડરનારા;
 માનમાયામાં મ્હાલે શું માનવ, જલ પરપોટા થનારારે. અ. ૩
 અન્તર જ્ઞેને તારૂ તપાસી, ત્યાગીને વિષય વિકારા;
 સાણુંદ પદ્મપ્રભુ જિન મંડલ, બુદ્ધિસાગર સુખકારારે. અ. ૪
 લોહરા.

॥ ગાયન. ॥

૧૨૮

પ્યારા નેમ પ્રભુ શુભ મન મંદિરમાં ધારજેરે;
 કર્માષ્ટક કોધાદિક શત્રુ, ધ્યાનથી દૂર નીવારજેરે. પ્યારા૦ ૧
 જન્મ મરણના ફેરા ટાળી, પામ્યા મુકિત સ્ત્રી લટકાળી;
 ંહાલા દીન દયાળુ સેવકને સંભાળજેરે. પ્યારા૦ ૨
 કર્મ ન લાગે પ્રભુજી તમને, સમય સમય લાગે પ્રભુ અમને;
 દુઃખનાં વાદળ મુજથી દૂરે ટાળજેરે. પ્યારા૦ ૩
 શીગતિ થાશે ઐ પ્રભુ મારી, ચારગતિ લટકયો દુઃખભારી;

६२

तुङ्ग पद पङ्कज शरणाग्रधाने उगारनेरे. ध्यारा० ४
 शरणांगत वत्सल लयलंजन, अकलगति तुं देवनिरेजनं;
 बुद्धिसागर भवजल पार उतारनेरे. ध्यारा० ५

बिजपुर-

स्तवन.

१२९

मस्तिजिन वं दीये लविलावेरे, सुरा सुर भुनिवर
 गुणु गावे: भस्त्रि०

प्रभु मात कूपे जप आयारे, धन्द्रादिक सुरगिरि लायारे;
 आठ जति कणशे नवराव्या. भस्त्रि० १

त्रणु ज्ञाने प्रभु गुणुवतरे, प्रतिषोध्या भिन्न भङ्गतरे;
 लावे दीक्षा ग्रही सुभवंतः. भस्त्रि० २

वियथा प्रभु देश विदेशरे, परभाव तणो नही लेशरे;
 टणयो मोहभाव संकलेशः. भस्त्रि० ३

प्रभाद दशा दूर टाणीरे, अणु क्षयकवर्या लटकाणीरे;
 मोह राय तणो भद गाणी. भस्त्रि० ४

यार धाती कर्म जभावीरे, ध्यानां तरीये प्रभु आवीरे;
 डेवल कमला घट पावी. भस्त्रि० ५

प्रभु सभवसरणुभां सुहायारे, मज्या धन्द्रादिक नर रायारे;
 नव तत्व जिनेश्वर गाया. भस्त्रि० ६

प्रभु वाणी गुणु पांत्रीसरे, अतिशय सोढे योत्रीशरे;
 सिद्ध युध प्रभु जगदीशः. भस्त्रि० ७

૯૨.

શાશ્વત શિવપદ ઝટ પાયારે, પરમાતમ રૂપ સોહાયારે;
બુધિસાગર એમ ગુણ ગાયા.

મહિં ૮

વિજયપુર.

॥ ૫૬ ॥

૧૩૦

સાખી-આતમ અનુભવ રસિકકો, અજબ સુન્યો વિરતંત;
નિવેદી વેદ ન કરે, વેદન કરે અનંત. ॥ ૧ ॥

રાગ રામઘ્રી.

માહારો બાલુડો સંન્યાસી, દેહ દેવળ મઠ વાસી. મારો ૦
ઘડા પિંગલા મારગ તજ યોગી, સુખમના ઘર વાસી;
બ્રહ્મરંઘ મધિ આસન પૂરી બાબુ, અનહદ તાન બજસી. મા. ૧
યમ નિયમ આસન જયકારી, પ્રાણાયામ અભ્યાસી;
પ્રત્યાહાર ધારણ ધારી, ધ્યાન સમાધિ સમાસી. મારો ૦ ૨
મૂળ ઉત્તર ગુણ મુદ્રાધારી, પર્યંકાસન વાસી;
રેચક પૂરક કુંભક સારી, મન ઇન્દ્રિય જયકાસી. મારો ૦ ૩
ચિરતા જ્ઞેય યુગતિ અનુકારી, આપોઆપ વિમાસી;
આતમ પરમાતમ અનુસારી, સીજે કાજ સમાસી. મારો ૦ ૪

ગાયન.

ઓધવજ સંદેશો કહેજે શ્યામને-એ રાગ.

૧૩૧

એવેરે દીવસ તે મારો ક્યારે આવશે, બ્રાન્તિ સમ હું
જાણીશ આ સંસારજ્ઞે.

૯૩

દોષ કપટ ઇર્ષ્યા રાગાદિક વૈરિયો, ત્યાગીશ ખોટા વિષય
 તથા વિકારને. એવો ૧

માત પ્રમાણે દેખીશ સઘળી નારીયો, ભાઈ પ્રમાણે
 લેખીશ શત્રુ વર્ગને;
 સુખ દુઃખ આવે હર્ષ વિષાદ નવિ હુવે, વિદ્યા ધન વધતાં
 નવિ હોવે ગર્વને. એવો ૨

વૈરાગ્યે રંગાશે મન માફ સદા, ધોવાસે મનમેલ બધોનિરધારને;
 વિષય વિકારો વિષની પેઠે લાગશે, અંધ બને છે
 જેમાં નરને નારને. એવો ૩

મોજમજમાં સુખ કદીય ન ભાસસે, મમતાનું
 હું તોડી નાખીશ મૂળને;
 સગાં સંબંધી પોતાનાં નહિ લાગશે, માટી સોનું ભાસે
 મન જેમ ધુળને. એવો ૪

ધર્મ ધ્યાન ધ્યાતા થઈ આત્મ સ્વરૂપમાં, રમતો રહીહું
 પડું નહિ ભવકૂપને;
 સમતા સંગે કર્મ કલંક વિદારતો, થાવું હું શિવશાશ્વત
 સુખ ચિદરૂપને. એવો ૫

ક્ષુભિત્રોની સોબત ત્યાગી જ્ઞાનથી, સદ્યુર સંગતિ કરતો
 રહું નિશદ્દિનને. ૬

બુદ્ધિસાગર જન્મ જરા નીવારીને, આત્મસ્વભાવે
 પરમાત્મ પદ લીનને. એવો ૭

વિભાવુર.

૯૪

સઝાય.

૧૩૨.

નમો નમો અરિહંતને, સિદ્ધ ભજો ચિત્તધારી;
 આચારજી ઉવઝાયને, સાધુ સકલ સુખદાયી. ૧
 આતમ ત્રીન પ્રકારછે, બાહિર અન્તર તેમ;
 પરમભેદ ત્રીજો ગ્રહયો, અક્ષય સુખ લહો જેમ. ૨

નિંદડી વેરણુ હુઈ રહી, એ સગ.

બહિરાતમ પહેલો કહયો, તેનું લક્ષણુહો કહયું શાસ્ત્ર મળરકે,
 પુદ્ગલ મમતા ચિત્તગ્રહી, માને તેને હો આતમરૂપ સારકે,
 જિનવાણી ચિત્ત ધારીએ. ૧

સૌધિન ભાઈ ભગિનીને, પુત્ર પુત્રીહો કુટુંબ પરવારકે;
 તેહના સંજેરાચીયા, મોહે વેચોહો લહે દુઃખ અપારકે. જિન૦ ૨
 દેહને આતમ માનતો, ભિન્ન સમજેહો નહિ તેહ અબળુકે;
 બહિરાતમ પહેલોકહયો, ભેદઆતમનો છ'ડોસુબળુકે. જિન૦ ૩
 અષ્ટ કર્મની સંગતિ, પામી આતમહો નાના અવતારકે;
 ચાર ગતિમાં સંચરે, મહા રૈરવ હો દુઃખનો નહિ પારકે. જિ૦ ૪
 આતમ કર્મ સંબંધ છે, અનાદિહો રજકનક દષ્ટાંતકે;
 અનાદંત ભવિ આશ્રયી, અભવ્યનોહો કહું સુણો

થઈ શાંતકે. જિન૦ ૫

અનાદંત અભવ્યનો, નિત્યાનિત્ય હો વળી કર્મ સંબંધકે;
 અભવી ભવી કમથી સુણી, કિમ બાંધેહો બંધ થઈ ભવી
 અંધકે. જિન૦ ૬

રૂપી શરીરને આશ્રયી, રહયો આતમહો અરૂપી મહંતકે,
 અંતર આતમ બળુજે, ભેદ પીજે હો કરો કર્મનો અંતકે. જિ. ૭

૬૫

કર્મ સંગ દૂરે કરી, પામ્યા કેવલહો, જ્ઞાન ગુણ મહંતકે;
 તીન ભુવનના ભાવને, જાણે સમયેહો ચિદાનંદભદંતકે. જિ. ૮
 દ્રવ્યગુણ પર્યાયના, જ્ઞાતા જ્ઞાનેહો પરમાતમ જેહકે;
 ભેદ ત્રીજે એહ આત્મનો, ધ્યાવો દૃઢયેહો ધરો તેહશું નેહકે. જિ. ૯
 ઇયજ ભમરિ સંગથી, ભ્રમરી રૂપહો જેમ એહકે;
 પરમાતમપદ ધ્યાવતાં, બુદ્ધિસાગરહો તહે શિવ સુખ
 ગેહકે. જિન૦ ૧૦
 કાવીકા.

॥ વીરબ્રહ્મ સ્તવન ॥ ભુજ ગીછંદ.

૧૩૩

નમો વીર વિશ્વે સદા સૌખ્ય કારી,
 પિતા માત આતા ચ દુઃખા પહારી;
 કથી દેશના ભવ્ય કલ્યાણુ જાણી,
 નમું વીર પ્રેમે બહુ ધ્યાર આણી. ૧
 કલાં મુકિત માર્ગ ક્રિયા જ્ઞાન ભેદે,
 ગ્રહી ભવ્ય જીવો દુઃખ વૃન્દ છેદે;
 કલાં દ્રવ્ય ષડ્ધા સદા જે અનાદિ,
 નમું ભાવથી સત્ય સ્યાદ્રાદ વાદિ. ૨
 સાણુંદ.

પદ. રાગ કાફી.

૧૩૪

ઝાં લાં અનુભવ જ્ઞાન ઘટમેં પ્રગટ ભયો નહીં.
 ઝાં લાં. એ આંકણી.

૬૬

તૌ લૌં મનથિર હોત નહીં છિન, જિમ પીપરકા પાન;
 વેદ ભણ્યો પણ ભેદ વિના શઠ, ગોથી થોથી જાણુરે. ઘટ૦ ૧
 રસ ભાજનમેં રહત દ્રવી નિત્ય, નહિ તસ રસ પહિચાન;
 તિમ શ્રુત પાઠી પંડિતકું પણ, પ્રવચન કહત અજ્ઞાનરે. ઘ૦ ૨
 સાર લહ્યા વિણુ ભાર કહ્યો શ્રુત, ખર દૃષ્ટાંત પ્રમાણુ,
 ચિદાનંદ અધ્યાતમ શૈલી, સમજ પરત એકતાનરે. ઘટ૦ ૩

પદ. રાગ કાફી.

૧૩૫

અલખ લખ્યા કિમ જાવેહો, એ સી કોઈ જુગતિ ખતાવે. અલખ૦
 તન મન વચના તીત ધ્યાન ધર, અજપા જપ જપાવે;
 હોય અડોલ લોલતા ત્યાગી, જ્ઞાન સરોવર નહાવેહો. એ સી૦ ૧
 શુદ્ધ સ્વરૂપમેં શક્તિ સંભારત, મમતા દૂર વહાવે;
 કનક ઉપલ મલ ભિન્નતા કાળે, જોગાનલ ઉપજાવેહો એ સી૦ ૨
 એક સમય સમશ્રેણિ આરોપી, ચિદાનંદ ઇમ ગાવે;
 અલખ રૂપ હોઈ અલખ સમાવે, અલખભેદ એમ પાવેહો. એં૦૩

પદ. રાગ આશાવરી તથા ગોડી.

૧૩૬

અખધૂ નિરપક્ષ વિરલા કોઈ, દેખ્યા જગ સહુ જોઈ. અખધૂ૦
 સમરસ ભાવ ભલા ચિત્તજકે, થાય ઉથાપ ન હોઈ;
 અવિનાશીકે ધરકી ખાતાં, જાનેં ગે નર સોઈ. અખ૦ ૧
 રાવ રંકમેં ભેદ ન જાને, કનક ઉપલ સમ લેખે;
 નારી નાગણી કો નહીં પરિચય, તો શિવમંદિર દેખે. અ૦ ૨

૯૭

નિંદા સ્તુતિ શ્રવણ સુણીને, હર્ષ શોક નવિ આણે;
 તે જગમેં જોગીસર પૂરા, નિત્ય ચઢતે ગુણ ડાણે. અખ૦ ૩
 ચંદ્રસમાન સૌમ્યતા જાકી, સાચર જેમ ગાંભીરા;
 અપ્રમત્ત ભારંડ પરે નિત્ય, સુરગિરિસમ શુચિધારા. અ૦ ૪
 પંકજ નામ ધરાય પંકશુ, રહત કમલ જિમ ન્યારા;
 ચિદાનંદ એંસા જન ઉત્તમ, સો સાહેબકા પ્યારા. અખ૦ ૫

॥ ૫૬ ॥ રાગ ટોડી.

૧૩૭

સોડહં સોડહં સોડહં સોડહં, સોડહં સોડહં રટના
 લગીરી. ॥ સોડહં ૦ ॥
 ઈંગલા પિંગલા સુખમના સાધકે, અરુણપતિથી પ્રેમ પગીરી;
 બંકનાલ ખટ્યક ભેદકે, દશમે દ્વાર શુભ જ્યોતિ જગીરી. સો. ૧
 ખુલટ કપાટ ઘાટ નિજ પાયો, જનમ જરા ભયભીતિ ભગીરી;
 કાય શકલદે ચિંતામણિ લે, કુમતા કુટિલકુ સહજ
 ઠગીરી. સોડહં ૦ ૨
 વ્યાપક સકલ સ્વરૂપ લખો ઈમ, જિમ નભમે
 મગલહન ખગીરી;
 ચિદાનંદ આનંદમય સૂરતિ, નિરખ પ્રેમભર બુધ્ધ
 થગીરી. સોડહં ૦ ૩

૫૬-રાગ ધનાશ્રી.

૧૩૮

સંતો અચરિજ રૂપ તમાસા, સંતો — એ આંકણી;
 શ્રીડીકે પગ કુંજર બાંધ્યો, જલમે મકર પીયાસા. સંતો ૦ ૧

१३९

कुरत हलाहल पान इन्धिर, तल अमृत रस आसा;
 चिन्तामणि तल धरत चित्तमे, द्रव्य सकलशी आशा. स० २
 पिन आदर अरणा अति वरसत, पिन दिग वहत पतासा;
 वज्र गतत छम हेण्या जलमे, डोरा रहत पतासा. स० तो० ३
 वेर अनादि पणु उपरथी, हेणत लगत सगासा;
 विद्वान्द सोडि जन उत्तम, कापत याका पास. स० तो० ४

राग गोडी. पद.

१३९

निशानी कडा अताचुरे, तेश अगम अगोचर इप. निशानी
 इपी कडुतो कछु नहीरे, अंधे कैसे अइप;
 इयाइपी जे कडुं प्यारे, ऐसे न सिंध अनुप. निशानी० १
 शुद्ध सनातन जे कडुं रे, अंध न भोक्ष विचार;
 न धरे संसारी दिशा प्यारे, पुण्य पाप अवतार. निशानी० २
 सिंध सनातन जे कडुं रे, उपजे विनसे डौन;
 उपजे विनसे जे कडुं प्यारे, नित्य अभाधित जौन. निशानी० ३
 सर्वांगी सपनय धनीरे, भाने सप परमान,
 नयप्रांही पटलो ब्रह्मीप्यारे, करे लराछ डान. निशानी० ४
 अनुभव अगोचर वस्तुहेरे, जनवो ये छीरे लाज;
 कंडन सुननको कछु नहिप्यारे, आनंदवन महाराज. निशानी० ५

पद. राग सारंग.

१४०

येतन शुद्धातमकुं ध्यावे, परापरवे धामधूम सहाहे;
 निज परवे सुख पावो. येतन० १

૯૯

નિજ ધરમે પ્રભુતાહે તેરી, પરસંગ નીચ કહાવો;
 પ્રત્યક્ષરીત લખી તુમ એ સી, ગહિયે આપ સુહાવો. ચેતન૦ ૨
 ચાવત તૃષ્ણા મોહહે તુમકો, તાવત મિથ્યા ભાવો.
 સ્વસવેદ જ્ઞાન લાહી કરવો, છંડો ભ્રમક વિભાવો. ચેતન૦ ૩
 સુમતા ચેતનં પતિકુ ઇણ વિધ, કહે નિજ ધરમે આવો;
 આતમ ઉચ્ચ સુંધારસ પીયે, સુખ આનંદ પદ પાવો. ચેતન૦ ૪

પદ:

૧૪૨

અખધૂ સૌજેગી ગુરૂ મેરા, ઇત પદકા કરેરે નિવેડા. અખધૂ૦
 તરૂવર એક મૂલખિન છાયા, બિન પુલે ફલ લાગા;
 શાખા પત્ર નહી કછુ ઉનકુ, અમૃત ગગને લાગા. અખધૂ૦ ૧
 તરૂવર એક પંછી દોઉ બેઠે, એક ગુરૂ એક ચેલા;
 ચેલેને ભુજ ચુણ ચુણ ખાયા, ગુરૂ નિરંતર ખેલા. અખધૂ૦ ૨
 ગગન મંડલમે અધવિચ કૂવા, ઉહાંહે અમીકા વાસા;
 સુગુરા હોવેસો ભરભર પીવે, નગુરા જાવે પ્યાસા. અખધૂ૦ ૩
 ગગન મંડળમે ગઉઆં વિહાની, ધરતી દૂધ જમાયા;
 માખણ થાસો વિરલા પાયા, છાશ જગત ભરેમાયા. અખધૂ૦ ૪
 થડખિનું પત્ર પત્રખિનું તુંબા, ખીન જીભ્યા ગુણુગાયા;
 ગાવન વાલેકા રૂપનરેખા, સુગુરૂ સોહી બતાયા. અખધૂ૦ ૫
 આતમ અનુભવ ખીન નહી જાને, અંતર જ્યેષ્ઠિ જગાવે;
 ઘટ અંતર પરખે સોહે મૂરતિ, આનંદ ધનપદ પાવે. અખધૂ૦ ૬

૧૦૦

૫૬.—રાગ આશાવરી.

૧૪૨

અખધૂ રામ રામ જગ ગાવે, વિરલા અલખ લખાવે અં
 મતવાલા તો મતમેં માતા, મડવાલા મઠરાતા, અખં ૧
 જટા જટાધર પટા પટાધર, છતા છતાધર તાતા. અખં ૨
 આગમ પઢી આગમધર થાકે, માયાધારી છાકે;
 દુનીયાદાર દુનીસે લાગી, દાસા સંખ આશાકે. અખં ૨
 બહિરાતમ મૂઠા જગ જોતા, માયાકે કંદ રહેતા;
 ઘટ અંતર પરમાતમ ભાવે, દુર્લભ પ્રાણી તેતા. અખં ૩
 ખગપદ ગગન મીન પદ જલમેં, જો ખોજે સો ખૌરા;
 ચિતપંકજ ખોજેસો ચિન્હે, રમતા આનંદ ભૌરા. અખં ૪

૫૬. રાગ આશાવરી.

૧૪૩

અખધૂ કયા સોવે તન મઠમેં, જગ વિલોકન ઘટમેં.

અખધૂં એ આંકણી.

તન મઠકી પરતીત ન કીજે, ઢહિ પડે એક પલમેં;
 હલચલ મેટ ખખરલે ઘટકી, ચિન્હે રમતા જલમેં. અં ૧
 મઠમેં પંચભૂતકા વાસા, સાસાધૂત ખવીસા;
 છિનછિન તોહી છલનકું ચાહે, સમજે ન ખૌરા સીસા. અં ૨
 શિરપર પંચ વસે પરમેશ્વર, ઘટમેં સૂછમ ખારી;
 આપ અજ્યાસ લખે કોઇ વીરલા, નિરખે ધ્રુવકી તારી. અં ૩
 આશા મારી આસન ઘર ઘટમેં, અજ્યા જખ જપાવે;
 આનંદવન ચેતનમય મૂરતિ, નાથ નિરંજન પાવે. અં ૪

૧૦૧

॥ ૫૬ ॥

૧૪૪

રંગ મય્યો જિન દરખારે, ચાલો ખેલીએ હોરી-એ રાગ.
 ભ્રમણાએ શું ભરમાયરે, તુતો ભ્રમણા ત્યાગી;
 વસ્તુ સ્વરૂપે પ્રહસસ્વરૂપી, આતમ દ્રવ્ય કહાયરે; તુતો ૦ ૧
 કેટિ યતન કરો મમતાએ કરી, પર પોતાનું ન થાયરે; તું ૦
 નિજ રૂપ ભૂલી પરમાં પુલે, જન્મમરણ દુઃખ પાયરે. તું ૦ ૨
 ઉપયોગ આતમસ્વરૂપે ન લાવે, ઉદ્દયિક ભાવે મુંબયરે; તું ૦
 અશુદ્ધ પરિણતિ પરપરિણામે, ભવમાંહિ ભટકાયરે. તું ૦ ૩
 જલ ખારાથી તૃપ્તિ ન હોવે, સમજ સમજ દીલ લાયરે; તું ૦
 બુદ્ધિસાગર અવસર પાકર, ચિદ્ધન ચેતન થાયરે. તુતો ૦ ૪

વિજ્ઞપુર.

૫૬

૧૪૫

ચેતન ચતુરાધથી શિવપુર મારગ ચાલજેરે;
 છોડી વિષય વિકારો, મનડું નિજધર વાળજેરે.
 દુનીયાદારી દૂર વિસારી, ઉપયોગે આતમગુણધારી;
 ક્ષયોપશમ ધ્યાને તું કર્મ વિહારજેરે. ચેતન ૦ ૧
 ધનઘાતી ચઉકર્મ ખવાવે, આત્મિક શુદ્ધસ્વભાવે ભાવે;
 પોતાને તું પરપરિણતિથી વારજેરે. ચેતન ૦
 સ્થિરતા આપસ્વરૂપે આવે, પરમાનંદ પ્રેમે ત્યાં પાવે;
 બુદ્ધિસાગર ધ્યાન ધરીને તારજેરે. ચેતન ૦ ૩

અમદાવાદ.

૨૦૨

સ્તવનમ્.

૧૪૬

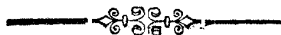
જય જય શાંતિ ત્રિભુવં, જગમાં જય જય શાંતિ ત્રિભુવં;
 આપ તર્યાને પરને તારો, સેવે ચોસક ઇંદ. જગમાં ૧
 પૂરણ શાંતિ પ્રેમે લીધી, દોષ કરી સહુ દૂર; જગમાં
 જન્મ જરા મરણાદિક વારી, સુખ પામ્યા ભરપૂર. જગ ૨
 સમવસરણમાં દેશના દેઇ, તાર્યા પ્રાણી અનેક; જગમાં
 સેવક તારો કૃપા કરીને, આપો સત્ય વિવેક. જગમાં ૩
 પાપ કર્યાં મેં ભવમાં ભારે, ગણતાં નાવે પાર; જગમાં
 શરણુ કર્યું મેં તારું સ્વામી. હાથ ગ્રહીને તાર. જગમાં ૪
 નામ સ્થાપના દ્રવ્ય ભાવથી, ધ્યાતાં શિવસુખ થાય; જ
 બુદ્ધિસાગર ખે કર જોડી, વંદે ત્રિભુવન રાય. જગમાં ૫

— (અં દ. ભ. વં,)

૫૬

૧૪૭

પરમપદ પ્રેમી કોઈક પાવે, ધ્યાવે સો ઘટ પાવે. પરમ ૦ એ ટેક.
 સમજી આત્મસ્વરૂપ સ્વભાવે, પરપરિણતિકું નિવારે;
 નિજગુણ બાજી ખેલે હંસા, સૌવતહે સંસારે. પરમ ૧
 અધિકારી વિણ નહિ કો સમજે, કરત ઉપાયો કોટી;
 સર્વ સમાયું છે ઘટમાંહિ, ખાત નહીંહે ખોટી. પરમ ૨
 શકિત ભાવેસો વ્યકિત રૂપે, થાવે તો સુખ સાચો;
 અનુભવ તાકો પામી પરગટ, માયામાં શીદ રાચો. પરમ ૩
 અન્તરદૃષ્ટિ પિના જગ મૂઠા, સત્ય સ્વરૂપ ન બોધે;
 બુદ્ધિસાગર અવસર પાકર, કોઈક પદ નિજ શોધે. પરમ ૪
 શાંતિ:

૧૦૩

૫૬.

૧૪૮

સખ જન ધર્મ ધર્મ મુખ ખોલે, અન્ત
પડદો ન ખોલેરે સખ૦ એ ટેક.

કોઈ ગંગા જમના બુદ્યા, કોઈ ભજૂતે ભૂદ્યા;
કોઈ જનોઈમાં ઝંખાણા, ફકીરી લોઈ પુદ્યા. સખ૦ ૧
ચાલત આતત દોડયો દોટે, પણ પાસેનો પાસે;
ટીલાં ટપકાં છાપ લગાવી, શિવપુર કેમ પમાશે. સખ૦ ૨
મુંડ મુંડાવે ગોડરીયાં જગ, કેશને તોડે રંડી;
માલા મણકા ખૈરી પહેરે, નિત્ય ચાલે પગદંડી; સખ૦ ૩
ધર્મ ન વરણે ધર્મ ન મરણે, ધર્મ ન કરવત કાશી;
ધર્મ ન જાતિ ધર્મ ન ભાતિ, ધર્મ ન જંગલ વાસી. સખ૦ ૪
ગદ્દાં ખાખમાંહિ આળોટે, તે પણ સાચાં ખાખી;
નિર્વચ્ચાં પણ પંખી ફરે છે, મમતા હીલમાં રાખી. સખ૦ ૫
જખતક અન્તર તત્વ ન ખુલે, તખતક ભવમાં જૂલે;
બુદ્ધિસાગર આતમ ધર્મે, પ્રાન્તિ ભ્રમણા ભૂલે. સખ૦ ૬
મેહેસાણા.

૫૬.

૧૪૯

સોડહં સોડહં સોડહં સોડહં,
સોડહં સોડહં હીતમાં વસ્યોરી;
હું તું ભેદ ભાવ દૂર નાઠો,
ક્ષાયિક ભાવે કદી ન ખસ્યોરી. સોડહં ૧
હીલ સાગરમાં અમર હીલ તું;

૧૦૪

મન મંદિરમાં દીપ જ્વરયોરી;
 જ્યાં ત્યાં દેખું ત્યાંહિ તુંહિ તુંહિ,
 પ્રાણપતિ બીન પ્રેમ કિસ્કોરી. સોડહં ૦ ૨
 તું તારામાં સમાયો સહેજે,
 પરને કહો કેમ જય કહયોરી;
 સખ રિદ્ધિ તુજ અંતર પ્રગટી,
 જ્યોતિસેં જ્યોતિ જગાય રહયોરી. સોડહં ૦ ૩
 જલું ન આલું લેલું ન દેલું,
 અન્તર પડદો ખુલ ગયોરી;
 સુખસાગરની લહેરો ઉછળે,
 આતમ હંસ ત્યાં ઝીલ રહયોરી. સોડહં ૦ ૪
 હરલું ફરલું ખરલું ન મરલું,
 દુઃખ દાવાનલ શાંત થયોરી;
 બુદ્ધિસાગર સોડહં ધ્યાને,
 પરમાતમૃદ આપ ભયોરી. સોડહં ૦ ૫

(સમૌ.)

૫૬.

૧૫૦

બેહેર બેહેર નહી આવે અવસર, બેહેર બેહેર નહી આવે;
 જ્યું જણે ત્યું કરલે ભલાઈ, જનમ જનમ સુખ પાવે. અં ૧
 તન ધન જોખન સખહી જુઠો, પ્રાણ પલકમેં જવે. અં ૨
 તેન છુટે ધન કૌન કામકો, કાયકું કૃષણ કહાવે. અવસર ૦ ૩
 જકે દિલમેં સાચ વસતહે, તાકું જુઠ ન ભાવે. અવસર ૦ ૪
 આનંદવનપ્રભુ ચલત પંથમેં, સમરી સમરી ગુણ ગાવે. અં ૫

૧૦૫

૫૬

૧૫૧

સમજપરી મોઢે સમજપરી, જગમાયા અબ જુડી મોઢે
સમજપરી—એ આંકણી.

કાલકાલ તું કયાકરે મૂરખ, નાંહી ભરૂસા પલ એકધરી. સં ૧
ગાફીલ છિનભર નાંહી રહોતુમ, શિરપર ધૂમે તેરે કાલ અરિ. સ. ૨
ચિદાનંદ એ ખાત હમારીખ્યારે, જણોમિત્ત મનમાંહેખરી. સ. ૩

૫૬.

૧૫૨

અબધૂ એસો જ્ઞાન ખિચારી, વામે કોણુ પુરૂષ કોણુ નારી. અં ૦
બમ્મનકે ધર નહાતી ઘોતી, બેગીકે ધર ચેલી;
કલમા પઠ પઠ ભઘરે તુરકડી તો, આપહીઆપ અકેલી. અ. ૧
સસરો હમારો ખાલો ભોળો, સાસૂ ખાલ કુંવારી;
પીયુજી હમારો પોઠ પારણીએતો, મેહું ઝુલાવનહારી. અં ૨
નહીં હું પરણી નહીં હું કુંવારી, પુત્ર જણાવનહારી;
કાલીદાઢીકો મેં કોઈ નહીં છોડયો તો, હજુએ હું ખાલ
કુંવારી. અબ. ૩

અઢી દ્વીપમે ખાટ ખટૂલી, ગગન ઉશીકું તલાઈ;
ધરતીકો છોડો આલકી પિછોડી, તોય ન સોડ ભરાઈ. અં ૪
ગગન મંડલમે ગાય વીઆણી, વસુધા દૂધ જમાઈ;
સઉરે સુનો ભાઈ વલોણું વલોવેતો, તત્વ અમૃત કોઈ પાઈ. અ. ૫
નહીં જઉં સાસરીયેને નહીં જઉં પીયરીયે, પીયુજીકું
સેજ ખીછાઈ;

આનંદવનકહે સુનોભાઈ સાધુતો, જ્યોતસેં જ્યોતભિલાઈ. અ. ૬

૧૦૬

૫૬. રાગ વેલાવલ

૧૫૩

જીય જને મોરી સફલ ધરીરી. જીય૦ એ આંકણી.
 સુત વનીતા ધન યૌવન માતો, ગર્ભ તણી વેદન વીસરીરી. જી૦ ૧
 સુપનકો રાજ સાચ કરી માચત, રાચત છાંહ ગગન બદરીરી;
 આઈ અચાનક કાલ તોપચી, ગ્રહે ન્યું નાહર બકરીરી. જી. ૨
 અંતિહી અચેત કછુ ચેતત નાહિ, પકરી ટેક હારિલ લકરીરી;
 આનંદધન હીરોજન છંડી નર મોહ્યા માયા કકરીરી. જી૦ ૩

૫૬.

૧૫૪.

કિન યુન ભયોરે ઉદાસી, ભમરા. કિન૦ એ આંકણી.
 પંખ તેરી કારી મુખ તેરા પીરા, સખ પુલનકો વાસી.
 ભમરા૦ કિન૦ ૧
 સખ કલીયનકો રસ તુમ લીના, સો કયું જય નિરાસી;
 ભમરા. કિન૦ ૨
 આનંદધન પ્રભુ તુમારે મિલનકું, જય કરવત ક્યું કાશી.
 ભમરા. કિન૦ ૩

૫૬. રાગ વેલાવલ.

૧૫૫

જોગ જુગતિ જાણ્યા વિના, કહા નામ ધરાવે;
 રમાપતિ કહે રંકકૂ, ધન હાથ ન આવે. જોગ૦ ૧

૧૦૭

ભેખ ધરી માયા કરી, જગકુ ભરમાવે; જોગ૦
 પૂરણ પરમાનંદકી, સુધી રંચ ન પાવે. જોગ૦ ૨
 મન મુંડયા વિણ મુંડકું, અતિ ઘેટ મુંડાવે;
 જટાભુટ શિર ધારકે, કેઉ કાન ફરાવે. જોગ૦ ૩
 ઉર્ધ્વબાહુ અધો મુખે, તન તાપ તપાવે;
 ચિદાનંદ સમજ્યા વિના, ગિણતી નવિ આવે. જોગ૦ ૪

૫૬

૧૫૬

સાધુ ભાઈ અપના રૂપ જબ દેખા. સાધુ૦
 કરતા કૌન કૌન પુની કરની,
 કૌન માગેગા લેખા; સાધુ૦ ૧
 સાધુ સંગતિ અરૂ ગુરૂકી કૃપાતેં
 મિટ ગઈ કુલકી રેખા;
 આનંદ ઘન પ્રભુ પરચો પાચો,
 ઉતર ગયો દીલ ભેખા. સાધુ૦ ૨

૫૬. રાગ આશાવરી.

૧૫૭

અબધૂ બૈરાગ્ય બેટા જયા, વાને ખોજ કુટુંબ સખ ખાયા;
 અબધૂ૦
 જોણે મમતા માયા ખાઈ, સુખ દુઃખ દોને ભાઈ;
 કામ ક્રોધ દોનોકું ખાઈ, ખાઈ તૃષ્ણા ખાઈ. અબધૂ૦ ૧

૧૦૮

દુર્ભતિ દાદી મત્સર દાદા, મુખ દેખતહી મૂઆ;
 મંગલરૂપી બધાઈ બાંચી, એ જખ બેટા હુવા. અખ૦ ૨
 પુણ્ય પાપ પાડોશી ખાચે, માન કામ દોઉ મામા;
 મોહ નગરકા રાજ ખાયા, પીછેંહી પ્રેમ તે ગામા. અખ૦ ૩
 ભાવનામ ધર્યો બેટાકો, મહિમા વરણ્યો ન જઈ;
 આનંદવન પ્રભુ ભાવ પ્રગટ કરો, ઘટઘટ રહ્યો સમાઈ. અ.૪

૫૬. રાગ આશાવરી.

૧૫૮

અનુભવ આનંદ પ્યારો, અખ મોહે અનુભવ આનંદપ્યારો;
 એહ વિચાર ધારતું જડથી, કનક ઉપલ જિમ ન્યારો. અ. ૧
 બંધ હેતુ રાગાદિક પરિણતિ, લેખ પર પખ સહુ ન્યારો;
 ચિદાનંદ પ્રભુ કર કિરપા અખ, ભવસાયરથી તારો. અ૦ ૨

૫૬

૧૫૯

શૂરાની ગતિ શૂરા જાણેરે, ત્યાંતો કાયર થરથર કંપે;
 કથા પુરાણી બેહુ કરેરે, રામ રામ કીર જંપે;
 પરમારથ પામે સો પૂરા, નહીં વળે કંઈ ગપ્પે. શૂરાની૦ ૧
 કાન આંખ બિન મારો વાદહમ, શુણ્યતો ને વળી નિરખે;
 રૂપાલીત પણ મારો સ્વામી, રૂપારૂપીકું પરખે. શૂરાની૦ ૨
 આતમરૂચિ ગુરૂગમ કુંચી, લહી ઉઘેડો તાણું;
 બુદ્ધિસાગર અવસર પાકર, નિજધરમાં ધન ભાણું. શૂરા૦ ૩
 માણસા.

૧૦૯

૫૬

૧૬૦

બહુ લાગે ગુણિજન પ્યાર, ચતુર નર સમજેતો સારે હેજી.
ચેતન વચન માનલે માર. ચતુર૦ એ ટેક.

કરવું તેતો કાંઈ ન કીધું, મોહ માયામાં મનડું દીધું;
નિજકારજ કંઈ નહિ સિદ્ધયું. ચતુર૦ ૧

જાણ્યું પ્યાર પણ તે ભૂલ્યો, ફેગટ ફાંફાં મારી રૂલ્યો;
તુંતો જગ જાંજાળે જૂલ્યો. ચતુર૦ ૨

ક્ષણ ક્ષણ આયુષ્ય વીતી જવે, અન્તર સમજ્યામાં નહિઆવે;
પાછળથી પસ્તાવે. ચતુર૦ ૩

મોહ માયાને જટપટ ત્યાગી, આત્મસ્વરૂપે થા વૈરાગી;
અંતર અનુભવ રાગી. ચતુર૦ ૪

સ્વમાસમ સંસારીક માયા, તેમાં શું ફેગટ હરખાયા;
ભુડી સ્ત્રી ધન બયા. ચતુર૦ ૫

જેમાં રાચે તે નહિ તાર, પર પુદ્ગલ છે તુજથી ન્યાર;
નહિ સમજે તો અંધાર. ચતુર૦ ૬

ક્ષણિક સંયોગો નિરધારી, કર તું શુદ્ધાતમશું ચારી;
ભૂલી દુનીયાદારી. ચતુર૦ ૭

એક દીન અણધાર્યું છે જલું, નાહક માયામાં હરખાવું;
પંડિતને પરખાવું. ચતુર૦ ૮

અમૂલ્ય અવસર રૂડો પામી, થા તું અંતર ગુણ વિશ્રામી;
ચિદ્ધન ચેતન રામી. ચતુર૦ ૯

જગીલે તું અંતર ભાવે, રમજે આતમ શુદ્ધ સ્વભાવે;
જન્મ મરણ દુઃખ જવે. ચતુર૦ ૧૦

૧૧૦

નામ રૂપથી ન્યારો ધારી, પરમાત્મપદ થા અધિકારી;
બુદ્ધિસાગર સુખકારી.

અતુર૦ ૧૧

અમદાવાદ.

૫૬.

૧૬૧

ધ્યાન સદા સુખકાર, જગત્માં ધ્યાન૦
સદ્ગુરૂ પાસે શીખીએ, જીવા જીવ સ્વરૂપ;
પડૂ દ્રવ્યાદિક ધારીનેરે, ટાળો ભવભય ધુપ. જગત્માં૦ ૧
ચિત્ત અચળતા વારીનેરે, નિર્જન દેશે વાસ;
શ્રીજે શમસુખ પામવારે, ત્યાગી પુદ્ગલ આશ; જગત્માં૦ ૨
જિજ્ઞાસા શુદ્ધ ધર્મનીરે, આત્મ ધર્મે પ્રેમ;
અંતર સ્થિરતા જ્ઞાનથીરે, શિવ સુખ મંગલ ક્ષેમ. જગત્માં૦ ૩
નય નિક્ષેપ પ્રમાણથીરે, ધ્યાવો આતમરાય;
સદસદ ભેદા ભેદથીરે, નિજગુણ વ્યક્તિ થાય. જગત્માં૦ ૪
અડગવૃત્તિથી ધ્યાવતારે, હોવે મન વિશ્રામ;
અનુભવ ત્યારે જગશેરે, આનંદ ઉદ્દિધિ ઠામ. જગત્માં૦ ૫
વીર પ્રભુએ ધ્યાનથીરે, પામ્યું કેવલ જ્ઞાન;
ધ્યાને કર્મ ક્ષય હુવેરે, ઇમ ભાષે ભગવાન. જગત્માં૦ ૬
ધ્યાવે સ્થિરતા મન ભજેરે, ધ્યાને સ્થિર ઉપયોગ;
સાક્ષી તેનો આતમારે, લહીએ શિવસુખ ભોગ. જગત્માં૦ ૭
સાર સારમાં ધ્યાન છેરે, સમજે વીરલા કાચ;
બુદ્ધિસાગર ધ્યાનથીરે, સહેજે સિવપદ હોચ. જગત્માં૦ ૮

અમદાવાદ.

૧૧૧

કક્કાવલિ.

૧૬૨

કક્કા કારણુ જોગે કાજ, સામગ્રી પામી સહુ આજ;
 કર્માષ્ટકનો કિજે નાશ, ધારી આતમનો વિશ્વાસ;
 માનવ ભવનું મળીયું ઝાઝ, કક્કા કારણુ જોગે કાજ. ॥૧॥
 ખખા ખાંતે પ્રભુને ભજે, સમતા સ્થિરતા દિલમાં સજે;
 ખરી વાતને હૃદયે ધાર, ક્રોધ કપટ મિથ્યા સહુ વારે;
 પરનારી પરધનને તજે, ખખા ખાંતે પ્રભુને ભજે. ॥ ૨ ॥
 ગગા ગાણું ગા જિનરાય, સાચો મોક્ષ તણો ઉપાય;
 ગર્ભાવાસે લહો ન વાસ, અંતરમાં જે જિન વિશ્વાસ;
 જન્મ જરાનાં દુઃખડાં જય, ગગા ગાણું ગાય જિનરાય. ॥૩॥
 ધધા ધોર કર્મ શું કરે, વાર ઘણી તું ભવમાં ફરે;
 ધાંચીની ધાણીના ફેર, ખળદ પરે વરતે અધેર;
 જરૂર જન્મ્યા તેતો ખરે, ધધા ધોર કર્મશું કરે. ॥ ૪ ॥
 ડંડાવશ ડીજે સહુ અંગૂ, સંત જનોની ડીજે સંગ;
 મુખથી કદી ન દીજે ગાળ, ફેગટ શું થાવું વાચાળ;
 જ્ઞાની સંગે વાધે રંગ. ૭૩૧૦ ॥ ૫ ॥
 ચચા ચેતન ધર્મે ચાલ, કરજે અંતરનો તું ખ્યાલ;
 ચાર ગતિનો કરવો છેદ, જાણી જીવ પુદ્ગલનો ભેદ;
 ધર્મહીન વર્તે સહુ ખાલ, ચચા ચેતન ધર્મે ચાલ. ॥ ૬ ॥
 છછા છોકરવાદી તજ, રતનત્રયી સ્વામીને ભજ;
 છોડો વિરૂવા વિષય વિકાર, મુકિતનાં સુખ સમજ સાર;
 અન્તર્યામિ પ્રેમે યજ. ૭૭૦ ॥ ૭ ॥
 જજ જીવતર આદ્યું જય, ગયો વખત પાછો નહિ આય;

૧૧૨

જોજો અંતરમાં તું ધર્મ, જોથી તારો સઘળાં કર્મ;
 જોતાં હીલમાં સહુ જણાય. જજા૦ ॥ ૮ ॥
 ઝઝા ઝડપે કાલ કરાલ, વાટજ મોક્ષ નગરની ઝાલ;
 ધર્મ ઝાઝ ઝાલો નરનાર, ક્ષેમે પામો ભવનો પાર;
 શુ મુઝે તું માયા ઝાલ. ઝઝા૦ ॥ ૯ ॥
 ઞાન નિરજનને સેવ, ત્યાગી નિંદાદિક સહુ ટેવ;
 નગુરાનો ક્રીજો નહિ સંગ, પ્રભુ ભજનમાં પાડે ભંગ,
 આતમ પરમાતમ છે દેવ. ઞાન૦ ॥ ૧૦ ॥
 ટકા ટેટે કરી શું હસે, જોયું સઘળું આલ્યું જશે;
 જોના હીલમાં આતમ નાદ, ટળીયા તેને વાદવાદ;
 શાને મોહ માયામાં વસે. ટકા૦ ॥ ૧૧ ॥
 ઠકા ઠાલી શું પુલાય, ભલા ભલા પણ આલ્યા જાય;
 ઠાઠાઠમાં જોયું સર્વ, ગાફલ થઈને ક્રીધો ગર્વ;
 ઠરવું નિર્ભયતા ઘટપાય. ઠકા૦ ॥ ૧૨ ॥
 ડડા ડકો દે નિજ દેશ, રાગાદિક સેવો નહિ લેશ;
 કર્મ વૈરીને દેઈ દંડ, વર્તાવો નિજ આણ અખંડ;
 અનુભવ રંગે રમિયે બેશ. ડડા૦ ॥ ૧૩ ॥
 ઢઢા ઢમઢમ વાગે ઢોલ, શું તારૂં છે જગમાં બોલ;
 ઢરજો ઢર્મ તણી કર ઢાલ, કરજો આતમની સંભાલ;
 સત્યા સત્યનો કરજો તોલ. ઢઢા૦ ॥ ૧૪ ॥
 ણુ ણુણા ન્યાયી થા દિનરાત, કરજો સત્ય ધર્મની વાત;
 ન્યાય નીતિથી સુખડાં વરે, ભવસાગરને સહેજે તરે;
 કોથે કઠી ન કરજો ઘાત. ણુણા૦ ॥ ૧૫ ॥
 તત્તા તીર્થકરને સેવ, સર્વ દેવમાં મોટા દેવ;
 ત્રિવિધ તાપો હરતા આપ, મનમાં કર જિતવરનો જાપ;

૧૧૩

કર્મ મર્મ નાસે તતખેવ. તત્તાં ॥ ૧૬ ॥

થથયા સ્થિરતા મનમાં રાખ, અનુભવ અમૃત રસને આખ;
હાસે મેરૂ પાણુ નહિ ચિત્ત, આત્મધ્યાનની એવી રીત;
વિવાદી વચનો નહિ ભાખ. થથથાં ॥ ૧૭ ॥

દદા દાન દયા આદરો, દીનતા વાણી નહિ ઉચ્ચરો;
દીનતા દાસિદર દુઃખદાસ, એ સહુ દાને હોવે નાશ;
શાને દોડી બ્યાં ત્યાં કરો. દદાં ॥ ૧૮ ॥

ધદ્ધા ધર્મ પ્રીતિ ધરો, ધ્યાતા ધ્યેય દશાને વરો;
ધોણું તેટલું દુઃખ ન હોય, સર્વ મતોમાં ધર્મ ન જોય;
સંગત ધૂતોની નહીં કરો. ધદ્ધાં ॥ ૧૯ ॥

નન્ના પોતાનો કર ન્યાય, શાથી તું ભવમાં ભટકાય;
નહિયે નહિ પરને તલભાર, નિર્દયતાને દૂર નિવાર;
કીજે સંગત સંત સદાય. નન્નાં ॥ ૨૦ ॥

પપ્પા પરિહરિએ સહુ પાપ, નાસે જેથી સહુ સંતાપ;
પ્રેમે પ્રભુનું પૂજન કરો, દ્વેષ કલેશ ઇર્ષ્યા પરિહરો;
રાખો દીલમાં પ્રભુની છાપ. પપ્પાં ॥ ૨૧ ॥

ફફફ ફેગટ માયા ફંદ, રાચી રહે તેમાં મતિ મન્દ;
ધન સત્તાથી પુલો ફેક, લક્ષ્મી જયાથી ફેગટ શોક;
ત્યજ દે મિથ્યા મતિનો છંદ. ફફફાં ॥ ૨૨ ॥

બબ્બા બગીચો થાતું દીલ, મોહરાયને ક્ષણમાં પીલ;
સર્વ સંગતો કર પરિત્યાગ, અન્તરના ઉપયોગે બગ;
નવ વિધ ગુપ્તિ પાળો શીલ. બબ્બાં ॥ ૨૩ ॥

ભભભા ભણુતર ભાવે ભણો, પંચ ભાવને જ્ઞાને ગણો;
ભકિતથી થાશે ભગવાન, અન્તરમાં જે પ્રગટે ભાન;
અન્તરના શત્રૂને હણો. ભભભાં ॥ ૨૪ ॥

૨૧૪

મમ્મા માનવ ભવ સુખકાર, દશ દૃષ્ટાન્તે દુર્લભ ધાર;
 યુક્ટી મોહ માયાને માન, કરજે આતમનું તું ધ્યાન;
 મળીયું ટાણું કબુ ન હાર. મમ્મા૦ ॥ ૨૫ ॥

શ્ચન્દ્ર હિંસા ચક્ષુ નિવાર, હિંસામાં નહિ ધર્મ લગાર;
 યાચી લે તું શાશ્વત સુખ, દુનીયા સુખને માની દુઃખ;
 અંચ મહાત્રત પ્રેમે ધાર. યચ્ચા૦ ॥ ૨૬ ॥

રરા કરતું આતમ રાગ, સારો કરીને મળે ન લાગ;
 રમત ગમતથી રહેજે દૂર, સેવો ચેતન સુખ ભરપૂર;
 કુમતિથી દૂરે ઝટ ભાગ. રરા૦ ॥ ૨૭ ॥

લક્ષ્ણ લેખે લક્ષણ જય, લાલચથી શું પાપ ન થાય;
 જણો લેખ તણો નહિ થોભ, નિર્મલ મનમાં પ્રગટે ક્ષોભ;
 ઉચ નીચને લાગે પાય. લક્ષ્ણ૦ ॥ ૨૮ ॥

વન્વા વૈર વિસારો સહુ, જાણતાને શું બહુ કહું;
 વિદ્યા વિનય વિવેક વિચાર, કરતાં ઉતરીયે ભવપાર;
 વૈરે દુઃખડાં વાધે બહુ. વન્વા૦ ॥ ૨૯ ॥

શશા શાન્તિ રાખે રહેમ, શૂરા થઇને ગ્રહીએ નેમ;
 શાન્ત સુધારસ પાનજ કરો, સ્વર્ગાદિકમાં જઇ અવતરો;
 શાણુપણથી પાંખો ક્ષેમ. શશા૦ ॥ ૩૦ ॥

પષા પદ્મદ્રવ્યે લય લાય, સદ્ગુરુ ગમથી તે સમજાય;
 આતમ દ્રવ્ય આદરવો એક, જ્ઞાતવાન્ સોડહં એ ટેક,
 રતનત્રયી સાધન ઉપાય. પષા૦ ॥ ૩૧ ॥

સસ્સા સુમતિ સંગે રહો, શાશ્વત સુખડાં તેથી લહો;
 ત્યજીદે કુસટા કુમતિ સંગે, દેખાડે દુર્ગતિના રંગ,
 વિંદા હીલના સર્વે સહો. સસ્સા૦ ॥ ૩૨ ॥

૧૧૫.

હહા હર્ષે શિવપુર જાઓ, કરી કમાણી ખાંતે ખાઓ;
આતમતે પરમાતમ થાય, જન્મ મરણનાં દુઃખડાં જાય;
સોડહં સોડહં ક્ષણ ક્ષણ ધ્યાઓ. હહાં ॥ ૩૩ ॥

અચા અર્હ દીનમાં ધરો, મહામંત્ર ધ્યાવો સુખવરો;
રુદ્ધિ સિદ્ધિ સુખ દાતાર, શ્રદ્ધાથી ગણજો નરનાર,
શૂન મંત્ર અર્હ છે ખરો. અચાં ॥ ૩૪ ॥

ગુર્જર સાણુંદ ગ્રામે વાસ, કરીને રચના કીધી ખાસ,
ભણતાં ગણતાં મંગલ માલ, મટશે મિથ્યા માયા જાળ;
પુદ્ધિસાગર સુખનીઆશ; ગુર્જર સાણુંદ ગ્રામે વાસ ॥૩૫॥
સંવત યોગણીસ ત્રેસઠસાલ, શુક્લપક્ષ વૈશાખ રસાલ,
અષ્ટમી શશિવારે શુભજોડ, કરતાં વાંછિત ફલે કરોડ;
પણિડત મનમાં પ્રગટે ંહાલ. સંવત્ ૦ ॥ ૩૬ ॥

૫૬.

૧૬૩

હંસા કોઈ રે જણાવે જોગીડોજી, આ દેહ દેવળમાં રહેનાર રે;
હંસા માયાના મુલકનો મોજલોજી, એની શુદ્ધિ કોઈ પાવંતરે;
હંસાં ૧

હંસા પરખે હીરો કોઈ પારખુંજી, લહે તત્ત્વન મૂઠન ગમારે,
હંસા પિંડનો ઘડનારો માંહે પેશી યોજી, કરોલીયો સ્થીને જોમ
જાળરે હંસાં ૨

હંસા અલખ પ્રદેશે મ્હાલવુંજી, હંસા ઘટમાં લગાવી ધ્યાનરે;
હંસા નિર્મલ જ્યોતિ ઝગમગેજી, હંસા ધીજે અમૃત પાનરે. હંસાં ૩

૧૧૬

હંસા જોગીડોજગાવેજોગજ્ઞાનથીજી, હંસા જ્યાંનહિભેદપ્રચારરે;
હંસા અનહદ આનંદ જોગથીજી, હંસા વિસરે

દુઃખ અપારરે. હંસા૦ ૪

હંસા ગુરૂમળે જ્ઞાન ખતાવશેજી, ભાવે ભેદુ જણાવે ભેદરે;
હંસા બુદ્ધિસાગર સાચા સંતનીજી, પ્રેમે કરજો

સાચી સેવરે. હંસા૦ ૫

સાણુંદ.

॥ ૫૬ ॥

૧૬૪

પ્રેમીડો ખતલાવેરે, કોઈ મારો પ્રેમીડો ખતલાવે;
પ્રેમી વિના હું નિશદ્ધિન ગુરૂ, પ્રેમી મળે સુખ થાવેરે કોઈ૦ ૧
પ્રેમ ન.માળતો વાટે ઘાટે, સઘળું શૂન્ય કહાવેરે. કોઈ૦ ૨
પ્રેમના પ્યાસા પીધા જેણે, તેને કશુઅ ન ભાવેરે. કોઈ૦ ૩
જલ ખીચ મીન કમલ જલ જેવો, પ્રેમ પ્રભુ પરખાવેરે. કોઈ૦ ૪
બુદ્ધિસાગર આતમ સ્વામી, ભક્તિથી એમ ગાવેરે. કોઈ૦ ૫

સાણુંદ.

૫૬

૧૬૫

આ પ્રભુ ભજનનું ટાણું, ઘડી ગાને જિનગુણ ગાણુ. આ૦
મોહ મદિરા પીતાં પામર, ધન તારૂ લુટાણું. આ૦ ૧
કયાંથી આઠ્યો ને કયાં જઈશ, ભૂલણુ શું ભૂલાણું. આ૦ ૨
ફન્દે ફસિયો ફેગટ ફુલી, મનડું શું મુંઝાણું. આ૦ ૩
ચિત્તમાં ચેતીલેને ચેતન, પડતું રહેશે ભાણુ. આ૦ ૪
બુદ્ધિસાગર અવસર પાકર, મુક્તિનું કર આણુ. આ૦ ૫

સાણુંદ.

શાંતિ: ૩

૧૧૭

॥ ૫૬ ॥

૧૬૬

અખધૂ એસો જ્ઞાન વિચારી—એ રાગ.

હંસા હરદમ તત્વ વિચારો, આપહિ બાંધે આપહિ છાડે;
 નિશ્ચયથી તું ન્યારો. હંસાં ૧
 નય વ્યવહારે અનેક કહાવે, યું સદગુરૂ સમજવે,
 નિશ્ચય નયથી એક રૂપ તું, જિન વચનામૃત ગાવે. હંસાં ૨
 વ્યવહાર અને નિશ્ચય દોનયના, ભેદ કહ્યા છે ગ્રન્થે;
 સાતનયો ઉપનય છે સાતસે, ભાખ્યા જિન નિગ્રંથે. હં ૩
 સહુ સાપેક્ષે વર્તે સાચાં, નિરપેક્ષે સહુ કાચાં;
 કથતા વસ્તુ સ્વરૂપ તે સર્વે, ઉપદેશે જીન વાચા. હંસાં ૪
 દુર્ગમ ગંભીર નયનુ' સ્વરૂપ છે, જ્ઞાની ગીતારથ જાણે;
 નયઉદ્દિધિમાં તારૂ વિનામૂઠ, યુડતો દુઃખ માણે. હંસાં ૫
 અનેકાન્ત વસ્તુ સહુ સાચી, કથન કરે જિન વાણી;
 યુદ્ધિસાગર સત્ય વિચારી, તત્વાર્થ દ્યો તાણી. હંસાં ૬
 સાણુંદ.

અખહમ અમર ભયે નમરેગે—એ રાગ

સ્વતન.

૧૬૭

સખસે વીર પ્રભુ મુજ ંહાલા, વીર, સખસે.
 વીર વીર નિત્ય રટન કરહું, ધીના પ્રભુ ગુણ પ્યાલા. સખસેં ૧
 વીરની સેવા મીઠામેવા, વીર રટન ઘટ સાચું.

૧૧૮

વીર વચનામૃતં પીધું જ્યેષ્ઠે, લાજે સહુ તસ કાયુઃ. સખસે૦ ૨
 વીરની ભક્તિમાં સહુ શક્તિ, ભક્તિ વિના સહુ મોણું.
 વીરનામે ભય સવળાં નાસે, મનહુ હોવે ધોણું. સખસે૦ ૩
 પ્રેમે પ્રભુની ભક્તિ કરે નિત્ય, ભક્તિ સુખ કરે સારી;
 બુદ્ધિસાગર હુંતો વીરના, નામે રહ્યો રાચી. સખસે૦ ૪
 સાણુંદઃ

પંદઃ

૧૬૮

કાનુડો ન જાણે મોરી પ્રીત-એ રાગઃ

જીવડા ભૂલી સત્ય સ્વરૂપ, ફેગટ જન્મ ગુમાવેરે. જીવડા
 જાણી ન જિનની વાણી, ખટપટમાં ખુંચ્યો પ્રાણી;
 લક્ષ્મી લાલચમાં લલચાઈ, હીલમાં કશુઅ ન જોયુંરે. જીવડા ૧
 નિરખ્યો ન આત્મ ન્યારો, બુદ્ધગલથી જ્ઞાને પ્યારો;
 ભુડી જ'જાળે જકડાય, ડાહયો ડમરો થઈનેરે. જીવડા ૨
 પરની પંચાતે ડાહયો, ગર્યાં મારીને ગાયો;
 સમજ સાચો આ સંસાર, મૃગ કસ્તુરી પેડેરે. જીવડા ૩
 મનમાં મોટાઈ માની, પાયે પડિયો નહિ જ્ઞાની;
 ફરતો આર ગતિના ફેર, સમજુ સમજ લેનેરે. જીવડા ૪
 શિક્ષા સમજીને સારી, બહિરાતમ વૃત્તિ વારી;
 બુદ્ધિસાગર સમજે સત્ય, ગુરૂથી જ્ઞાન ગ્રહીનેરે. જીવડા ૫
 સાણુંદઃ

૧૧૯

૫૬.

૧૬૯

કાનુડો ન જાણે મેરી પ્રીત—એ રાગ.

- ચેતન સ્વારથીયો સંસાર, સગપણ સર્વે ખોટારે ચેતન૦
 જુઠી છે કાયા વાડી, ન્યારી છે ગાડી લાડી;
 ફેગટ શાને મન કુલાય, અંતે સર્વે જશેરે. ચેતન૦ ૧
 હાકે ધરણી ધુજવે, ભય તો દીલમાં નહી લાવે;
 આડ્યા રાવણ સરખા રાય, પાંડવ કૌરવ ચોદ્ધારે. ચેતન૦ ૨
 સ્વારથથી જુઠાં ખોલે, સ્વારથથી જુઠાં તોલે;
 સ્વારથ માટે યુદ્ધે થાય, લડતા રંકને રાણારે. ચેતન૦ ૩
 સ્વારથથી નીતિ ત્યાગે, સ્વારથથી પાયે લાગે;
 સ્વારથ કપટ કળાનું મૂળ, પાપ અનેક કરાવેરે. ચેતન૦ ૪
 સ્વારથમાં સર્વે દુહ્યા, ભણતર ભણીને ભૂહ્યા;
 સ્વારથ આગળ સત્ય હણાય, અન્ધા નરને નારીરે. ચેતન૦ ૫
 સ્વારથથી મસ્તક કાપે, સ્વારથથી પદવી આપે;
 સ્વારથ આગળ શાનો ન્યાય, બહેરા આગળ ગાણુ રે ચે૦ ૬
 સ્વારથથી વીરલા છુટયા, સ્વારથમાં સર્વે ખુંચ્યા;
 જગમાં સ્વારથતણે પરપચ, ન્યાય ચુકાદા ભેગારે. ચેતન૦ ૭
 ધર્મી સ્વારથને ત્યાગે, દીલમાં આતમના રાગે;
 તમ રવિકિરણે સ્વારથ નાશ, હોવે આતમ જ્ઞાનેરે. ચેતન૦ ૮
 પરમારથ પ્રીતિ ધારી, સેવો ગુરૂ ઉપકારી;
 પુદ્ધિસાગર ધરજો ધર્મ, દુનીયા સર્વ વિસારીરે. ચેતન૦ ૯

સાણુંદ.

૧૨૦

૫૬.

૧૭૦

કાનુડો ન જાણે મોરી પ્રીત. એ રાગ.

કરતું શ્વાસોશ્વાસે જાપ, તત્વસ્વરૂપનો હંસારે. કરતું ૦
 લક્ષ્યે વૃત્તિયો ઠારી, સ્થિરતા ઉપયોગે ધારી;
 રમજો રંગે સુખ ભરપૂર, સાચો આતમદેવારે. કરતું ૦ ૧
 જેને માગે તે આપે, દુઃખડાં ક્ષણમાંહિ કાપે;
 શકિત અનતિનો દાતાર, હરિહર બ્રહ્મા પેતેરે. કરતું ૦ ૨
 શુભે શાતાનો ભોગી, અશુભે અશાતા યોગી;
 શુદ્ધ સ્વભાવે નિજગુણ ભોગ, કયાં તું પરમાં ગોતેરે. કર ૦ ૩
 ભકિત પ્રીતિથી સેવે, પરમાતમ પદને દેવે;
 ધ્યાતા ધ્યેય સ્વરૂપે આપે, ધ્યાને હૃદયે ધારેરે. કરતું ૦ ૪
 અન્તર આતમ આરાધો, કારણથી કારજ સાધો;
 બુદ્ધિસાગર શિવસુખ દહેર, પ્રગટે દીક્ષમાં ભારીરે. કરતું ૦ ૫
 સાણુંદ.

૫૬.

૧૭૧

કાનુડો ન જાણે મોરી પ્રીતી—એ રાગ.

આતમ નિજધરમાં તું આવ, સમજણ સત્ય વિચારીરે, આતમ ૦
 પરધર રમતાં તું દુઃખી, કબહુ ન થઇયો સુખી;
 વેડયા દુઃખડાં વારંવાર, કુમતિ સંગે ભારીરે. આતમ ૦ ૧
 બહિરાતમ યોગે ભારી, અંતર રૂઢિને હારી;
 કર્મ પિંજરમાં પડિયો પેખ, સુરતા સર્વ વિસારીરે; આતમ ૦ ૨

૧૨૧

પરગૃહે ભમતાં ભીખારી, ઉત્તમ કુલવટ હારી;
 થઈયો આશાનો તું દાસ, ગણીને તૃષ્ણા પ્યારીરે. આતમ૦ ૩
 નિજ ધરમાં શાશ્વત સુખરાશિ, ચેતન તેનો વિશ્વાસી;
 આતમ અનુભવ અમૃતમેવ, સેવા કીજે સારીરે. આતમ૦ ૪
 નિજ ધરમાં પ્રસુતા છે તારી, માની હિત શિક્ષા મારી;
 અસંખ્ય પ્રદેશે દષ્ટિવાળ, અંતર સુરતા ધારીરે. આતમ૦ ૫
 સુમતિ વચનો વિચારી દીલમાં સાચાં અવધારી;
 આતમ આગ્યો નિજવર દહેર, સુમતિસંગ વિહારીરે. આ૦ ૬
 નિજવરમાં આનંદે વસીયો, સમતા સંગે થઈ રસીયો;
 બુદ્ધિસાગર સુખમાં પાય, કર્મ કલંક વિહારીરે. આતમ૦ ૭
 સાણંદ.

૫૬.

૧૭૨

કાનુદો ન જાણે મોરી પ્રીત-એ રાગ,

જવડા હજી અવસર છે બેશ, ભજલે પ્રભુને ભાવેરે. જ૦
 કુમતા કુટિલતા સંગે, રમતો તું નિશ્ચિન રંગે;
 લોભે લક્ષણ સવળાં ખોધ, મોહ મદિરા પીનેરે; જ૦ ૧
 સમતાનો સંગ ન કીધો, મુકિત મારગ નવિ લીધો;
 યોગ્યાયેગ્ય ન જોયું કાંઈ, મોહે અન્ય બનીનેરે. જવડા૦ ૨
 સાધુની સંગત નહિ કીધી, દુર્ગતિ વાટજ તં લીધી;
 મૂરખ મનમાં શું મકલાય, પડતું રહેશે ભાણુરે. જવડા૦ ૩
 આડો અવળો અથડાયો, લક્ષ્મી માટે તું ધાયો;
 તારૂં કદીય ન તેહ થનાર, સમજી સમજી લેનેરે. જવડા૦ ૪
 શાને માટે તું ફસીયો, થઈને માયામાં રસીયો;

૪૨૨

શુખ નહીં પુદ્ગલમાં તલભાર, જડમાં જડતા ભાસેરે. ૭૦૫
 અનુભવ અન્તરમાં ધારો, જલદી આતમને તારો;
 પામી પ્રેમે ગુણ્ગમ જ્ઞાન, ક્યને મનડું ઠારીરે. ૭૦૬
 કરજો પરમાત્મ પ્રીતિ, ધારી અન્તરમાં રીતિ;
 બુદ્ધિસાગર શિવપદ પાય, ચિદવન ચેતન રાગેરે. ૭૦૭
 સાણુંદ.

૫૬.

૧૭૩

કાતુડો ન જાણે મોરી પ્રીત-એ રાગ.

૭૦૮ હજી જરા તે ચેત, બાજી આ છે છેલ્લીરે. ૭૦૮
 બિન્દા કરવામાં શૂરો, પાપ પાપહુડે પૂરો;
 લોભી સ્વારથમાં તૈયાર, પરમાં માની માડરે. ૭૦૯
 મોજ મજ્જ મન લાગી મીઠી, પરનારી પ્રેમે ઠીઠી;
 મનમાં તૃપ્ણાનો નહિ પાર, માની માડમાડરે. ૭૧૦
 વિકથાની વ્રાતો પ્યારી, ધીધી તેં ચોરી જરી;
 પરપરિણુતિમાં રહી મરણુલ, આખી ઉમર હારીરે. ૭૧૧
 લક્ષ્મીની લાલચ લાગી, બહિસતમ પદનો રાગી;
 ચૂરખ લજવી જનની કૂખ, ફેગટ ભારે મારીરે. ૭૧૨
 મળીયુ છે ઉત્તમ ટાણું, પરખીલે નયણે નાણું;
 નાંવે સાથે કોઈ તલભાર, શાને મોહ ધરે છેરે. ૭૧૩
 અંકે તણું આકુલાં જેવાં, તન ધન જોગન છે તેવાં;
 બાજીગરની બાજી ફેક, અન્તે વિણુશી જશેરે. ૭૧૪
 નરનારી ચૂરખ જન ડાહ્યા, સાચી માનીને માયા;
 ભવમાં ભટકયા વારંવાર, જન્મજરા દુઃખ પામીરે. ૭૧૫

૧૨૩

સાચી શિખામણ માની, થાતું આતમનો ધ્યાની;
બુદ્ધિસાગર સાચી સેવ, પ્રભુની અન્તર ધારીરે. ૭૫૫૦ ૯

સાષ્ટંદ.

૫૬.

૧૭૪.

કાનુદો શું જણે મારી પ્રીત—એ રાગ.

મનડા આતમશું લયલાવ, ફેગટ શાને ફરેછેરે. મનડા૦ ૧
મનુષ્ય ભવની પહેલાં, જ્યાં ત્યાં ભટકાતું ભારે;
હજીય ન છોટે એહ સ્વભાવ, માયામાં મસ્તબનીરે. મનડા૦ ૨
મન તું છે મર્કટ જેવું, ઠામ ઠરીતે કદીયન રહેવું;
જલદી ત્યાગ કરો પરભાવ, સારી શિક્ષા ગ્રહીનેરે. મનડા૦ ૩
તપ તપિયા મુનિવર જે મોટા, જગમાં નહિ જેના જોટા;
હાર્યા તુજથી રંકને રાવ, ક્ષણ ચંચલતા લહીનેરે. મનડા૦ ૪
સ્વામી સન્યાસી ત્યાગી, આખી બાવા વૈરાગી;
ધ્યાન પગથીયે પાડે પાવ, ભ્રમણા ભૂલ કરાવીરે. મનડા૦ ૫
મહારથીજે વીર કહાયા, શરણે તારા તે આયા;
દુર્જય લડતા રણમાં દાવ, કરમાં શસ્ત્ર ધરીનેરે. મનડા૦ ૬
સાનુકૂળ થાને બહાલા, સમતાના પીને પ્યાલા;
આનંદામૃતમાં ગરકાવ, શુદ્ધ સ્વરૂપાવરીનેરે. મનડા૦ ૭
મનડું ઉપયોગે લાગે, ઝટમાં જ્ય ડંકા વાગે;
બુદ્ધિસાગર આતમ ભાવ, શાશ્વત સુખડાં પાવેરે. મનડા૦ ૮

સાષ્ટંદ.

૧૨૪

૫૬.

૧૭૫

કર ચેતન શિવપુર તૈયારી, પર પુદ્ગલની છોડી ચારી;
 ચિદ્ધન નિત્યાનિત્ય વિચારી, છોડીદેતું દુનીયાહારી. કર૦ ૧
 જ્ઞાનથી વ્યાપક દ્રવ્યે અવ્યાપક, એકાનેકથી ધર્મ પ્રસાદક;
 ભિન્ના ભિન્ન સ્વરૂપી સાચો, ત્યજી તેને કયાં જડમાં રાચો. કર૦ ૨
 દો ઉપયોગી નિજગુણ ભોગી, નહિ પુદ્ગલનો ભોગી રોગી.
 બહુ નામીપણ જેહ અનામી, શક્તિઅનંતિનોજેસ્વામી કર૦ ૩
 તિરોભાવે જે જીવ કહાય વ્યક્તિભાવે શિવ લહાય;
 સમકિતથી અંતર આતમજે, ક્ષાયિક ભાવે પરમાતમજે કર૦ ૪
 ધ્યાને આતમને આરાધે, અનુભવ અંતરમાં બહુ વાધે;
 આનંદ મંગલ માલા પ્રગટે, રાગાદિક દોષો સહુ વિધટે. કર૦ ૫
 સુખની શ્રદ્ધા અન્તરવાસે, ભય ચંચલતા દૂરે નાસે;
 પુદ્ધિસાગર ધ્યાનાભ્યાસે, ધ્યાતા તત્ત્વ સ્વરૂપ પ્રકાશે, કર૦ ૬
 સાણુંદ.

૫૬

૧૭૬

મોહ માયામાં જે જકડાણા, કર્મ પાસમાં તે પકડાણા;
 જેણે માયાની કીધી ચારી, પામે દુઃખડાં તે બહુ ભારી. મોહ૦ ૧
 વિપના પ્યાલા પીધા તેણે, કરી માયાની સંગત જેણે;
 ભય ચંચલતા હર્ષ વિપાદે, મનડું કરતું વાદવિવાદે. મોહ૦ ૨
 પ્રભુ ભજન પલવાર ન થાવે, ચાર દિશામાં મનડું ધાવે;
 દૃઢ્યે ધર્મની કાંઈ ન પ્રીતિ, સામે નહિ સજ્જનની રીતિ. મોહ૦ ૩
 ક્રોધે કપટ નિંદામાં પૂરા, હિંસા ચોરીમાં તે શરા;

૧૨૫

વિનય વિવેક વિચાર ન જાણે, રાત દીવસ

વહેતા અભિમાને. મોહ૦ ૪

જીડી વાટે જન ભરમાવે, દુર્જન શકતામાં તે કાવે;

દાન દયાની રીત ન રાખે, મુકિતનાં સુખતે નહિ આખે. મોહ૦ ૫

મનની મોજે દુનીયા મહાલે, નથી મરણું જાણે કોઈ કાલે;

કાલ ઝપટમાં પકડી પાડે, નાખે દુર્ગતિ દુઃખના ખાડે. મોહ૦ ૬

ચિંતામણિ નરભવને હારી, જન્મ મરણ પામે સંસારી;

બુદ્ધિસાગર આતમરાગી, થાવે મોહ માયાને ત્યાગી. મોહ૦ ૭

સાણુંદ.

૫૬.

૧૭૭

અદ્ભૂત તમાસા હમને દીડા, જ્ઞાનિ જન મન

મીડારે. આ અજબ તમાસા૦

ક્રીડી કુંજર ગળતી દેખી, હંસી મનમાં રેવેરે. આ૦ ૧

માખી ચાલે પર્વત હાલે, અધો આરશી દેખેરે. આ૦ ૨

વાદળ વરશ્યું ચાતક તરશ્યું, લુલો હર્ષે દોડેરે. આ૦ ૩

મુંગો ગાવે ટુંટ બજવે, શીતલ અગ્નિ થાવેરે. આ૦ ૪

સિંહ શશાના ભયથી હાયો, વાનર નાણું પરખેરે. આ૦ ૫

ક્રીડીએ જલધિ આખો પીધો, ઋષક સર્પને ગળતોરે. આ૦ ૬

બુદ્ધિસાગર ઘટમાં શોધો, રાત્રે સુરજ ઝળહતોરે. આ૦ ૭

સાણુંદ.

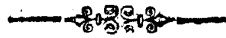
૧૨૬

૫૬.

૧૭૮

સુણો સત્યોપાય શિવપન્થનેરે, બિનવાણી કથે સુખકાર. સુ.
 અસ્તિતાસ્તિ મુદ્રાંકિત દ્રવ્ય છેરે, સહુ સાપેક્ષતા નિર્ધાર. સુ.૧
 સ્યાદ્વાદ વચન છે ધર્મનુરે, ઉત્સર્ગ અને અપવાદ; સુણો
 વ્યવહાર નિશ્ચયનય સાધનારે, એકાન્તે તહીં જ્યાં વાદ. સુ. ૨
 નયસપ્તપ્રરૂપિત આતમારે, નયસપ્ત ગ્રહીત જ્યાં ધર્મ; સુ.
 જ્ઞાનદર્શન ચારિત્રની સેવનારે, જેથી નાસે અનાદિનાંકર્મ. સુ.૩
 નવતત્વોપદેશ જ્યાં ભાખીયેરે, કહ્યા સત્ય નિશ્ચેપાચાર; સુ.
 ભંગી સપ્ત સંક્ષેપમાં સમાયછેરે, જ્યાં સર્વ વચનનો સાર. સુ.૪
 દ્રવ્યક્ષેત્રને કાલભાવ વસ્તુમારે, જ્યાં સમ્યગ લહે અવતાર; સુ.
 જ્ઞાન ક્રિયા સાધનથી સાધીએરે, સાધ્ય સિદ્ધિ લહે સુખકાર. સુ.૫
 ઉપાદાન નિમિત્તથી સાધનારે, પચહેતુથી કાર્ય સધાય; સુ.
 હોવે કાલાનુસારે સાધનારે, યતિ શ્રાદ્ધ માર્ગ વર્તાય. સુ. ૬
 ગુરુ મુખથી ઉપદેશ સુણો ધર્મનેરે, દ્રવ્યભાવે દ્વિધાજ્યાંધર્મ. સુ.
 લહે બુદ્ધિસાગર શુદ્ધ ધ્યાનથીરે, સત્ય શાશ્વત

સિદ્ધનાં શર્મ. સુણો ૭
 સાષ્ટક.

૫૬.

૧૭૯

૫૬. દુઃખી તું હીકરી મારી-એ રાગે.
 ચેતન ચેતો હવે પ્યારા, વચન માનો જરૂર મારા;
 મુસાફર તું જગતમાં છે, સમજલે સત્ય શામાં છે. જ
 દેખાતું તે તહીં તારૂં, થશે દિન એક તે ન્યારૂં;
 પુલી ફેગટ હરખાયા, બુઠી માયા અને કાયા. જે

૧૨૭

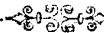
ફેગટ માની શું પુલે છે, મોહાબિંધમાં શું કુલે છે;	
ભજલે સત્ય જિન દેવા, ખરા તે શાંતિના મેવા.	૩
ફના એક દીવ સહુ હોશે, અરે તું આંખથી નેશે;	
સદાતું ધ્યાનમાં જાગી, અન્તરનો થા બહુ રાગી.	૪
સજલે સાથ શિવ જવા, વ્રહીલે ધર્મની નાવા;	
બુદ્ધિસુખ શાંતિનો બેલી, ચેતીલે બાજ છે છેલી.	૫

સાણંદ.

૫૬.

૧૮૦

દેખો અન્તરમાં આતમારે, સુખ શાન્તિનું ધામ. સુખં દેખોં	
પ્રેમે કરો તસ પૂજનારે, જેનું કડું છે નામ. દેખોં ૧	
આત્માભિમુખતા ઝીલ્યેરે, ત્યાગો પુદ્ગલ આશ. ત્યાગોં દેં	
જ્ઞાનિ ગુરૂ જ્ઞાન આપશેરે, કરો સંગ સુવાસ. દેખોં ૨	
ભૂદયા માયાના તોરમાંરે, જીવ પોતાનું ભાન. જીવં દેખોં	
જ્ઞાન વિના શું ગોડડીરે, માન વિના શું દાન. માનં દેખોં ૩	
અરિહંત વાણી સાંભળોરે, રમો આતમરામ. રમોં દેખોં	
બુદ્ધિસાગર ગુરૂ સંગથીરે, સરે સવળારે કામ. સરેં દેખોં ૪	

૫૬.

૧૮૧

અંધારે અથડાણોરે, માયામાં ભૂલી;	
લાલચથી લથડાણોરે, માયામાં ભૂલી.	
આવી માન્ય ભવમાં કરવાતું તેં વિચાર્યું,	
પણ જતું પડે અણધાર્યુંરે. માયામાંં	

૧૨૮

કોણ તારૂં ભવમાં વિચારો વાત વહેલી,
 વખત વહે છે છેલ્લીરે. માયામાં ૧
 જણે તું તો મરવું નથી છે કોઈ કાળે,
 પણ ઝપટે મૃત્યુ અકાળેરે માયા ૦
 જણે છે જગમાં મારા જેવો નથી સમજેલો;
 પણ કાલ ઝપટશે પહેલોરે. માયા ૦ ૨
 જન્મ્યા તેને જવું જરૂર ચિત ધારો;
 દેશ તુમારો ન્યારોરે. માયા ૦
 સાચો આતમરાયા ગુરૂ કૃપાથી પામી;
 થાને તસ વિશ્રામીરે. માયામાં ૦ ૩
 ફેગટ વખતશું ગાળો, ભરવો પટે ઉચાળો;
 તજરે જગમાં ભાળોરે. માયા ૦
 આતમ પ્રીતિ સાચી રહેજે સદા ત્યાં માચી;
 બુદ્ધિસાગર રાચીરે. માયામાં ૦ ૪

૫૬.

૧૮૨

સાચો અન્તર સ્વામિ આતમ હીલમાં ધ્યાવજેરે,
 મોડહું અલખ જગાવી નિર્ભયપદ ઝટ પાવજેરે સાચો ૦ ૧
 મુખનો દરિયો ગુણથી ભરિયો, યોગી આતમ ધ્યાને વડીયો;
 અન્તર હીલમાં પ્રેમથણી પધરાવજેરે. સાચો ૦ ૨
 પ્રકિત કરજે પ્રસુતી ભાવે, નિજગુણ કર્ત્તા આપ સ્વભાવે;
 મોતાને તું ક્ષાયિક ભાવે સમાવજેરે. સાચો ૦ ૩
 ઝટપટ જઝાળોને ત્યાગી, સત્ય જ્ઞાનથી થાતું રાગી;
 બુદ્ધિસાગર અંતર આતમ ગાવજેરે. સાચો ૦ ૪

૧૨૯

૫૬

૧૮૩

દુનીઆમાં ફેગટ પુલ્યોરે, જીવલડા જે તું ;
ડહાપણના દરિએ કુલ્યોરે, જીવલડા જે તું .

જ્યાં ત્યાં માફ માફ કરીને તું તો મહાલ્યો,
દુર્ગતિ મારગ તે ઝાલ્યોરે. જીવલડાં ૧

વનસ્પતિના લવમાં છેદાયો ખહુ ભેદાયો,
ત્યાં દુઃખ અનંતુ પાયોરે. જીવલડાં

વિગલેંદ્રિના લવમાં વેઠ્યાં દુઃખો તે ભારી,
અજ્ઞાનાવસ્થા ધારીરે. જીવલડાં ૨

ભિખારીના લવમાં તે લીખ ખહુ માઠી,
માયા મમતા નહિ ત્યાગીરે, જીવલડાં

પશુ પક્ષીના લવમાં વિવેકને વિસાર્યો,
ધર્મ ન દંદયે ધાર્યોરે. જીવલડાં ૩

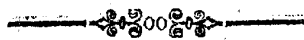
લક્ષ્મી મળતાં લોભી પાખંડનો પૂજરી,
ચેતનતા ભૂલ્યો તારીરે. જીવલડાં

હિંસા જીવ ચોરી અહંકારમાં અથડાયો,
માયામાં પછડાયોરે. જીવલડાં ૪

અદેખાઇથી નિન્દા કરી જનોની પાપી,
પ્રભુ આણા ઉથાપીરે. જીવલડાં

સમજીને સત્ય વાણી કરો ન પાછી પાની,
ધુલ્લિસાગરની વાણીરે. જીવલડાં ૫

સાણું દ.

૧૩૦

॥ અથ અનુભવ બંધનશી લિખ્યતે: ॥

દુહા.

૧૮૪

- સદ્ગુરૂપદ પંકજ નમી પૂજ્ય સ્તુત્ય હિતકાર,
આત્મધર્મ પ્રગટાવવા મિત્ર મહા અવતાર. ૧
- સ્વપર વિવેચન વસ્તુનું આણી કરો વિવેક,
ઉપાદેય શુદ્ધાત્મનો ખરો ધર્મ છે એક. ૨
- જાણ્યું આત્મસ્વરૂપ તો જાણ્યા સર્વ પદાર્થ,
આત્મ તત્વના જ્ઞાનથી અન્ય નહીં પરમાર્થ. ૩
- સૂક્ષ્મજ્ઞાન જે આત્મનું કાપે કર્માનંત,
જગ જાણે તો શું થયું આવે નહિ ભવાંત. ૪
- ચરણ કરણ તપજ્વલ સહુ, આત્મબોધ વિણ કૈક,
આત્મજ્ઞાન પરમાર્થને વીરલા સમજે લોક. ૫
- બાહ્યજ્ઞાનથી લોકમાં માનપૂજ તો થાય,
શ્રોતા વક્તા બાહ્યના બાહ્યદૃષ્ટિ પાય. ૬
- પુન્યમ ગતિ દાતાર છે, સત્યજ અનુભવ જ્ઞાન,
અન્તર દૃષ્ટિ જગતાં હોવે અનુભવ ભાન. ૭
- અન્તર દૃષ્ટિ ચેતના ત્યાગે પુદ્ગલ સંગ,
આત્મસ્વરૂપે રમણતા સમતો ગંગ તરંગ. ૮
- આત્માનુભવ યોગથી ઝળકે આતમજ્યોત,
સ્થિરોપયોગે ધ્યાનથી અન્તરમાં ઉદોત. ૯
- આત્મયોગી જે સુખ લહે હોય ન તે સુખ ધ્યાંય,
ઇન્દ્રાદિક પદવી લહે તોપણ દુઃખની છાંય. ૧૦
- જે પામ્યા તે ત્યાં રમ્યા ભૂલ્યા પુદ્ગલ ભાન,
સુખ સંગે રંગે રમે પ્રાપ્તિ શિવકર સ્થાન. ૧૧

૧૩૧

- મન ચચ્છતા ત્યાં મટે દર્શન સ્પર્શન યોગ,
ભોગી થઈ ત્યાં ભોગવે અનંત સુખનો ભોગ. ૧૨
- જડ પુદ્ગલના ભોગને જાણ્યા મનમાં રોગ,
શાતાશાતાવેદની ટળીયા તેના શોગ. ૧૩
- વિનાશિક પુદ્ગલ સહુ તનધન મન્દિર પેખ,
અવિનાશી છે આત્મનો ધર્મજ્ઞ જ્ઞાને લેખ. ૧૪
- પુદ્ગલ પ્રપંચ કારમા ત્યાં શું સુખની આશ,
પર આશાથી પ્રાણિયા થાવે જગના દાસ. ૧૫
- અન્તરાત્મા ધ્યાનથી સેવો સત્ય સદાય,
શક્તિ અનંતિ જોડની, સ્મરતાં શિવસુખ થાય. ૧૬
- સ્મરતાં આત્મસ્વરૂપમાં પામે યોગી સુખ,
પર પુદ્ગલમાં જે રમે પામે તે મન દુઃખ. ૧૭
- મન વચ કાયા ભિન્ન છે આત્મતત્ત્વ સુખકાર,
રત્નત્રયીતું ધામ છે શુદ્ધરૂપ નિરધાર. ૧૮
- શુદ્ધરૂપ પરમાત્મા સંતાથી પરખાય,
સેવો ધ્યાવો આત્મા વ્યક્તિ ભાવે થાય. ૧૯
- પ્રેમ ભક્તિ વિશ્વાસથી સેવો આતમ દેવ,
આતમ તે પરમાતમા ક્રીજે તેની સેવ. ૨૦
- શુદ્ધરૂપમાં ચેતના રમતી રહે નિશક્તિ,
તો પ્રગટે સુખ સંતતિ પરપુદ્ગલથી ભિન્ન. ૨૧
- આત્મસ્વભાવે રમણતા સત્ય ચરણ અવધાર,
ગુણ સ્થાનક આરોહવા પર પરિણિતિ નિવાર. ૨૨
- પરપરિણતિના નાશથી સ્થિરતા ઘટમાં થાય,
અખણ્ડ ચિન્મય ચેતના, શુદ્ધરૂપતા પાય. ૨૩

સારસાર સહુ ગ્રન્થનું સમ્યક્ ચેતન જ્ઞાન, ચેત્યા તેમાં જે રમ્યા પામ્યા શાશ્વત સ્થાન.	૨૪
અનુભવજ્ઞાને ઝાળખે જ્ઞાની શિવપુર પન્થ, નિશ્ચય ચરણે તે રમ્યા સત્ય થયા નિર્ગ્રન્થ.	૨૫
ભોગ પંકમાં લેપતા જ્ઞાની કબુ ન પાય, જલપંકજવત્ ભિન્ન તે અન્તર માંહિ સદાય.	૨૬
અન્તર વૃત્તિ આતમા ઔદયિક ભાવે ભોગ, ભોગવતાં પણ યોગિને ટાળે ભવભય રોગ.	૨૭
બાહ્યચરણ ચારિત્રમાં એકાન્તે નહિ ધર્મ, આત્મજ્ઞાન વિના કદી ટળે ન આઠે કર્મ.	૨૮
અન્તરનું ચારિત્ર તે ચક્ષુ થયી ન જણાય, દૃશ્ય વસ્તુ પુદ્ગલ સદા ચેતો આતમરાય.	૨૯
અદ્ય સમયમાં સાધીએ આત્મતત્વ સુખકાર, લહો ભવિ શુદ્ધાત્મને પરમ તત્વ અવતાર.	૩૦
સિદ્ધા સિદ્ધે સિદ્ધશે કરી કર્મનો અંત, તે સહુ આતમ જાણીને ધમ ભાષે ભગવન્ત.	૩૧
આત્મિક શુદ્ધ સ્વભાવના ઉપયોગે છે ધર્મ, બુદ્ધયજ્ઞિધ સુખ શાંતિથી પામે શાશ્વતશર્મ.	૩૨
અનુભવ બત્રિશી કહી ગામ પોરદિન એક, વિચરી આતમ દેશમાં પામી સાચી ટક.	૩૩

ॐ અર્હશાંતિઃ ૩

શ્રી સંખેશ્વર પ્રાર્થનાથાય નમઃ

ઓધવજી સન્દેશો કહેજો શ્યામને-એ રાગ.

૫૬.

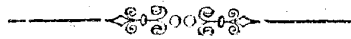
૧૮૫

- ચાર દીવસનું ચાંદરણું સંસારનું,
બાજીગરની બાજી જેવું ફેકજો;
લક્ષ્મી સત્તાથી છાકયો શું માનવી,
પાછળ અન્તે પડશે તારી પોકજો. ચાર૦ ૧
- છેલ છખીલા મોજી થઈ જે મહાલતા,
વેશ્યા સંગત કરતા દારૂ પાનજો,
ચરમાં જુતાં ગર્વ ધરીને ધાલતા,
ઘોઠી ધાલ્યા ચાલ્યા કંઈ મશાણજો. ચાર૦ ૨
- મરડી ચૂછે ચમચમ કરતા ચાલતા,
મગરૂરીમાં બોલે કડવા બોલજો;
રામ રમીગ્યા પરરમણીના રાગમાં,
પાપ પુણ્યનો થાશે અન્તે તોલજો. ચાર૦ ૩
- ખાતે હાથે જે ન ઉડાડે કાગડો,
કૃપણ એવા અન્તે ચાલ્યા જાયજો;
દાન પુણ્ય કરશે તે આવે સાથમાં,
અન્તે પામર પાપ કરી પસ્તાયજો. ચાર૦ ૪
- બણી ઠણીને દર્પણમાં શું દેખતો,
મુખ છાયા મિષે મૃત્યુ દેખાયજો;
એવું બણી ચેતો ચેતન ચિત્તમાં,

૧૩૪

હાથે તે સાથે પરભવમાં થાયજો. આર૦ ૫
 ડહાપણ તારૂં ધૂળમાં મળશે જીવડા,
 કરજે દીલમાં દેવગુરૂ વિશ્વાસજો;
 બુદ્ધિસાગર ધર્મ જગતમાં સાર છે,
 ધર્મ ધ્યાનથી હોવે શિવ પુર વાસજો. આર૦ ૬

સાણંદ.

વૈદર્ભાવનમાં વલવલે—એ રાગ.

૫૬.

૧૮૬

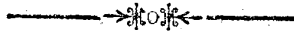
ચેતી લેતું પ્રાણિયા, આઠ્યો અવસર જય;
 સ્વારથિયા સંસારમાં, હેતે શું હરખાય. ચેતી૦ ૧
 જન્મ જરા મરણાદિકે, સાચો નહિ સ્થિર વાસ;
 આધિવ્યાધિ ઉપાધિથી, ભવમાં નહીં સુખ વાસ. ચેતી૦ ૨
 રામા રૂપમાં રાચીને, જોયું નહીં નિજ રૂપ;
 ફેગટ દુનીઆ કંદમાં, સહેતો વિષમી ધૂપ. ચેતી૦ ૩
 માત પિતા ભાઈ દીકરા, દારાદિક પરિવાર;
 મરતાં સાથ ન આવશે, મિથ્યા સહુ સંસાર. ચેતી૦ ૪
 ચિંતામણિસમ દોહીલો, પાઠ્યો મનુ અવતાર;
 અવસર આવો નહીં મળે, તાર આતમતાર. ચેતી૦ ૫
 જેવી સંધ્યા વાદળી, ક્ષણમાં વિણશી જય;
 કાચકુંભ કાચા કારમી, દેખી શું હરખાય. ચેતી૦ ૬

૧૩૫

માયા મમતા પરિહરી, ભજે શ્રી ભગવાન;
 કરવું હોય તે કીર્ત્તિ, તપજ્ઞપ પૂજા દાન. ચેતીં ૭
 કેઈક વાલ્યા ઘોરમાં, બાલ્યા કેઈ મશાણુ;
 આંખમીંચાએ શૂન્યતા, પડતા રહેશે પ્રાણુ. ચેતીં ૮
 વૈરાગ્યે મનવાળીને, ચાલો શિવપુર વાટ;
 બુદ્ધિસાગર માંડજે, ધર્મ રત્નનું હાટ. ચેતીં ૯

સાણું ૬.

શ્રી શાંતિ: ૩

શ્રી વીરભક્તિ, સ્તવન.

૧૮૭

વૈદર્ભી વનમાં વલવલે. એ રાગ.

વીર જીનેશ્વર વંદના, હોજે વારંવાર;
 લળી લળી વિનવું પ્રેમથી, મારા પ્રાણાધાર. વીર જીનેશ્વરં ૧
 ભટકયો ભવમાં ભૂલથી, લેડયાં દુઃખ અપાર;
 જન્મ જરા મરણાદિકે, સ્થિરતા નાહિ લગાર. વીરં ૨
 પુણ્યે મનુભવ પામીયો, મળ્યા ત્રિભુવન નાથ;
 શરણુ શરણુ સાચું પ્રભું, ગલો સૈવક હાથ. વીરં ૩
 સાચી સેવા સ્વામિની, બીજું આંખપંખાણ;
 તુજ દર્શન રાચી રહું, મેઘ ચાતક બાણ. વીરં ૪
 બાણકના બહુ દોષને, ટાળે તાત કૃપાણ;
 ત્રાતા મારા છે સદા, દોષો ટાળો દયાણ. વીરં ૫

બાળક મોની આગળે, બોલે મનની વાત;	
તુમ આગળ મુજ વિનતિ, મોનો એ અવદાત.	વીર૦ ૧
તારો બાપજી બાળને, સરશે સઘળાં કાજ;	
સેવકને નહિ તારતાં, જશે આપની લાજ.	વીર૦ ૭
ચંદન બાળા બાકુલે, લીધું શિવપુર રાજ;	
અપરાધી કેઈ તારીઆ, કરજો સેવક સાજ.	વીર ૦૮
શરણાંગત મુજ સાહિબા, સાચો તુજ વિશ્વાસ;	
ચરણ કમળની સેવના, પુરે સઘળી આશ.	વીર૦ ૯
વીર વીર હૃદયે વસો, શરણું સાચું એક;	
બુદ્ધિસાગર બાળને, વીર ભક્તિની ટેક.	વીર૦ ૧૦
	સાણુંદ.

શ્રી વીર સ્તવન.

ઓધવજી સંદેશો કહેશો સ્યામને. એ રાગ.

પરમ કૃપાળુ પુરૂષોત્તમ પરમાતમા.
 વીર જીનેશ્વર ત્રિશલા નંદન દેવજો,
 સિદ્ધ બુદ્ધ ત્રાતા જ્ઞાતા સંહુ વસ્તુના;
 પરમ ભક્તિથી પ્રેમે કરૂં હું સેવ જો. પરમ કૃપાળુ૦ ૧
 ક્ષાયિક ભાવે પામ્યા સિદ્ધિ સ્થાનને.
 સેવક ભમતો દુઃખદારી સંસારજો,
 આપ અરૂપી સેવકરૂપી કર્મથી;
 નિર્મોહી તુમ સેવક મોહી ધારજો. પરમ કૃપાળુ૦ ૨

૧૩૭

કામાદિક શત્રુ જીત્યા તે ધ્યાનથી.

પીડે કામાદિક સેવકનું ચિત્તને,
આશા તૃષ્ણા વારી આપ સ્વભાવથી;

આશા તૃષ્ણા દુઃખ દેછે મુજ નિત્યને. પરમ કૃપાળુ ૩

પર પુદ્ગલમાં મનડું માફ મહાલતું.

બંધાણી સંસારે સુખની આશને,

કરૂણા સિંધુ કરૂણામૃતથી સિંચને;

હરશે હામે જીનજી તારો દાસને. પરમ કૃપાળુ ૪

ધન કીર્તિમાં મમતા ભાવે માચીઓ.

પ્રેમી મનડું પ્રમદા દેખી થાયને,

જાણો જીનજી એ સહુ દુઃખની વારતા;

દીન દયાળુ દર્શાવો ઉપાયને. પરમ કૃપાળુ ૫

ચિત્તની ચંચળતાનું ઔષધ આપને.

થાપો સ્વામિ સેવક માથે હાથને,

શાન્તો ભય સેવકને સ્વામી સાહ્યથી;

માથે ગાળે ત્રણ ભુવનના નાથને. પરમ કૃપાળુ ૬

સાચી વિનતિ સેવકની એ સાંભળી.

ને ને કરૂણા દૃષ્ટિથી સુખદાયને,

બુદ્ધિસાગર અવસર પાકર તારને;

પ્રણમું પ્રેમે નિશ દિન તારા પાયને. પરમ કૃપાળુ ૭

૧૩૮

કક્કાવલિ.

૧૮૮

- કપટી કપટી શું કરોછો, કપટ ન જાણે કોય,
કર્મની સાથે કપટ કરોતો, સાચા કપટી સોય;
સુણજે વાત હમારી લોક, શાને મનમાં પુલો ફેક. ૧
- ખાખી ખાખી શું કહો છો, સહુની થારો ખાખ;
સાચા ખાખી અંતરના જે, જાણે માયા રાખ. સુણજે૦ ૨
- ગાંડો ગાંડો શું કહો છો, ગાંડા સહુ કહેવાય;
ભેદ છેદ આતમના જ્ઞાને, સમજી તેહ ગણાય. સુણજે. ૩
- ધારી ધારી શું કહો છો, ધારી સમતા લેખ;
સમતા સ્વાદે સુખી આ સતો અંતરમાં તે પેખ. સુણજે. ૪
- ચાકર ચાકર શું કહો છો, ચાકર નર ને નાર;
કરે ચાકરી પરમાતમની, સાચો ચાકર ધાર. સુણજે૦ ૫
- છાનું છાનું શું કહો છો, છાનું સંત્ય ને કયાંય
માયાથી છાનો છે આતમ, શાને મન હરખાય. સુણજે૦ ૬
- જતિ જતિ શું કહો છો, જત ન જાત ન કોય;
જન્મીને જન્મે નહીં જે જનં, જતિ તેની જોય. સુણજે૦ ૭
- ઝાઝ ઝાઝ ઇમ શું કહો છો, સાચું નહિં છે ઝાઝ;
દેહ ઝાઝ પરગટ પેખો આ, પાખો શિવપુર રાજ. સુણજે૦ ૮
- ટેં ટેં ટેં ટેં શું કરો છો, ટળવળતા સહુ જય;
સ્થિરતા આતમમાં જેની છે, ટેં ટેં તસ નહિ થાય. સુણજે૦ ૯
- ઠોઠ ઠોઠ એમ શું કહો છો, સહુને એ છે છાપ;
અંતરમાં પરમાતમ પરખે, નહિ તે ઠોઠ અપાપ. સુણજે૦ ૧૦

ડાહ્યા ડાહ્યા શું કહો છો, ડાહ્યા ગાંડા સર્વ;
 નિલેંપી નિર્મોહી ડાહ્યા, કદી ન કરતા ગર્વ. સુણુજ્જો ૧૧
 ઢઢો ઢઢો શું કહો છો, સહુ ઢઢો શિરદાર;
 ભૂદ્યા મોહ માયામાં જે જન, સાચા ઢઢો ધાર. સુણુજ્જો ૧૨
 ઢોલ ઢોલ એમ શું કહો છો, સહુ છે પુટયા ઢોલ;
 ઢમ ઢમ વાગી ઢોલ કહે છે, સહુની વર્તે પોલ. સુણુજ્જો ૧૩
 અભિમાનના તોરે પુલે, છે તે સાચા ઢોલ;
 જેના હીલમાં વાત ન ટકતી, બોલે નિંદા બોલ. સુણુજ્જો ૧૪
 ઢમ ઢમ વાગી ઢોલ કહે છે, અન્તર દૃષ્ટિ ખોલ;
 ઢોલ પોલના જેવી દુનિયા, કરજ તેનો તોલ. સુણુજ્જો ૧૫
 ઢુંઢી ઢુંઢી ઢુંઢો સઘણુ, ઢુઢવું હોય તે ઢુંડ;
 અંધારે અજવાણુ ઘેરું, એ અંતરનું ગૂઢ. સુણુજ્જો ૧૬
 તારૂં તારૂં શું કરે છે, ફેગટ લે અવતાર;
 નહિ છે તારૂં ચેતન ચેતો, પોતાને તું તાર. સુણુજ્જો ૧૭
 સ્થાવર સ્થાવર શું કહે છે, જગમાં તું છે સ્થિર;
 સ્થિરતા સેવો સાચી સમજ, પામો ભવજલ તીર. સુણુજ્જો ૧૮
 દાતા દાતા શું કહો છો, દાતા જગના દાસ;
 દાન કરે અન્તરના ગુણુનું, છોડી સઘણી આશ. સુણુજ્જો ૧૯
 ધર્મી ધર્મી શું કહો છો, ધર્મી સહુ કહેવાય;
 વસ્તુ સ્વભાવે આતમ ધર્મે, વીરલા સમજે ભાય. સુણુજ્જો ૨૦
 નાગો નાગો શું કહો છો, નાગા જન્મે સર્વ;
 નાગો નગુરા જનને સેવે, કરતો હીલમાં ગર્વ. સુણુજ્જો ૨૧
 નક્કટ નક્કટ શું કહો છો, નક્કટનો નહીં પાર.
 સમજ ધર્મને પાપ કરે તે, સાચો નક્કટ ધાર. સુણુજ્જો ૨૨

નિર્મલ નિર્મલ શું કહો છો, નિર્મલ કોઈ કહેવાય;
 કૂડ કપટથી ન્યારો વર્તે, સુમતિ સંગ સદાય. સુણુને૦ ૨૩
 ન્યાયી ન્યાયી શું કહો છો, ન્યાયીમાં અન્યાય;
 પરમાતમને પ્રેમે પરખે, ભેદ દૃષ્ટિથી ન્યાય, સુણુને૦ ૨૪
 નીચ નીચ તું શું કહે છે, નીચા સંત સદાય;
 જુઓ તાડ છે ઊંચાં કેવાં, પર્વત જે પેખાય. સુણુને૦ ૨૫
 નીચ ઊંચનો ન્યાય જુખાને, જુઠ સત્ય આચાર;
 નીચા ઊંચા કુળથી માને, તે જગનો વ્યવહાર. સુણુને૦ ૨૬
 પ્રેમી પ્રેમી શું કહો છો, પ્રેમ પછી છે દુઃખ;
 સુખ વર્તે છે પ્રેમે દીલમાં, ભાગે સઘળી ભૂખ. સુણુને૦ ૨૭
 પામર પામર શું કહો છો, પામરના શિરદાર;
 આશા દાસીના જે વશમાં, તે પામર નર નાર. સુણુને૦ ૨૮
 પંડિત પંડિત શું કહો છો, પંડિત પરખે સાર;
 પરભાવે રમતો જે રહેવે, ફેકટ તમ અવતાર. સુણુને૦ ૨૯
 પાલ પાલ શું કહો છો, પાલ પોતે પેખ;
 અન્તર ગુણુનું દાન કરે નહીં, સાચો પાલલેખ. સુણુને૦ ૩૦
 પુલણ પુલણ શું કહો છો, મન કૂલે કૂલાય;
 કૂલે નહિ જેતું મન ફેદે, કૂલણ નહીં કહેવાય. સુણુને૦ ૩૧
 બળીયો બળીયો શું કહો છો, બળીયા ગયા મશાણ;
 રાવણ પાંડવ કૌરવ યોદ્ધા, રથાં નહીં નીશાન. સુણુને૦ ૩૨
 ભૂડો ભૂડો શું કહો છો, ભૂડયા તેતો ભૂડ;
 પ્રભુ ભજનમાં ભાવજ વર્તે, તે ભવ જલધિ યુંડ. સુણુને૦ ૩૩
 ભૂડ્યો ભૂડ્યો શું કહો છો, ભૂડ્યા ભણીને વેદ;
 જ્ઞાની ધ્યાની તપી જપીને, માયા આપે ખેદ. સુણુને૦ ૩૪

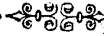
ભટકયા ભટકયા શું કહો છો, ભટકે રણનું રોઝ;
 ભટકયા નહીં તેજગમાં ભેગી, ક્રીધી આતમ ખોજ. સુણ્ણે૦૩૫
 ભોળા ભોળા શું કહો છો, ભોળા જન ભરમાય;
 પર સ્વભાવે જે જન રમતા, ભોળા તેહ ગણાય. સુણ્ણે૦ ૩૬
 યાચક યાચક શું કહો છો, યાચક ઈંદ્ર ગણાય;
 પર પુદ્ગલ લીખની આશામાં, સહુ દુનિયા ભટકાય. સુ૦ ૩૭
 યાચક સાચા આતમ ધનને, યાચે તેહ ગણાય;
 જ્ઞાની ધ્યાની યોગી સાધુ, ધન ધન યાચક રાય. સુણ્ણે૦૩૮
 રામા રામા શું કહો છો, રામા ભવનું ઋણ;
 રામા રાગે રામ ન મળશે, અંતેધૂલંધૂલ. સુણ્ણે૦ ૩૯
 રામ રામ જપતાં જે જગે, હોવે જન તે રામ;
 આતમ તે પરમાતમ રૂપે, સાચા જાણે રામ. સુણ્ણે૦ ૪૦
 રાગી રાગી શું કહો છો, જુકા જગના રાગ;
 આતમ રાગે જે રંગાયા, ધન ધન તે સૌભાગ્ય. સુણ્ણે૦ ૪૧
 લાલચ લાલચ શું કરો છો, લાલચનો નહિ અન્ત;
 લાલચ ત્યાગી રાગી જગમાં શોભે સાચા સંત. સુણ્ણે૦ ૪૨
 વૈરી વૈરી શું કહો છો, વૈરી આપોઆપ;
 વૈર સમાવે સમતા આવે, નાસે સહુ સન્તાપ. સુણ્ણે૦ ૪૩
 વેશ્યા વેશ્યા શું કરોછો, કુમતિ વેશ્યા દીલ;
 વિકાર વેશ્યા વૈર ઝેરને, ક્ષણમાં આતમ પીલ. સુણ્ણે૦ ૪૪
 શાંતિ શાંતિ સહુ કહે છે, શાંતિ જાણે ડાય;
 શાંતિ જગની બ્રાન્તિ હરતી, કષ્ટનું દુઃખડાં હોય. સુણ્ણે૦ ૪૫
 સેવા સેવા શું કરો છો, સેવા કરતા સર્વ;
 પરમાતમ ગુરૂ જનની સેવા, ટાળે સઘળા ગર્વ. સુણ્ણે૦ ૪૬

સાધુ સાધુ શું કહો છો, સાધુ સાધે ધર્મ;
 પન્થ મહાવ્રત પ્રેમે પાળે, ટાળે આઠે કર્મ. સુણુને૦ ૪૭
 સાયું સાયું શું કહો છો, સાયું આતમ સુખ;
 પરમાં સુખની આશા રાખે, પામે ભવનાં દુઃખ. સુણુને૦ ૪૮
 હાર્યા હાર્યા શું કહો છો, હાર્યા કામે વીર;
 રાગાદિકને છુટ્યા જગમાં, તીર્થંકર મહાવીર. સુણુને૦ ૪૯
 જ્ઞાની જ્ઞાની શું કહો છો, જ્ઞાની ગોથાં ખાય;
 રાગ દ્વેષને છુટે જેજન, જ્ઞાની તેહ ગણાય. સુણુને૦ ૫૦
 આવ્યા આવ્યા શું કહો છો, આવ્યા આલ્યા જાય;
 ત્રણ લોકમાં કીર્તિ જેની, આવ્યા તે સુખદાય. સુણુને૦ ૫૧
 બેડા બેડા શું કહો છો, બેડા ઉઠે ભ્રાત;
 બેડા ક્ષાયિક ભાવે સિદ્ધા, ધન તેના અવદાત. સુણુને૦ ૫૨
 ઉડ્યા ઉડ્યા શું કહો છો, જેને ઉઠે જીવ;
 ઉડ્યા આતમ ભાવે સંતો, જાણી જીવને શીવ. સુણુને૦ ૫૩
 જેગી જેગી શું કહો છો, જેગી સાધે જેગ;
 અલખ ખલકમાં સમ્યા સમજી, ભોગવતાનહિભોગ સુણુ ૦ ૫૪
 જૂઠું જૂઠું શું કહો છો, જૂઠી જગ ઝંઝાળ;
 જૂઠામાં મારૂ જે માને, તે જન જગમાં બાળ. સુણુને૦ ૫૫
 ભક્તિ ભક્તિ સેવા સમજન, ભક્તિ સુખતું ઝૂળ;
 દેવગુરૂની ભક્તિ વીણતે, કિરિયા જાણે ધૂળ. સુણુને૦ ૫૬
 મંગલ મંગલ જિનવર આપે, ગણુને સહુ નવકાર;
 ચૌદ પૂર્વમાં મંગલ મોહું, ઉતરશો ભવપાર. સુણુને૦ ૫૭
 ગુર્જર દેશે સાણુંદ ગામે, ઓગણિશ ત્રેસઠ સાલ;
 અષાઠ મુદી સાતમે સાંજે, સ્તવના મંગલ માલ;

૧૪૩

સમજી ગણજો શ્રીનવકાર, તેથી ઉતરશો ભવપાર. ૫૮
 ભણુશે ગણુશે જે જન ભાવે, તેહ લહે સુખસાર,
 બુદ્ધિસાગર અવસર પાકર, ધર્મ હૃદયમાં ધાર;
 સમજી ગણજો શ્રીનવકાર, તેથી ઉતરશો ભવપાર. ૫૯

સાષ્ટ'દ.

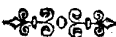

સદ્ગુરુ સ્તુતિ પદ.

૧૮૯

સદ્ગુરુની શિક્ષા સારીરે, વિચારી જોજો,
 તારે નરને નારીરે, વિચારી જોજો;
 ગુરુ જ્ઞાનિની સેવા, સાચા છે સુખના મેવા,
 ગુરુ સમજવે દોવારે, વિચારી જોજો. સદ્ગુરુ ૧
 ગુરુની સાચી વાણી, શિવપુરની છે નિશાની;
 તરશ્યાને જેમ પાણીરે, વિચારી જોજો. સદ્ગુરુ ૨
 માથે ગુરુજી ગાજે, તેની શોભાતો છાજે;
 તેથી કુમતિ લાજેરે, વિચારી જોજો. સદ્ગુરુ ૩
 ગુરુની ભકિત પ્રીતિ, નાસે છે તેથી લીતી;
 એ ઉત્તમ જનની રીતિરે, વિચારી જોજો. સદ્ગુરુ ૪
 ગુરુગમની ખલીહારી, જગમાંહિ ઉપકારી;
 સદ્ગુરુની વાતો ન્યારીરે, વિચારી જોજો; સદ્ગુરુ ૫
 બુદ્ધિસાગર દીવો, સદ્ગુરુ ચિરંજીવો;
 ગુરુ વચનામૃત પીવોરે, સદ્ગુરુ ૬

સાષ્ટ'દ.

૧૪૬

ઓધવજી સંદેશો કહેજો સ્યામને-એ રાગ.

॥ સમાવિષદ ॥

૧૬૦

અન્તરના અલખેલા સાહિબ શીજશે,
ત્યારે મારાં સઘળાં કારજ સિદ્ધજો;
અષ્ટ સિદ્ધિ ઘટમાં પ્રગટે છે ધ્યાનથી,
દાન ગુણેનું પોતાને પરસિદ્ધજો. અન્તર૦ ૧

યમ નિયમ આસનને પ્રાણાયામથી,
શરીર શુદ્ધિ થાશે ચિત્ત પવિત્રજો;
પદ્માસન સિદ્ધાસન વાળી ખેસજો,
સુષુમ્ણા બ્રેદક આસનની રીતજો. અન્તર૦ ૨

પ્રત્યાહારે ચિત્તની સ્થિરતા સંપજો,
ધારણાથી ધારો અન્તર દેવજો;
ધ્યાનભેદ સમજીને ધ્યાને ધ્યાઇએ,
અન્તર આતમ પરમાતમની સેવજો. અન્તર૦ ૩

નિર્વિકલ્પ સમાવિષ્ટે સંપજો,
સુખનો દરિયો ગુણથી ભરીયો પૂરજો;
અલખ દશાની અવિચલ રટના લાગતાં,
નિર્મલ નિરખે નયણે આતમ નૂરજો. અન્તર૦ ૪

સહજ સમાવિષ્ટો મોટી મનમાં માનીએ,
વળજો એની વાટે બહેલા વીરજો;
ડગે મેરૂપણ ચિત્ત ચંચલતા નવી હુવે,
ધ્યાન દશા એવી વર્તેલો ધીરજો. અન્તર૦ ૫

અનેકાન્ત દષ્ટિથી આતમ ઓળખી,

૧૪૫

પૂજો ધ્યાવો ગાવો શ્રી ભગવાનજો;
 નિર્નામી પણ અનેક નામો એહનાં,
 ૫૬ દર્શનમાં સહુ ધ્યાવે છે ધ્યાનજો. અંતર ૦ ૬
 સાતતયોથી સ્વરૂપ સમજો આત્મનું,
 સાપેક્ષે ૫૬ દર્શન આત્મ સમાયજો;
 સ્યાદ્વાદ સત્તાથી પૂરણ પામીએ,
 ભેદભાવ ઝગડો ત્યારે, દૂર થાયજો. અંતર ૦ ૭
 અંતર સ્વામી સમજ્યા વિણ શું સેવના,
 શ્રદ્ધા ભકિત પ્રીતિથી પરખાયજો;
 શબ્દ સૃષ્ટિ વિકલ્પ શમ્યા નિજ શુદ્ધમાં,
 બુદ્ધિસાગર અન્તર્યામી ગાયજો. અંતર ૦ ૮
 શાંતિ: ૩

સાણંદ.

ઓધવજી સંદેશો કહેજો સ્યામને-એ રાગ.

૫૬.

૧૯૧

સહુ શકિતના સ્વામી આત્મ માહરા,
 તારો મહિમા દીઠો અપર પારજો;
 કેવલ જ્ઞાને જાણે લોકાલોકને,
 ધ્યાતા પણ તું ધ્યેય સ્વરૂપી ધારજો. સંહુ ૦ ૧
 કુમતિ સર્જે રમતાં આ સંસારમાં,
 પામી દુઃખો ભટકયો વારંવારજો;

ગુરૂ પ્રતાપે શુદ્ધ સ્વરૂપ નીહાળતાં,
 ધન્ય દીવસને ધન્ય ઘડી અવતારજો. સહુ૦ ૨
 અમત્કાર વિદ્યા લખિંધનું સ્થાન તું,
 ગુરૂ ગમ યુક્તિ લક્ષિત અર્પે સર્વજો;
 પૂજા લક્ષિત ધ્યાનાશ્રય છે આતમા,
 તત્ત્વજ્ઞાનથી નાસે મિથ્યા ગર્વજો. સહુ૦ ૩
 ચેતન શક્તિ ચેતન ભાવે દેખીએ,
 જડની શક્તિ જડ સ્વભાવે જાણુજો;
 અનંત સુખનું સ્થાનક આતમ જાણીએ,
 અનુભવયોગે પ્રગટે તેનું ભાનજો. સહુ૦ ૪
 અખણ્ડ ઉપયોગે તું ઘટમાં જગજો,
 દુઃખમય જાણી સઘજો આ સંસારજો;
 વકતા ધ્યાતા ક્યેય તત્ત્વની ઐક્યતા,
 દ્રવ્યાર્થિક નયથી મનમાં નિર્ધારજો. સહુ૦ ૫
 આતમ કર્તા કર્મ કરણ પણ આતમા,
 સંપ્રદાનને અપાદાન પણ એહજો;
 અધિકરણ પણ આતમને અવલોકીએ,
 પર્યાયાર્થિક નયથી હોવે તેહજો. સહુ૦ ૬
 સમજ સાત નયોથી આતમ સ્વરૂપને,
 ઠાજો મિથ્યા વિષય વાસના રાગજો;
 બુદ્ધિસાગર અવસર પામી ચેતજો,
 અંતરથી કરજો સહુ માયા ત્યાગજો. સહુ૦ ૭

શ્રી શાંતિઃ ૩

સાણંદ.

૧૪૭

ઓધવજી સન્દેશો કહેજો શ્યામને-એ રાગ.

આત્મપદ.

૧૯૨

જ્ઞાનાનન્દી તત્ત્વસ્વરૂપી આત્મા,
 અન્તર્યામી પુરૂષોત્તમ ભગવાન્જો;
 બ્રહ્મા વિષ્ણુ શંકરને ગોપાળજી,
 અનેક નામે શોભે તું ગુણવાન્જો. જ્ઞાનાનન્દી ૧

અન્તર દૃષ્ટિ દર્શન કીજો આત્મતું,
 નાસે તેથી ભવભય બ્રાન્તિ ભર્મજો;
 સગુણ નિર્ગુણ આત્મ તું સાપેક્ષથી,
 અનેકાન્ત સ્વભાવી તારો ધર્મજો. જ્ઞાનાનન્દી ૨

લ્હારી ભક્તિ સ્થિરતા શાન્તિ આપતી,
 સ્વપર પ્રકાશક નિરાધાર નિર્ધારજો;
 સંયમ યુષ્પે પૂજો આત્મરાયને,
 તેથી પામે ભવસાગરનો પારજો. જ્ઞાના ૩

રાગદ્વેષથી બહિરાતપદ બળીને,
 કરજો તેનો જ્ઞાન દૃષ્ટિથી નાશજો;
 સ્થિરોપયોગે ભગો તત્ત્વ સ્વરૂપમાં,
 અસંખ્ય પ્રદેશે ક્ષાયીકલાવે વાસજો. જ્ઞાના ૪

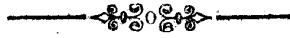
સામગ્રી પામીને આત્મ ચેતજો,
 મોહમાયાનો કરજો નહિ વિશ્વાસજો;
 વિષય વિકારો વિષની પેઠે બળુજો,
 પરપુદ્ગલની છોડી દેજો આશજો. જ્ઞાના ૫

૧૪૮

અંખણ્ડ અવિનાશીની વાટે ચાલજો,
 ષડ્દર્શનમાં સહુજન તુજને ગાયજો;
 બુદ્ધિસાગર આવિભાવ જગાવવા
 સત્સંગમ ઉદ્યમ કરજો હિતલાયજો. જ્ઞાનાં ૬

ૐશાંતિ, શાંતિ: શાંતિ:

સાણુંદ.

ઓધવજી સન્દેશો કહેજો શ્યામને.—એ રાગ.

૧૯૩

ચિદાનંદ ચેતનજી વહેલો જગજો,
 ભરનિદ્રામાં આયુ' નિષ્કૂળ જાયજો;
 ઊઘે ઉઘણુ ચેરો છુ'ટે ચેતજો,
 વૈરણુ નિદ્રાવશથી દુઃખડાં થાયજો. ચિદાનંદ૦ ૧
 કાલે અનાદિ ઉઠ્યો મિથ્યા રાત્રિમાં,
 પરસ્વભાવે લેતો શ્વાસો શ્વાસજો;
 સર્વ વિદ્યાતક નિદ્રા દુઃખની ખાણુ છે,
 શુ' કરવો ત્યાં સુખબુદ્ધિ વિશ્વાસજો. ચિદાનંદ૦ ૨
 ભવિતવ્યતા યોગે સદ્ગુરૂ સંગથી,
 જગતાં ઘટ દેખ્યો અનુભવ ભાણુજો;
 સ્વતઃ પ્રકાશી જળકી જ્યોતિ આત્મની,
 ઉઠ્યો ચેતન આળસ છાંડી જાણુજો, ચિદાનંદ૦ ૩

૧૪૯

સુખની ધારા પ્રગટી સહજ સમાવિથી,
શર્યા વિકલ્પો પામી સ્થિરતા ઘોધજો;
વિષય વાસના આશા તૃષ્ણા પૂજના,
નાહા દોષો મોહમાયાને ક્રોધજો. ચિદાનંદ૦ ૪

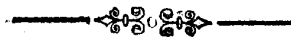
અનુભવ યોગે તાળી લાગી ધ્યાનની,
બાહ્ય ભાવનું ભૂલાયું સહુ ભાનજો;
આતમ રાગે રંગાણી છે ચેતના,
સેવે ઘટમાં શુદ્ધ બુદ્ધ ભગવાનજો. ચિદાનંદ૦ ૫

શ્વાસો શ્વાસે સમરો શાંત કૃપાળુને,
કરશે કર્ણા પ્યારો આપો આપજો;
હરતાં કરતાં ખાતાં પીતાં પહેરતાં
ધંધો કરતાં સુરતાની છે છાપજો. ચિદાનંદ૦ ૬

દેહી પણ વિદેહી પોતે એકલો,
ન્યારો અંતરથી કરતો સહુ કામજો;
ક્ષયોપશમ ઉપશમ ભાવે છે સાધના,
દેશે દર્શન દીન દયાળુ રામજો. ચિદાનંદ૦ ૭

સેવો ધ્યાવો બુઝો આતમરામને,
એનાથી સમજે છે જીવો સર્વજો;
જીવ શિવનો ભેદભાવ ઝઘડો યજ્યો,
બુદ્ધિસાગર નાહો મિથ્યા ગર્વજો. ચિદાનંદ૦ ૮

સાણંદ.

૧૫૦

ઓધવજી સંદેશો કહેજો સ્યામને—એ રાગ.

૫૬.

૧૯૪

સ્વામીને સેવક તું પ્યારા આતમા,
 અવ્યાપક પણ જ્ઞાને વ્યાપક સર્વજો;
 અવિનાશી પણ અનિત્ય તું પર્યાયથી,
 તુજને જણ્યાં નાહો મિથ્યા ગર્વજો. સ્વામીને૦ ૧
 આતમ ભાવે માયા અસતી જણીએ,
 જડ સ્વભાવે છતી માયાને પેખજો;
 સંગ્રહની સત્તાથી એકજ આતમા,
 અનેક વ્યક્તિ ભાવે આતમ દેખજો. સ્વામીને૦ ૨
 નાક વિના શોભે નહિ મુખ સંસરમાં,
 નર વિના શોભે નહીં જેવી જનજો;
 મીઠા વીણુ ભોજનની શોભા જેહવી.
 જ્ઞાન વિના આતમનું એણું જણુજો. સ્વામીને૦ ૩
 જ્ઞાન વિના સાધો શું આતમ સાધના,
 આતમ જ્ઞાને ટળશે કર્મ વિકારજો,
 બુદ્ધિસાગર અવસર પામી ચેતીએ,
 સદ્ગથોને સંત સંગમ આધારજો. સ્વામીને૦ ૪

સાણુંદ.

૧૫૧

જીવ જાણે મારે મરવું નથીજો,
જેમ પીપગાના પાનને ખરવું નથીજો.—એ રાગ.

૫૬.

૧૯૫

જીવ આઠ્યો અવસર આ જય છેરે,
શીદ માયામાં ગોથાં ખાય છેરે;
શાને જન્મ્યો જોને તું જીવડારે.
દેખ ઓલાઇ જશે દીવડારે. જીવડાં ૧

માની મોટાઇ માનવ મહાલતોરે,
અણુધારે દિવસ થશે ચાલતોરે. જીવ૦

શું પુલ્યો ફરે છે સંસારમાંરે,
મળ્યો માનવ લવ નહીં હારમાંરે. જીવડાં ૨

નામ ડામ નિશાની રહે નહીંરે,
તાડ આયુષ એજે જશે વહીરે. જીવ૦

મીઠી વાણી બોલતાં ન આવડીરે,
બોલે કડવી વાણી જેવી ફાવડીરે. જીવડાં ૩

ઘંટીમાં દળાશે દેખતાંરે,
કાળ ઘંટી પીલાઇશ પેખતાંરે. જીવ૦

કર પ્રભુની ભક્તિ જ્ઞાન ધ્યાનથીરે,
ચિત્તવાળી જુઠા અભિમાનથીરે. જીવડાં ૪

ચેત કોઇ ન કહેવા આવશેરે,
મારૂં મારૂં કરી દુઃખ પાવશેરે, જીવ૦

કર પ્રભુ ભજન શ્વાસો શ્વાસથીરે;
વદે બુદ્ધિસાગર વિશ્વાસથીરે. જીવડાં ૫

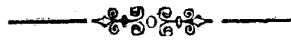
સાચુંઠ.

ભજન.

૧૮૬

(પદ્મપ્રભુ પ્રાણુસે પ્યારા-એ રાગ.)

જગતના ખેલ છે ખોટા કદી નહીં થાય મનમોટા. જગ૦ ૧
 સદા છે દુઃખ માયામાં, સદાસુખ ધ્યાન છાયામાં;
 પ્રભુનું નામ સુખ આપે, પ્રભુતું નામ દુઃખ કાપે. જગ૦ ૨
 પ્રભુ ભક્તિ ન જો થારો, તદા દિન દિન દુઃખ થારો;
 જીલલડી ગા જીનેશ્વરને, દ્વદય તું દેવને ધરને. જગ૦ ૩
 મુઆ જે મોજમાં માતા, તર્યા જે દેવને ગાતા;
 જગતમાં જન્મ ધાર્યો તે, ભજન વિણ જન્મ હાર્યોતે. જગ૦ ૪
 છેવટની આંખ મીંચારો, તદા તું ખૂબ પસ્તારો;
 હજી છે હાથમાં ખાજી, કરી લે આત્મને રાજી. જગ૦ ૫
 ગાદી ઘોડા ગમ્મત ગાડી, સુંદર શય્યા અને લાડી;
 મજેલા ભોગ એ જશે, પાછળથી કોઈ તે ખારો. જગ૦ ૬
 ગણી તું કૈક દુનિયાને, પ્રભુના ભવ્ય ગુણ ગાને;
 બુદ્ધજિંધ સંતનો સંગી, ગ્રહે તે સુખ ગુણ રંગી. જગ૦ ૮
 ગોધાવી.

ભજન.

૧૮૭

ચેતતો ચેતાવું તનેરે પામર પ્રાણી-એ રાગ.

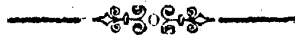
શાને તું કરે છે માયરે, નાહક પ્રાણી;
 મરડી મૂછોને ચાલે, મગફરી માંહિ મહાલે,

૧૫૩

જવું પડે હાથ ડાલેરે, નાહક.	૧
પ્રભુ નામ નહિ લીધું, સંતને ન દાન દીધું;	
કપટ વિષ પ્રેમે પીધુંરે.	નાહક૦ ૨
બ્રાંતિમાં ભૂલી ભારી, આખી ઉમ્મર હારી;	
થાશે કોણ ગતી તારીરે.	નાહક૦ ૩
ખોદે તે પડે છે પહેલો, પરના પુરામાં ઘેલો;	
મનમાં રહીને મેલોરે.	નાહક૦ ૪
ખીજનું દેખીને સારું, મનમાં લાગે નડારું;	
ભડું થાશે કેમ તારૂરે.	નાહક૦ ૫
કપટથી કાણું થાશે, ધાર મન વિશ્વાસે;	
પોતે તું તો છેતરાશેરે.	નાહક૦ ૬
કપટ કળાને ત્યાગી, સદ્ગુરૂ શીખ માગી;	
બુદ્ધિસાગર ઘટ જગીરે.	નાહક૦ ૭

શ્રીશાન્તિ: ૩

ગોધાત્રી.

ચેતાહું ચેતી લેજેરે—એ રાગ.

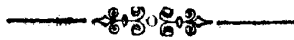
૫૬

૧૯૮

જવડા પ્રભુ ભજવેરે, અવસર આંચો એજે જશે;
 પ્રભુ ભજતાં દામ ન બેસે, કોટિ કર્મ કપાશે. જવડા૦ ૧
 દુઃખ દાવાનળ ભવમાં ભમતાં, સુખ નીપજે નહીં સારું;

૧૫૪

મોહ માયા ક્રોધે સપડાતાં, ભાગ્ય બગડશે તારું. જીવડાં ૨
 જીડી દુનિયાની બાજમાં, મકલાઈ શું મહાલો;
 કાળ પકડશે પલમાં આવી, સાચો મારગ ઝાલો. જીવડાં ૩
 વજ પેટીમાં પેસો તો પણ, મરણ કદી નહિ ચૂકે;
 બુદ્ધિસાગર અવસર રૂડો, ચતુર થઈ શું ચુકે. જીવડાં ૪
 ગોધાવી.

ચેતાબું ચેતી લેનેરે—એ રાગ.

૫૬.

૧૯૯

ગાફલ ગર્વ કરીનેરે, મનમાં મોટાઈથી પુલ્કયો;
 પ્રભુ ભલ્યાવિણ પાપ કર્મથી ભવસાગરમાં ડુલ્કયો. ગાફલ ૧
 દગા પ્રપંચો પાપ કરીને, લક્ષ્મી ભેગી ધીધી;
 પરભવનું પસ્તાતું થાતાં, ખાશે ઘાઈક રૂઢિ. ગાફલ ૨
 હું પંચાતી ડાહયો ડમરો, હું વપતિ અધિકારી;
 હુંહું કરતાં શ્વાસ ખસ્યાથી, ગતિ પકડશે ન્યારી. ગાફલ ૩
 હુંમાં માયા હુંમાં જાયા, હુંના જગ પડછાયા;
 હુંને મારું ચૂકી દેતાં, સંતો સુખ બહુ પાયા. ગાફલ ૪
 કાઠી કલ્પના કરો માનવી, કોઈ ન આવે સાથે;
 બુદ્ધિસાગર ચેત્યા તે નર, જેને સદ્ગુરૂ માથે. ગાફલ ૫.

સાષ્ટંઠ.

૧૫૫

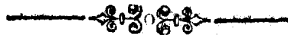
અરે જીવ શીદને કલ્પના કરે—એ રાગ.

૫૬

૨૦૦

સુખ દુઃખ આવે સહુના શીરે, ભોગવ્યા વિણ તે કષ્ટુ ન ટળે,
 કોટિ જમન્નાં કરેલ પાપો, અવસર આવે ક્ષે,
 ધીરજ હારી શોક કરીને, શીદને જીવડા બળે. ભોગવ્યાં ૧
 સીતા સતિ દ્રોપદી દમયંતી, વનવાસે ટળવળે;
 સુખ દુઃખ ભોગો આવે અણીપેરે, જેમ ગજેન્દ્ર કાંકું ગળે. ભોગ ૨
 કલંક અડયાં છે મહા સતીયોને, નામે મંગલ કરે;
 શ્રીવીર પ્રભુના કાને ખીસા, ઠોકયા ગોપે અરે. ભોગવ્યાં ૩
 જરા કુમારને હાથે મરણુ, થયું કૃષ્ણનું અરે;
 દુઃખ આવ્યા જ્યારે વીરપ્રભુને, સ્હાય કોઈ નહિ કરે. ભોગ ૪
 કર્યાં કર્મ ભોગવવાં સહુને, કોઈનું કાંઈ ન વળે;
 સુખ દુઃખમાં સમભાવ કરે તે, મુક્તિપુરીમાં ભળે. ભોગ ૫
 ચંદ્ર સુરજ જેવા પણ જગમાં, દેખો નજરે કરે,
 બુદ્ધિસાગર સમતા સેવે, રાગ દ્વેષ નહી છળે;
 જ્ઞાનિને સુખડાં, ઈણુ વિધ મળે. ભોગવ્યાં ૬

સાણુંદ.

પદમ પ્રભુ પ્રાણસેં ધ્યારા—એ રાગ.

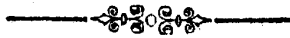
૫૬

૨૦૧

અમોને તમો સમા જાતિ અમોને તમો સમા જ્ઞાતિ. અમોને ૦૧
 પશુ પાંખી અમારાં છે, અમારાં તે તમારાં છે;

૨૫૬

નહિ કેા કોઈનું વૈરી, નહિ કા કોઈનું ઝેરી;
 સહુ જીવ મિત્ર મારા છે, મમત્વ ભાવ વિસાર્યા છે. અમોને૦ ૨
 જીવોને પ્રેમથી ભેટું, અમારે કંઈ નહિ છેટું;
 અમારે સર્વથી હજવું, અમારે સર્વથી મજવું. અમોને૦ ૩
 દયા ગંગા હૃદય ંહેતી, અમોને પ્રેમથી કહેતી;
 અમારામાં સંદા ઝીલે, અનંતા સુખ તસ દીલે. અમોને૦ ૪
 અમારી આંખમાં ચંદ્ર, અમારા નેત્રમાં ભદ્ર;
 જગત આ ભાસતું મોટું, જગત આ ભાસતું ખોટું અમો ૫
 અપેક્ષા જીનની સાચી, એકાંતે વાત છે કાચી;
 પુદ્ગલયજ્ઞિય જીનની સેવા, અમારે શુદ્ધ એ મેવા. અમોને૦ ૬
 સાભૂંદ.

ઓધવજી સંદેસો કહેજો શ્યામને: એ રાગ.

૫૬. વેપારી ઉપર.

૨૦૨

વ્યાપારી વ્યાપારે મનડું વાળજે,
 કરજે ઉત્તમ સદ્વસ્તુ વ્યાપારજે;
 કપટ કરીને છેતરજે સહુ કર્મને,
 છેતરવા નહિ જીવોને તલભારજે. વ્યાપારી૦ ૧
 વિવેક દૃષ્ટીથી સહુ વસ્તુ દેખજે,
 સુખકર સારી વસ્તુનો કર પ્યારજે;
 દાન દયા સંયમ શીયલંતે સત્યતા,
 સમતા આદિ વસ્તુનો સ્વીકારજે. વ્યાપારી૦ ૨

૩૫૭

સોદાગર સદ્ગુરુ સાચા માનજે,
 લોભાદિક ચોરોનો કરજે ખ્યાલજે;
 લાભ મળે તે સાચવજે ઉપયોગથી,
 અન્તર દૃષ્ટિને કરજે રખવાળજે. વ્યાપારી૦ ૩
 સ્યાદ્વાદ દૃષ્ટિનાં કરજે ત્રાજવાં,
 સહનસીલતા કાતર સારી રાખજે;
 ગજ રાખો વ્યાપારી આતમ જ્ઞાનનો,
 સ્થિરતા ગાદી બેસી સાચું ભાખજે. વ્યાપારી૦ ૪
 પ્રતિકમણ્ણાના રોજમેળથી દેખજે,
 દીવસમાં શુઃ મળીયો લાભા લાભજે;
 બાહ્ય લક્ષ્મીની ચંચલતાને વારજે,
 જલનું બિન્દુ પડિયું જેવું ડાલજે. વ્યાપારી૦ ૫
 દુઃખને પણ સુખ માની હિમ્મત ધારજે,
 પરપરિણુતિ વેશ્યાનો સંગ નિવારજે;
 ક્ષાયિક ભાવે દાનાદિક ગુણુ લાભથી,
 જન્મે જરાનાં દુઃખ નાસે નિર્ધારજે. વ્યાપારી૦ ૬
 માયાના વ્યાપારો ત્યાગી જ્ઞાનથી,
 અન્તરના વ્યાપારે ધરજે ધ્યાનજે;
 બુદ્ધિસાગર અનંત સુખડાં સમ્પજે;
 આતમ થાવે સિદ્ધ બુદ્ધ ભગવાનજે. વ્યાપારી૦ ૭

ૐ શાંતિ: શાંતિ: શાંતિ:

સાણુંદ.

૧૫૮

ચેતાશુ' ચેતીલેનેરે—એ રાગ.

॥ ૫૬ ॥

૨૦૩

જીવલડા જરૂર જીવુરે ફેગટ માયામાં શું ફસીયો,
 મરણ તણો લય મોટો માથે કોઈ ન આવે સાથે;
 હસતાં હરશે કાળ ઝપટમાં કહ્યું ત્રિભુવન નાથે. જીવ૦ ૧

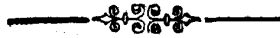
વૈદુ કરજો સૈદું કરજો કરજો લટપટ ચાળા,
 આડા અવળી બાથભરી પણ ભરવા પડે ઉચાળા. જીવ૦ ૨

ડાહ્યા ડમરા પર પંચાતે કરજો કજીયા વાતે,
 કાળ કાળીઓ હરશે લાતે જશો ખાણું ખાતે. જીવ૦ ૩

ચારી ચુગલી નિંદા ક્રીધી પરને ગાળો દીધી,
 મનમાં પાપ કરીને ભારી નરક વાટ ઝટ લીધી. જીવ૦ ૪

પ્રભુ ભજને ભુલી ભોળા દુનિયામાં ક્યાં દોડે,
 બુદ્ધિસાગર માયા પથરે સીદને માથું ફેડે. જીવ૦ ૫

સાષ્ટાંદ.

દ્વારકાંના વાસીરે અવસરીએ વહેલા આવજોરેજી—એ રાગ.

મહાવીર સ્તવન.

૨૦૪

ત્રિશલાના જયારે મહાવીર સ્વાયે આવજોજી,
 નહી આવો તો થાશે સેવકના બેહાસ. ત્રિશલાના૦ ૧

દૈત્ય મહા મોહરે બહાલા લાગ્યો પીડવારે,
 દીધાં દુઃખ કહેતાં નાવે પાર. ત્રિશલાના૦ ૨

૧૫૯

કામને અજ્ઞાનેરે સત્તા નિજ વાપરીલ,
 ખાળે ક્રોધ ઘડીઘડી ક્ષણ માંહિ. ત્રિશલાના૦ ૩
 પન્થ પાખંડ જળેરે વીંટાયોછું વેગથીલ,
 વિકાર વિષધરની લાગીરે ચોટ. ત્રિશલાના૦ ૪
 પન્થમકાળ પુરેરે જમ જેવો બેસીયોલ,
 સુજે નહિ ધર્મ માર્ગની રીત. ત્રિશલાના૦ ૫
 ગાંડો ઘેલો ત્હારેરે સેવક ંહાલા માનીનેલ,
 તારો તારો ભવસાગરનીરે તીર. ત્રિશલાના૦ ૬
 ટળવળતો તારો ંહાલારે સેવક હાથ ઝાલીનેલ,
 નહી તારોતો જશે તમારીરે લાજ. ત્રિશલાના૦ ૭
 તુંહિ તુંહિ સમરે દુઃખીનો બેલી આવજેલ,
 શરણુ એક બુદ્ધિસાગરને છે તુજ. ત્રિશલાના૦ ૮
 સાષ્ટંદ.

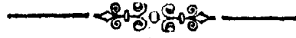
મહાવીર સ્તવન.

સોરઠ.

૨૦૫

ંહાલા ત્રિશલાનંદન વીર જીનેશ્વર તારજેરે,
 જાણી પુત્ર તુમારો વીનતડી અવધારજેરે. ંહાલા૦
 રમત ગમતમાં જીવન ગાણું, કામક્રોધથી તનકું ખાણું;
 ખ્યારા કરૂણામૃત સિંચનથી તાપ નિવારજે. ંહાલા૦ ૧
 જ્ઞાનવિના હૃદયે અંધારૂ, કરશે તુમવિણ કો મુજ સારૂ,
 મુખકર કામક્રોધ વિષયાદિક શત્રુ સંહારજેરે. ંહાલા૦ ૨
 ભકિત કરૂ ભાવે શિરસારે, વળવા મોક્ષ નગરની વારે,

ખાળક કહીને અંકે જન ખેસારજેરે. ઠહાલા૦ ૩
 પ્રેમવિના લુખીછે ભકિત, ગુણપર્યાયવિના જ્ઞેમ વ્યકિત,
 દીન દયાળુ અશુભ વૃત્તિ ઠારજેરે. ઠહાલા૦ ૪
 શરણુ એક તારૂં છે માયું, નિશદિન તુજ ભકિતથી રાયું,
 બુદ્ધિસાગર ખાળકને ઉગારજેરે. ઠહાલા૦ ૫
 સાણુંદ.

મરાઠી સાખી.

૨૦૬

માનવભવ પામી સુખકારી ચેતીલ્યો નરનારી,
 જન્મ જરાના દુઃખડાં ઠાળી પામો ધ્રુવકી તારી;
 પ્રભુ ધ્યાનેરે અજરામર થઈ ઠરશેા,
 ભવસાગર ઝટ તરશેા. પ્રભુ૦ ૧
 ખાગ કરાવ્યા મહેલ ચણાવ્યા ધમધમ ગાડી દોડે,
 જીવાનીમાં જીવતિ સંગે પરનારી મન જોડે. પ્રભુ૦ ૨
 ધન છુટે નહિ તન છુટે પણુ, કંજીસ ધર્મની વાટે,
 પાપકર્મમાં લક્ષ્મી ખર્ચે, ખેસી પાપી પાટે. પ્રભુ૦ ૩
 ધર્મને ઠોંગ કરીને માન્યો, આપ મતિથી ચાલ્યો,
 આયુષ્ય અવાધ પુરી થાતાં ઠાલો માલો હાલ્યો. પ્રભુ૦ ૪
 છેલ છખીલો થઈને ફરતો ઠમઠમ કરતો મ્હાલ્યો,
 ફક્કડ થઈને પુલી ફરતો, જમડે ઝડપી ઝાલ્યો. પ્રભુ૦ ૫
 જીવડા જાણી લેને જનને, પાપીને જન તારે,
 બુદ્ધિસાગર જન ભકિતથી, ઉતરો પેલી પારે. પ્રભુ૦ ૬
 સાણુંદ.

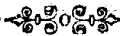
૧૬૨

રાગ મરાઠી સાખી.

૨૦૭

ભુલી ભવ ભ્રમણા ઝંઝાળે, ફેગટ આયુ ગાળો,
 માનો ધર મહેલોને મારા, પણ ભરશો ઉચાળો;
 અરે કયાંથીરે અક્કલ ઉંઘી સુઝી, કદી વન્ધ્યા ગાય નદુઝી. ૧
 કયું કજ્યા કંકાસો કરતા, આડા અવળા ફરતા,
 જન્મ્યા તેને મરતું માથે, મરવા જેવા ખરતા. અરે ૦ ૨
 કુટુંબ કળીલો મારો માની, સ્વારથમાં સપડાયો,
 નીતિ ત્યાગી અવગુણ રાગી, લક્ષ્મીથી લલચાયો. અરે ૦ ૩
 લોભે લક્ષણ સઘળાં ખોયાં, અભિમાન ધીજ ખોયાં,
 ધર્મવાત તલભાર રૂચે નહિ, કર્યાં કર્મ નહીં જોયાં. અરે ૦ ૪
 સાધુ દેખી છટકી જાતો, પાપીથી હરખાતો,
 નિંદા લવરી વૈર ઝેરની, કરતો નિશદ્દિન વાતો. અરે ૦ ૫
 ચેતી લેને પામર પ્રાણી, સદ્ગુરુ શરણું તારે,
 બુદ્ધિસાગર સત્સંગમથી ઉતરો પેલી પારે;
 લેજો દહાવોરે માનવ ભવનો પ્રાણી, અરે ૦ ૬

સાણુંદ.

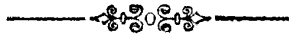
૫૬.

૨૦૮

મારૂ મારૂ તમે શું કરોરે, સ્વપ્ના જેવો સંસારરે,
 ઝાંઝવાના જલ જેહવો. સુખ નથી તલભારરે;
 પ્રેમે પ્રભુ ગુણ ગાઈએ, કર્યું સાથે થનારરે,
 ચેત્યા ચેતનને પામીયા, થયો જ્યજ્યકારરે. પ્રેમે પ્રભુ. ૬

પુલ્કયો ફેગટ શુ' ફંદમાંરે, પુલ્કે તેટલાં ફેકરે;
 ઠાઠમાઠે બંધાણી ઠાઠડી, પટે પાછળ પોકરે. પ્રેમેં ૨
 માયામાં મુંજી શુ' મરોરે બાળ મોટા મરનારે;
 મરનારાને રૂવે માનવી, રોનારાં જનારે. પ્રેમેં ૩
 સારૂ સારૂ જીવ શુ' કરેરે, નથી માયામાં સારરે;
 જેવા ધુમાડાના બાયકા, જેવો વેશ્યાની પ્યારરે. પ્રેમેં ૪
 રોક રોખડ શુ' મારતોરે, જેને કસાઇનાં ઠોરરે;
 જેવું જળોનું પુલકું, પુંડ જેવી છે મોરરે. પ્રેમેં ૫
 લાખચોરાશીમાં લખ્યોરે, વેઠયાં દુઃખ અપારરે;
 પુણ્યે માનવલવ પામીયો, હજી હાથે ન હોરરે. પ્રેમેં ૬
 કેઇક વલાણા ઘોરમાંરે, કેઇ બાજ્યા મસાણરે;
 જેનારાની ગતિ એહવી, જીવ જુઠું ન જણરે. પ્રેમેં ૭
 સદગુરૂ સેવા સાધનારે, ધરો ધર્મથી પ્યારરે;
 બુદ્ધિસાગર ગુરૂદેવનો, ખરો મોટો આધારરે. પ્રેમેં ૮

સાણંદ.

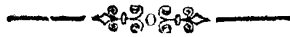
પદ.

૨૦૯

ભકિત કરો ભગવંતનીરે, મન લાવીને પ્યારરે,
 પ્રેમે પ્રભુપદ પૂજ્યે, તજી વિરૂવા વિકારરે;
 ભકિત જગતમાં દોહીલી, સહુ શાસ્ત્રનું સારરે,
 કટે કાટિ જન્મની કલપના, સુખ શાંતિનું દારરે. ભકિત૦ ૨

રણમાં ચઢ્યો વીર વેગથી કરે પાછો ન પાયરે,
 ગુણે ધડથી કપાતાં શીર તે, એવો ભકિતનો ન્યાયરે. ભકિત૦ ૨
 બળી જવાને ચાલતીરે, સતી હણે હરખાયરે;
 પડે તે સ્ત્રીમાં પ્રેમથી, ગુણ તેના ગવાયરે. ભકિત૦ ૩
 પપૈયો પિયુ પિયુ બોલતોરે કર્યો મેઘશું નેહરે,
 અન્ય પાણી નહી આભડે, પડે તોપણ દેહરે. ભકિત૦ ૪
 તન ધન જૂઠું જાણીનેરે, દીલ લાવીને રાગરે;
 સાચા સાહિબને આદરો, ધરી શ્રદ્ધા વૈરાગ્યરે. ભકિત૦ ૫
 કાયર થઈ નહી કંપીએરે, લડો કર્મની સાથરે;
 કરી કેશરીયાં જીતીએ, જાલો મુકિતનો હાથરે. ભકિત૦ ૬
 સ્હેલ રાધાવેધ સાધવેરે, પણ ભકિત મુશ્કેલરે,
 બુદ્ધિસાગર ગુરૂસંગથી, જોતાં લાગેછે સ્હેલરે. ભકિત૦ ૭

માણુંદ.

૫૬.

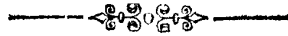
૨૨૦

રાગ જાનેટી.

(નાથકેસે ગજકો બંધ છોડાયો—એ રાગ.)

પરમપદ પરમાતમ ગુણ ગાતુ, પ્રેમે નિશ્ચિત ક્યાતુ. પરમ. ૧
 સાર શુદ્ધ સિદ્ધાંત સકળનું, આતમ તત્ત્વ પ્રકાશ્યું;
 ક્યાતા ક્યેય ક્યાન એકત્વે, સિદ્ધ સમું સુખ ભાસ્યું. પરમ. ૨
 આતમ પરમાતમ વિવેચન દુઃખ મમતા હરનારૂ;

- અન્તર્યામી સાખ પુરે છે, લાગ્યું તે મન પ્યારું. પરમ. ૩
- લક્ષિત ધ્યાન ઉપાસન યોગે, સાચો સાહિબ સેવું;
પુરણ તત્ત્વ સ્વરૂપે ખેલું, નિજશક્તિ નિજ દેવું. પરમ. ૪
- શુષ્ક જ્ઞાનથી કાજ ન સિદ્ધયું, રહેણીથી ઘટ રીયું;
અન્તર્યામિ સેવા સાધુ, ખળથી કાંઈ ન ખીલું. પરમ. ૫
- ક્ષયોપશમથી બાહ્યરમણતા, ભવમાંહિ ભટકાવે;
ક્ષયોપશમથી અન્તર રમતા, સમભાવે શિવ થાવે. પરમ. ૬
- ભુલુ ભાન જગતનું જ્યારે, જગે અનુભવ ત્યારે;
ક્ષાયિકભાવે સર્વ પ્રકાશક, ઉતરે પેલી પારે. પરમ. ૭
- અવિહડ રાગે મન રંગાણું, અવિહડ રટના લાગી;
બુદ્ધિસાગર ધ્યાન દશાથી, અન્તર્જ્યોતિ જગી. પરમ. ૮
- સાચુંદ.

॥ ૫૬ ॥

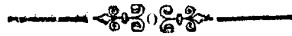
૨૧૨

(વૈદ્યરભી વનમાં વલવલે. એ રાગ.)

- જગીને જો તું જીવડા, કોણ છે તું શું કર્મ;
કયાંથી આંચો કયાં જવશે, સૂર્ષ સમજ્યો ન મર્મ. જગીને. ૧
- મિલકતમાં શું મોહીયો, જૂઠું જગનેરે જણ;
દેહી પણ નહીં દેહ છે, પરખો દેહ પ્રમાણ. જગીને. ૨
- કુડ કપટમાં કાઢતાં, ભૂંડા જીવતર ભાઈ;
અંતે એકીલો આતમા, સાચી ધર્મ સગાઈ. જગીને. ૩

મુંઝયો શું માયા માનીની, કદી ચૂકે ન કાળ;	જગીને. ૪
લાખ લાખોપતિ લોભમાં, બન્યા અંતે બેહાલ.	
અથડાતો શું આશમાં, આવે આશા ન અંત;	જગીને. ૫
ચતુર વિવેકી ચેતીને, સેવ સદ્ગુરુ સંત.	
કાચ કુંપ કાયા કારમી, ઠાલી મુકી દે ઠાડ;	જગીને. ૬
ભલ લે પ્રભુને ભાવથી, અરે પહોર તું આડ.	
જીવતર ચાલ્યું જાય છે, જેવું નદીઓતું નીર;	જગીને. ૭
ધર્મ ધરો ધરી ક્યાનને, વાટે વળજેરે વીર.	
આવ્યો અવસર આતમા, ભોળા ભૂલમ ભૂલ;	જગીને. ૮
બુદ્ધિસાગર મોહ બાલમાં, અંતે ધૂળની ધૂળ.	

સાણુંદ.

૫૬.

૨૨૨

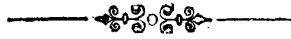
(ભૂલ્યો મન ભમરા તું ક્યાં ભમ્યો. એ રાગ.)

પામર પ્રાણી ન પારખે, આવ્યો હીરોરે હાથ;	પામર. ૧
કાપીઅરે કલ્પવૃક્ષને, ભરે બાવળીએ બાથ.	
રાસભ સાકર શું કરે, જેને વિષ્ટા શું રાગ;	પામર. ૨
દ્રાક્ષ ઢુંબને શું કરે, કાળો કપટીરે કામ.	
લાલચથી લલચાય છે, પ્રમદા દેખીરે પ્રેમ;	પામર. ૩
વિરૂપા વિષયમાં બહાલ છે, નથી નીતિ નેમ.	
દાન દેવામાં દીનતા, પ્રભુ પૂજ્યામાં પંગ;	

૧૪૬

શરો છે નિજ સ્વાર્થમાં, ઢાલ જેવા કુઠંગ. પામર. ૪
 આશાના આધીન છે, દયા દેવ ન દીલ;
 સદ્ગુરુ સંત ન સેવતો, જેવો વનનોરે ભિલ્લ. પામર. ૫
 કસ્તુરીમુગ ગંધને, લેવા મારેરે દોટ;
 કસ્તુરી છે નાભિમાં, જેની વર્તે ન ખોટ. પામર. ૬
 ભૂદયો પામર પ્રાણીયો, પ્રભુ પરખ્યા ન પ્રેમ;
 અંતરના અજ્ઞાનથી, હાર્યો હીરો નેમ. પામર. ૭
 સદ્ગુરુ શરણુ કર્યા વિના, જય જન્મભાશે ફેક;
 બુદ્ધિસાગર મોહ બાજમાં, કુલે દુનિયા ફેક. પામર. ૮

સાણુંદ.

૫૬.

૨૧૩

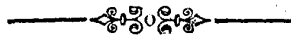
(વૈદરલીવનમાં વલવલે. એ રાગ.)

સેવો સદ્ગુરુ પ્રાણીયા, સંત સેવ્યાથી સુખ;
 કોટી જન્મની કલપના, ટળે કર્મનાં દુઃખ. સેવો ૦ ૧
 આદિત્યવાર ઉપાસીએ, રૂડા આતમરામ;
 સોમે સમતા શાંતિથી, કરિએ ધર્મનાં કામ; સેવો ૦ ૨
 શુદ્ધ બુદ્ધ પરમાતમા, બુધવારે સેવ;
 ગુરુવારે ગુણુ ગાઈએ, જય જય ગુરુદેવ; સેવો ૦ ૩
 શુક્રવાર સોહામણો, સુણો સૂત્ર સિદ્ધાંત;

૧૬૭

જગે જ્યોત્ષિ જ્ઞાનની, ટળે ભવની ભ્રાંત. સેવા૦ ૪
 શૂરા થઈએ જ્ઞાનમાં, કીજે સંતનો સાથ;
 શનિવારે શુભ આતમા, કીજે હીરો હાથ. સેવા૦ ૫
 કહેણી રહેણી રાખીએ, રટો આતમરાય;
 બુદ્ધિસાગર ભાવથી, લાગો સદ્ગુરૂ પાથ સેવા૦ ૬

સાણંદ.

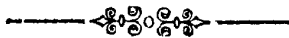
વૈદરલી વનમાં વલવલે. (એ રાગ)

પદ. સંત ઉપર.

૨૧૪

સંત સમાગમ દોહિલો, દોષો સહુ હરનાર;
 સુધરે ક્ષણમાં આતમા, પામો ભવજળ પાર. સંત૦ ૧
 નાખો અગ્નિમાં લાકડાં, તુરત ભસ્મ થનાર;
 સંત સમાગમ અગ્નિથી, બળે કર્મ વિકાર. સંત૦ ૨
 સ્વપ્ન દશા કોટિ વર્ષની, જગંતાં તે જય;
 ગંગાજળથી નિર્મળા, સદ્ગુરૂનો ન્યાય. સંત૦ ૩
 સ્પર્શમણિના સ્પર્શથી, લોહું સોનું થાય;
 રવિ ઉદ્દેશે જગમાં બુદ્ધિ, સર્વત્ર જણાય સંત૦ ૪
 ઈએજ ભમરી સંગથી, ભમરી પદપાય;
 બુદ્ધિસાગર સદ્ગુરૂ, સંગમ મહિમાય. સંત૦ ૫

સાણંદ.

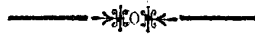

૧૬૮

૫૬.

૨૧૫

જયછે જયછે જયછેરે, આ જીવાની ચાલી જયછે;
 પાણીનો રેલો જલનિ ભરતી, આયુષ્ય ઘટતું થાયછેરે. આ જી૦ ૧
 આકાશે ચાલે વાદળીયો, જેવો વિજળી ચમકારછેરે. આ જી૦ ૨
 મનમાં જણે થાઉં છું મોટો, મનમકંચે મકલાયછેરે. આ જી૦ ૩
 રમણીક રામા તનધન દેખી, મૂરખમન ભરમાયરેછેરે. આ જી૦ ૪
 પુલી ફેરે ફૂલણુ પેઠે, રોકમાંહિ રગડાયછેરે. આ જી૦ ૫
 મનમાં જણે મારા સરખો, જગમાં નહીં જણાયછેરે. આ જી૦ ૬
 સટંપટ લટપટ ઝટમાં કરતો, જમના પાસ પકડાયછેરે. આ જી૦ ૭
 શું લેઈ આવ્યો શું લેઈ જઈશ, ફેગટ શું પુલાયછેરે. આ જી૦ ૮
 સદ્ગુરુ દેવને ધર્મ ભજલે, બુદ્ધિસાગર સુખ થાયછેરે. આ જી૦ ૯
 વિજયપુર.

સ્તવન.

૨૧૬

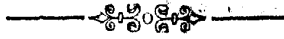
પ્રભુજી તારો બહાલો લાગે છે દેદાર—એ રાગ.

નમિ જીન ખાળ નમેછે આવાર, પાર ઉતારો, પાર ઉતારો;
 તારો તારો તારો તારો તારો પ્રભુજી આવાર. નમિ૦ ૧
 લાખ ચોરાશી જીવાયોનિ, ભટકયો વાર અનંત,
 પુણ્યે માનવ ભવપામીને, શરણુ ગ્રહ્યું ભગવંત;
 પાર ઉતારો પાર ઉતારો તારો તારો તારો તારો તારો. નમિ૦ ૨

૧૬૯

ચાર અતિશય જન્મ થકી છે, ઐંગલીશ દેવના કીધ,
 કેવળ પ્રગટે એકાદશ સહુ, ચોત્રીશ અતિશય સિદ્ધ;
 પાંત્રીશવાણી પાંત્રીશવાણી, સુણી સુણી સુણી સુણી સુણી,
 લહો ભવપાર, પારઉતારો, પાર ઉતારો તારો. નમિ૦ ૩
 ચંદને ચાહે ચાતક પક્ષી, બાળ ચાહે જેમ માય,
 તેમ પ્રભુ તુમ દર્શન ચાહુ, બુદ્ધિ કહે જનરાય;
 બાળઉગારો, બાળઉગારો, ધ્યારા ધ્યારા ધ્યારા ધ્યારા ધ્યારા.
 નમિ જનરાય નમિ૦ ૪

વિજયપુર.

સિદ્ધાચલ સ્તવન.

૨૧૭

(અખ તો પાર ભયે હમ સાધુ.)

શ્રી સિદ્ધાચલ નયણે નીરખી,
 સિદ્ધાચલ મુજરૂપ લહુરી;
 ભવ ભય ભ્રમણા પ્રાંતિ ભાગી,
 શત્રુજયગિરિ નામ ગ્રહુરી. શ્રી સિદ્ધાચલ. ૧
 કર્માષ્ટક શત્રુ ભય ભંજન,
 વિમલાચલ મનમાંહિ વસ્થેરી;
 હું તું ભેદ ભાવ દૂર જતાં,
 ધ્યાતાથી નહીં દૂર વસ્થેરી. શ્રી સિદ્ધાચલ. ૨

૧૭૦

સ્થિરપણે તું દૃઢયે ભાસ્યો,
તુજ દર્શનથી હર્ષ ભયોરી;
અજરામર દુઃખ વારક દર્શન,
કરતાં મોહ તે દૂર ગયોરી.

શ્રી સિદ્ધાચલ. ૩

સહુ તીરથનો નાયક તારક,
કર્મ નિવારક સિદ્ધ ખરોરી;
અજ અવિનાશી શુદ્ધ શિવંકર,
વિશ્વાનંદ શુભ નામ ધર્યોરી.

શ્રી સિદ્ધાચલ. ૪

અનહદ આનંદ દાયક નિર્મલ,
તુજ પરદેશો શાસ્ત્ર કહ્યારી;
જે દેખે તે તુજથી ન બુદ્ધો,
આપો આપ સ્વભાવ રહ્યારી.

શ્રી સિદ્ધાચલ. ૫

સ્થાવર તીરથ નિશ્ચય તું છે,
ત્રસ પ્રાણી તુજ દર્શ કરેલી;
સ્થાવર તીરથ પોતે કૌતુક,
સંગત તેહવું રૂપ ધરેરી.

શ્રી સિદ્ધાચલ. ૬

જંગમ તીરથ યુરૂ મુખ વાણી,
સુણતાં મહાતમ ચિત્ત ગ્રહોરી;
નિશઠ્ઠીન તુંહિ તુંહિ રટણ કર હું
મન મંદિરમાં તુંહિ રહ્યારી.

શ્રી સિદ્ધાચલ. ૭

તીરથ તીરથ કરતો ભટકયો,
પણુ નહી આતમ શાંત ભયોરી;

૧૭૧

મુક્તિરાજ શાશ્વત ગિરિ દેખી,
ભવદાવાનલ દૂર ગયોરી.

શ્રી સિદ્ધાચલ. ૮

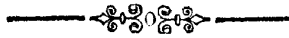
પાપી અભવી દૂર ભવી પ્રાણી,
દર્શન સ્પર્શન કપ્પુ ન કરેરી;
સહજનંદ તીરથ એકરશી,
ભવ પાથોધ ભવ્ય તરેરી.

શ્રી સિદ્ધાચલ. ૯

દ્રવ્ય ભાવથી તીરથ સમજ,
સેવો ભાવે ધ્યાન ધરીરી;
સિદ્ધાચલ આદીશ્વર પૂજ,
બુદ્ધિસાગર શાંતિ વરીરી.

શ્રી સિદ્ધાચલ. ૧૦

મહેસાણા.

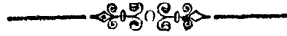
ગુહલી.

૨૧૮

જીરે પરવ પન્નુસણુ આવીયાં, તમે ધર્મ કરો નરનાર,
ગુરુવાણી સુણો એકચિત્તથી, જેથી પામે ભવજલપાર. જીરે ૧
દેવ દર્શન ટંક દો કીજીએ, પ્રભુ પૂજ કરીએ સાર,
પાપારંભનાં કામે ઠાળીએ, કરો ધર્મ તણો વ્યાપાર. જીરે. ૨
આઠ દીવસ પુણ્યે પામતાં, કરો શક્તિપણે ઉપવાસ,
શીલ પાળીએ શુભ ભાવથી, કદી જુઠું ન બોલીએ ખાસ. ૩
પડિક્કમણુ દો ટંકનું કરો, નહીં રમીએ કદી જુગાર,

વારંવાર પન્નુસણુ નહીં મળે, લહી માનવનો અવતાર. ૭૨. ૪
 જેવું કરશે તેવું પામશે, જણો આ સંસાર અસાર,
 જીવ એકલો આવ્યો એકલો, જશે પરલવમાં નિરધાર. ૭૨. ૫
 પાપ કર્મ કરી ધન મેળવ્યું, તેતો સાથન આવે લગાર,
 ચેત ચેત ચેતાવું જીવડા, તને સાન ન આવે લગાર. ૭૨. ૬
 ઘડી લાખ ટકાની વહી જશે, નહી મળશે ટાણું ગમાર,
 રૂડું પરમ પન્નુસણુ સેવતાં, બુદ્ધિસાગર જય જયકાર,
 સહુ સંઘમાં હર્ષ અપાર. ૭૨. ૭

મહસાણા.

૫૬. શામળીયાની પાવડી. એ રાગ.

૨૧૯

દેખો દેહદેરાસર માંહિ પરમદેવ આતમા,
 વન્દો વન્દોરે ભવિક, સુખણુ ઉઠી પરભાતમાં;
 દેહદેરાસર દીપતુરે, તીર્ઠ્ઠી લોક મળર,
 લોકાકાશની પેઢે તેનો, વર્તે છે આકાર. ૫૨મ૦ ૧

મતિશ્રુત દોઆંખે કરીરે, દેખો સમકિત દ્વાર;
 પેસંતાં તેમાં ભલારે, દીઠા દેવ જયકાર ૫૨મ૦ ૨

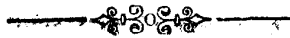
બે કર જોડી વન્દીએરે, વીર્યોક્ષાસ વધંત;
 અષ્ટ પ્રકારી પૂજનારે, ક્રીજે મન એકંત. ૫૨મ૦ ૩

ઉપશમજલ કલશે ભરીરે, પ્રેમે કરો પખાલ,
 અકિન્ન્યનતા કેશરેરે, પુજો પરમ દયાલ. ૫૨મ૦ ૪

૧૭૩

ઉદ્દાસીનતા પુષ્પનીરે, ગુંથી માળ ચઢાવ;
 ક્યાન ધૂપ પ્રગટાવીનેરે, મોહ અશુચિ હઠાવ. પરમ૦ ૫
 જ્ઞાનદીપ પ્રગટાવીએરે, હોવે મહા ઉદ્ધોત;
 સંયમના શુદ્ધ સ્વસ્તિકેરે, મળશે જ્યોતિમાં જ્યોત. ૫૦ ૬
 અનુભવ રસ નૈવેદ્યથીરે, પામો સુખ અનન્ત;
 શિવકલે પુજન શેવનારે, જે કરશે તે મહન્ત. પરમ૦ ૭
 રૂપાર્પી સ્વરૂપથીરે, શક્તિ અનન્ત સદાય;
 વૈખરીથી ગાવતારે, વચન અગોચર થાય. પરમ૦ ૮
 પુષ્પાલમ્બન જાણીએરે, સૂત્રસિદ્ધ સુખકાર;
 જિનપ્રતિમા જિનવર સમીરે, પુજે ધરી વ્યવહાર. પર૦ ૯
 નિમિત કારણ સેવતારે, ઉપાદાન શુદ્ધ થાય;
 નયસાપેક્ષે માનતારે, જિનશાસન જયકાર. પરમ૦ ૧૦
 ઉપાદાન સમરે યદારે, આપૌઆપ પુજાય;
 બુધિસાગર સુખ લહેરે, ચિદાનન્દ ગુણુગાય. પરમ૦ ૧૧
 ॐ શાન્તિઃ શાન્તિઃ શાન્તિઃ

મહેસાણા.

૫૬.

૨૨૦

ભગા કલેજે છંદ ગુણકારે-એ રાગ.

ભયા અનુભવ રંગ મજાકારે, ઉસડી બાત ન બચને થાતી;
 વીરરસનો તો અનુભવ જાણે, મદ્દજનોડી છાતી.

૧૭૪

પતિવૃતા પતિવૃતકું જાણે, કુલટા લાતો ખાતી. ભયા૦ ૧
 શાબ્દિક તાર્કિક પહિંડત છાકે, તે પણ ત્યાં થઈ થાકે;
 શબ્દતીર પણ જ્યાં નહિ પહોંચે, શબ્દવેધીનાં તાકે. ભયા. ૨
 ગર્ભ માંહિ તો ઘોલતાને, બહિર જન્મ તખ મૂગે;
 મૂગે ખાયા ગોળ ઉસકી, ખાત કબુ ન કરૂંગે. ભયા૦ ૩
 જાણે સોતો કબુ ન કહેવે, પરમારથ તસ સચ્યા;
 બુધ્ધિસાગર સદગુરૂ સંગે, પક્ષા રહો નહિ કર્યા. ભયા૦ ૪

માણુસા. શાન્તિ:

લગા કલેજે છંદ ગુરોકારે—એ રાગ.

૫૬.

૨૨૧

શૂરાની ગત શૂરા જાણેરે, ત્યાંતો કાયર થરથર કંપે;
 કથા પુરાણી બહુ કરેરે, રામ રામ કીર જપે;
 પરમારથ પામે સો પૂરા, નહીં વળે કઈ ગપે. શૂરાની૦ ૧
 અધિહડ પ્રીત પતિશું લાગી, નિદ્રા ગઈ અખ જાગી;
 જલ ધીન મિન રહે ન વિખૂટું, રાગ ગયો પણ રાગી. શૂ૦ ૨
 કાન આંખ બિન મારો વાલ્હન, સુણતો ને વળી નિરખે;
 રૂપાતીત પણ મહારો સ્વામી, રૂપારૂપીકું પરખે. શૂરાની૦ ૩
 સહજ સ્વભાવે અનુભવ રસકું, પીતાંચઢે ખુમારી;
 બુધ્ધિસાગર કોટિ પ્રયત્ને, ઉતરે નહીં ઉતારી. શૂરાની૦ ૪

માણુસા.

શાન્તિ:

૧૭૫

લગા કલેજે છંદ ગુરોકારે—એ રાગ.

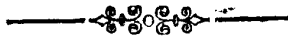
૫૬.

૨૨૨

ભિક્ષુક હોકર કરી ભવાધરે, ઠેર ઠેર આશા ક્રીધ સગાઈ;
 ભટકત ભટકત ભૂલો પડિયો, ઠામ સ્થિર નહીં ઠરીયો;
 રાજ પોતે ભિક્ષુક ભ્રમણા, બુદ્ધિ દુઃખનો દરિયો. ભિક્ષુ ૦ ૧
 માગે તેને કદી ન મળશે, મળશે તે નવી રહેશે;
 આપ આપકા ખોળે ઘટમાં, આનન્દ અનહદ લેશે. ભિક્ષુ ૦ ૩
 ધ્યાન સમાધિ ઘટમેં લાગે, ક્ષુધા પીપાસા ભાગે;
 રંગાએ તે કદી ન રાગે, શ્વાસોશ્વાસે જાગે. ભિક્ષુક ૦ ૩
 આશા તૃણા જોર હઠાવી, ચિત્ત નિજપદમાં રાખે;
 બુદ્ધિસાગર ભિક્ષુક સચ્ચા, અનુભવ અમૃત આખે. ભિ ૦ ૪

માણસા.

શાન્તિ:

લગા કલેજે છેદ ગુરોકારે—એ રાગ.

૫૬.

૨૨૩

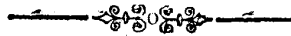
ઘટ ખોળ્યા બિન પાર ન આવેરે, દોડત દોડત મનની દોટે;
 પુસ્તક શોધ્યા વાયુ શોધ્યા, પડી ખખર નહીં ધરકી;
 સદ્ગુરુ સંગે રહો ઉમંગે, લહો ખખર અન્દરકી. ઘટ ૦ ૧
 જ્યાં ત્યાં માથું મારીનેરે, ભૂલ્યો ભમે પર ઘેર;
 પરમાં નિજને શોધવોરે, અહો મહા અન્ધેર. ઘટ ૦ ૨

૧૭૬

મૃગલો કસ્તુરીની ગંધે, આંડો અવળો દોડે;
 ભ્રમણાએ ભૂલ છે તે મોટી, તોડે સૌ નિજ બેડે. ઘટ૦ ૩
 પરનો કર્તા પરનો હર્તા, નિજગુણ સહેજે ધર્તા;
 આપ સ્વરૂપે આપ પ્રકાશે, સમજે સૌ જન તરતા. ઘટ૦ ૪
 આતમ રૂચિ શુદ્ધગમ કુંચી, લહી ઉઘેડો તાણુ;
 બુદ્ધિસાગર અવસર પાકર, નિજ ધરમાં ધનભાણુ. ઘટ૦ ૫

માણસા.

ૐ શાંતિ:

ભગા કલેજે છેદ ગુરુકારે. — એ રાગ.

૨૨૪

સુણુ નિજ દેશી બચન હમારારે, સાથી ભમતો તું પરદેશે;
 પરદેશે ગાળે દીન કલેશે, ઘડી ન સુખ વિશ્રામા;
 તડકે છાંયે સુખ નહિં કાંયે, ઠરતા નહિ એક ઠામા. સુણુ૦૧
 સગાં સંબંધી નિજ ધર ભૂલ્યો, પરધર દુઃખમાં કુલ્યો;
 દુઃખમાં સુખની આશ ધરીને, ફાગટ પુલણુ પુલ્યો. સુણુ૦૨
 નિજ ધર નારી રોતી ભારી, તેને તેં વિસારી;
 દુઃખમાં દીવસ ગાળે ગરીબડી, ગઈ અક્લ કયાં તારી. સુ૦૩
 લાખ ચોરાશી બળરમાંહિ, ભમીશ ઘાટો ઘાટે;
 બુદ્ધિસાગર અવસર પાકર, વળજે નિજ ધર ઘાટે. સુણુ૦ ૪

માણસા.

૧૭૭

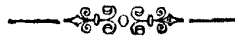
લગા કલેજે છેદ ગુરોકારે—એ રાગ.

ગુરૂ મહિમા પદ.

૨૨૫

ગુરૂ વિના કોઈ જ્ઞાન ન પાવેરે, વાંચો પુસ્તક યોથી પાનાં;
 ગુરૂની શ્રદ્ધા ગુરૂની ભક્તિ, ગુરૂ આજ્ઞા દીલ રાખે,
 કુગુરૂનો ભરમાવ્યો ભમે નહિ, સૌ અનુભવ રસ ચાખે. ગુરૂં ૧
 ઉપરથી ગુરૂ નામ ધરાવે, મનમાં નહીં વિશ્વાસા;
 આપમતિથી મનમાં મહાલે, તે નહીં ગુરૂકા દાસા. ગુરૂં ૨
 માયા સાટે માલ જેવી, ગુરૂની ભક્તિ કરતા;
 ગુરૂ વચનામૃત પીતાં પ્રાણી, અનુભવ સુખડાં વરતા. ગુરૂં ૩
 કાલાહિક સામગ્રીએરે, વર્તે સજ્જન પ્રાણી;
 બુદ્ધિસાગર કોઇક વીરલા, સમજે ગુરૂની વાણી. ગુરૂં ૪
 માણસા.

ૐ શાન્તિ:

લગા કલેજે છેદ ગુરોકા—એ રાગ.

પદ.

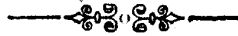
૨૨૬

શુષ્કજ્ઞાન શું કરી શકેરે, પાંખો બિન ચાલે નહીં પંખી.
 તર્ક વિતર્ક વાદ વિવાદે, આપમતિને થાપે;
 અંધારે અથડાણા લોકો, શુદ્ધ માર્ગ ઉથ્થાપે શુષ્કં ૧
 સત્યમાર્ગ નહીં દીસમાં સૂજે, ગુરૂ વચને નહીં બૂજે,

૧૭૮

અહ્મની વાતો કરતા મિથ્યા, પક્ષ તાણુમાં ઝૂંઝે. શુષ્ક૦ ૨
 પરમારથ હેતુ નવી જાણે, શંકાથી મન ડોળે;
 ગહન વાતને સત્ય જ્ઞાનની, યુક્તિથી કોઈ તોળે. શુષ્ક૦ ૩
 કરવાનું તે દીલ ન ધરતા, અહ્મજ્ઞાની થઈ ફરતા;
 જેમ સોજાથી જાણે જાડો, તેમ નિજને અનુસરતા. શુષ્ક૦ ૪
 પુરુષાર્થને પ્રેમે પકડે, નહીં પ્રીતિ જસ ઝંઘડે;
 બુદ્ધિસાગર આતમ જ્ઞાને, પોતાનું નહિ બગડે. શુષ્ક૦ ૫

માણસા.

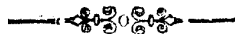
કોઈ ભેદ અગમરા બુજે, વાકું પરમઅહ્મ ઝટ સુજેરે હેલ-એરાગ
 ૫૬.

૨૨૭

કોઈ નિજગુરૂ ઘટમાં બુજે, વાકું અગમ પન્થ ઝટ સુજેરે, હેલ
 સદગુરૂ સાહેબ ઘટમાં સમજી, લેના ઉસકા નામા;
 અનામીકા કોઈ નામ ન જાણે, સો પરમાતમ રામા. કોઈ૦ ૧
 શ્વાસો શ્વાસે નિશદીન સમરો, રહી ધ્યાને ગુલતાના;
 અલખ નિરંજન નિર્ભયદેશી, દેખે સો મસ્તાના. કોઈ૦ ૨
 લગી સમાધિ મિટગઈ વ્યાધિ, જ્યોતિ જ્યોત મિલાયા;
 રત્નત્રયીની સ્થિરતા છાજે, સોહિ ચરણ પરખાયા. કોઈ૦ ૩
 ગગન મહુડલમે નોખત વાજે, જલધર નભજ્યુ ગાજે;
 તાળી અનુભવ રસની લાગી, તખતે સ્વયં ખિરાજે. કોઈ૦ ૪
 સ્થિરતા સુખમાં હંસા ખેલે, ભેદ તસ વિરલા લેતા
 બુદ્ધિસાગર આતમ ઉજગર, દશા લહે તે ચેત્યા. કોઈ૦ ૫

ૐ શાન્તિ:

માણસા.

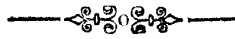
૧૭૫

૫૬.

૨૨૮

આતમ તત્વ અનાદિરે, આદિ સિદ્ધપણે તસ યાઉ;
 નિશ્ચયનયથી નિર્લેપી જે, આપ સ્વરૂપે ગાઉ. આતમ૦ ૧
 ભૂદયો પણ તે નહીં ભૂલાએ, ચિદાનન્દ પદ વાસી;
 કાશી જમના ગંગા ઘટમાં, મિટ ગદ્ય ઉદાસી. આતમ૦ ૨
 જ્ઞાતા જ્ઞેયને જ્ઞાન ત્રિપુટી, નિત્યપણે પ્રકાશી;
 જન્મ મરણની દુગ્ધા મિટ ગદ્ય, દીલવર્તી ઉદાસી. આ૦ ૩
 સહુ રૂઢિ મુજ ઘટમાં ભાસી, કોને દઉ સાબાશી;
 બુદ્ધિસાગર આતમ જ્ઞાને, મિટે સંકલ દુઃખ રાશિ. આતમ૦ ૪

માખુસા.

॥ શ્રી વીર સ્તવન ॥

૩૫૭ જીનેશ્વર પ્રીતમ માહરોરે-એ રાગ.

૨૨૯

અનન્ત અતુપમ ગુણમય મૂરતિજી,
 શ્રી મહાવીર જીણુંદ;
 સ્થાપન નિશ્લેષે ગુણ સ્મૃતિ હુવેજી,
 વાચક વાચ્ય સંબંધ. અનંત૦ ૧
 વાચ્ય લક્ષ્ય અર્થે ગમ કેમ પડેજી,
 જે નહિ શબ્દનો વૃન્દ;
 શબ્દ શક્તિ વાચ્યાર્થે માનતાંજી,
 સ્થાપન સિદ્ધ સંબંધ. અનંત૦ ૨

૧૮૦

નામ અંરિહંત અક્ષર સ્થાપનાજી,
 ચૂર્તિ પણ લેખાય;
 પ્રતિમા અરિહંત શબ્દે સામ્યતાજી,
 ત્યાગ ગ્રહણ કેમ થાય.

અનંત૦ ૩

ભાવ જીનેશ્વર ભાવી વન્દીએરે,
 શ્રી લોગસ્સ મઝાર;
 રૂપભાદિક વારે જીન દ્રવ્યથીરે,
 આરોપણ સુખ સાર.

અનંત૦ ૪

કારણ કાર્યપણે અવલોચીએજી,
 ભાવ નિક્ષેપા હેત;
 કારણ વિણ કારજ કહો કેમ હુવેજી,
 વાચક વાચ્ય સંકેત.

અનંત૦ ૫

સદ્રસ્તુ ચઉ નિક્ષેપે ખરીજી,
 પુષ્ટાલંબન હોય;
 ઉપાદાન શુદ્ધિ પ્રતિમા થકીજી,
 કરો ન સંશય કોય.

અનંત૦ ૬

મનોવૃત્તિ જેવી મનની હુવેજી,
 તેવી રૂળની આશ;
 ઉપાદાન શુદ્ધિ ભવિ જીવનીજી,
 નિમિત્ત કારણ ખાસ.

અનંત૦ ૭

નામ નામ શ્રી વીરનું માહરેજી,

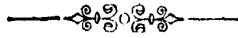
૧૮૧

આલંબન સુખકાર;
બુદ્ધિસાગર પામર પ્રાણીનેજ,
જન પ્રતિમા આધાર.

અનંતં ૮

ખેરવા.

ૐ શાન્તિ:

અવળી વાણી.

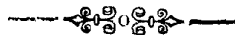
૫૬.

૨૩૦

પીપગાના ગ્રાડપર બેઠાં પંખી દોયરે,
તેમાં ગુરૂ એલો એક જ્ઞાનથી જોયરે; જીજીજી ૧
અગ્નિમાંથી જળપ્રગટયું, તલપહોંચ્યાં પાણીરે;
ગાયત્રી કુખેથી મોટી સિંહણ વીઆણીરે. જીજીજી ૨
દોનારીને ખીલો દુવે ભેંસ બેઠી રૂવેરે;
સંતીતો વેશ્યાને ખાટે જુગારીથી સુવેરે. જીજીજી ૩
રાજતો પ્રજથી ખીલે અંધારૂતો દીવેરે,
અજવાળું તો અંધદેખે, સૈને સોય સીવેરે. જીજીજી ૪
તિલોતો વાણીને પીલે, ઉલટી એ વાણીરે;
બુદ્ધિસાગર ત્યાં શું જણે, દુનીયાદીવાનારે જીજીજી ૫

ૐ શાન્તિ: શાન્તિ: શાન્તિ:

માણસા.

૧૮૨

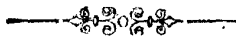
૫૬.

૨૩૧

લુંટાતો ઘોળે દહાડેરે, ચૌટા વચ્ચે રાજ ખરો,
 જીએ છે અન્ધ આંખેરે, સ્વામિજીની ંહારે ચઢો;
 ફૂર લુંટાયા રૂર લુંટાયા, રંક અને શ્રીમાન્,
 પેટ ભરીને શેઠ લુંટાયા, નાગરને નાદાન;
 મારો સ્વામી ભોળોરે, પીડા એની દૂર કરો. લુંટાતો ૧
 બિહી પાછળ ઉંદર ધાયો, ધાસ ઢોરને ખાય,
 શિક્ષા ઘોખીને ધુવે ત્યાં, આરો કૌતુક પાય;
 ભૂમિપર મીન ચાલેરે, અગ્નિએ ખળે પાણી ઝરો. લુંટા ૨
 શિષ્ય ગુરૂને નિત્ય ભણાવે, વાનર ભાગતો વેદ,
 નાટકીયાને દુનીયા પૂજે, મોટાને મન ખેદ;
 બુદ્ધિસાગર સમજરે, માયા મહોદધિ તરો. લુંટાતો ૩

ૐ શાંતિ: ૩

બારીયા આજ્ઞેલ.

અક્ષય દેશમે ખાસ હમારા—એ રાગ.

૫૬.

૨૩૨

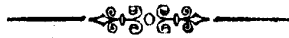
અજપા જપે સુરત્રાપે ચાલી, ચઢી ગગન ગઢ ઠેરાણી;
 ઝળહળ ઝળહળ જ્યોતિરે ઝળકી,
 દુગ્ધા ભવકીરે વિસરાણી; અજપા ૧
 અવઘટ ઘાટે અવળી વાટે, ચડી દુંગરપર જા પેડી;
 અસંખ્ય પ્રદેશી શિવનાં દર્શન, કરવા દેવળમાં પેડી. અજ ૨

૧૮૩

નિરકાર નિઃસંગી નિર્મલ, આતમ દેવકુ ંહાં દીડા;
 સિદ્ધસનાતન નિર્ભય દેશી, શુદ્ધ સ્વભાવે જે મીડા, અજપા ૩
 અસંખ્ય પ્રદેશી પરમાતમ સો, વીતરાગ જિન પદધારી;
 પરમેષ્ઠિમય પરગટ પોતે, તખતેરે બેઠો નિર્ધારી. અજપા ૪
 નામ કહુંતો નામ ન તેનું, બહુ નામી જગમાં ભાણું;
 ગુરૂ સંગસે અનુભવ પાયા, ઉઘડયું માયાનું તાણું. અજપા ૫
 લોકાલોકનો ભાનુ જળક્ર્યો, નાહું માયા અંધારૂ.
 બુદ્ધિસાગર બેતાં જગી, શું જગ મારૂને તારૂ. અજપા ૬

ॐ શાંતિઃ શાંતિઃ શાંતિઃ

માણસા.

વાણીયારે મન માયા લગાડી મત જાનેરે વેપારી—એ રાગ.

૫૬

૨૩૩

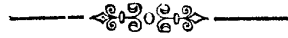
આતમારે મન પ્યારા લાગીરે તારી પ્રીતડી વૈરાગી,
 ચોગીરે યતિજન તને શોધતારે આતમા;
 ગુણો અવિનાશી કેરા ગાયરે વૈરાગી. આતમા ૧
 સાત નયોનું દુર્બીન કરીરે આતમા;
 તેથી દેખુરે ગુણ ધામરે વૈરાગી. આતમા ૨
 રતન ભરેલી પેઠી પારખીરે આતમા;
 તાળાં બોલીને ધન દેખીયું વૈરાગી. આતમા ૩

૧૮૪

ઉગ્યેરે સૂરજ જ્ઞાન દીપતોરે આતમા;
 માયા અધારનાહું દૂરરે વૈરાગી. આતમા૦ ૪
 જગોરે યોગીજન મુનિ ચિત્ત ધરીરે આતમા;
 ત્યાગી સંન્યાસી કૃષ્ણીરે વૈરાગી. આતમા૦ ૫
 માયારે સાગરને જાઓ તરીરે આતમા;
 બુદ્ધિસાગર પેલે પારરે વૈરાગી. આતમા૦ ૬

ૐ શાંતિઃ ૩

વિજાપુર (વિદ્યાપુર)

૫૬.

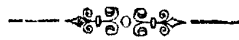
૨૩૪

આતમ દૃષ્ટિ નિજગુણ સૃષ્ટિ પ્રગટી વિધટી માયા;
 છાયા ત્યાં તક સાથ રહેછે, જખતક વર્તે કાયા. આતમ૦ ૧
 આતમા અસંખ્ય પ્રદેશી પોતે, આપો આપ નિહાણુ;
 શુદ્ધ નિરન્જન આતમરાયા, હું પોતાને તારૂં. આતમ૦ ૨
 જ્યાં ત્યાં ગોતે પરને પોતે, ભવ ભ્રમણામાં ભૂલી;
 સદગુરૂ કરૂણા દૃષ્ટિ થાતાં, અંતર નૈનાં ખુલી. આતમ૦ ૩
 પોતાનાથી ભિન્ન ન પોતે, ભિન્ના ભિન્ન સ્વરૂપી;
 રૂપારૂપી જ્ઞેયથી ન્યારો, છે સ્યાદ્વાદ સ્વરૂપી. આતમ૦ ૪
 શ્રદ્ધા સત્ય સ્વરૂપે ભાસી, નિજને પરપ્રકાશી;
 ક્ષાયિકલાવે શિવ સુખદાયક, ઘટમાં ગંગાકાશી. આતમ૦ ૫
 નિજ ઉપયોગે ગુણનો ભોગી, નહિ રાગીને રોગી;
 પરને પોતાનું માનીને, કેમ ખનું હું શોગી. આતમ૦ ૬

૨૬૦
 ॥ ૫૬ ॥ હવે મને નમ્યાજ્ઞનેલા

૨૬૦

અવળો શું ચાલે, ચેતન ચાલ શિવ ઘાટ,
 તત્ત્વસ્વરૂપ હિત માટેરે. અવળો ૦
 માયાના પાશમાં નિશદ્દિન ઝૂલ્યો,
 ભણી ભણતરને શું ભૂલ્યો;
 માયાના કંદમારે ફેગટ ફૂલ્યો,
 ડહાપણુના દરિયે તું શું ડૂલ્યોરે. અવળો ૦ ૧
 અલખ સ્વરૂપી આતમરાયા,
 નિર્ભય દેશ સુહાયા;
 બુદ્ધિસાગર ધ્યાન ધર્યાથી,
 અનુભવ આનંદ પાયારે. અવળો ૦ ૨

હવે મને હરિ નામશું નેહ લાગ્યો—એ રાગ.

૨૬૧

મુસાફર જીવડા કાયાનો મહેલ નથી તારો,
 માને શું મોહે મારો મારોરે. મુસાફર ૦
 લાખ ચોરાશીમાં દેહ ધર્યા ખહુ,
 જન્મ જરા દુઃખ પામી;
 માનવભવ એજે ચૂક ન જીવડા,
 ભલે લેને અતર્યામીરે. મુસાફર ૦ ૧
 કાયા મહેલનો કાંઈ ન ભરૂશો,
 જલમાં ઉઠેલ પરપોટા,

સર

અમૂલ્ય શ્વાસોશ્વાસ વહે છે,
 મૂરખ વાળ નહિ ગોટોરે. મુસાફર૦ ૨
 કળા કરો કાયા માટે કરોડ પણ,
 તારી ન થાય કોઈ કાળે;
 ચેતો ચેતનજી સમજી સ્વરૂપ નિજ,
 પડ નહિ મોહની ઝંઝાળેરે. મુસાફર૦ ૩
 આરે જગત્માં જન્મીને જીવડા-શુ;
 ધર્મ સાધન તેં તો સાધ્યું;
 ક્ષણ ક્ષણમાં ભૂલ્યો ભાન પોતાનું,
 મનકું તો મોહમાંહિ વાધ્યુંરે મુસાફર૦ ૪
 વિષય વાસનાના અવળા જે વાટો,
 ઓળંગી ચાલજેરે વાટે;
 બુદ્ધિસાગર ખેલ નથી બાળકનો,
 શિવ સુખ છે શીર સાટરે. મુસાફર૦ ૫

— ❧ ❧ ❧ —

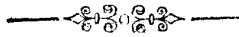
હવે મને હરિ નામશું નેહ લાગ્યો—એ રાજ.

૨૬૨

॥ શૂરવીર સાધુ વ્રત પાળે છે તે ઉપર. ॥
 મુકિતના પન્થે શૂરવીર ચાલશેરે જગી,
 કાયર તો જય ત્યાંથી ભાગીરે. મુકિત૦
 સુભટનો વેપ પહેરી પવેયો રણમાં તો,
 ચાલે છે સહુની આગે;
 ખરાખરીનો જ્યારે ખેલ આવે ત્યારે,
 મૂઠીવાળીને લીરૂ ભાગેરે. મુકિત૦ ૨

૨૨૯

સતીનેા ડોળ ભલે રાખો સહુ નારિયો,
 યતિની સાથ સતી બળશે;
 ભકિતયુગં તેલ માગે ખરા ભકતની,
 ભકિત તે ભાવમાંહિ બળશેરે. મુકિતં ૨
 દીક્ષા લેધને, સાધુ કહાવે સહુ,
 વીરલા સંયમથી વિચરતા;
 કરી કેશરીયાં મોહ હઠાવી,
 જ્ય લક્ષ્મી કેધ વરતારે. મુકિતં ૩
 લીધો વેષ તેને ભજવે છે શૂર જન,
 ઘોલે છે ઘોલ તેવું પાળે.
 બુદ્ધિસાગર શૂરવીર સાધુઓ,
 શિવપુર સન્મુખ ચાલેરે. મુકિતં ૪

(હવે મને હાર નામ શું નેહ લાગ્યો—એ રાગ.

॥ આત્મ પદ. ॥

૨૬૩

પરખ્યાથી પ્રેમી સુરતામાં લય મને લાગી,
 મિથ્યાં ભ્રમગાઓ ભાગીરે. પરખ્યા.
 કડવા લીંબડાના જેવું છે ભવસુખ,
 તેમાં ન ચેન કાંઈ પડતું,
 વિષય વાસના વિષ સમ જાણી,
 મનકું ઉદાસીન ઠરતું રે. પરખ્યા. ૧

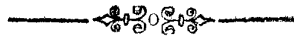
૨૨૦

ભોગો તે રોગ જેવા કુંટુંબજી જલ જેવું,
 દેખું ન ક્યાંઈ સુખ આશા;
 માર તાર આ સારને ખોટું,
 એ સહુ દુનીયા તમાસારે. પરખ્યાં ૨

ઝળ હળ ઝગમગ જ્ઞાનની જ્યોતિ,
 સત્ય આતમને પ્રકાશે;
 ઝરમર ઝરમર ઉપશમ ધારા,
 મનડું અન્યત્ર ન વાસેરે. પરખ્યાં ૩

અનુભવ અમૃત સ્વાદ લહીને,
 આત્મસ્વભાવમારે રહીશું;
 બુદ્ધિસાગર અવિહડ રટનાથી,
 ધ્યાન સમાધિ લય લહીશુરે. પરખ્યાં ૪

સાણંદ. શાન્તિ. ૩:

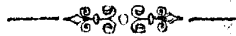
(હવે મને હરિ નામશું નેહ લાગ્યો—એ રાગ.)

૨૬૪

ચેતનશ્ચ સમજો જૂઠી આ દુનીયાની ખાલ,
 રહ્યો શું તેમાં રાચી મારીરે. ચેતન૦
 અજ્ઞાને અંધ થઈ જોયું ન જવડા,
 આત્મ સ્વરૂપ જેહ સાચું;
 હસતાં હેં હેં કરતાં એ માનવી,
 ફાટી જશે તારું ડાચું રે. ચેતન૦ ૧
 મહેલ ચણાવ્યા ખાગ ખનાવ્યા,
 લક્ષ્મીના લોભમાં તણાયો;

૨૨૨

એક દિન અણધાર્યો ઉડીશ દેહથી,
કાંઈ ન જાણે કયાં જાયેરે, ચેતન૦ ૨
મનમાં આવે તેવું માની લે મોનવી,
અંતે તો કાંઈ નથી તારું;
ચેતન ચાલે ગઢીરે કાયા,
મિથ્યા માને માડું માડુંરે. ચેતન૦ ૩
ચેતન પણ જડ જેવો ખનીને,
કાંઈ ન મનમાં વિચાર્યું;
ગણકાર્યું નહિ ગુરુતું બોલવું,
મોહે આયુષ્ય સહુ હાર્યુંરે. ચેતન૦ ૪
સમજ સમજ દીલમાંહિરે જવડા,
ધર્મે ઉઘમ ચિત્ત ધારો;
પુદ્ગિસાગર સદગુરુજના શરણે,
રહી આતમ ઝટ તારેરે ચેતન૦ ૫
સાણુંદ. ઐ શાન્તિ: ૩.

(હવે મને હરિનામશું નેહ લાગ્યો—એ રાગ.

૨૬૫

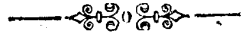
જેઠને જેયું સગપણ દુનીયાતું કાચું,
મોહ માયામાં શીદ રાચુંરે. જેઠને૦
અસંખ્ય પ્રદેશી આતમરાયા,
જ્ઞાન દર્શન ગુણ ધારી;
ચારિત્ર ગુણથી શોભેરે આતમ,
તે હું પોતે સુખકારીરે. જેઠને૦ ૧

સ્વર

કાયા પુદ્ગલ યોગ લેશ્યાથી ન્યારો,
શક્તિ અનંતનો છું સ્વામી;
બ્રહ્મા શંકર શિવ વિષ્ણુ છે આતમ,
નામ રહિત હું અનામીરે. જોધને૦ ૨

શબ્દ ભેદનો ઝંઘડો ચૂકાવી,
અર્થથી તત્ત્વ મેં તાણ્યું;
છાશે ભરમાયાં દુનીયામાં દર્શન,
સાત નયોથી મેંતો જાણ્યુંરે. જોધને૦ ૩

ધન્ય ગુરૂ જોણે ભેદ ખતાવીને,
અન્તરની શક્તિ જણાવી;
બુદ્ધિસાગર હવે ભૂલું ન ભવમાં,
પામીને તંક રૂડી આવીરે. જોધને૦ ૪

(હવે મને હરિ નામશું નેહ લાગ્યો—એ રાગ).

૨૬૬

૫૬. આત્મસ્વરૂપ કૃષ્ણનું ગાન.

રમજો રંગે કૃષ્ણજી (ચેતનજી) રંગમાંરે રાચી,
સમજીને વાત આતો સાચીરે. રમજો૦
અસંખ્ય પ્રદેશી આર્ય ક્ષેત્રમાં,
સુમતિ યશોદાના જાયા;
વિવેક નંદના તનુજ સોહાયા,
સમતા વ્રજ દેશે આચારે. રમજો૦ ૧

૨૨૩

સ્થિરતા રમણતા રાધાને લક્ષ્મી,
 તેહના પ્રેમમાં રંગાયા;
 ધારણુ દ્વારકામાં વાસ કર્યો રૂડો,
 ચરણુ વસુદેવ રાયારે. રમણે૦ ૨

ભાવદયા દેવકીનારે છોરૂ,
 આકાશ ઉપમાથી કાળા;
 અનુભવ દૃષ્ટિ મોરલીના નાદે,
 લય લાગી લટકાલારે. રમણે૦ ૩

સાત નયોના વાક્યોની મટકી,
 વેચે મહિયારણુ સારી;
 ક્ષયોપશમ જ્ઞાનવૃત્તિ આહીરણુ,
 આત્મજ્ઞાન દધિ ધારીરે. રમણે૦ ૪

ભેદ જ્ઞાન દૃષ્ટિ લકુટીથી ભાગી,
 તત્વામૃત દહી આખ્યું,
 ગિર્વાણીના ધારી ગિરધારી,
 જ્ઞાનિએ ભાવથી એ ભાખ્યુંરે. રમણે૦ ૫

આતમધ્યાનનો રાસ રમાડીને,
 આનન્દ વૃત્તિયોને આપે;
 રાગ દ્વેષાદિક મોટા જે રાક્ષસ,
 તેહને શૂળમાંથી કાપેરે. રમણે૦ ૬

નિશ્ચય વિષ્ણુ વ્યવહારે કૃષ્ણુ,
 અવતારી જીવ પોતે;
 આતમ કૃષ્ણુને આતમ વિષ્ણુ,
 ખીજે શીદને તું ગોતેરે. રમણે૦ ૭

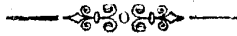
તરંગ

અધ્યાતમથી કૃષ્ણ છે આતમ,
ઔદયિક જલધિ નિવાસી;
પરભાવ નાગરાજ જીતીને ઉપર,
પોઢયા છે વિષ્ણુ વિલાસીરિ. રમજો ૮

નિજગુણ કર્તા પરગુણ હર્તા,
આતમ કૃષ્ણ કહેવાયો;
સમજ્યા વિણ તાણાતાણ કરીને,
અન્તર ભેદ કો ન પાયોરે. રમજો ૯

આતમ કૃષ્ણને ભાવોને ગાવો,
લેજો માનવભવ લહાવો;
બુદ્ધિસાગર હરિ આતમરાયા,
અન્તરદૃષ્ટિથી ધ્યાવોરે. રમજો ૧૦

સાણુદ. ૐ શાન્તિ:

હવે મને હરિ નામશુ' નેહ લાગ્યો-એ રાગ.

૫૬.

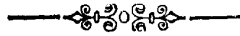
૨૬૭

ચેતનજી ચેતો કોઈ ન દુનિયામાં તારૂં,
મિથ્યા માને છે મારૂં મારૂંરે. ચેતનજી

લાખ ચોરાશીમાં વાર અનન્તિ, દેહ ધર્યાં દુઃખ પામી;
મળીયો માનવ ભવ હાર ન આતમ, ઉઘમમાં રાખ
નહિ ખામીરિ. ચેતન ૧

સ્મૃત

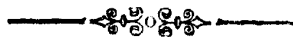
કાયારે બંગલો મુસાફર જીવડો, જોજો તું આંખને ઉઘાડી;
 ઉચાળો અણધાર્યો ભરવોરે પડશે, પડ્યાં રહેશે ગાડીવાડીરે. ચે.૨
 રામ રાવણને પાણવ કૌરવ, શ્રુષ્ટી ચાટયા સહુ માયા;
 બણીઠણી શું પુલી ફરેછે, પડતી રહેશે તારી કાયારે. ચેતન૦ ૩
 માયા મમતાને આળસ છાંડી, ધ્યાન ધરો સુખકારી;
 બુદ્ધિસાગર સદ્ગુરના પ્રતાપે, પામો જીવ ભવપારીરે. ચેત૦ ૪
 સાશ્વદ.

॥ ૫૬. ॥ હવે મને૦—એ રાગ.

૨૬૮

હવે હું સમજ્યો જિનવર નામ એક સાચું,
 સાચું જિન નામ ખીજું કાચુંરે. હવે૦
 માતપિતા ભાઈ દીકરાને દીકરી, લલના કુટુંબ નહિ મારૂ;
 મારૂ મારૂ કરી મમતાથી હાર્યો, જાણ્યું હવે સહુ ન્યારૂરે. હવે. ૧
 જન્મીને જાણ્યું ન તત્વ સ્વરૂપમેં, ફેગટ ફન્દમાં હું ફૂંદ્યો;
 લક્ષ્મીસત્તાની ઘેનમાં ઘેરાયો, ભણતરભણીને હું તો ભૂલ્યોરે. હ. ૨
 કાયા મન વાણીથી ન્યારો હું આતમ, અલખસ્વરૂપી સુહાયો;
 ધ્યાન ધરીને જોયું સ્વરૂપ તો, આનન્દ અતિશય પાયોરે. હ. ૩
 ભેદુ ગુરૂએ મને ભેદ બતાવીને, વિષય વાસનાથી વાર્યો;
 બુદ્ધિસાગર ધન્ય ધન્ય ગુરૂજી, આપ તર્યાને મુને તાર્યોરે. હવે૦ ૪

૨૨૬

(હવે મને હરિ નામશું નેહ લાગ્યો—એ રાગ.

૨૬૯

પ્રાંત મંગલમ્.

શ્રી સંખેશ્વર પાર્શ્વેશ્વ તારજેરે ંહાલા,
બાલ કરે છે કાલાવાલારે. શ્રી સંખેશ્વરં

ધરણેન્દ્ર પદ્માવતી દેવી, શાસન સાનિધ્યકારી;
વિધ્નાપહારી મંગલકારી, સાહાય્ય કરે સુખકારીરે. શ્રીં ૧
શ્રી ચિન્તામણિ પાર્શ્વ મંત્રના, જાપે જગ જયકારી;
દર્શન દેઇને દુઃખડાં ટાળે, મહિમા જગત્માંહિ ભારીરે. શ્રીં ૨
અનુભવ અમૃત જ્ઞાનની ધારા, બાલક આપનાંરે પામે;
સંઘ ચતુર્વિધ શાસન ઉન્નતિ, થાશે આપનાજ નામેરે. શ્રીં ૩
શાંતિ તુષ્ટિ પુષ્ટિના કર્તા, પાપ પાખંડ સહુ હર્તા;
પાર્શ્વપ્રભુ નામ મન્ત્રના યાને, ભવસાગર જીવ તરંતારે. શ્રીં ૪
આત્મસમાધિના દાતાને જ્ઞાતા, અરજી આ ઉરમાં સ્વીકારો;
ગાંડો ધહેલો બાલ તુમારો, દયા લાવીને ઝટ તારોરે. શ્રીં ૫
નિરાકારને સાકારવાદની, તાણાતાણે કેઇ યુદ્ધ્યા;
ભેદુની પાસે ભેદ લહ્યાવિણુ, ભણતરમાં બ્રાન્તિથી ભૂદ્યારે. શ્રીં ૬
નિરાકારને સાકાર તું પ્રભુ, સાપેક્ષે સહુ સાચું;
સ્યાદ્વાદ દર્શન જ્ઞાનવિના પ્રભુ, જાણ્યું હવે સહુ કાચુંરે. શ્રીં ૭
કપટે કોટિ પ્રયત્નો કરો કોઇ, જીહું તે સહુ જાણું;
સ્યાદ્વાદ દર્શન આતમ સ્પર્શન, આત્મ પ્રદેશે રંગાણુંરે. શ્રીં ૮
ઇષ્ટદેવ ને ગુરૂ સુખસાગર, ને ધર્મગુરૂ ઉપકારી;
બુદ્ધિસાગર જયજય બોલો, જિન દર્શન બલિહારીરે. શ્રીં ૯
ૐ શાન્તિ: શાન્તિ: શાન્તિ:

— ❧ —

२२७

मुनिमहाराज श्री षुद्धिसागर रचित ग्रंथोनी यादी.

पुस्तकनुं नाम.

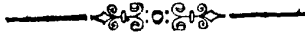
मणवानुं ठेकाणुं.

१ जैनधर्म अने अस्तित् धर्मना मुकाभलो.	मुंभाध-जैन क्रेन्डली सोसायटी.
२ पद् द्रव्य विचार.	} पादरा-वकील मोहनलाल ह्रीमचंद
३ वचनामृत.	
४ अध्यात्म शांति.	} कावीडा-(पोष्ट ओरसद).
शा. अवेरलाध लणवानदास.
५ रवि सागरल यस्त्रि.	
६ तथा शोक विनाशक ग्रंथ.	} वडोदरा-भामानी पोण, शा. के-
शवलाल लालचंद.
७ तत्व विचार.	
८ सत्य स्वरूप.	} जैन ज्ञानप्रसारक मंडल-मुंभाध.
९ पूज संग्रह.	
१० कन्याविक्रय दोष.	} साणुंद-जैनोदय षुद्धिसागरल
सभाज.
११ चिंतामणी.	
१२ सभाधि शतक विवेचन.	} अमदावाद-शेड ज्जालाध दलप-
तलाध डे. धी कांटा.
१३ आत्मशक्ति प्रकाश.	
१४ आत्म प्रकाश.	भाणुसा-(महीकांटा) शा. वीर-
चंदलाध कृष्णल.
१५ पदसंग्रह (लज्ज) लाग १ लो.	अमदावाद-(धी कांटा) शेड.
ललुलाध रायल.
१६ पदसंग्रह शास्त्री. लाग १ लो.	साणुंद-शा मणीलाल वाडीवाल.

नदिं छपायेलां पुस्तकोनी यादी.

१ तत्व परिक्षा विचार.	६ ज्ञान दीपिका
२ मुणसागर्.	७ आत्म स्वरूप.
३ पंच शती.	८ गुरु भाषात्म्य.
४ ध्यान विचार.	९ पदसंग्रह लाग २ द्वितीय.
५ अनुभव पत्रिसी.	१० संक्षिप्त सिद्धांत रत्न.

પદ સંગ્રહ ભાગ ૧ લો.

પત્ર.	અશુદ્ધ.	શુદ્ધ.
૨	ૐ	ૐ
૭	પખળી	પખાલી.
૧૦	ગડીયાલ	ઘડીયાલ.
૧૧	માં	મા.
૧૫	ક્યાંથી	ક્યાંથી.
૧૬	પિરિણતિકું	પરિણતિકું.
૧૮	પદ	પદ.
૧૮	ઝગડા	ઝઘડા.
૧૮	બૂળે	બૂળે.
૨૨	અથડાણારે	અથડાણારે.
૨૪	નિરધારે	નિરધારો.
૨૫	કદી તારી	કદી ન તારી.
૨૬	નિર્મય	નિર્ભય.
૨૬	પર પણિતિ	પરપરિણતિ.
૨૭	જરારીક	જરાદીક.
૨૮	કેગટ	કેગટ.
૩૦	મન પ્યારે	મન પ્યારો.
૩૨	સદ્ગુરૂ	સદ્ગુરૂ.
૩૨	પ્રણાંતે	પ્રાણાંતે.
૩૨	સદ્ગુરૂ	સદ્ગુરૂ.
૩૭	બાળ અનંતો	કાળ અનંતો.
૩૮	ની બળવી	સમબળવી.
૩૮	નરનર નારી	નર નારી.
૪૨	સ્વારથમા	સ્વારથમાં.
૪૪	પભાતાયું	પ્રભાતીયું.

૨૨૦

પત્ર.	ગાથુદ્ધ.	શુદ્ધ.
૪૪	શય્યાન્નહિ	શય્યામાંહિ.
૪૫	નાસે કર્મ	નાસે કર્મ.
૪૬	પદ કંજ	પદ પંકજ.
૪૮	અથ ગુરુ	અર્થે ગુરુ.
૫૦	અનુચર	અનુભવ.
૫૧	ખોલ	ખોલે.
૫૨	કાડીના	કીડીના.
૫૨	કાડી હરિયાલી	કાડી હરિયાલી.
૫૨	ઉડી જાવું	ઉડી જાવું.
૫૩	એમ મોટોરે	મન મોટોરે.
૫૩	માયાધી	માયાથી.
૫૪	ગમન	કામન.
૫૪	લાઘે	લાગે.
૫૬	મહે	મટે.
૫૬	વધ	વચ્ચે.
૫૬	વીરલા પામ	વીરલા પાય.
૫૮	કરંતા	કરતા.
૫૯	ઉડી જાવું	ઉડી જાવું.
૬૯	મન્દિરથી	મન્દિરથી.
૭૩	ચેતો	રે ચેતણે.
૭૯	ભોજરે	ભોજરે.
૮૧	વહો	લહો.
૮૩	શોધે	શોધે.
૮૭	મંરા	મેરા.
૮૭	લેદજ્ઞાનથી	લેદજ્ઞાનથી.
૮૭	જ્ઞાન	જ્ઞાને.
૮૮	મહો	મહ્યા.
૯૪	પરવારકે	પરિવારકે.
૯૭	શુચિધારા	શુચિધીરા.

૨૩૧

પત્ર	અશુદ્ધ.	શુદ્ધ.
૯૮	બધે	બંધે.
૧૦૭	સાધુ	સાધુ.
૧૧૨	ત્રિવિધ	ત્રિવિધ.
૧૧૪	ઉતરીય	ઉતરીયે.
૧૧૫	હુસા	હંસા.
૧૨૨	તૃષ્ણાનો	તૃષ્ણાનો.
૧૨૪	કોધે	કોંધે.
૧૨૭	વિચાર્યું	વિચાર્યું.
૧૨૮	ચિત	ચિત્ત.
૧૩૬	આધવણ	ઓધવણ.
૧૩૮	કરજ તેનો તોલ	કરજે તેનો તોલ.
૧૪૦	ભજનમાં ભાવજ	ભજનમાં ભાવન.
૧૪૨	કિરિયા જાણે	કિરિયા જાણ્યા.
૧૪૨	જનવર આપે	જનવર જાપે.
૧૪૨	મગલ	મંગલ.
૧૪૩	દેવારે	દેવારે.
૧૪૭	દેજો	દેજો.
૧૪૯	કરશે કરણા	કરશે કરણ્યા.
૧૫૦	સત્	સત્.
૧૫૧	ધંટીમાં	દાણા ધંટીમાં.

